

לוח שנה
לשנת **תשפ"ז** לפ"ק
עם מנהגי בית הכנסת,
טבלאות לימי השנה
ויומי דפגרא

5787

**ZSIDÓ NAPTÁR
AZ 5787. ESZTENDŐRE**

2026. SZEPTEMBER 12. — 2027. OKTÓBER 1.

SZOKÁSOK, SZABÁLYOK ÉS IMÁK, HASZNOS TUDNIVALÓK

TARTALOM

Előszó.....	3
Ünnepi naptár 2027. végéig....	5
A gyertyagyújtás rendje	6
A gyertyagyújtás áldásai	7
Budapesti naptár	
2027. novemberig	9
További budapesti időpontok...23	
Az időpontokról	36
Vidéki városok időpontjai	39
Gyertyagyújtás határon túl	53
Askenáz imarend	55
Hászid imarend	67
A zsoltár-olvasás rendje	81
A Tóra-olvasás	
és a Háftárak rendje.....	82
Szokások és szabályok	
Szombat és az ünnepek	90
Elul (2026. szeptember)	95
Tisri (szeptember-október)	95
Hesván (október-november) ...	117
Kiszlév (november-dec.)	118
Tévét (dec.-2027. január)	121
Svát (január-február)	123
I. ádár (február-március)	124
II. ádár (március-április)	125
Niszán (április-május)	129
Ijár (május-június)	139
Sziván (június-július)	140

Támuz (július-aug.)	144
Menáhem Áv (aug.-szept.)	145
Elul (szeptember-október)	149

Jorcájtok és történelmi

események	152
------------------------	------------

Imák

<i>A tálit és a tfilin</i>	156
<i>A Smá</i>	158
<i>A Mezuzá.....</i>	161
<i>Péntek esti kidus.....</i>	162
<i>Hávdálá</i>	163
<i>A Tórához szólított áldásai</i>	165
<i>A házaseset és a mikve</i>	167
<i>A körülmételés szertartása</i>	168
<i>Áldás és zsoltárok betegért</i>	174

A halál, a gyász és a temető.. 179

<i>A temetés és temető szabályai..</i>	180
<i>Temetőlátogatás.....</i>	181
<i>Él molé ráhámim</i>	182
<i>A Gyászolók Kádisa.....</i>	183
<i>A gyász szabályai.....</i>	185
<i>Jizkor (Mázkir)</i>	
– Emlékezés halottainkra ...	187
<i>A jorcájt</i>	
– halálozási évforduló	190

Úti ima

A zsidóság intézményei..... 192

בס"ד

ZSIDÓ NAPTÁR

**SZOKÁSOK, SZABÁLYOK ÉS IMÁK
HASZNOS TUDNIVALÓK**

**AZ
5787.**

ESZTENDŐRE

(2026. szeptember 12. – 2027. október 1.)

לוח שנה – תשפ"ז

**הבד"צ דקהילות החרדים דבודאפעסט
וקהל עדת שומרי תורה בהונגריה**

**A BUDAPESTI ORTODOX RABBINÁTUS ÉS
AZ EGYSGÉES MAGYARORSZÁGI IZRAELITA HITKÖZSÉG
BUDAPEST, 2026**

© Egységes Magyarországi Izraelita Hitközség, 2026

Kiadja az Egységes Magyarországi Izraelita Hitközség
1037 Budapest, Bokor u. 1–5.
Telefon: (+36 1) 268-0183
info@zsido.com
www.zsido.com

Felelős kiadó: Oberlander Báruch rabbi
Szerkesztő: Cseh Viktor
Szerkesztő munkatársa: Glitzenstein Chájim Sál rabbi

ISBN 978-963-216-791-6

Olajág Otthonok
HM Tábori Rabbínatus, Tábori Főrabbi

A tényleges időpontok a *Naptárban szereplőktől akár 4–5 perccel is eltérhetnek.* A tényleges városon belüli pozíció, a tengerszint feletti magasság, a hőmérséklet és a légnyomás mind szerepet játszanak abban, hogy valójában mikor jelenik meg, illetve tűnik el a Nap a horizonton.

ELŐSZÓ

A zsidó élet mindennapjai a naptár körül forognak – mindennek megvan a maga ideje. Az imák és a szokások a napok, napszakok változásától függenek. A zsidó ember számára a naptár létfontosságú útmutató: ebből tudja meg a nap különleges szokásait, ebben találhatja meg az aktuális imarendet, és ha kétsége támad, itt találja a telefonszámokat, amelyeken választ kaphat kérdéseire.

Az EMIH naptára minden közösség számára kielégítő, hiszen egyaránt jelöljük a Magyarországon honos askenáz és hászid (szefárd) szokásokat. Az idén huszonharmadik alkalommal jelenik meg *Zsidó Naptárunk*, melynek időpont számítási elveiről készült egy részletes (héber nyelvű) rabbinikus tájékoztató *Grunwald Berel* rabbi közreműködésével, ami a www.zsido.com/zmanim oldalon olvasható. Ennek egy rövidített, magyar összefoglalója megtalálható a *Naptárban*.

Tekintettel arra, hogy a folyamatos elérést igénylő információkat és táblázatokat egyre többen az interneten keresik, így a kóser élelmiszerek listáját az interneten tettük elérhetővé a zsido.com/kosersag oldalon. Okostelefonokra ajánljuk az EMIH fejlesztésében megjelent, ingyenesen letölthető *SynaGo* applikációt, amely nem csak az imarendet, hanem a teljes *Sámuel imája* című héber-magyar imakönyvet is magában foglalja.

A *Szokások és szabályok* című részben található, elsősorban ókori évszámokat a hagyományos zsidó történetírás (*Széder olám rábá*) szerint, *Mattis Kantornak* a *The Jewish Time Line Encyclopedia* című művét követve adjuk közre.

A *Naptári* részben legfontosabb célunk az áttekinthetőség volt. Helyet hagytunk személyes jegyzetek számára, és egyértelműen jelöltük a gyertyagyújtás és kimenetel időpontjait, illetve más fontos időpontokat. A *Naptárban* a holdújulás napjai és a holdszenteselés legkésőbbi időpontjai is szerepelnek. Nyáron a nyári időszámítást jelöltük. Ennek eltörlése esetén az időpontokat ellenőrizze a zsido.com-on. A *budapesti időpontokat* közlő naptári rész után található a *vidéki és határon túli városokra* vonatkozó táblázatok. A külföldi városok adatait a határon túli magyar ajkú zsidó közösségek és a *Közép- és Kelet Európai Rabbik Tanácsa* (KERT) tagközösségei támogatására közöljük. Fontos megjegyezni, hogy a tényleges időpontok a *Naptárban* szereplőktől akár 4–5 perccel is eltérhetnek az aktuális időjárási viszonyok függvényében.

A füzet végén a *fontosabb imákat* magyarul és askenáz kiejtés szerinti fonetikus átírásban is közöljük, melyet a legfontosabb zsidó *intézmények elérhetőségei* követnek.

A könnyebb átláthatóság kedvéért bevezettük, hogy a héber ן és ם hangoknál nem az eddig alkalmazott „ch” jelölést használtuk, hanem a „h”-t. A „h” jobban kifejezi a magyar nyelvben nem használatos úgynevezett „erős torok h”-t.

• • •

Ez a 10.000 példányban kiadott naptár egyike az EMIH – Magyar Zsidó Szövetség és a Chábád Lubavics mozgalom hittestvéreinknek nyújtott szolgáltatásainak.

Hála az Örökkévalónak, az EMIH kimagasló eredményekkel zárta az elmúlt évet is. A zsidó élet két fontos területén, az oktatásban és a szociális szférában is bővíteni tudtuk tevékenységünket. Szép eredményekkel működik és tanulói létszámban egyre bővül a *Bét Menáchem Héber-Magyar Kéttannyelvű Oktatási Központ* és *Maimonidész Angol-Magyar Kéttannyelvű Gimnázium és Általános Iskola*. A mosonmagyaróvári jesivában második évüket kezdhetik a bócherek. A *Cedek Szeretetszolgálat*, mely hétköznaponként három helyszínen segíti a rászorulókat új központi irodát nyitott a Galagonya utcában.

Az EMIH a rituális- és a hitéletet is tovább erősítette. Több éves gondos munka után magyar nyelvű tükörfordítással is megjelent a *Tehilát HáSém* imakönyv első próba kiadása és megújult, bővített formában kiadtuk a *Tehilim-Zsoltárok* könyvet is. Oberlander rabbinak hála második éve zavartalanul működik a *pesti éruv*, s újabb kóser éttermek nyíltak az ő felügyelete alatt. Az 5787-es újév előtt három új imahelyet alapítunk. Nógrádi Eli rabbival több mint fél évszázad után újranyitjuk az eredeti formájában restaurált rákospalotai zsinagógát. Bassman Tzemmy rabbi vezetésével a CTeen fiataljai új élettel töltik meg a szintén felújított Dessewffy utcai zsinagógát. Glitzenstein Chájim Saul rabbi vezetésével pedig ünnepélyesen is megnyílik a Zsidóház Budafok-Tétény.

Ezúton fejezzük ki köszönetünket Oberlander Báruch rabbinak, Glitzenstein Chájim Saul rabbinak, Lefkovics Péternek és Cseh Viktornak, akik lehetővé tették ennek az új szerkesztésű Zsidó Naptárnak megjelenését. Állítson ez a kötet emléket a tíz éve elhunyt Groszberg Slomónnak, aki hosszú éveken át az ortodox hitköztség naptárát szerkesztette, édesapja Groszberg Joszéf rabbi hagyományát folytatva. Az ő naptárunk volt az egyik forrásunk az askenáz szokások tekintetében.

Egyben szolgáljon ez a kiadás a sok szenvedést megélt, 20 évesen elhunyt Oberlander Menáchem Mendel (ben Báruch) emlékére!

Kívánunk minden hittestvérünknek: *Lösono tojvo umöszükó!* Boldog Újévet!

Budapest, 5786. elul 18.

Dr. Köves Slomó
vezető rabbi

Ünnepi naptár

Időpont	Ünnep	Áldás(ok)
2026. szeptember 11.	Ros hasáná 5787. első estéje ³	áskenáz: 7., 8.; hászid: 3., 8.
szeptember 12.	Ros hasáná második estéje ²	áskenáz: 6., 8.; hászid: 2., 8.
szeptember 20.	Jom kipur estéje: 25 óras böjt. ³ Másnap Mázkir	4., 8.
szeptember 25.	Szukkot első estéje ³	7., 8.
szeptember 26.	Szukkot második estéje ²	6., 8.
október 2.	Smini áceret estéje. ³ Másnap Mázkir	7., 8.
október 3.	Szimhát Torá estéje ²	6., 8.
december 5–12.	Hánuká – A Fény Ünnepe	
2027. március 22–23.	Purim: <i>Mögilá</i> -olvasás és <i>sláħmonesz</i>	
április 21.	Peszáh. Első szédereste ¹	6., 8.
április 22.	Peszáh. Második szédereste ²	6., 8.
április 27.	Peszáh hetedik estéje ¹	6.
április 28.	Peszáh nyolcadik estéje. ² Másnap Mázkir	6.
június 10.	Sávuot első estéje ¹	6., 8.
június 11.	Sávuot második estéje. ⁴ Másnap Mázkir	7., 8.
október 1.	Ros hasáná 5788. első estéje ³	áskenáz: 7., 8.; hászid: 3., 8.
október 2.	Ros hasáná második estéje ²	áskenáz: 6., 8.; hászid: 2., 8.
október 10.	Jom kipur estéje: 25 óras böjt. ³ Másnap Mázkir	4., 8.
október 15.	Szukkot első estéje ³	7., 8.
október 16.	Szukkot második estéje ²	6., 8.
október 22.	Smini áceret estéje. ³ Másnap Mázkir	7., 8.
október 23.	Szimhát Torá estéje ²	6., 8.
dec. 25–jan. 1.	Hánuká – A Fény Ünnepe	

Az áldások sorszámai a *Gyertyagyújtás áldásai* című részre (7. old.) utalnak.

¹ Naplemente után csak égő lángról szabad tüzet venni!

² Ne gyűjtünk a megfelelő időpont előtt; utána is csak égő lángról!

³ Ne gyűjtünk naplemente után!

⁴ Csak égő lángról szabad gyűjtani, és csak naplementéig!

A gyertyagyújtás rendje

A férjes asszonyok két gyertyát gyújtanak otthonukban vagy ahol vacsorázni fognak – van, ahol minden gyermek után további egy-egy gyertyát is gyújtanak. A kislány hároméves kora körül, amikor már el tudja mondani az áldást és kicsit megérti a gyertyagyújtás lényegét, kap szüleitől egy gyertyatartót, és elkezdi a szombati és ünnepi fények gyújtását.

A lányok csak egy gyertyát gyújtanak, előbb, mint anyjuk, hiszen lehet, hogy a mamának még egy kicsit segítenie kell a gyújtásban, aki nem nyúlhat többé gyertyához, ha már gyújtott.

Szokás néhány pénzdarabot tenni a *cödáká* perselybe a gyertyák meggyújtása **előtt**.

Az asszony vagy a lány meggyújtja a gyertyákat, kezét kiterjeszti a lángok fölé. Három körkörös, hívogató mozdulattal érzékelteti, hogy magára fogadja a szombat szentségét. Azután kezével eltakarja szemét, és elmondja *A gyertyagyújtás áldásai* című részben (7. old.) található szombati (1.) áldást.

Ezután felfedi szemét, hogy befogadhassa a szombat fényét.

Úgy tartják, a gyújtás ideje különösen alkalmas arra, hogy egészségért és boldogságért imádkozzunk. Az ilyen ima hamar meghallgatásra talál, mert a szombati gyertyagyújtás nagy micvájának teljesítése közben mondjuk.

Fontos! A szombati gyertyákat pénteken este, naplemente **előtt** kb. 18 perccel, a naptárban jelölt gyertyagyújtási időben kell meggyújtani. Naplemente után **tilos** gyújtani, mert az a szombat megszentelésének számít!

Ünnepnapon a fentiekhez képest az a különbség, hogy

- *cödákát* csak az ünnep első estéjén szabad adni (ha nem esik szombat estére),
- a szombati áldás helyett az ünnepi áldást mondjuk,
- az előző oldali jegyzetek szerint, van amikor naplemente után is lehet gyújtani, és van amikor csak a csillagok feljövele után lehet.

Égő lángnak számít az ünnep kezdete óta folyamatosan égő tűz: például a gázkészülék őrlángja, a gáz- vagy gyertyaláng.

Ha valamilyen oknál fogva férfi gyújtja a gyertyát, ne mondja a 8. áldást, mert azt a *kidusban* fogja mondani.

A gyertyagyújtás áldásai

1.

בְּרוּךְ אַתָּה ה' אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ
לְהַדְלִיק נֵר שֶׁל שַׁבָּת קֹדֶשׁ.

*Boruh áto Ádojnoj Elojhénu Meleh Hoojloom, áser kidesonu bemic-
vojszov vecivonu lehádlík nér sel sábosz kodes.*

Áldott vagy Te, Örökkévaló Istenünk, a Világ Ura, ki megszentelt min-
ket parancsolataival, s meghagyta, hogy gyújtsuk a szent szombat fé-
nyét!
2.

בְּרוּךְ אַתָּה ה' אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ
לְהַדְלִיק נֵר שֶׁל יוֹם הַזְכָּרוֹן.

*Boruh áto Ádojnoj Elojhénu Meleh Hoojloom, áser kidesonu bemic-
vojszov vecivonu lehádlík nér sel jojm házikorojn.*

Áldott vagy Te, Örökkévaló Istenünk, Világ Ura, ki megszentelt minket
parancsolataival, s meghagyta, hogy az Emlékezés Napjára gyertyát
gyújtsunk!
3.

בְּרוּךְ אַתָּה ה' אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ
לְהַדְלִיק נֵר שֶׁל שַׁבָּת וְשֶׁל יוֹם הַזְכָּרוֹן.

*Boruh áto Ádojnoj Elojhénu Meleh Hoojloom, áser kidesonu eömic-
vojszov vecivonu lehádlík nér sel sábosz vesel jojm házikorojn.*

Áldott vagy Te, Örökkévaló Istenünk, Világ Ura, ki megszentelt minket
parancsolataival, s meghagyta, hogy szombatra és az Emlékezés Napjá-
ra gyertyát gyújtsunk!
4.

בְּרוּךְ אַתָּה ה' אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ
לְהַדְלִיק נֵר שֶׁל יוֹם הַכְּפוּרִים.

*Boruh áto Ádojnoj Elojhénu Meleh Hoojloom, áser kidesonu bemic-
vojszov vecivonu lehádlík nér sel jojm hákipurim.*

Áldott vagy Te, Örökkévaló Istenünk, Világ Ura, ki megszentelt minket
parancsolataival, s meghagyta, hogy Jom kipurra gyertyát gyújtsunk!

5. בְּרוּךְ אַתָּה ה' אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ
לְהַדְלִיק נֵר שֶׁל שַׁבָּת וְשֶׁל יוֹם הַכַּפּוּרִים.
*Boruh áto Ádojnoj Elojhénu Meleh Hoojлом, áser kidesonu bemic-
vojszov vecivonu lehádlik nér sel sábosz vesel jojm hákipurim.*
Áldott vagy Te, Örökkévaló Istenünk, Világ Ura, ki megszentelt minket
parancsolataival, s meghagyta, hogy szombatra és Jom kipurra gyertyát
gyűjtsunk!
6. בְּרוּךְ אַתָּה ה' אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ
לְהַדְלִיק נֵר שֶׁל יוֹם טוֹב.
*Boruh áto Ádojnoj Elojhénu Meleh Hoojлом, áser kidesonu bemic-
vojszov vecivonu lehádlik nér sel jom tov.*
Áldott vagy Te, Örökkévaló Istenünk, Világ Ura, ki megszentelt minket
parancsolataival, s meghagyta, hogy ünnepre gyertyát gyűjtsunk!
7. בְּרוּךְ אַתָּה ה' אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ
לְהַדְלִיק נֵר שֶׁל שַׁבָּת וְשֶׁל יוֹם טוֹב.
*Boruh áto Ádojnoj Elojhénu Meleh Hoojлом, áser kidesonu bemic-
vojszov vecivonu lehádlik nér sel sábosz vesel jom tov.*
Áldott vagy Te, Örökkévaló Istenünk, Világ Ura, ki megszentelt minket
parancsolataival, s meghagyta, hogy szombatra és ünnepre gyertyát
gyűjtsunk!
8. בְּרוּךְ אַתָּה ה' אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, שֶׁהַחַיִּינוּ וְקִיָּמָנוּ וְהִגִּיעָנוּ לְזִמְנֵי הַזֶּה.
*Boruh áto Ádojnoj Elojhénu Meleh Hoojлом, shehejonu vekijmonu
vehigionu lizmán háze.*
Áldott vagy Te, Örökkévaló Istenünk, Világ Ura, ki életben tartott, megör-
zött bennünket, s engedte megémünk ezt a mai napot!

A szombattal kapcsolatos további információkat lásd a Naptár 90. oldalán.

szeptember–október תשרי תשפ"ז				tisri			
Polgári dátum		Héber dátum	Szept. 11, péntek Erev Ros hasáná 1. 18:46	Legkorábbi Tiflin / Smá התחלת תפילין	Legkésőbbi Smá (Tanjá) סוף זמן קיש לפי התנאים	Napnyugta שקיעת החמה	יום בחודש
Szept. 12. Sz	1.	Ros hasáná 1. 18:46	א' דראש השנה 19:49	5:15	9:25	19:02	א
13. V	2.	Ros hasáná 2, vége 19:47	ב' דראש השנה 19:47	5:17	9:26	19:00	ב
14. H	3.	Gedáljá böjtje, vége 19:29	ג' דראש השנה 19:29	5:18	9:26	18:58	ג
15. K	4.			5:20	9:27	18:56	ד
16. Sz	5.			5:21	9:27	18:54	ה
17. Cs	6.			5:23	9:28	18:52	ו
18. P	7.	18:31		5:24	9:28	18:50	ז
19. Sz	8.	Vége 19:34	ה' דראש השנה 19:34	5:26	9:29	18:48	ח
20. V	9.	18:27		5:27	9:29	18:46	ט
21. H	10.	Jom kipur, vége 19:30	י' דראש השנה 19:30	5:28	9:30	18:44	י
22. K	11.			5:30	9:30	18:42	יא
23. Sz	12.			5:31	9:31	18:40	יב
24. Cs	13.			5:33	9:31	18:38	יג
25. P	14.	18:17		5:34	9:32	18:36	יד
26. Sz	15.	Szukkot 1. 19:20	ט"ו דסוכות 19:20	5:36	9:32	18:34	טו
27. V	16.	Szukkot 2, vége 19:17	ט"ז דסוכות 19:17	5:37	9:33	18:32	טז
28. H	17.	Félünnep 1.	א' דחול המועד 19:17	5:38	9:33	18:30	יז
29. K	18.	Félünnep 2.	ב' דחול המועד 19:17	5:40	9:34	18:28	יח
30. Sz	19.	Félünnep 3.	ג' דחול המועד 19:17	5:41	9:34	18:25	יט
Okt. 1. Cs	20.	Félünnep 4.	ד' דחול המועד 19:17	5:43	9:35	18:23	כ
2. P	21.	Hosáná rábá, 18:03	ה' דחול המועד 18:03	5:44	9:35	18:21	כא
3. Sz	22.	Smini áceret 19:05	ז' דחול המועד 19:05	5:45	9:36	18:19	כב
4. V	23.	Szimhát Torá, vége 19:03	ח' דחול המועד 19:03	5:47	9:37	18:17	כג
5. H	24.		א' דחול המועד 19:03	5:48	9:37	18:15	כד
6. K	25.			5:49	9:38	18:13	כה
7. Sz	26.			5:51	9:38	18:11	כו
8. Cs	27.			5:52	9:39	18:10	כז
9. P	28.	17:49		5:54	9:39	18:08	כח
10. Sz	29.	Újhold hirdetés. Vége 18:52	כ"ט דראש חודש 18:52	5:55	9:40	18:06	כט
11. V	30.	Újhold 1.	א' דראש חודש 18:52	5:56	9:40	18:04	ל

Holdszentelés szeptember 25., péntek hajnalig

Szokások és szabályok: 95. oldal

Holdújulás: okt. 11., vasárnap reggel, 9 óra 43 perc 2 rész **Mázkir** szept. 21-én, okt. 3-án.

október–november			חשון תשפ"ז		חֶסְבָּאֵן				
	Polgári dátum		Héber dátum		Legkorábbi Tfilin/Smá תפילין תפילין	Legkésőbbi Smá (Tanjá) סוף זמן קשר לפי דעה	Napnyugta שקיעת החמה	יום בחדש	
Okt.	12. H	1.	Újhold 2.	ב' דראש חודש	5:58	9:41	18:02	א	
	13. K	2.			5:59	9:42	18:00	ב	
	14. Sz	3.			6:01	9:42	17:58	ג	
	15. Cs	4.			6:02	9:43	17:56	ד	
	16. P	5.	♂ 17:36		6:03	9:43	17:54	ה	
	17. Sz	6.	Vége 18:39	נח	6:05	9:44	17:52	ו	
	18. V	7.			6:06	9:45	17:51	ז	
	19. H	8.		תענית שני	6:07	9:45	17:49	ח	
	20. K	9.			6:09	9:46	17:47	ט	
	21. Sz	10.			6:10	9:47	17:45	י	
	22. Cs	11.		תענית חמישי	6:12	9:47	17:43	יא	
	23. P	12.	Állami ünnep. ♂ 17:23		6:13	9:48	17:42	יב	
	24. Sz	13.	Vége 18:27	לך לך	6:14	9:49	17:40	יג	
	25. V	14.	Téli időszámítás kezdete.		5:16	8:49	16:38	יד	
	26. H	15.		תענית שני תנינא	5:17	8:50	16:36	טו	
	27. K	16.			5:18	8:51	16:35	טז	
	28. Sz	17.			5:20	8:51	16:33	יז	
	29. Cs	18.			5:21	8:52	16:31	יח	
	30. P	19.	♂ 16:11		5:22	8:53	16:30	יט	
	31. Sz	20.	Vége 17:16	וירא	5:24	8:53	16:28	כ	
	Nov.	1. V	21.			5:25	8:54	16:27	כא
		2. H	22.			5:27	8:55	16:25	כב
		3. K	23.			5:28	8:56	16:24	כג
		4. Sz	24.			5:29	8:56	16:22	כד
		5. Cs	25.			5:31	8:57	16:21	כה
6. P		26.	♂ 16:01		5:32	8:58	16:19	כו	
	7. Sz	27.	Újhold hirdetés. Vége 17:06	חיי שרה	5:33	8:59	16:18	כז	
	8. V	28.			5:35	9:00	16:16	כח	
	9. H	29.		יום כפור קטן	5:36	9:00	16:15	כט	
	10. K	30.	Újhold 1.	א' דראש חודש	5:37	9:01	16:14	ל	

Holdszentelés október 26., hétfő 2:44-ig

Szokások és szabályok: 117. oldal

Holdújulás: november 9., hétfő éjszaka, 22 óra 27 perc 3 másodperc

november–december

כסלו תשפ"ז

kiszlév

	Polgári dátum	Héber dátum		Legkorábbi Tfilin/Smá תפילין תפילין	Legkésőbbi Smá (Tanjá) סוף זמן קיש לפי חז"ל	Napnyugta שקיעת החמה	יום בחודש
Nov.	11. Sz	1.	Újhold 2.	5:39	9:02	16:13	א
	12. Cs	2.		5:40	9:03	16:11	ב
	13. P	3.	♂ 15:52	5:41	9:04	16:10	ג
	14. Sz	4.	Vége 16:58 תולדות	5:43	9:04	16:09	ד
	15. V	5.		5:44	9:05	16:08	ה
	16. H	6.		5:45	9:06	16:07	ו
	17. K	7.		5:47	9:07	16:06	ז
	18. Sz	8.		5:48	9:08	16:05	ח
	19. Cs	9.		5:49	9:08	16:04	ט
	20. P	10.	♂ 15:44	5:50	9:09	16:03	י
	21. Sz	11.	Vége 16:52 ויצא	5:52	9:10	16:02	יא
	22. V	12.		5:53	9:11	16:01	יב
	23. H	13.		5:54	9:12	16:00	יג
	24. K	14.		5:55	9:13	15:59	יד
	25. Sz	15.		5:57	9:13	15:58	טו
	26. Cs	16.		5:58	9:14	15:58	טז
	27. P	17.	♂ 15:38	5:59	9:15	15:57	יז
	28. Sz	18.	Vége 16:48 וישלח	6:00	9:16	15:56	יח
	29. V	19.		6:01	9:17	15:56	יט
	30. H	20.		6:02	9:17	15:55	כ
Dec.	1. K	21.		6:03	9:18	15:55	כא
	2. Sz	22.		6:05	9:19	15:54	כב
	3. Cs	23.		6:06	9:20	15:54	כג
	4. P	24.	בערב: ותן טל ומטר ♂ 15:35 Este Hánuká gyertyagyújtás.	6:07	9:21	15:54	כד
	5. Sz	25.	Hánuká 1. Újhold hird. Vége 16:46 וישב, א' דחנוכה	6:08	9:21	15:53	כה
	6. V	26.	Hánuká 2.	6:09	9:22	15:53	כו
	7. H	27.	Hánuká 3.	6:10	9:23	15:53	כז
	8. K	28.	Hánuká 4.	6:11	9:24	15:53	כח
	9. Sz	29.	Hánuká 5.	6:11	9:24	15:53	כט
	10. Cs	30.	Hánuká 6. Újhold 1.	6:12	9:25	15:52	ל

Holdszentelés november 24., kedd hajnalig

Szokások és szabályok: 118. oldal

Holdújulás: december 9., szerda délelőtt, 11 óra 11 perc 4 rész

december–január			טבת תשפ"ז	tévét			
Polgári dátum		Héber dátum		Legkorábbi Téli/Smá Tóthaság	Legkésőbbi Smá (Tóthaság)	Napnyugta שקיעת החמה	יום בחורש
Dec. 11. P	1.	Hánuká 7. Újhold 2. δ 15:34	ז' דחנוכה, בדר"ח	6:13	9:26	15:52	א
12. Sz	2.	Hánuká 8. Vége 16:45	מקץ, ח' דחנוכה	6:14	9:27	15:52	ב
13. V	3.			6:15	9:27	15:53	ג
14. H	4.			6:16	9:28	15:53	ד
15. K	5.			6:16	9:28	15:53	ה
16. Sz	6.			6:17	9:29	15:53	ו
17. Cs	7.			6:18	9:30	15:53	ז
18. P	8.	δ 15:35		6:18	9:30	15:54	ח
19. Sz	9.	Vége 16:47	ויגש	6:19	9:31	15:54	ט
20. V	10.	Böjtnap, vége 16:30	צום עשרה בטבת	6:20	9:31	15:54	י
21. H	11.			6:20	9:32	15:55	יא
22. K	12.			6:21	9:32	15:55	יב
23. Sz	13.			6:21	9:33	15:56	יג
24. Cs	14.	Pihenőnap.		6:22	9:33	15:57	יד
25. P	15.	Munkaszüneti nap. δ 15:39		6:22	9:34	15:57	טו
26. Sz	16.	Vége 16:51	ויחי	6:22	9:34	15:58	טז
27. V	17.			6:23	9:35	15:59	יז
28. H	18.			6:23	9:35	15:59	יח
29. K	19.			6:23	9:35	16:00	יט
30. Sz	20.			6:23	9:36	16:01	כ
31. Cs	21.		שובבי"ם ת"ת	6:23	9:36	16:02	כא
Jan. 1. P	22.	Munkaszüneti nap. δ 15:44		6:24	9:36	16:03	כב
2. Sz	23.	Újhold hirdetés. Vége 16:57	שמות	6:24	9:36	16:04	כג
3. V	24.			6:24	9:37	16:05	כד
4. H	25.			6:24	9:37	16:06	כה
5. K	26.			6:24	9:37	16:07	כו
6. Sz	27.			6:24	9:37	16:08	כז
7. Cs	28.		יום כפור קטן מוקדם	6:23	9:37	16:09	כח
8. P	29.	δ 15:52		6:23	9:37	16:10	כט

Holdszentelés december 24., csütörtök 4:12-ig

Szokások és szabályok: 121. oldal

Holdújulás: január 7., csütörtök éjszaka, 23 óra 55 perc 5 rész

január–február			שבט תשפ"ז		svát			
Polgári dátum		Héber dátum		Legkorábbi Tfilin/Smá תפילין/שמע	Legkésőbbi Smá (Tamid) סוף זמן קריאת	Napnyugta שקיעת החמה	יום בחודש	
Jan.	9. Sz	1.	Újhold. Vége 17:04	וארא, ראש חודש	6:23	9:37	16:12	א
	10. V	2.			6:23	9:37	16:13	ב
	11. H	3.			6:22	9:37	16:14	ג
	12. K	4.			6:22	9:37	16:15	ד
	13. Sz	5.			6:22	9:37	16:17	ה
	14. Cs	6.			6:21	9:37	16:18	ו
	15. P	7.	♂ 16:01		6:21	9:37	16:19	ז
	16. Sz	8.	Vége 17:12	בא	6:20	9:37	16:21	ח
	17. V	9.			6:20	9:37	16:22	ט
	18. H	10.			6:19	9:37	16:23	י
	19. K	11.			6:19	9:36	16:25	יא
	20. Sz	12.			6:18	9:36	16:26	יב
	21. Cs	13.			6:17	9:36	16:28	יג
	22. P	14.	♂ 16:11		6:17	9:35	16:29	יד
	23. Sz	15.	Fák újéve. Vége 17:21	בשלח, שבת שירה, ט"ו בשבט	6:16	9:35	16:31	טו
	24. V	16.			6:15	9:35	16:32	טז
	25. H	17.			6:14	9:34	16:34	יז
	26. K	18.			6:13	9:34	16:35	יח
	27. Sz	19.			6:12	9:34	16:37	יט
	28. Cs	20.			6:11	9:33	16:38	כ
	29. P	21.	♂ 16:21		6:10	9:33	16:40	כא
	30. Sz	22.	Vége 17:31	יתרו	6:09	9:32	16:41	כב
	31. V	23.			6:08	9:32	16:43	כג
Febr.	1. H	24.			6:07	9:31	16:45	כד
	2. K	25.			6:06	9:30	16:46	כה
	3. Sz	26.			6:05	9:30	16:48	כו
	4. Cs	27.		יום כפור קטן מוקדם	6:04	9:29	16:49	כז
	5. P	28.	♂ 16:32		6:02	9:29	16:51	כח
	6. Sz	29.	Újhold hirdetés. Vége 17:41	משפטים	6:01	9:28	16:52	כט
	7. V	30.	Újhold 1.	א' דראש חודש	6:00	9:27	16:54	ל

Holdszentelés január 22., péntek hajnalig

Szokások és szabályok: 123. oldal

Holdújulás: február 6., szombat délután, 12 óra 39 perc 6 rész

február-március

אדר א' תשפ"ז

I. ádar

	Polgári dátum	Héber dátum		Legkorábbi Tfilin/Sná	Legkésőbbi Sná (Tanjá)	שקיעת החמה	יום בחדש
Febr.	8. H	1.	Újhold 2.	5:59	9:27	16:56	א
	9. K	2.		5:57	9:26	16:57	ב
	10. Sz	3.		5:56	9:25	16:59	ג
	11. Cs	4.		5:54	9:24	17:00	ד
	12. P	5.	♂ 16:43	5:53	9:24	17:02	ה
	13. Sz	6.	Vége 17:51	5:52	9:23	17:03	ו
	14. V	7.	Zájin Ádár	5:50	9:22	17:05	ז
	15. H	8.		5:49	9:21	17:07	ח
	16. K	9.		5:47	9:20	17:08	ט
	17. Sz	10.		5:45	9:19	17:10	י
	18. Cs	11.		5:44	9:19	17:11	יא
	19. P	12.	♂ 16:54	5:42	9:18	17:13	יב
	20. Sz	13.	Vége 18:01	5:41	9:17	17:14	יג
	21. V	14.	Purim kátán	5:39	9:16	17:16	יד
	22. H	15.	Susán Purim kátán	5:37	9:15	17:17	טו
	23. K	16.		5:36	9:14	17:19	טז
	24. Sz	17.		5:34	9:13	17:20	יז
	25. Cs	18.		5:32	9:12	17:22	יח
	26. P	19.	♂ 17:05	5:30	9:11	17:23	יט
	27. Sz	20.	Vége 18:11	5:29	9:10	17:25	כ
	28. V	21.		5:27	9:09	17:27	כא
Márc.	1. H	22.		5:25	9:08	17:28	כב
	2. K	23.		5:23	9:07	17:30	כג
	3. Sz	24.		5:21	9:06	17:31	כד
	4. Cs	25.		5:19	9:05	17:33	כה
	5. P	26.	♂ 17:16	5:17	9:04	17:34	כו
	6. Sz	27.	Újhold hird. Vége 18:22	5:16	9:03	17:35	כז
	7. V	28.		5:14	9:02	17:37	כח
	8. H	29.	יום כפור קטן	5:12	9:00	17:38	כט
	9. K	30.	Újhold 1.	5:10	8:59	17:40	ל

Holdszentelés február 21., vasárnap 0:13-ig

Szokások és szabályok: 124. oldal

Holdújulás: március 8., hétfő hajnal, 1 óra 23 perc 7 rész

március-április			אדר ב' תשפ"ז			II. ádár				
Polgári dátum		Héber dátum				Legkorábbi Tiflin / Smá Tiflin	הנחת תפילין	Legkésőbbi Smá (Tanjá) סוף יום קיש לפי העיר	Napnyugta שקיעת החמה	יום בחודש
Márc. 10.	Sz	1.	Újhold 2.	ב' דראש חודש	5:08	8:58	17:41	א		
11.	Cs	2.			5:06	8:57	17:43	ב		
12.	P	3.	♂ 17:26		5:04	8:56	17:44	ג		
13.	Sz	4.	Vége 18:32	פקודי	5:02	8:55	17:46	ד		
14.	V	5.			5:00	8:54	17:47	ה		
15.	H	6.	Állami ünnep.		4:58	8:53	17:49	ו		
16.	K	7.	Zájin Ádár	ז' אדר	4:56	8:51	17:50	ז		
17.	Sz	8.			4:54	8:50	17:52	ח		
18.	Cs	9.			4:52	8:49	17:53	ט		
19.	P	10.	♂ 17:36		4:50	8:48	17:54	י		
20.	Sz	11.	Vége 18:42	ויקרא, פרשת זכור	4:47	8:47	17:56	יא		
21.	V	12.			4:45	8:46	17:57	יב		
22.	H	13.	Eszter böjtje, vége 18:29	תענית אסתר	4:43	8:45	17:59	יג		
23.	K	14.	Purim	פורים	4:41	8:43	18:00	יד		
24.	Sz	15.	Susán Purim	שושן פורים	4:39	8:42	18:02	טו		
25.	Cs	16.			4:37	8:41	18:03	טז		
26.	P	17.	Munkaszüneti nap ♂ 17:46		4:35	8:40	18:04	יז		
27.	Sz	18.	Vége 18:52	צו, פרשת פרה	4:33	8:39	18:06	יח		
28.	V	19.	Nyári időszámítás kezdete.		5:31	9:38	19:07	יט		
29.	H	20.	Munkaszüneti nap.		5:28	9:36	19:09	כ		
30.	K	21.			5:26	9:35	19:10	כא		
31.	Sz	22.			5:24	9:34	19:11	כב		
Ápr. 1.	Cs	23.			5:22	9:33	19:13	כג		
2.	P	24.	♂ 18:56		5:20	9:32	19:14	כד		
3.	Sz	25.	Újhold hirdetés. Vége 20:03	שמיני, פר' החודש	5:18	9:31	19:16	כה		
4.	V	26.			5:15	9:30	19:17	כו		
5.	H	27.			5:13	9:28	19:19	כז		
6.	K	28.			5:11	9:27	19:20	כח		
7.	Sz	29.		יום כפור קטן	5:09	9:26	19:21	כט		

Holdszentelés március 22., hétfő 18:24-ig

Szokások és szabályok: 125. oldal

Holdújulás: április 6., kedd délután, 14 óra 7 perc 8 rész

április-május			ניסן תשפ"ז		niszán			
Polgári dátum		Héber dátum		ספירת העומר Omer	Legkorábbi Tfilin/Sná תפילין Legkésőbbi Sná (Tánjá) סדרת קריש לפי חז"ל	Napnyugta שקיעת החמה	יום בחודש	
Ápr. 8.	Cs	1.	Újhold.	ראש חודש	5:07	9:25	19:23	א
9.	P	2.	♂ 19:06		5:05	9:24	19:24	ב
10.	Sz	3.	Vége 20:14	תזריע	5:02	9:23	19:26	ג
11.	V	4.			5:00	9:22	19:27	ד
12.	H	5.			4:58	9:21	19:28	ה
13.	K	6.			4:56	9:19	19:30	ו
14.	Sz	7.			4:54	9:18	19:31	ז
15.	Cs	8.			4:52	9:17	19:33	ח
16.	P	9.	♂ 19:16		4:50	9:16	19:34	ט
17.	Sz	10.	Vége 20:25	מצורע, שבת הגדול	4:47	9:15	19:35	י
18.	V	11.			4:45	9:14	19:37	יא
19.	H	12.			4:43	9:13	19:38	יב
20.	K	13.	Este bedikát hámec.		4:41	9:12	19:40	יג
21.	Sz	14.	Erev Peszáh. Elsőszülöttek böjtje. ♂ 19:23	ערב פסח	4:39	9:11	19:41	יד
22.	Cs	15.	Peszáh 1. ♂ 20:33	א' דפסח	4:37	9:10	19:42	טו
23.	P	16.	Peszáh 2. ♂ 19:25	ב' דפסח	4:35	9:09	19:44	טז
24.	Sz	17.	Félünnep 1. Vége 20:36	א' דחול המועד	4:33	9:08	19:45	יז
25.	V	18.	Félünnep 2.	ב' דחול המועד	4:31	9:07	19:47	יח
26.	H	19.	Félünnep 3	ג' דחול"מ	4:28	9:06	19:48	יט
27.	K	20.	Félünnep 4. ♂ 19:31	ד' דחול המועד	4:26	9:05	19:49	כ
28.	Sz	21.	Peszáh 7. ♂ 20:42	שביעי של פסח	4:24	9:04	19:51	כא
29.	Cs	22.	Peszáh 8., vége 20:44	אחרון של פסח	4:22	9:03	19:52	כב
30.	P	23.	♂ 19:36	אסרו חג	4:20	9:02	19:54	כג
Május 1.	Sz	24.	Újhold hird. Vége 20:47	אחרי, פרק א'	4:18	9:02	19:55	כד
2.	V	25.			4:16	9:01	19:56	כה
3.	H	26.			4:14	9:00	19:58	כו
4.	K	27.			4:12	8:59	19:59	כז
5.	Sz	28.			4:11	8:58	20:00	כח
6.	Cs	29.			4:09	8:57	20:02	כט
7.	P	30.	Újhold 1. ♂ 19:45	א' דראש חודש	4:07	8:56	20:03	ל

Április 1.: Hámec evés: 9:48-ig (Mágén Ávráhám), 10:21-ig (Báál háTánjá)

Hámec elegetése: 11:07-ig (Mágén Ávráhám), 11:32-ig (Báál háTánjá)

Holdszentelés április 21., szerda hajnalig

Szokások és szabályok: 129. oldal

Holdújulás: május 6., csütörtök hajnal, 2 óra 51 perc 9 rész

Mázkir április 29-én

május-június			אייר תשפ"ז			ijár			
Polgári dátum		Héber dátum			Omer ספירת העומר	Legkorábbi Tiflin / Smá תנחת תפילין	Legkésőbbi Smá (Tania) סדר יומן קטן לפי העניא	שקיעת החמה Napnyugta	יום בחודש
Május 8.	Sz	1.	Újhold 2. Vége	20:59	16.	4:05	8:56	20:05	א
9.	V	2.			17.	4:03	8:55	20:06	ב
10.	H	3.			18.	4:01	8:54	20:07	ג
11.	K	4.			19.	3:59	8:53	20:09	ד
12.	Sz	5.			20.	3:58	8:53	20:10	ה
13.	Cs	6.			21.	3:56	8:52	20:11	ו
14.	P	7.	♂ 19:54		22.	3:54	8:51	20:12	ז
15.	Sz	8.	Vége	21:10	23.	3:52	8:51	20:14	ח
16.	V	9.			24.	3:51	8:50	20:15	ט
17.	H	10.	Munkaszüneti nap.	תענית שני	25.	3:49	8:50	20:16	י
18.	K	11.			26.	3:48	8:49	20:17	יא
19.	Sz	12.			27.	3:46	8:48	20:19	יב
20.	Cs	13.		תענית חמישי	28.	3:44	8:48	20:20	יג
21.	P	14.	Peszah séni. ♂ 20:03	פסח שני	29.	3:43	8:47	20:21	יד
22.	Sz	15.	Vége	21:20	30.	3:41	8:47	20:22	טו
23.	V	16.			31.	3:40	8:46	20:23	טז
24.	H	17.		תענית שני בתרא	32.	3:39	8:46	20:24	יז
25.	K	18.	Lág báomer	ל"ג בעומר	33.	3:37	8:45	20:26	יח
26.	Sz	19.			34.	3:36	8:45	20:27	יט
27.	Cs	20.			35.	3:35	8:45	20:28	כ
28.	P	21.	♂ 20:10		36.	3:34	8:44	20:29	כא
29.	Sz	22.	Vége	21:30	37.	3:32	8:44	20:30	כב
30.	V	23.			38.	3:31	8:44	20:31	כג
31.	H	24.			39.	3:30	8:43	20:32	כד
Június 1.	K	25.			40.	3:29	8:43	20:33	כה
2.	Sz	26.			41.	3:28	8:43	20:34	כו
3.	Cs	27.		יום כפור קטן מוקדם	42.	3:27	8:43	20:35	כז
4.	P	28.	♂ 20:17		43.	3:26	8:42	20:35	כח
5.	Sz	29.	Újhold hird. Vége	21:38	44.	3:26	8:42	20:36	כט

Holdszentelés május 20., csütörtök 20:52-ig

Szokások és szabályok: 139. oldal

Holdújulás: június 4., péntek délután, 15 óra 35 perc 10 rész

június-július		סיון תשפ"ז		sziván	
Polgári dátum	Héber dátum		Omer פירות העומר Legkorábbi Tfilin/Smá הנחת תפילין Legkésőbbi Smá (Tanjá) סוף זמן קיש לפי רמב"ם	Napnyugta שקיעת החמה	יום בחדש
Június 6. V	1. Újhold.	ראש חודש	45. 3:25 8:42	20:37	א
7. H	2.		46. 3:24 8:42	20:38	ב
8. K	3.		47. 3:23 8:42	20:39	ג
9. Sz	4.		48. 3:23 8:42	20:39	ד
10. Cs	5. ה 20:21		49. 3:22 8:42	20:40	ה
11. P	6. Sávuot 1. ה 20:22	א' דשבועות	3:22 8:42	20:40	ו
12. Sz	7. Sávuot 2., vége 21:43	ב' דשבועות	3:21 8:42	20:41	ז
13. V	8.	אסרו חג	3:21 8:42	20:42	ח
14. H	9.		3:21 8:42	20:42	ט
15. K	10.		3:21 8:42	20:43	י
16. Sz	11.		3:20 8:42	20:43	יא
17. Cs	12.		3:20 8:42	20:43	יב
18. P	13. ה 20:25		3:20 8:42	20:44	יג
19. Sz	14. Vége 21:47	נשא, פרק א'	3:20 8:42	20:44	יד
20. V	15.		3:20 8:42	20:44	טו
21. H	16.		3:20 8:43	20:45	טז
22. K	17.		3:21 8:43	20:45	יז
23. Sz	18.		3:21 8:43	20:45	יח
24. Cs	19.		3:21 8:43	20:45	יט
25. P	20. ה 20:27		3:22 8:44	20:45	כ
26. Sz	21. Vége 21:48	בהעלותך, פרק ב'	3:22 8:44	20:45	כא
27. V	22.		3:23 8:44	20:45	כב
28. H	23.		3:23 8:44	20:45	כג
29. K	24.		3:24 8:45	20:45	כד
30. Sz	25.		3:25 8:45	20:45	כה
Július 1. Cs	26.		3:25 8:46	20:45	כו
2. P	27. ה 20:26		3:26 8:46	20:44	כז
3. Sz	28. Újhold hirdetés. Vége 21:46	שלח, פרק ג'	3:27 8:46	20:44	כח
4. V	29.	יום כפור קטן	3:28 8:47	20:44	כט
5. H	30. Újhold 1.	א' דראש חודש	3:29 8:47	20:43	ל

Holdszentelés június 18., péntek hajnalig

Szokások és szabályok: 140. oldal

Holdújulás: július 4., hétfő hajnal, 4 óra 19 perc 11 másodperc

Mázkir június 12-én

július–augusztus			תמוז תשפ"ז		támuz			
Polgári dátum		Héber dátum		Legkorábbi Tfilin/Smá תנחתא תפילין	Legkésőbbi Smá (Tánjá) סדר יומן קיש לעי התנאי	Napnyugta שקיעת החמה	יום בחודש	
Július	6. K	1.	Újhold 2.	ב' דראש חודש	3:30	8:48	20:43	א
	7. Sz	2.			3:31	8:48	20:42	ב
	8. Cs	3.			3:32	8:49	20:42	ג
	9. P	4.	♂ 20:23		3:33	8:49	20:41	ד
	10. Sz	5.	Vége 21:41	קרח, פרק ד'	3:34	8:50	20:41	ה
	11. V	6.			3:36	8:50	20:40	ו
	12. H	7.			3:37	8:51	20:39	ז
	13. K	8.			3:38	8:51	20:39	ח
	14. Sz	9.			3:39	8:52	20:38	ט
	15. Cs	10.			3:41	8:52	20:37	י
	16. P	11.	♂ 20:18		3:42	8:53	20:36	יא
	17. Sz	12.	Vége 21:34	חקת-בלק, פרק ה'	3:44	8:53	20:36	יב
	18. V	13.			3:45	8:54	20:35	יג
	19. H	14.			3:47	8:55	20:34	יד
	20. K	15.			3:48	8:55	20:33	טו
	21. Sz	16.			3:50	8:56	20:32	טז
	22. Cs	17.	Böjtnap, vége 21:08	צום שבעה עשר בתמוז	3:51	8:56	20:31	יז
	23. P	18.	♂ 20:11		3:53	8:57	20:30	יח
	24. Sz	19.	Vége 21:25	פנחס, פרק ו'	3:54	8:57	20:28	יט
	25. V	20.			3:56	8:58	20:27	כ
	26. H	21.			3:57	8:59	20:26	כא
	27. K	22.			3:59	8:59	20:25	כב
	28. Sz	23.			4:01	9:00	20:24	כג
	29. Cs	24.			4:02	9:00	20:22	כד
	30. P	25.	♂ 20:03		4:04	9:01	20:21	כה
	31. Sz	26.	Újhold hird. Vége 21:15	מסות-מסעי, פרק א'	4:06	9:02	20:20	כו
Aug.	1. V	27.			4:07	9:02	20:18	כז
	2. H	28.			4:09	9:03	20:17	כח
	3. K	29.		יום כפור קטן	4:11	9:03	20:15	כט

Holdszentelés július 18., vasárnap 22:20-ig

Szokások és szabályok: 144. oldal

Holdújulás: augusztus 2., hétfő délután, 17 óra 3 perc 12 rész

augusztus-szept.			מנחם אב תשפ"ז			á v		
Polgári dátum		Héber dátum		Legkorábbi Tiflin/Smá תענית תפלין	Legkésőbbi Smá (Taniá) סיום זמן קיש לפי חז"ל	Napnyugta שקיעת החמה	יום בחדש	
Aug.	4. Sz	1.	Újhold.	ראש חודש	4:12	9:04	20:14	א
	5. Cs	2.			4:14	9:05	20:13	ב
	6. P	3.	♂ 19:53		4:16	9:05	20:11	ג
	7. Sz	4.	Vége 21:03	דברים, שבת חזון, פרק ב'	4:17	9:06	20:09	ד
	8. V	5.			4:19	9:06	20:08	ה
	9. H	6.			4:21	9:07	20:06	ו
	10. K	7.			4:22	9:08	20:05	ז
	11. Sz	8.	20:03-től böjt		4:24	9:08	20:03	ח
	12. Cs	9.	Böjtnap, vége 20:35	צום תשעה באב	4:26	9:09	20:01	ט
	13. P	10.	♂ 19:41		4:27	9:09	20:00	י
14. Sz	11.	Vége 20:50	ואתחנן, שבת נחמו, פרק ג'	4:29	9:10	19:58	יא	
15. V	12.			4:31	9:11	19:56	יב	
16. H	13.			4:32	9:11	19:55	יג	
17. K	14.			4:34	9:12	19:53	יד	
18. Sz	15.			4:36	9:12	19:51	טו	
19. Cs	16.			4:37	9:13	19:49	טז	
20. P	17.	Állami ünnep. ♂ 19:29		4:39	9:13	19:48	יז	
21. Sz	18.	Vége 20:36	עקב, פרק ד'	4:41	9:14	19:46	יח	
22. V	19.			4:42	9:14	19:44	יט	
23. H	20.			4:44	9:15	19:42	כ	
24. K	21.			4:46	9:16	19:40	כא	
25. Sz	22.			4:47	9:16	19:38	כב	
26. Cs	23.			4:49	9:17	19:36	כג	
27. P	24.	♂ 19:16		4:50	9:17	19:34	כד	
28. Sz	25.	Újhold hirdetés. Vége 20:21	ראה, פרק ה'	4:52	9:18	19:33	כה	
29. V	26.			4:54	9:18	19:31	כו	
30. H	27.			4:55	9:19	19:29	כז	
31. K	28.			4:57	9:19	19:27	כח	
Szept.	1. Sz	29.		יום כפור קטן	4:58	9:20	19:25	כט
	2. Cs	30.	Újhold 1.	א' דראש חודש	5:00	9:20	19:23	ל

Holdszentelés augusztus 17., kedd hajnalig

Szokások és szabályok: 145. oldal

Holdújulás: szeptember 1., szerda hajnal, 5 óra 47 perc 13 rész

szepember-október					אלול תשפ"ז		elul	
Polgári dátum		Héber dátum			Legkorábbi Tiflin/Smá תנוח תפילין	Legkésőbbi Smá (Tanjá) סדר יומן קיש לפי תנוח	Napnyugta שקיעת החמה	יום בחודש
Szept. 3.	P	1.	Újhold 2. δ 19:02	ב' דראש חודש, שופר	5:01	9:21	19:21	א
4.	Sz	2.	Vége 20:07	שופטים, פרק ו'	5:03	9:21	19:19	ב
5.	V	3.			5:04	9:22	19:17	ג
6.	H	4.			5:06	9:22	19:15	ד
7.	K	5.			5:08	9:23	19:13	ה
8.	Sz	6.			5:09	9:23	19:11	ו
9.	Cs	7.			5:11	9:24	19:09	ז
10.	P	8.	δ 18:48		5:12	9:24	19:07	ח
11.	Sz	9.	Vége 19:52	כי תצא, פרק א-ב	5:14	9:25	19:05	ט
12.	V	10.			5:15	9:25	19:03	י
13.	H	11.			5:16	9:26	19:01	יא
14.	K	12.			5:18	9:26	18:59	יב
15.	Sz	13.			5:19	9:27	18:57	יג
16.	Cs	14.			5:21	9:27	18:55	יד
17.	P	15.	δ 18:34		5:22	9:28	18:53	טו
18.	Sz	16.	Vége 19:37	כי תבא, פרק ג-ד	5:24	9:28	18:50	טז
19.	V	17.			5:25	9:29	18:48	יז
20.	H	18.			5:27	9:29	18:46	יח
21.	K	19.			5:28	9:30	18:44	יט
22.	Sz	20.			5:30	9:30	18:42	כ
23.	Cs	21.			5:31	9:31	18:40	כא
24.	P	22.	δ 18:20		5:32	9:31	18:38	כב
25.	Sz	23.	Vége 19:22	נצבים-וילך, פרק ה-ו	5:34	9:32	18:36	כג
26.	V	24.	Szlihot 1.	א' דסליחות	5:35	9:32	18:34	כד
27.	H	25.			5:37	9:33	18:32	כה
28.	K	26.			5:38	9:33	18:30	כו
29.	Sz	27.			5:39	9:34	18:28	כז
30.	Cs	28.			5:41	9:34	18:26	כח
Okt. 1.	P	29.	Erev Ros hasáná. δ 18:05	ערב ראש השנה	5:42	9:35	18:24	כט

Holdszentelés szeptember 15., szerda 23:48-ig

Szokások és szabályok: 149. oldal

Holdújulás: szeptember 30., csütörtök este, 18 óra 31 perc 14 rész

október			תשרי תשפ"ח		tisri				
Polgári dátum		Héber dátum		Legkorábbi Tiflin/Sná	הגות תפילין	Legkésőbbi Sná (Tanjá)	סוף זמן קיש לפי העבר	שקיעת החמה	יום בחורש
Okt. 2. Sz	1.	Ros hasáná 1. ה' 19:08	א' דראש השנה	5:44	9:35	18:22	א		
3. V	2.	Ros hasáná 2, vége 19:06	ב' דראש השנה	5:45	9:36	18:20	ב		
4. H	3.	Gedáljá böjtje, vége 18:48	צום גדליה	5:46	9:36	18:18	ג		
5. K	4.			5:48	9:37	18:16	ד		
6. Sz	5.			5:49	9:38	18:14	ה		
7. Cs	6.			5:51	9:38	18:12	ו		
8. P	7.	ה' 17:52		5:52	9:39	18:10	ז		
9. Sz	8.	Vége 18:54	האזינו, שבת שובה	5:53	9:39	18:08	ח		
10. V	9.	ה' 17:48		5:55	9:40	18:06	ט		
11. H	10.	Jom kipur, vége 18:50	יום כיפור	5:56	9:40	18:04	י		
12. K	11.			5:57	9:41	18:02	יא		
13. Sz	12.			5:59	9:41	18:00	יב		
14. Cs	13.			6:00	9:42	17:58	יג		
15. P	14.	ה' 17:38		6:02	9:43	17:57	יד		
16. Sz	15.	Szukkot 1. ה' 18:41	א' דסוכות	6:03	9:43	17:55	טו		
17. V	16.	Szukkot 2, vége 18:39	ב' דסוכות	6:04	9:44	17:53	טז		
18. H	17.	Félünnep 1.	א' דחול המועד	6:06	9:45	17:51	יז		
19. K	18.	Félünnep 2.	ב' דחול המועד	6:07	9:45	17:49	יח		
20. Sz	19.	Félünnep 3.	ג' דחול המועד	6:08	9:46	17:47	יט		
21. Cs	20.	Félünnep 4.	ד' דחול המועד	6:10	9:46	17:46	כ		
22. P	21.	Hosáná rábá, ה' 17:25	הושענא רבה	6:11	9:47	17:44	כא		
23. Sz	22.	Smini áceret ה' 18:29	שמיני עצרת	6:13	9:48	17:42	כב		
24. V	23.	Szimhát Torá, vége 18:27	שמחת תורה	6:14	9:48	17:40	כג		
25. H	24.		אסרו חג	6:15	9:49	17:39	כד		
26. K	25.			6:17	9:50	17:37	כה		
27. Sz	26.			6:18	9:50	17:35	כו		
28. Cs	27.			6:19	9:51	17:33	כז		
29. P	28.	ה' 17:13		6:21	9:52	17:32	כח		
30. Sz	29.	Újhold hirdetés. Vége 18:18	בראשית	6:22	9:53	17:30	כט		
31. V	30.	Téli időszámítás kezdete. Újhold 1. א' דר"ח		5:24	8:53	16:29	ל		

Holdszentelés október 15., péntek hajnalig

Holdújulás: okt. 30., szombat reggel, 7 óra 15 perc 15 rész **Mázkir** okt. 11-én és 23-án

További budapesti időpontok

זמנים נוספים בבודאפסט

	עלות השחר	תחילת היום	סוף זמן קיש (מגיא)	Legkésőbbi reggeli ima סוף זמן חפלה		Csillagászati dél (éjfé)	חצות היום וחלילה	Legkorábbi du. ima (Tánjá)	מועד קטורת ליל החורב Minhá ktára (Tánjá)	מועד קטורת ליל החורב Plög háminhá (Tánjá)	פלג המועד ליל החורב	Csillagok feljövetele צאת הכוכבים			יום בחודש ושנה
				M"Á מגיא	Tánjá התגיא							Tánjá התגיא	Cohen ר"ב כהן	72 perc דקות ע"פ ר"ת	
IX. 12.	4:37	6:17	8:46	9:58	10:30	12:40	13:12	16:26	17:47	19:33	19:40	20:15	א		
13.	4:39	6:18	8:46	9:59	10:30	12:40	13:12	16:25	17:45	19:31	19:38	20:13	ב		
14.	4:40	6:19	8:47	9:59	10:30	12:39	13:11	16:23	17:43	19:29	19:36	20:11	ג		
15.	4:42	6:21	8:48	9:59	10:31	12:39	13:11	16:22	17:41	19:27	19:34	20:09	ד		
16.	4:43	6:22	8:48	10:00	10:31	12:39	13:10	16:21	17:40	19:25	19:32	20:07	ה		
17.	4:45	6:23	8:49	10:00	10:31	12:38	13:10	16:19	17:38	19:23	19:30	20:05	ו		
18.	4:47	6:25	8:49	10:00	10:31	12:38	13:09	16:18	17:36	19:21	19:28	20:02	ז		
19.	4:48	6:26	8:50	10:00	10:31	12:37	13:09	16:16	17:35	19:19	19:26	20:00	ח		
20.	4:50	6:27	8:51	10:01	10:32	12:37	13:08	16:15	17:33	19:16	19:24	19:58	ט		
21.	4:51	6:29	8:51	10:01	10:32	12:37	13:08	16:14	17:31	19:14	19:21	19:56	י		
22.	4:53	6:30	8:52	10:01	10:32	12:36	13:07	16:12	17:30	19:12	19:19	19:54	יא		
23.	4:54	6:32	8:52	10:02	10:32	12:36	13:07	16:11	17:28	19:10	19:17	19:52	יב		
24.	4:56	6:33	8:53	10:02	10:32	12:36	13:06	16:10	17:26	19:08	19:15	19:50	יג		
25.	4:57	6:34	8:53	10:02	10:33	12:35	13:06	16:08	17:24	19:06	19:13	19:48	יד		
26.	4:59	6:36	8:54	10:02	10:33	12:35	13:05	16:07	17:23	19:04	19:11	19:46	טו		
27.	5:00	6:37	8:54	10:03	10:33	12:35	13:05	16:06	17:21	19:02	19:09	19:44	טז		
28.	5:02	6:38	8:55	10:03	10:33	12:34	13:04	16:04	17:19	19:00	19:07	19:42	יז		
29.	5:03	6:40	8:56	10:03	10:34	12:34	13:04	16:03	17:18	18:58	19:05	19:40	יח		
30.	5:05	6:41	8:56	10:03	10:34	12:34	13:03	16:02	17:16	18:56	19:03	19:38	יט		
X. 1.	5:06	6:42	8:57	10:04	10:34	12:33	13:03	16:00	17:14	18:54	19:01	19:36	כ		
2.	5:08	6:44	8:57	10:04	10:34	12:33	13:03	15:59	17:13	18:52	18:59	19:34	כא		
3.	5:09	6:45	8:58	10:04	10:35	12:33	13:02	15:58	17:11	18:50	18:57	19:32	כב		
4.	5:11	6:47	8:58	10:04	10:35	12:32	13:02	15:57	17:09	18:48	18:55	19:30	כג		
5.	5:12	6:48	8:59	10:05	10:35	12:32	13:01	15:55	17:08	18:46	18:53	19:28	כד		
6.	5:14	6:49	8:59	10:05	10:35	12:32	13:01	15:54	17:06	18:44	18:51	19:26	כה		
7.	5:15	6:51	9:00	10:05	10:36	12:32	13:00	15:53	17:05	18:42	18:49	19:24	כו		
8.	5:17	6:52	9:01	10:06	10:36	12:31	13:00	15:52	17:03	18:40	18:47	19:22	כז		
9.	5:18	6:54	9:01	10:06	10:36	12:31	13:00	15:50	17:01	18:38	18:45	19:20	כח		
10.	5:19	6:55	9:02	10:06	10:37	12:31	12:59	15:49	17:00	18:36	18:43	19:18	כט		
11.	5:21	6:56	9:02	10:06	10:37	12:30	12:59	15:48	16:58	18:34	18:41	19:16	ל		

További budapesti időpontok

זמנים נוספים בבודאפסט

	Virradat עלות השחר	Napkelte הנץ החמה	Legkésőbbi Smá סוף זמן קיש (מג"א)	Legkésőbbi reggeli ima סוף זמן תפלה		Csillagászati dél (éjfé)	הצות היום וזמניה Legkorábbi du. ima (Tánjá)	מנחה מנחה לזמניה Minjá ktaná (Tánjá)	מנחה קטנה לזמניה Plág háminhá (Tánjá)	פלג המנחה לזמניה פלג המנחה לזמניה	Csillagok feljövetele צאת הכוכבים			יום בחדש חשוון
				M"Á מג"א	Tánjá התניא						Tánjá התניא	Cohen ר"ב כהן	72 perc 72 דקות ע"פ ר"ח	
X. 12.	5:22	6:58	9:03	10:07	10:37	12:30	12:58	15:47	16:57	18:32	18:40	19:14	א	
13.	5:24	6:59	9:03	10:07	10:37	12:30	12:58	15:45	16:55	18:31	18:38	19:12	ב	
14.	5:25	7:01	9:04	10:07	10:38	12:30	12:58	15:44	16:54	18:29	18:36	19:10	ג	
15.	5:26	7:02	9:04	10:08	10:38	12:29	12:57	15:43	16:52	18:27	18:34	19:09	ד	
16.	5:28	7:04	9:05	10:08	10:38	12:29	12:57	15:42	16:51	18:25	18:32	19:07	ה	
17.	5:29	7:05	9:06	10:08	10:39	12:29	12:57	15:41	16:49	18:23	18:30	19:05	ו	
18.	5:31	7:06	9:06	10:09	10:39	12:29	12:56	15:39	16:48	18:22	18:29	19:03	ז	
19.	5:32	7:08	9:07	10:09	10:39	12:29	12:56	15:38	16:46	18:20	18:27	19:01	ח	
20.	5:33	7:09	9:07	10:09	10:40	12:28	12:56	15:37	16:45	18:18	18:25	18:59	ט	
21.	5:35	7:11	9:08	10:10	10:40	12:28	12:55	15:36	16:43	18:16	18:23	18:58	י	
22.	5:36	7:12	9:09	10:10	10:41	12:28	12:55	15:35	16:42	18:15	18:22	18:56	יא	
23.	5:37	7:14	9:09	10:10	10:41	12:28	12:55	15:34	16:40	18:13	18:20	18:54	יב	
24.	5:39	7:15	9:10	10:11	10:41	12:28	12:54	15:33	16:39	18:11	18:18	18:52	יג	
25.	4:40	6:17	8:10	9:11	9:42	11:28	11:54	14:32	15:38	17:10	17:17	17:51	יד	
26.	4:41	6:18	8:11	9:11	9:42	11:28	11:54	14:31	15:36	17:08	17:15	17:49	טו	
27.	4:43	6:20	8:12	9:12	9:43	11:28	11:54	14:30	15:35	17:06	17:13	17:47	טז	
28.	4:44	6:21	8:12	9:12	9:43	11:27	11:54	14:29	15:34	17:05	17:12	17:46	יז	
29.	4:46	6:23	8:13	9:13	9:44	11:27	11:53	14:28	15:32	17:03	17:10	17:44	יח	
30.	4:47	6:24	8:14	9:13	9:44	11:27	11:53	14:27	15:31	17:02	17:09	17:42	יט	
31.	4:48	6:26	8:14	9:13	9:44	11:27	11:53	14:26	15:30	17:00	17:07	17:41	כ	
XI. 1.	4:50	6:27	8:15	9:14	9:45	11:27	11:53	14:25	15:28	16:59	17:06	17:39	כא	
2.	4:51	6:29	8:16	9:14	9:45	11:27	11:53	14:24	15:27	16:57	17:04	17:38	כב	
3.	4:52	6:30	8:16	9:15	9:46	11:27	11:53	14:23	15:26	16:56	17:03	17:36	כג	
4.	4:54	6:32	8:17	9:15	9:46	11:27	11:52	14:22	15:25	16:54	17:02	17:35	כד	
5.	4:55	6:33	8:18	9:16	9:47	11:27	11:52	14:22	15:24	16:53	17:00	17:33	כה	
6.	4:56	6:35	8:18	9:16	9:47	11:27	11:52	14:21	15:23	16:52	16:59	17:32	כו	
7.	4:57	6:36	8:19	9:16	9:48	11:27	11:52	14:20	15:22	16:50	16:58	17:30	כז	
8.	4:59	6:38	8:20	9:17	9:49	11:27	11:52	14:19	15:21	16:49	16:56	17:29	כח	
9.	5:00	6:39	8:20	9:17	9:49	11:27	11:52	14:18	15:19	16:48	16:55	17:28	כט	
10.	5:01	6:41	8:21	9:18	9:50	11:28	11:52	14:18	15:18	16:47	16:54	17:26	ל	

További budapesti időpontok

זמנים נוספים בבודאפעסט

	Virradat עלות השחר	Napkelte הנץ החמה	Legkésőbbi Smá סוף זמן קיש (מג"א)	Legkésőbbi reggeli ima סוף זמן תפילה		Csillagászati dei (éjfé)	הצות היום ודלילה Legkorábbi du. ima (Tánjá)	מנחה ודלילה מנחה Minhá ktaná (Tánjá)	מנחה קטנה ודלילה Plág háminhá (Tánjá)	פלג המנחה ודלילה מנחה (Tánjá)	Csillagok feljövetele צאת הכוכבים			יום בחדש כסלו
				M"Á מג"א	Tánjá התניא						Tánjá התניא	Cohen ר"ב כהן	72 perc דקות 72 ע"פ ר"ת	
XI. 11.	5:03	6:42	8:22	9:18	9:50	11:28	11:52	14:17	15:17	16:45	16:53	17:25	א	
12.	5:04	6:44	8:22	9:19	9:51	11:28	11:52	14:16	15:17	16:44	16:52	17:24	ב	
13.	5:05	6:45	8:23	9:19	9:51	11:28	11:52	14:16	15:16	16:43	16:51	17:23	ג	
14.	5:06	6:47	8:24	9:20	9:52	11:28	11:52	14:15	15:15	16:42	16:50	17:21	ד	
15.	5:08	6:48	8:25	9:20	9:53	11:28	11:52	14:15	15:14	16:41	16:49	17:20	ה	
16.	5:09	6:50	8:25	9:21	9:53	11:28	11:52	14:14	15:13	16:40	16:48	17:19	ו	
17.	5:10	6:51	8:26	9:22	9:54	11:29	11:52	14:13	15:12	16:39	16:47	17:18	ז	
18.	5:11	6:53	8:27	9:22	9:54	11:29	11:52	14:13	15:11	16:38	16:46	17:17	ח	
19.	5:13	6:54	8:27	9:23	9:55	11:29	11:53	14:12	15:11	16:37	16:45	17:16	ט	
20.	5:14	6:56	8:28	9:23	9:56	11:29	11:53	14:12	15:10	16:36	16:44	17:15	י	
21.	5:15	6:57	8:29	9:24	9:56	11:30	11:53	14:12	15:09	16:36	16:43	17:14	יא	
22.	5:16	6:58	8:30	9:24	9:57	11:30	11:53	14:11	15:09	16:35	16:42	17:13	יב	
23.	5:17	7:00	8:30	9:25	9:58	11:30	11:53	14:11	15:08	16:34	16:42	17:12	יג	
24.	5:19	7:01	8:31	9:25	9:58	11:30	11:53	14:11	15:08	16:33	16:41	17:12	יד	
25.	5:20	7:03	8:32	9:26	9:59	11:31	11:54	14:10	15:07	16:33	16:40	17:11	טו	
26.	5:21	7:04	8:33	9:27	10:00	11:31	11:54	14:10	15:07	16:32	16:40	17:10	טז	
27.	5:22	7:05	8:33	9:27	10:00	11:31	11:54	14:10	15:06	16:32	16:39	17:09	יז	
28.	5:23	7:06	8:34	9:28	10:01	11:32	11:54	14:09	15:06	16:31	16:39	17:09	יח	
29.	5:24	7:08	8:35	9:28	10:02	11:32	11:55	14:09	15:05	16:30	16:38	17:08	יט	
30.	5:25	7:09	8:36	9:29	10:02	11:32	11:55	14:09	15:05	16:30	16:38	17:08	כ	
XII. 1.	5:26	7:10	8:36	9:30	10:03	11:33	11:55	14:09	15:05	16:30	16:37	17:07	כא	
2.	5:27	7:11	8:37	9:30	10:04	11:33	11:56	14:09	15:04	16:29	16:37	17:07	כב	
3.	5:28	7:13	8:38	9:31	10:04	11:33	11:56	14:09	15:04	16:29	16:37	17:06	כג	
4.	5:29	7:14	8:38	9:31	10:05	11:34	11:56	14:09	15:04	16:29	16:36	17:06	כד	
5.	5:30	7:15	8:39	9:32	10:05	11:34	11:57	14:09	15:04	16:28	16:36	17:06	כה	
6.	5:31	7:16	8:40	9:33	10:06	11:35	11:57	14:09	15:04	16:28	16:36	17:05	כו	
7.	5:32	7:17	8:40	9:33	10:07	11:35	11:57	14:09	15:04	16:28	16:36	17:05	כז	
8.	5:33	7:18	8:41	9:34	10:07	11:36	11:58	14:09	15:04	16:28	16:36	17:05	כח	
9.	5:34	7:19	8:42	9:34	10:08	11:36	11:58	14:09	15:04	16:28	16:36	17:05	כט	
10.	5:35	7:20	8:42	9:35	10:09	11:36	11:59	14:09	15:04	16:28	16:36	17:05	ל	

További budapesti időpontok

זמנים נוספים בבודאפסט

	Virradat עלות השחר	Napkelte הנץ החמה	Legkésőbbi Smá סוף זמן ק"ש (בג"א)	Legkésőbbi reggeli ima סוף זמן תפלה		Csillagászati dél (éjfé)	חצות היום וחלילה Legkorábbi du. ima (Tánjá)	מנחה גדולה לצי התניא Minhá ktaná (Tánjá)	מנחה קטנה לצי התניא Plág háminjá (Tánjá)	פלג המנחה לצי התניא	Csillagok feljövetele צאת הכוכבים			יום בחדש סכא
				M"Á מג"א	Tánjá תהניא						Tánjá תהניא	Cohen ר"ב כהן	72 perc 72 דקות ע"פ ר"ח	
XII.11.	5:36	7:21	8:43	9:36	10:09	11:37	11:59	14:10	15:04	16:28	16:36	17:05	א	
12.	5:37	7:22	8:44	9:36	10:10	11:37	11:59	14:10	15:04	16:28	16:36	17:05	ב	
13.	5:37	7:23	8:44	9:37	10:11	11:38	12:00	14:10	15:04	16:28	16:36	17:05	ג	
14.	5:38	7:24	8:45	9:37	10:11	11:38	12:00	14:10	15:04	16:28	16:36	17:05	ד	
15.	5:39	7:25	8:46	9:38	10:12	11:39	12:01	14:11	15:05	16:29	16:36	17:05	ה	
16.	5:40	7:25	8:46	9:38	10:12	11:39	12:01	14:11	15:05	16:29	16:37	17:06	ו	
17.	5:40	7:26	8:47	9:39	10:13	11:40	12:02	14:11	15:05	16:29	16:37	17:06	ז	
18.	5:41	7:27	8:47	9:39	10:13	11:40	12:02	14:12	15:06	16:29	16:37	17:06	ח	
19.	5:41	7:27	8:48	9:40	10:14	11:41	12:03	14:12	15:06	16:30	16:38	17:07	ט	
20.	5:42	7:28	8:48	9:41	10:15	11:41	12:03	14:13	15:06	16:30	16:38	17:07	י	
21.	5:43	7:28	8:49	9:41	10:15	11:42	12:04	14:13	15:07	16:31	16:39	17:07	יא	
22.	5:43	7:29	8:49	9:42	10:16	11:42	12:04	14:14	15:07	16:31	16:39	17:08	יב	
23.	5:43	7:29	8:50	9:42	10:16	11:43	12:05	14:14	15:08	16:32	16:40	17:08	יג	
24.	5:44	7:30	8:50	9:43	10:16	11:43	12:05	14:15	15:09	16:32	16:40	17:09	יד	
25.	5:44	7:30	8:51	9:43	10:17	11:44	12:06	14:15	15:09	16:33	16:41	17:10	טו	
26.	5:45	7:31	8:51	9:43	10:17	11:44	12:06	14:16	15:10	16:34	16:42	17:10	טז	
27.	5:45	7:31	8:52	9:44	10:18	11:45	12:07	14:16	15:11	16:34	16:42	17:11	יז	
28.	5:45	7:31	8:52	9:44	10:18	11:45	12:07	14:17	15:11	16:35	16:43	17:12	יח	
29.	5:46	7:31	8:53	9:45	10:19	11:46	12:08	14:18	15:12	16:36	16:44	17:13	יט	
30.	5:46	7:31	8:53	9:45	10:19	11:46	12:08	14:19	15:13	16:37	16:45	17:14	כ	
31.	5:46	7:31	8:53	9:46	10:19	11:47	12:09	14:19	15:14	16:38	16:45	17:14	כא	
I. 1.	5:46	7:31	8:53	9:46	10:20	11:47	12:09	14:20	15:14	16:38	16:46	17:15	כב	
2.	5:46	7:31	8:54	9:46	10:20	11:48	12:10	14:21	15:15	16:39	16:47	17:16	כג	
3.	5:46	7:31	8:54	9:47	10:20	11:48	12:10	14:22	15:16	16:40	16:48	17:17	כד	
4.	5:46	7:31	8:54	9:47	10:21	11:48	12:11	14:22	15:17	16:41	16:49	17:18	כה	
5.	5:46	7:31	8:55	9:47	10:21	11:49	12:11	14:23	15:18	16:42	16:50	17:19	כו	
6.	5:46	7:31	8:55	9:48	10:21	11:49	12:12	14:24	15:19	16:43	16:51	17:21	כז	
7.	5:46	7:31	8:55	9:48	10:21	11:50	12:12	14:25	15:20	16:44	16:52	17:22	כח	
8.	5:46	7:30	8:55	9:48	10:21	11:50	12:13	14:26	15:21	16:46	16:53	17:23	כט	

További budapesti időpontok

זמנים נוספים בבודאפעסט

		Virradat עלות השחר	Napkelte תחילת החמה	Legkésőbbi Smá סוף זמן קיש (מגרא)	Legkésőbbi reggeli ima סוף זמן תפילה		Csillagászati dei (éjféli)	חצות היום חלילה Legkorábbi du. ima (Tánjá)	מנחה גדולה Legkorábbi imá Tánjá	מנחה קטנה Legkorábbi imá Tánjá	פלג המנחה Legkorábbi imá Tánjá	Csillagok feljövetele צאת הכוכבים			יום בחודש שנת
					M"Á מגרא	Tánjá התניא						Tánjá התניא	Cohen ר"ב כהן	72 perc דקות ע"פ ר"ת	
I.	9.	5:46	7:30	8:55	9:48	10:22	11:51	12:13	14:26	15:22	16:47	16:54	17:24		א
	10.	5:46	7:30	8:55	9:48	10:22	11:51	12:14	14:27	15:23	16:48	16:56	17:25		ב
	11.	5:45	7:29	8:55	9:49	10:22	11:51	12:14	14:28	15:24	16:49	16:57	17:27		ג
	12.	5:45	7:29	8:55	9:49	10:22	11:52	12:15	14:29	15:25	16:50	16:58	17:28		ד
	13.	5:45	7:28	8:55	9:49	10:22	11:52	12:15	14:30	15:26	16:51	16:59	17:29		ה
	14.	5:44	7:28	8:55	9:49	10:22	11:53	12:16	14:31	15:27	16:53	17:00	17:30		ו
	15.	5:44	7:27	8:55	9:49	10:22	11:53	12:16	14:32	15:28	16:54	17:02	17:32		ז
	16.	5:44	7:26	8:55	9:49	10:22	11:53	12:17	14:33	15:30	16:55	17:03	17:33		ח
	17.	5:43	7:26	8:55	9:49	10:22	11:54	12:17	14:34	15:31	16:56	17:04	17:35		ט
	18.	5:43	7:25	8:55	9:49	10:22	11:54	12:18	14:35	15:32	16:58	17:05	17:36		י
	19.	5:42	7:24	8:55	9:50	10:22	11:54	12:18	14:36	15:33	16:59	17:07	17:37		יא
	20.	5:41	7:23	8:55	9:50	10:22	11:55	12:18	14:37	15:34	17:00	17:08	17:39		יב
	21.	5:41	7:22	8:55	9:50	10:22	11:55	12:19	14:38	15:35	17:02	17:09	17:40		יג
	22.	5:40	7:22	8:54	9:49	10:22	11:55	12:19	14:39	15:37	17:03	17:11	17:42		יד
	23.	5:39	7:21	8:54	9:49	10:22	11:55	12:20	14:40	15:38	17:04	17:12	17:43		טו
	24.	5:39	7:20	8:54	9:49	10:22	11:56	12:20	14:41	15:39	17:06	17:13	17:45		טז
	25.	5:38	7:19	8:54	9:49	10:21	11:56	12:20	14:41	15:40	17:07	17:15	17:46		יז
	26.	5:37	7:18	8:53	9:49	10:21	11:56	12:21	14:42	15:42	17:09	17:16	17:48		יח
	27.	5:36	7:16	8:53	9:49	10:21	11:56	12:21	14:43	15:43	17:10	17:18	17:49		יט
	28.	5:35	7:15	8:53	9:49	10:21	11:57	12:21	14:44	15:44	17:12	17:19	17:51		כ
	29.	5:34	7:14	8:52	9:49	10:21	11:57	12:21	14:45	15:45	17:13	17:20	17:52		כא
	30.	5:33	7:13	8:52	9:48	10:20	11:57	12:22	14:46	15:47	17:14	17:22	17:54		כב
	31.	5:32	7:12	8:51	9:48	10:20	11:57	12:22	14:47	15:48	17:16	17:23	17:55		כג
II.	1.	5:31	7:10	8:51	9:48	10:20	11:57	12:22	14:48	15:49	17:17	17:25	17:57		כד
	2.	5:30	7:09	8:51	9:48	10:19	11:57	12:23	14:49	15:50	17:19	17:26	17:59		כה
	3.	5:29	7:08	8:50	9:47	10:19	11:57	12:23	14:50	15:52	17:20	17:28	18:00		כו
	4.	5:28	7:06	8:50	9:47	10:19	11:58	12:23	14:51	15:53	17:22	17:29	18:02		כז
	5.	5:27	7:05	8:49	9:47	10:18	11:58	12:23	14:52	15:54	17:23	17:31	18:03		כח
	6.	5:25	7:04	8:48	9:46	10:18	11:58	12:23	14:53	15:55	17:25	17:32	18:05		כט
	7.	5:24	7:02	8:48	9:46	10:17	11:58	12:24	14:54	15:57	17:26	17:33	18:06		ל

További budapesti időpontok

זמנים נוספים בבודאפסט

		Virradat עלות השחר	Napkelte הנץ החמה	Legkésőbbi Smá סוף זמן קיש (בג"א)	Legkésőbbi reggeli ima סוף זמן תפילה		Csillagászati dél (éjféli)	הצות היום וחילול Legkorábbi du. ima (Tánjá)	מנחה גדולה לפי התניא (Tánjá)	מנחה קטנה לפי התניא (Tánjá)	פלג האמרינה (Tánjá)	Csillagok feljövetele צאת הכוכבים			72 perc 72 דקות ע"פ ר"ח	יום בחדש אדר א'
					M"Á מג"א	Tánjá תנ"י						Tánjá תנ"י	Cohen ר"ב כהן			
II.	8.	5:23	7:01	8:47	9:46	10:17	11:58	12:24	14:55	15:58	17:28	17:35	18:08		א	
	9.	5:22	6:59	8:47	9:45	10:16	11:58	12:24	14:56	15:59	17:29	17:36	18:10		ב	
	10.	5:20	6:58	8:46	9:45	10:16	11:58	12:24	14:57	16:00	17:31	17:38	18:11		ג	
	11.	5:19	6:56	8:45	9:44	10:15	11:58	12:24	14:58	16:02	17:32	17:39	18:13		ד	
	12.	5:17	6:55	8:45	9:44	10:15	11:58	12:24	14:59	16:03	17:34	17:41	18:14		ה	
	13.	5:16	6:53	8:44	9:44	10:14	11:58	12:25	14:59	16:04	17:35	17:42	18:16		ו	
	14.	5:15	6:51	8:43	9:43	10:14	11:58	12:25	15:00	16:05	17:37	17:44	18:17		ז	
	15.	5:13	6:50	8:42	9:43	10:13	11:58	12:25	15:01	16:06	17:38	17:45	18:19		ח	
	16.	5:12	6:48	8:41	9:42	10:13	11:58	12:25	15:02	16:08	17:40	17:47	18:21		ט	
	17.	5:10	6:46	8:41	9:41	10:12	11:58	12:25	15:03	16:09	17:41	17:48	18:22		י	
	18.	5:08	6:45	8:40	9:41	10:12	11:58	12:25	15:04	16:10	17:43	17:50	18:24		יא	
	19.	5:07	6:43	8:39	9:40	10:11	11:58	12:25	15:05	16:11	17:44	17:51	18:25		יב	
	20.	5:05	6:41	8:38	9:40	10:10	11:57	12:25	15:06	16:12	17:46	17:53	18:27		יג	
	21.	5:04	6:39	8:37	9:39	10:10	11:57	12:25	15:06	16:14	17:47	17:54	18:28		יד	
	22.	5:02	6:38	8:36	9:38	10:09	11:57	12:25	15:07	16:15	17:48	17:56	18:30		טו	
	23.	5:00	6:36	8:36	9:38	10:08	11:57	12:25	15:08	16:16	17:50	17:57	18:31		טז	
	24.	4:58	6:34	8:35	9:37	10:08	11:57	12:25	15:09	16:17	17:51	17:59	18:33		יז	
	25.	4:57	6:32	8:34	9:36	10:07	11:57	12:25	15:10	16:18	17:53	18:00	18:34		יח	
	26.	4:55	6:30	8:33	9:36	10:06	11:57	12:25	15:11	16:20	17:54	18:01	18:36		יט	
	27.	4:53	6:29	8:32	9:35	10:05	11:56	12:25	15:11	16:21	17:56	18:03	18:37		כ	
	28.	4:51	6:27	8:31	9:34	10:05	11:56	12:25	15:12	16:22	17:57	18:04	18:39		כא	
III.	1.	4:49	6:25	8:30	9:34	10:04	11:56	12:25	15:13	16:23	17:59	18:06	18:41		כב	
	2.	4:48	6:23	8:29	9:33	10:03	11:56	12:25	15:14	16:24	18:00	18:07	18:42		כג	
	3.	4:46	6:21	8:28	9:32	10:02	11:56	12:25	15:15	16:25	18:02	18:09	18:44		כד	
	4.	4:44	6:19	8:27	9:31	10:02	11:55	12:25	15:15	16:26	18:03	18:10	18:45		כה	
	5.	4:42	6:17	8:26	9:31	10:01	11:55	12:25	15:16	16:28	18:05	18:12	18:46		כו	
	6.	4:40	6:15	8:25	9:30	10:00	11:55	12:25	15:17	16:29	18:06	18:13	18:48		כז	
	7.	4:38	6:13	8:23	9:29	9:59	11:55	12:25	15:18	16:30	18:08	18:15	18:49		כח	
	8.	4:36	6:11	8:22	9:28	9:58	11:55	12:24	15:18	16:31	18:09	18:16	18:51		כט	
	9.	4:34	6:09	8:21	9:27	9:58	11:54	12:24	15:19	16:32	18:10	18:17	18:52		ל	

További budapesti időpontok

זמנים נוספים בבודאפעסט

	Virradat עלות השחר	Napkelte תחילת החמה	Legkésőbbi Smá סוף זמן קיש (מגיא)	Legkésőbbi reggeli ima סוף זמן תפילה		Csillagászati déli (éjféli)	חצות היום חלילה	Legkorábbi du. ima (Tánjá)	מנחה נרדול לוי התנאי	Miniját ktáná (Tánjá)	מנחה קטנה לוי התנאי	Plág háminhá (Tánjá)	פלג המנחה לוי התנאי	Csillagok feljövetele צאת הכוכבים			יום בחודש אדר ב'
				M"Á מגיא	Tánjá התנאי									Tánjá התנאי	Cohen ר"ב כהן	72 perc דקות 72 ע"פ ר"ת	
III. 10.	4:32	6:07	8:20	9:27	9:57	11:54	12:24	15:20	16:33	18:12	18:19	18:54	א				
11.	4:30	6:05	8:19	9:26	9:56	11:54	12:24	15:21	16:34	18:13	18:20	18:55	ב				
12.	4:28	6:04	8:18	9:25	9:55	11:53	12:24	15:21	16:35	18:15	18:22	18:57	ג				
13.	4:26	6:02	8:17	9:24	9:54	11:53	12:24	15:22	16:36	18:16	18:23	18:58	ד				
14.	4:24	6:00	8:16	9:23	9:53	11:53	12:24	15:23	16:37	18:18	18:25	19:00	ה				
15.	4:22	5:58	8:14	9:22	9:53	11:53	12:24	15:24	16:39	18:19	18:26	19:01	ו				
16.	4:19	5:56	8:13	9:21	9:52	11:52	12:23	15:24	16:40	18:21	18:28	19:03	ז				
17.	4:17	5:54	8:12	9:20	9:51	11:52	12:23	15:25	16:41	18:22	18:29	19:04	ח				
18.	4:15	5:52	8:11	9:20	9:50	11:52	12:23	15:26	16:42	18:24	18:31	19:05	ט				
19.	4:13	5:50	8:10	9:19	9:49	11:52	12:23	15:26	16:43	18:25	18:32	19:07	י				
20.	4:11	5:47	8:08	9:18	9:48	11:51	12:23	15:27	16:44	18:26	18:34	19:08	יא				
21.	4:09	5:45	8:07	9:17	9:47	11:51	12:23	15:28	16:45	18:28	18:35	19:10	יב				
22.	4:06	5:43	8:06	9:16	9:47	11:51	12:23	15:29	16:46	18:29	18:36	19:11	יג				
23.	4:04	5:41	8:05	9:15	9:46	11:50	12:22	15:29	16:47	18:31	18:38	19:13	יד				
24.	4:02	5:39	8:04	9:14	9:45	11:50	12:22	15:30	16:48	18:32	18:39	19:14	טו				
25.	4:00	5:37	8:02	9:13	9:44	11:50	12:22	15:31	16:49	18:34	18:41	19:15	טז				
26.	3:57	5:35	8:01	9:12	9:43	11:49	12:22	15:31	16:50	18:35	18:42	19:17	יז				
27.	3:55	5:33	8:00	9:11	9:42	11:49	12:22	15:32	16:51	18:37	18:44	19:18	יח				
28.	4:53	6:31	8:59	10:10	10:41	12:49	13:22	16:33	17:53	19:38	19:45	20:20	יט				
29.	4:50	6:29	8:57	10:09	10:40	12:49	13:21	16:34	17:54	19:40	19:47	20:21	כ				
30.	4:48	6:27	8:56	10:08	10:40	12:48	13:21	16:34	17:55	19:41	19:48	20:23	כא				
31.	4:46	6:25	8:55	10:07	10:39	12:48	13:21	16:35	17:56	19:42	19:50	20:24	כב				
IV. 1.	4:44	6:23	8:54	10:06	10:38	12:48	13:21	16:36	17:57	19:44	19:51	20:25	כג				
2.	4:41	6:21	8:52	10:06	10:37	12:47	13:21	16:36	17:58	19:45	19:53	20:27	כד				
3.	4:39	6:19	8:51	10:05	10:36	12:47	13:21	16:37	17:59	19:47	19:54	20:28	כה				
4.	4:36	6:17	8:50	10:04	10:35	12:47	13:21	16:38	18:00	19:48	19:56	20:30	כו				
5.	4:34	6:15	8:48	10:03	10:34	12:46	13:20	16:38	18:01	19:50	19:57	20:31	כז				
6.	4:32	6:13	8:47	10:02	10:34	12:46	13:20	16:39	18:02	19:51	19:59	20:32	כח				
7.	4:29	6:11	8:46	10:01	10:33	12:46	13:20	16:40	18:03	19:53	20:00	20:34	כט				

További budapesti időpontok

זמנים נוספים בבודאפסט

	Virradat עלות השחר	Napkelte הנץ החמה	Legkésőbbi Smá סוף זמן קיש (מג"א)	Legkésőbbi reggeli ima סוף זמן חפלה		Csillagászati dél (éjfé)	חצות היום וחלילה Legkorábbi du. ima (Tánjá)	מנחה מנחה חלילה (Tánjá)	פלג המנחה פלג המנחה (Tánjá)	Csillagok feljövetele צאת הכוכבים			יום בחדש ניסן
				M"Á מג"א	Tánjá התניא					Tánjá התניא	Cohen ר"ב כהן	72 perc 72 דקות ע"פ ר"ח	
IV. 8.	4:27	6:09	8:45	10:00	10:32	12:46	13:20	16:41	18:04	19:54	20:02	20:35	א
9.	4:25	6:07	8:43	9:59	10:31	12:45	13:20	16:41	18:05	19:56	20:03	20:37	ב
10.	4:22	6:05	8:42	9:58	10:30	12:45	13:20	16:42	18:06	19:57	20:05	20:38	ג
11.	4:20	6:04	8:41	9:57	10:29	12:45	13:20	16:43	18:07	19:59	20:06	20:39	ד
12.	4:17	6:02	8:40	9:56	10:29	12:45	13:20	16:43	18:08	20:00	20:08	20:41	ה
13.	4:15	6:00	8:38	9:55	10:28	12:44	13:19	16:44	18:10	20:02	20:09	20:42	ו
14.	4:13	5:58	8:37	9:54	10:27	12:44	13:19	16:45	18:11	20:03	20:11	20:44	ז
15.	4:10	5:56	8:36	9:53	10:26	12:44	13:19	16:46	18:12	20:05	20:12	20:45	ח
16.	4:08	5:54	8:35	9:52	10:25	12:44	13:19	16:46	18:13	20:06	20:14	20:47	ט
17.	4:05	5:52	8:33	9:51	10:25	12:43	13:19	16:47	18:14	20:08	20:15	20:48	י
18.	4:03	5:50	8:32	9:50	10:24	12:43	13:19	16:48	18:15	20:09	20:17	20:49	יא
19.	4:00	5:48	8:31	9:49	10:23	12:43	13:19	16:49	18:16	20:11	20:19	20:51	יב
20.	3:58	5:47	8:30	9:48	10:22	12:43	13:19	16:49	18:17	20:12	20:20	20:52	יג
21.	3:55	5:45	8:28	9:48	10:21	12:42	13:19	16:50	18:18	20:14	20:22	20:54	יד
22.	3:53	5:43	8:27	9:47	10:21	12:42	13:19	16:51	18:19	20:15	20:23	20:55	טו
23.	3:51	5:41	8:26	9:46	10:20	12:42	13:19	16:52	18:20	20:17	20:25	20:56	טז
24.	3:48	5:39	8:25	9:45	10:19	12:42	13:18	16:52	18:21	20:19	20:26	20:58	יז
25.	3:46	5:38	8:24	9:44	10:19	12:42	13:18	16:53	18:22	20:20	20:28	20:59	יח
26.	3:43	5:36	8:22	9:43	10:18	12:42	13:18	16:54	18:24	20:22	20:30	21:01	יט
27.	3:41	5:34	8:21	9:42	10:17	12:41	13:18	16:55	18:25	20:23	20:31	21:02	כ
28.	3:38	5:33	8:20	9:41	10:17	12:41	13:18	16:55	18:26	20:25	20:33	21:03	כא
29.	3:36	5:31	8:19	9:40	10:16	12:41	13:18	16:56	18:27	20:26	20:34	21:05	כב
30.	3:33	5:29	8:18	9:40	10:15	12:41	13:18	16:57	18:28	20:28	20:36	21:06	כג
V. 1.	3:31	5:28	8:17	9:39	10:15	12:41	13:18	16:58	18:29	20:29	20:37	21:07	כד
2.	3:29	5:26	8:15	9:38	10:14	12:41	13:18	16:58	18:30	20:31	20:39	21:09	כה
3.	3:26	5:24	8:14	9:37	10:13	12:41	13:18	16:59	18:31	20:32	20:41	21:10	כו
4.	3:24	5:23	8:13	9:36	10:13	12:41	13:18	17:00	18:32	20:34	20:42	21:12	כז
5.	3:21	5:21	8:12	9:35	10:12	12:40	13:18	17:01	18:33	20:35	20:44	21:13	כח
6.	3:19	5:20	8:11	9:35	10:12	12:40	13:18	17:01	18:34	20:37	20:45	21:14	כט
7.	3:16	5:18	8:10	9:34	10:11	12:40	13:18	17:02	18:35	20:38	20:47	21:16	ל

További budapesti időpontok

זמנים נוספים בבודאפעסט

	Virradat עלות השחר	Napkelte הנץ החמה	Legkésőbbi Smá סוף זמן קיש (מג"א)	Legkésőbbi reggeli ima סוף זמן תפלה		Csillagászati dél (éjféli) הצות היום חלילה	Legkorábbi du. ima (Tánjá)	מנחה נרדלה לפי התנאי Minjá ktaná (Tánjá)	מנחה קטנה לפי התנאי Plág háminhá (Tánjá)	פול המנחה לפי התנאי (Tánjá)	Csillagok feljövetele צאת הכוכבים			יום בחדש אייר
				M"Á מג"א	Tánjá התניא						Tánjá התניא	Cohen ר"ב כהן	72 perc דקות 72 ע"פ ר"ת	
V. 8.	3:14	5:17	8:09	9:33	10:11	12:40	13:19	17:03	18:37	20:40	20:48	21:17	א	
9.	3:12	5:15	8:08	9:32	10:10	12:40	13:19	17:04	18:38	20:41	20:50	21:18	ב	
10.	3:09	5:14	8:07	9:32	10:09	12:40	13:19	17:05	18:39	20:43	20:51	21:20	ג	
11.	3:07	5:12	8:06	9:31	10:09	12:40	13:19	17:05	18:40	20:44	20:53	21:21	ד	
12.	3:05	5:11	8:05	9:30	10:09	12:40	13:19	17:06	18:41	20:46	20:54	21:22	ה	
13.	3:02	5:10	8:04	9:29	10:08	12:40	13:19	17:07	18:42	20:47	20:56	21:24	ו	
14.	3:00	5:08	8:03	9:29	10:08	12:40	13:19	17:08	18:43	20:49	20:57	21:25	ז	
15.	2:58	5:07	8:02	9:28	10:07	12:40	13:19	17:08	18:44	20:50	20:59	21:26	ח	
16.	2:55	5:06	8:01	9:27	10:07	12:40	13:19	17:09	18:45	20:51	21:00	21:27	ט	
17.	2:53	5:05	8:00	9:27	10:06	12:40	13:19	17:10	18:46	20:53	21:02	21:29	י	
18.	2:51	5:04	7:59	9:26	10:06	12:40	13:20	17:11	18:47	20:54	21:03	21:30	יא	
19.	2:48	5:02	7:58	9:25	10:06	12:40	13:20	17:11	18:48	20:56	21:05	21:31	יב	
20.	2:46	5:01	7:57	9:25	10:05	12:40	13:20	17:12	18:49	20:57	21:06	21:32	יג	
21.	2:44	5:00	7:56	9:24	10:05	12:40	13:20	17:13	18:50	20:58	21:08	21:34	יד	
22.	2:42	4:59	7:56	9:24	10:05	12:40	13:20	17:13	18:51	21:00	21:09	21:35	טו	
23.	2:40	4:58	7:55	9:23	10:04	12:40	13:20	17:14	18:52	21:01	21:10	21:36	טז	
24.	2:38	4:57	7:54	9:23	10:04	12:41	13:20	17:15	18:53	21:02	21:12	21:37	יז	
25.	2:36	4:56	7:53	9:22	10:04	12:41	13:21	17:16	18:54	21:04	21:13	21:38	יח	
26.	2:34	4:55	7:53	9:22	10:04	12:41	13:21	17:16	18:54	21:05	21:14	21:39	יט	
27.	2:32	4:55	7:52	9:21	10:03	12:41	13:21	17:17	18:55	21:06	21:15	21:40	כ	
28.	2:30	4:54	7:51	9:21	10:03	12:41	13:21	17:18	18:56	21:07	21:17	21:41	כא	
29.	2:28	4:53	7:51	9:20	10:03	12:41	13:21	17:18	18:57	21:08	21:18	21:42	כב	
30.	2:26	4:52	7:50	9:20	10:03	12:41	13:22	17:19	18:58	21:09	21:19	21:43	כג	
31.	2:24	4:51	7:50	9:19	10:03	12:41	13:22	17:20	18:59	21:11	21:20	21:44	כד	
VI. 1.	2:22	4:51	7:49	9:19	10:02	12:42	13:22	17:20	18:59	21:12	21:21	21:45	כה	
2.	2:21	4:50	7:48	9:19	10:02	12:42	13:22	17:21	19:00	21:13	21:22	21:46	כו	
3.	2:19	4:50	7:48	9:18	10:02	12:42	13:22	17:21	19:01	21:14	21:23	21:47	כז	
4.	2:17	4:49	7:48	9:18	10:02	12:42	13:23	17:22	19:02	21:15	21:24	21:48	כח	
5.	2:16	4:49	7:47	9:18	10:02	12:42	13:23	17:22	19:02	21:16	21:25	21:49	כט	

További budapesti időpontok

זמנים נוספים בבודאפסט

	Virradat עלות השחר	Napkelte הגף החמה	Legkésőbbi Smá סוף זמן ק"ש (גמא)	Legkésőbbi reggeli ima סוף זמן תפלה		Csillagászati dél (éjfé)	הצות היום וזמניה Legkorábbi du. ima (Tánjá)	מנחה הצות לפי התורה (Tánjá)	מנחה קטנה לפי התורה Plág háminhá (Tánjá)	פלג המנחה לפי התורה (Tánjá)	Csillagok feljövetele צאת הכוכבים			יום בחדש סיון
				M"Á מג"א	Tánjá תנ"א						Tánjá התנ"א	Cohen ר"ב כהן	72 perc 72 דקות ע"פ ר"ח	
VI.	6.	2:14	4:48	7:47	9:18	10:02	12:42	13:23	17:23	19:03	21:16	21:26	21:50	א
	7.	2:13	4:48	7:46	9:17	10:02	12:43	13:23	17:24	19:04	21:17	21:27	21:50	ב
	8.	2:12	4:47	7:46	9:17	10:02	12:43	13:23	17:24	19:04	21:18	21:28	21:51	ג
	9.	2:10	4:47	7:46	9:17	10:02	12:43	13:24	17:25	19:05	21:19	21:29	21:52	ד
	10.	2:09	4:47	7:46	9:17	10:02	12:43	13:24	17:25	19:05	21:20	21:30	21:52	ה
	11.	2:08	4:46	7:45	9:17	10:02	12:43	13:24	17:25	19:06	21:20	21:30	21:53	ו
	12.	2:07	4:46	7:45	9:17	10:02	12:44	13:24	17:26	19:07	21:21	21:31	21:54	ז
	13.	2:06	4:46	7:45	9:17	10:02	12:44	13:25	17:26	19:07	21:22	21:32	21:54	ח
	14.	2:06	4:46	7:45	9:17	10:02	12:44	13:25	17:27	19:07	21:22	21:32	21:55	ט
	15.	2:05	4:46	7:45	9:17	10:02	12:44	13:25	17:27	19:08	21:23	21:33	21:55	י
	16.	2:05	4:46	7:45	9:17	10:03	12:44	13:25	17:27	19:08	21:23	21:33	21:56	יא
	17.	2:04	4:46	7:45	9:17	10:03	12:45	13:25	17:28	19:09	21:24	21:34	21:56	יב
	18.	2:04	4:46	7:45	9:17	10:03	12:45	13:26	17:28	19:09	21:24	21:34	21:56	יג
	19.	2:04	4:46	7:45	9:17	10:03	12:45	13:26	17:28	19:09	21:24	21:34	21:57	יד
	20.	2:04	4:46	7:45	9:17	10:03	12:45	13:26	17:29	19:09	21:25	21:35	21:57	טו
	21.	2:04	4:46	7:45	9:17	10:03	12:45	13:26	17:29	19:10	21:25	21:35	21:57	טז
	22.	2:04	4:47	7:45	9:18	10:04	12:46	13:27	17:29	19:10	21:25	21:35	21:57	יז
	23.	2:04	4:47	7:46	9:18	10:04	12:46	13:27	17:29	19:10	21:25	21:35	21:57	יח
	24.	2:05	4:47	7:46	9:18	10:04	12:46	13:27	17:29	19:10	21:25	21:35	21:58	יט
	25.	2:05	4:47	7:46	9:18	10:04	12:46	13:27	17:29	19:10	21:25	21:35	21:58	כ
	26.	2:06	4:48	7:47	9:19	10:05	12:47	13:27	17:29	19:10	21:25	21:35	21:58	כא
	27.	2:07	4:48	7:47	9:19	10:05	12:47	13:27	17:29	19:10	21:25	21:35	21:58	כב
	28.	2:08	4:49	7:47	9:19	10:05	12:47	13:28	17:30	19:10	21:25	21:35	21:58	כג
	29.	2:09	4:49	7:48	9:20	10:05	12:47	13:28	17:30	19:10	21:25	21:35	21:57	כד
	30.	2:10	4:50	7:48	9:20	10:06	12:47	13:28	17:30	19:10	21:25	21:35	21:57	כה
VII.	1.	2:11	4:50	7:49	9:21	10:06	12:48	13:28	17:29	19:10	21:24	21:34	21:57	כו
	2.	2:12	4:51	7:49	9:21	10:06	12:48	13:28	17:29	19:10	21:24	21:34	21:57	כז
	3.	2:14	4:51	7:50	9:21	10:07	12:48	13:28	17:29	19:10	21:24	21:34	21:57	כח
	4.	2:15	4:52	7:51	9:22	10:07	12:48	13:29	17:29	19:09	21:23	21:33	21:56	כט
	5.	2:17	4:53	7:51	9:22	10:07	12:48	13:29	17:29	19:09	21:23	21:33	21:56	ל

További budapesti időpontok

זמנים נוספים בבודאפעסט

	Virradat עלות השחר	Napkelte הנץ החמה	Legkésőbbi reggeli ima סוף זמן תפלה סוף זמן קיש (מגיא)	Legkésőbbi reggeli ima סוף זמן תפלה		Csillagászati dei (éjfé)	הצות היום ודלילה Legkorábbi du. ima (Tánjá)	מנחה ודלילה Legkorábbi du. ima (Tánjá)	מנחה ודלילה Legkorábbi du. ima (Tánjá)	מנחה ודלילה Legkorábbi du. ima (Tánjá)	מנחה ודלילה Legkorábbi du. ima (Tánjá)	מנחה ודלילה Legkorábbi du. ima (Tánjá)	Csillagok feljövetele צאת הכוכבים			יום בחדש תמוז
				M"Á מגיא	Tánjá התניא								Tánjá התניא	Cohen ר"ב כהן	72 perc דקות 72 ע"פ ר"ת	
VII. 6.	2:19	4:54	7:52	9:23	10:08	12:48	13:29	17:29	19:09	21:22	21:32	21:55	א			א
7.	2:20	4:54	7:53	9:24	10:08	12:49	13:29	17:29	19:09	21:22	21:31	21:55	ב			ב
8.	2:22	4:55	7:53	9:24	10:08	12:49	13:29	17:28	19:08	21:21	21:31	21:54	ג			ג
9.	2:24	4:56	7:54	9:25	10:09	12:49	13:29	17:28	19:08	21:20	21:30	21:54	ד			ד
10.	2:26	4:57	7:55	9:25	10:09	12:49	13:29	17:28	19:07	21:20	21:29	21:53	ה			ה
11.	2:28	4:58	7:56	9:26	10:10	12:49	13:29	17:27	19:07	21:19	21:29	21:53	ו			ו
12.	2:30	4:59	7:56	9:26	10:10	12:49	13:29	17:27	19:06	21:18	21:28	21:52	ז			ז
13.	2:32	5:00	7:57	9:27	10:10	12:49	13:29	17:27	19:06	21:17	21:27	21:51	ח			ח
14.	2:34	5:01	7:58	9:28	10:11	12:50	13:29	17:26	19:05	21:16	21:26	21:51	ט			ט
15.	2:36	5:02	7:59	9:28	10:11	12:50	13:29	17:26	19:05	21:16	21:25	21:50	י			י
16.	2:38	5:03	8:00	9:29	10:12	12:50	13:29	17:25	19:04	21:15	21:24	21:49	יא			יא
17.	2:40	5:04	8:00	9:30	10:12	12:50	13:29	17:25	19:03	21:14	21:23	21:48	יב			יב
18.	2:42	5:05	8:01	9:30	10:12	12:50	13:29	17:24	19:02	21:12	21:22	21:47	יג			יג
19.	2:45	5:06	8:02	9:31	10:13	12:50	13:29	17:24	19:02	21:11	21:21	21:46	יד			יד
20.	2:47	5:07	8:03	9:31	10:13	12:50	13:29	17:23	19:01	21:10	21:19	21:45	טו			טו
21.	2:49	5:08	8:04	9:32	10:14	12:50	13:29	17:23	19:00	21:09	21:18	21:44	טז			טז
22.	2:51	5:09	8:05	9:33	10:14	12:50	13:29	17:22	18:59	21:08	21:17	21:43	יז			יז
23.	2:53	5:10	8:06	9:33	10:14	12:50	13:29	17:22	18:58	21:07	21:16	21:42	יח			יח
24.	2:56	5:11	8:07	9:34	10:15	12:50	13:29	17:21	18:58	21:05	21:14	21:41	יט			יט
25.	2:58	5:12	8:08	9:35	10:15	12:50	13:29	17:20	18:57	21:04	21:13	21:40	כ			כ
26.	3:00	5:14	8:08	9:35	10:16	12:50	13:29	17:20	18:56	21:03	21:12	21:39	כא			כא
27.	3:03	5:15	8:09	9:36	10:16	12:50	13:29	17:19	18:55	21:01	21:10	21:37	כב			כב
28.	3:05	5:16	8:10	9:37	10:16	12:50	13:29	17:18	18:54	21:00	21:09	21:36	כג			כג
29.	3:07	5:17	8:11	9:37	10:17	12:50	13:28	17:17	18:53	20:58	21:07	21:35	כד			כד
30.	3:09	5:18	8:12	9:38	10:17	12:50	13:28	17:16	18:52	20:57	21:06	21:34	כה			כה
31.	3:12	5:20	8:13	9:39	10:18	12:50	13:28	17:16	18:50	20:55	21:04	21:32	כו			כו
VIII. 1.	3:14	5:21	8:14	9:39	10:18	12:50	13:28	17:15	18:49	20:54	21:03	21:31	כז			כז
2.	3:16	5:22	8:15	9:40	10:18	12:50	13:28	17:14	18:48	20:52	21:01	21:29	כח			כח
3.	3:18	5:24	8:16	9:40	10:19	12:50	13:28	17:13	18:47	20:51	20:59	21:28	כט			כט

További budapesti időpontok

זמנים נוספים בבודאפסט

	Virradat עלות השחר	Napkelte הגף החמה	Legkésőbbi Smá סוף זמן ק"ש (בג"א)	Legkésőbbi reggeli ima סוף זמן תפלה		Csillagászati dél (éjfé)	הצות היום והלילה Legkorábbi du. ima (Tánjá)	מנחה גדולה לפי התנ"א (Tánjá)	מנחה קטנה לפי התנ"א Plág háminhá (Tánjá)	פלג המנחה לפי התנ"א (Tánjá)	Csillagok feljövetele צאת הכוכבים			יום בחודש אב
				M"Á מג"א	Tánjá תנ"א						Tánjá תנ"א	Cohen ר"ב כהן	72 perc 72 דקות ע"פ ר"ח	
VIII. 4.	3:21	5:25	8:17	9:41	10:19	12:50	13:27	17:12	18:46	20:49	20:58	21:27	א	
5.	3:23	5:26	8:18	9:42	10:19	12:50	13:27	17:11	18:45	20:48	20:56	21:25	ב	
6.	3:25	5:27	8:18	9:42	10:20	12:50	13:27	17:10	18:43	20:46	20:54	21:24	ג	
7.	3:27	5:29	8:19	9:43	10:20	12:50	13:27	17:09	18:42	20:44	20:53	21:22	ד	
8.	3:29	5:30	8:20	9:43	10:20	12:49	13:26	17:08	18:41	20:42	20:51	21:20	ה	
9.	3:32	5:31	8:21	9:44	10:21	12:49	13:26	17:07	18:40	20:41	20:49	21:19	ו	
10.	3:34	5:33	8:22	9:45	10:21	12:49	13:26	17:06	18:38	20:39	20:47	21:17	ז	
11.	3:36	5:34	8:23	9:45	10:22	12:49	13:26	17:05	18:37	20:37	20:45	21:16	ח	
12.	3:38	5:35	8:24	9:46	10:22	12:49	13:25	17:04	18:36	20:35	20:44	21:14	ט	
13.	3:40	5:37	8:24	9:46	10:22	12:49	13:25	17:03	18:34	20:34	20:42	21:12	י	
14.	3:42	5:38	8:25	9:47	10:22	12:48	13:25	17:02	18:33	20:32	20:40	21:11	יא	
15.	3:44	5:39	8:26	9:47	10:23	12:48	13:24	17:01	18:31	20:30	20:38	21:09	יב	
16.	3:46	5:41	8:27	9:48	10:23	12:48	13:24	17:00	18:30	20:28	20:36	21:07	יג	
17.	3:49	5:42	8:28	9:48	10:23	12:48	13:24	16:59	18:29	20:26	20:34	21:05	יד	
18.	3:51	5:43	8:29	9:49	10:24	12:48	13:23	16:58	18:27	20:24	20:32	21:04	טו	
19.	3:53	5:45	8:29	9:49	10:24	12:47	13:23	16:57	18:26	20:22	20:30	21:02	טז	
20.	3:55	5:46	8:30	9:50	10:24	12:47	13:23	16:55	18:24	20:20	20:28	21:00	יז	
21.	3:57	5:47	8:31	9:50	10:25	12:47	13:22	16:54	18:23	20:19	20:26	20:58	יח	
22.	3:59	5:48	8:32	9:51	10:25	12:47	13:22	16:53	18:21	20:17	20:24	20:56	יט	
23.	4:01	5:50	8:32	9:51	10:25	12:46	13:21	16:52	18:20	20:15	20:22	20:55	כ	
24.	4:03	5:51	8:33	9:52	10:25	12:46	13:21	16:51	18:18	20:13	20:20	20:53	כא	
25.	4:04	5:53	8:34	9:52	10:26	12:46	13:21	16:49	18:16	20:11	20:18	20:51	כב	
26.	4:06	5:54	8:35	9:52	10:26	12:46	13:20	16:48	18:15	20:09	20:16	20:49	כג	
27.	4:08	5:55	8:35	9:53	10:26	12:45	13:20	16:47	18:13	20:07	20:14	20:47	כד	
28.	4:10	5:56	8:36	9:53	10:26	12:45	13:19	16:46	18:12	20:05	20:12	20:45	כה	
29.	4:12	5:58	8:37	9:54	10:27	12:45	13:19	16:44	18:10	20:03	20:10	20:43	כו	
30.	4:14	5:59	8:37	9:54	10:27	12:44	13:19	16:43	18:08	20:01	20:08	20:41	כז	
31.	4:16	6:00	8:38	9:54	10:27	12:44	13:18	16:42	18:07	19:59	20:06	20:39	כח	
IX. 1.	4:18	6:02	8:39	9:55	10:27	12:44	13:18	16:41	18:05	19:56	20:04	20:37	כט	
2.	4:19	6:03	8:39	9:55	10:28	12:43	13:17	16:39	18:04	19:54	20:02	20:35	ל	

További budapesti időpontok

זמנים נוספים בבודאפעסט

		Viradat עלות השחר	Napkelte הנץ החמה	Legkésőbbi Smá סוף זמן קיש (מגיא)	Legkésőbbi reggeli ima סוף זמן תפילה		Csillagszáti dél (éjféli)	חצות היום חלילת הלילה	Legkorábbi du. ima (Tánjá)	מנחה חלילת ליל התנאי	Minjá káná (Tánjá)	מנחה קטנה ליל התנאי	Plág háminjá (Tánjá)	פלג המנחה ליל התנאי	Csillagok feljövetele צאת הכוכבים			יום בחודש אלול
					M"Á מגיא	Tánjá התנאי									Tánjá התנאי	Cohen ר"ב כהן	72 perc 72 דקות	
IX.	3.	4:21	6:04	8:40	9:55	10:28	12:43	13:17	16:38	18:02	19:52	20:00	20:33		19:52	20:00	20:33	א
	4.	4:23	6:06	8:41	9:56	10:28	12:43	13:16	16:37	18:00	19:50	19:58	20:31		19:50	19:58	20:31	ב
	5.	4:25	6:07	8:41	9:56	10:28	12:42	13:16	16:35	17:59	19:48	19:56	20:29		19:48	19:56	20:29	ג
	6.	4:26	6:08	8:42	9:57	10:29	12:42	13:15	16:34	17:57	19:46	19:53	20:27		19:46	19:53	20:27	ד
	7.	4:28	6:10	8:43	9:57	10:29	12:42	13:15	16:33	17:55	19:44	19:51	20:25		19:44	19:51	20:25	ה
	8.	4:30	6:11	8:43	9:57	10:29	12:41	13:14	16:32	17:54	19:42	19:49	20:23		19:42	19:49	20:23	ו
	9.	4:32	6:12	8:44	9:58	10:29	12:41	13:14	16:30	17:52	19:40	19:47	20:21		19:40	19:47	20:21	ז
	10.	4:33	6:14	8:45	9:58	10:29	12:41	13:13	16:29	17:50	19:38	19:45	20:19		19:38	19:45	20:19	ח
	11.	4:35	6:15	8:45	9:58	10:30	12:40	13:13	16:28	17:49	19:36	19:43	20:17		19:36	19:43	20:17	ט
	12.	4:37	6:16	8:46	9:58	10:30	12:40	13:12	16:26	17:47	19:34	19:41	20:15		19:34	19:41	20:15	י
	13.	4:38	6:18	8:46	9:59	10:30	12:40	13:12	16:25	17:45	19:32	19:39	20:13		19:32	19:39	20:13	יא
	14.	4:40	6:19	8:47	9:59	10:30	12:39	13:11	16:24	17:44	19:29	19:37	20:11		19:29	19:37	20:11	יב
	15.	4:41	6:20	8:48	9:59	10:31	12:39	13:11	16:22	17:42	19:27	19:35	20:09		19:27	19:35	20:09	יג
	16.	4:43	6:22	8:48	10:00	10:31	12:39	13:10	16:21	17:40	19:25	19:32	20:07		19:25	19:32	20:07	יד
	17.	4:45	6:23	8:49	10:00	10:31	12:38	13:10	16:19	17:38	19:23	19:30	20:05		19:23	19:30	20:05	טו
	18.	4:46	6:24	8:49	10:00	10:31	12:38	13:09	16:18	17:37	19:21	19:28	20:03		19:21	19:28	20:03	טז
	19.	4:48	6:26	8:50	10:00	10:31	12:38	13:09	16:17	17:35	19:19	19:26	20:01		19:19	19:26	20:01	יז
	20.	4:49	6:27	8:50	10:01	10:32	12:37	13:08	16:15	17:33	19:17	19:24	19:59		19:17	19:24	19:59	יח
	21.	4:51	6:28	8:51	10:01	10:32	12:37	13:08	16:14	17:32	19:15	19:22	19:57		19:15	19:22	19:57	יט
	22.	4:53	6:30	8:52	10:01	10:32	12:36	13:07	16:13	17:30	19:13	19:20	19:55		19:13	19:20	19:55	כ
	23.	4:54	6:31	8:52	10:02	10:32	12:36	13:07	16:11	17:28	19:11	19:18	19:53		19:11	19:18	19:53	כא
	24.	4:56	6:33	8:53	10:02	10:32	12:36	13:06	16:10	17:27	19:09	19:16	19:51		19:09	19:16	19:51	כב
	25.	4:57	6:34	8:53	10:02	10:33	12:35	13:06	16:09	17:25	19:07	19:14	19:49		19:07	19:14	19:49	כג
	26.	4:59	6:35	8:54	10:02	10:33	12:35	13:05	16:07	17:23	19:05	19:12	19:47		19:05	19:12	19:47	כד
	27.	5:00	6:37	8:54	10:03	10:33	12:35	13:05	16:06	17:22	19:03	19:10	19:45		19:03	19:10	19:45	כה
	28.	5:02	6:38	8:55	10:03	10:33	12:34	13:05	16:05	17:20	19:00	19:07	19:43		19:00	19:07	19:43	כו
	29.	5:03	6:39	8:55	10:03	10:34	12:34	13:04	16:03	17:18	18:58	19:05	19:40		18:58	19:05	19:40	כז
	30.	5:05	6:41	8:56	10:03	10:34	12:34	13:04	16:02	17:17	18:56	19:03	19:38		18:56	19:03	19:38	כח
X.	1.	5:06	6:42	8:57	10:04	10:34	12:33	13:03	16:01	17:15	18:54	19:01	19:36		18:54	19:01	19:36	כט
	2.	5:08	6:43	8:57	10:04	10:34	12:33	13:03	15:59	17:13	18:52	18:59	19:34		18:52	18:59	19:34	א

A Naptárban közölt időpontokról

Budapesti naptár (9–22. old.)

Szombat (és ünnep) vége:

Amikor a Nap már 8.5° -kal van a horizont alatt.

Tekintettel a szombat szentségére és fontosságára, akkor van vége a szombatnak, amikor már három kicsi, egymáshoz közeli csillag látható az égen. Ez az időpont szerepel mind a budapesti, mind a vidéki városok naptáránál. Ez az időpont később van mint az egyébként alkalmazandó „csillagok feljövetele”, lásd 12. pont alább.

1. Legkorábbi Tfilin/Smá

Amikor a Nap még 11° -kal van a horizont alatt.

A legkorábbi idő amikor a reggeli Smá ima elmondható és amikor már *micva tálit*ot felvenni és hétköznapi *tfilint* rakni.

Definíciója: amikor már van annyira világos, hogy fel lehet ismerni egy barátot kb. 2 méter távolságból.

2. Legkésőbbi Smá (Tánjá)

A reggeli Smá ima mondásának legkésőbbi ideje, a nappal $\frac{1}{4}$ része. A Naptárnak ebben a részében a *Báál HáTánjá* véleménye szerinti számítást közöljük, aki nappalnak tekinti a napkeltétől napnyugtáig tartó időszakot. Lásd még 6. pont alább.

3. Napnyugta

Amikor a Nap már 0.8333° -kal van a horizont alatt.

A délutáni ima elmondásának és a nappal teljesítendő *micváknak* (például *tfilin*) a legkésőbbi ideje.

Legkorábbi Tfilin/Smá	הנחה תפילין	Legkésőbbi Smá (Tánjá)	סוף זמן ק"ש לפי התנא	Napnyugta	שקיעת החמה	יום בחורש
--------------------------	-------------	---------------------------	-------------------------	-----------	------------	-----------

További budapesti időpontok (23–35. old.)

Virradat עלות השחר	Napkelte הבן החמה	Legkésőbbi Smá סוף זמן ק"ש (בג"א)	Legkésőbbi reggeli ima סוף זמן תפילה		Csillagászati dél (éjfél)	Chazat idióm halilija Legkorábbi du. ima (Tánjá)	Mincha időpontja Minchá ktáná (Tánjá)	Mincha időpontja Minchá ktáná (Tánjá)	Mincha időpontja Minchá ktáná (Tánjá)	Mincha időpontja Minchá ktáná (Tánjá)	Csillagok feljövetele צאת הכוכבים	72 perc 72 דקות	
			M"Á מג"א	Tánjá התניא							Tánjá התניא	Cohen ר"ב כהן	ע"פ ר"ת

4. Virradat

Amikor a Nap még 16.9°-kal van a horizont alatt.

Bizonyos tekintetben a nappal kezdete. *Jom kipurt* és *Tisa BöÁvot* kivéve a böjt kezdete. A *Mágén Ávrahám* az ettől az időponttól a csillagok feljöveteléig tartó időszakot tekinti nappalnak.

5. Napkelte

Amikor a Nap még 0.8333°-kal van a horizont alatt.

A *Báál HáTánja* (az Áltér Rebbe) és a vilnai *gáon* szerint a nappal ettől az időponttól napnyugtáig tart.

6. Legkésőbbi Smá

A reggeli Smá ima mondásának legkésőbbi ideje, a nappal $\frac{1}{4}$ része. A *Naptárnak* ebben a részében a *Mágén Ávrahám* véleménye szerinti számítást közöljük, aki nappalnak tekinti az időszakot virradattól a csillagok feljöveteléig. Lásd még 2. pont fent.

7. Legkésőbbi reggeli ima

A reggeli ima mondásának legkésőbbi ideje, a nappal $\frac{1}{3}$ része.

8. Csillagászati dél (éjfél)

A nappali időszak fele. 12 órával később ekkor van éjfél.

9. Legkorábbi délutáni ima

A nappali időszak $\frac{1}{24}$ -ed részével (fél *sáá zmánit*) csillagászati dél utáni időpont, azaz a nappal $\frac{13}{24}$ -ed része.

10. Minhá ktáná

A nappali időszak 7/24-ed részével (három és fél sáot *zmánijot*) csillagászati dél utáni időpont, azaz a nappal 19/24-ed része. Ha van rá mód, helyes eddig az időpontig várni a délutáni imával.

11. Plág háminhá

Egy és negyed sáá *zmánittal* napnyugta előtti időpont. A legkorábbi időpont, amikor esti imát (a *máárivot*) lehet mondani közösségben (egyedül csak a csillagok feljövetele után) és a legkorábbi időpont, amikor péntek délután magunkra vehetjük a szombatot.

12. Csillagok feljövetele

A szürkület vége, amikor már olyan sötét van, hogy három csillag látható az égen. Arról megoszlik Bölcsseink véleménye, hogy pontosan milyen csillagok kell, hogy láthatóak legyenek. Ennek megfelelően itt három vélemény szerinti időpontot közlünk:

Tánjá:

Amikor a Nap már 5.9° -kal van a horizont alatt.

Ekkor három közepes csillag látható a csillagászok számára (szabad szemmel).

A *Báál HáTánja* (az Álter Rebbe) és a vilnai *gáon* szerint ez az időpont

- a) a böjt vége,
- b) a délutáni ima befejezésének legeslegkésőbbi időpontja,
- c) asszonyoknak a *mikvében* való alámerülés *legkorábbi* időpontja.

Cohen:

Amikor a Nap már 7.08° -kal van a horizont alatt.

Ekkor három közepes csillag látható az egyszerű ember számára.

A *Báál HáTánja* (az Álter Rebbe) és a vilnai *gáon* szerint ez időpont után lehet elmondani az esti *Smá* imát.

Egyes vélemények szerint a fenti három időpont is ekkor van.

A *Mágén Ávrahám* szerint ekkor van a nappal vége.

72 perc: *Rábénu Tám* véleménye nyomán csak 72 perccel napnyugta után van a „csillagok feljövetele”, és emiatt csak ekkor van vége a szombatnak.

Balatonfüredi időpontok

זמני היום בעיר באלאטונפורד

	Legkorábbi Tált, [Tfilin] és Smá	מליט וקריאת שמע	Gyertyagyújtás előző este הלילת נרות בערב הקודם	Szombat, ünnep, bójt vége צאת השבת, החג או הצום
Szept. 12.	5:21	18:51		
13.	5:23	19:53	19:51	
14.	5:24		19:33	
19.	5:31	18:37	19:38	
21.	5:34	18:33	19:34	
26.	5:41	18:22		
27.	5:42	19:24	19:22	
Okt. 3.	5:50	18:08		
4.	5:52	19:10	19:08	
10.	6:00	17:55	18:56	
17.	6:09	17:42	18:44	
24.	6:19	17:29	18:32	
31.	5:28	16:18	17:21	
Nov. 7.	5:37	16:07	17:12	
14.	5:47	15:58	17:04	
21.	5:55	15:51	16:58	
28.	6:04	15:46	16:54	
Dec. 5.	6:11	15:42	16:52	
12.	6:18	15:41	16:52	
19.	6:22	15:43	16:53	
20.	6:23		16:37	
26.	6:26	15:46	16:57	
Jan. 2.	6:27	15:52	17:03	
9.	6:27	15:59	17:10	
16.	6:24	16:08	17:18	
23.	6:20	16:18	17:27	
30.	6:13	16:28	17:36	
Febr. 6.	6:05	16:39	17:46	
13.	5:56	16:50	17:56	
20.	5:45	17:00	18:06	
27.	5:33	17:11	18:16	
Márc. 6.	5:21	17:21	18:26	
13.	5:07	17:31	18:36	
20.	4:53	17:41	18:46	
22.	4:49		18:34	

	Legkorábbi Tált, [Tfilin] és Smá	מליט וקריאת שמע	Gyertyagyújtás előző este הלילת נרות בערב הקודם	Szombat, ünnep, bójt vége צאת השבת, החג או הצום
Márc. 27.	4:38	17:51	18:56	
Ápr. 3.	5:24	19:01	20:07	
10.	5:09	19:10	20:17	
17.	4:54	19:20	20:28	
22.	4:44	19:27		
23.	4:42	20:36		
24.	4:39	19:29	20:39	
28.	4:31	19:35		
29.	4:29	20:45	20:47	
Máj. 1.	4:26	19:39	20:50	
8.	4:12	19:48	21:01	
15.	4:00	19:57	21:12	
22.	3:50	20:06	21:22	
29.	3:41	20:13	21:31	
Jún. 5.	3:34	20:20	21:39	
11.	3:31	20:24		
12.	3:30	20:25	21:45	
19.	3:29	20:28	21:48	
26.	3:31	20:29	21:49	
Júl. 3.	3:36	20:29	21:47	
10.	3:43	20:26	21:43	
17.	3:52	20:21	21:36	
22.	3:59		21:10	
24.	4:02	20:14	21:27	
31.	4:13	20:06	21:17	
Aug. 7.	4:25	19:56	21:05	
12.	4:33	b. 20:06	20:38	
14.	4:36	19:45	20:52	
21.	4:48	19:33	20:39	
28.	4:59	19:20	20:25	
Szept. 4.	5:09	19:07	20:10	
11.	5:19	18:53	19:55	
18.	5:29	18:39	19:41	
25.	5:39	18:25	19:26	

Balatonőszödi időpontok

זמני היום בעיר באלאטונאסור

	Legkorábbi Táit, [Tfilin] és Smá מליט [ותפילין] וקראת שמע	Gyertvagyújítás előző este הלכת נרות בערב הקודם	Szombat, ünnep, bójt vége צאת השבת, החג או הצום
Szept. 12.	5:22	18:51	
13.	5:23	19:53	19:51
14.	5:25		19:33
19.	5:32	18:37	19:38
21.	5:35	18:33	19:34
26.	5:41	18:23	
27.	5:43	19:24	19:22
Okt. 3.	5:51	18:09	
4.	5:52	19:10	19:08
10.	6:00	17:55	18:57
17.	6:10	17:42	18:44
24.	6:19	17:30	18:33
31.	5:28	16:18	17:22
Nov. 7.	5:38	16:08	17:13
14.	5:47	15:59	17:05
21.	5:56	15:52	16:59
28.	6:04	15:47	16:55
Dec. 5.	6:11	15:43	16:52
12.	6:18	15:42	16:52
19.	6:22	15:44	16:54
20.	6:23		16:38
26.	6:26	15:47	16:58
Jan. 2.	6:27	15:53	17:04
9.	6:27	16:00	17:11
16.	6:24	16:09	17:19
23.	6:20	16:19	17:28
30.	6:13	16:29	17:37
Febr. 6.	6:05	16:40	17:47
13.	5:56	16:50	17:57
20.	5:45	17:01	18:07
27.	5:34	17:11	18:17
Márc. 6.	5:21	17:22	18:27
13.	5:07	17:32	18:36
20.	4:53	17:42	18:46
22.	4:49		18:34

	Legkorábbi Táit, [Tfilin] és Smá מליט [ותפילין] וקראת שמע	Gyertvagyújítás előző este הלכת נרות בערב הקודם	Szombat, ünnep, bójt vége צאת השבת, החג או הצום
Márc. 27.	4:39	17:51	18:57
Ápr. 3.	5:24	19:01	20:07
10.	5:09	19:10	20:17
17.	4:55	19:20	20:28
22.	4:44	19:27	
23.	4:42	20:36	
24.	4:40	19:30	20:39
28.	4:32	19:35	
29.	4:30	20:45	20:47
Máj. 1.	4:27	19:39	20:50
8.	4:13	19:48	21:01
15.	4:01	19:57	21:11
22.	3:51	20:06	21:22
29.	3:42	20:13	21:31
Jún. 5.	3:36	20:20	21:38
11.	3:32	20:24	
12.	3:32	20:25	21:44
19.	3:31	20:28	21:47
26.	3:33	20:29	21:48
Júl. 3.	3:37	20:28	21:47
10.	3:45	20:26	21:42
17.	3:53	20:21	21:36
22.	4:01		21:10
24.	4:04	20:14	21:27
31.	4:15	20:06	21:17
Aug. 7.	4:26	19:56	21:05
12.	4:34	b. 20:06	20:38
14.	4:37	19:45	20:52
21.	4:48	19:33	20:39
28.	4:59	19:20	20:25
Szept. 4.	5:10	19:07	20:10
11.	5:20	18:53	19:56
18.	5:30	18:39	19:41
25.	5:40	18:25	19:27

Bodrogkeresztúri időpontok

זמני היום בעיר קערעסטיר

	Legkorábbi Tált, [Tfilin] és Smá	מליט וקריאת שמע	Gyertyagyújtás előző este הללוק נרות בערב הקודם	Szombat, ünnep, bójt vége צאת השבת, החג או הצום
Szept. 12.	5:05	18:38		
13.	5:06	19:41	19:39	
14.	5:08		19:21	
19.	5:15	18:23	19:26	
21.	5:18	18:19	19:22	
26.	5:26	18:08		
27.	5:27	19:11	19:09	
Okt. 3.	5:36	17:54		
4.	5:37	18:56	18:54	
10.	5:46	17:40	18:42	
17.	5:56	17:26	18:29	
24.	6:05	17:13	18:17	
31.	5:15	16:01	17:06	
Nov. 7.	5:25	15:50	16:56	
14.	5:35	15:41	16:48	
21.	5:44	15:33	16:42	
28.	5:52	15:27	16:37	
Dec. 5.	6:00	15:24	16:35	
12.	6:07	15:23	16:34	
19.	6:12	15:24	16:36	
20.	6:12		16:19	
26.	6:15	15:27	16:40	
Jan. 2.	6:16	15:33	16:46	
9.	6:15	15:41	16:53	
16.	6:13	15:50	17:01	
23.	6:08	16:00	17:10	
30.	6:01	16:11	17:20	
Febr. 6.	5:53	16:22	17:31	
13.	5:43	16:33	17:41	
20.	5:32	16:44	17:51	
27.	5:19	16:55	18:02	
Márc. 6.	5:06	17:06	18:12	
13.	4:52	17:17	18:23	
20.	4:37	17:27	18:33	
22.	4:33		18:21	

	Legkorábbi Tált, [Tfilin] és Smá	מליט וקריאת שמע	Gyertyagyújtás előző este הללוק נרות בערב הקודם	Szombat, ünnep, bójt vége צאת השבת, החג או הצום
Márc. 27.	4:22	17:38	18:44	
Ápr. 3.	5:07	18:48	19:55	
10.	4:51	18:58	20:06	
17.	4:36	19:08	20:18	
22.	4:25	19:15		
23.	4:23	20:26		
24.	4:21	19:18	20:29	
28.	4:12	19:24		
29.	4:10	20:36	20:38	
Máj. 1.	4:06	19:28	20:41	
8.	3:52	19:38	20:53	
15.	3:39	19:48	21:04	
22.	3:28	19:56	21:15	
29.	3:18	20:04	21:25	
Jún. 5.	3:11	20:11	21:33	
11.	3:07	20:16		
12.	3:07	20:16	21:39	
19.	3:05	20:20	21:42	
26.	3:07	20:21	21:43	
Júl. 3.	3:12	20:20	21:41	
10.	3:20	20:17	21:36	
17.	3:30	20:12	21:29	
22.	3:38		21:02	
24.	3:41	20:05	21:20	
31.	3:53	19:56	21:09	
Aug. 7.	4:05	19:46	20:56	
12.	4:14	b. 19:56	20:29	
14.	4:17	19:34	20:43	
21.	4:29	19:22	20:29	
28.	4:41	19:08	20:14	
Szept. 4.	4:52	18:55	19:59	
11.	5:03	18:40	19:44	
18.	5:14	18:26	19:28	
25.	5:24	18:11	19:14	

Debreceni időpontok

זמני היום בעיר דברעצין

	Legkorábbi Táit, [Tfilin] és Smá מליט [ותפילין] וקראת שמע	Gyertyagyújtás előző este הדלקת נרות בערב הקודם	Szombat, ünnep, böjt vége צאת השבת, החג או הצום
Szept. 12.	5:05	18:36	
13.	5:07	19:39	19:37
14.	5:08		19:19
19.	5:15	18:22	19:24
21.	5:18	18:18	19:20
26.	5:25	18:07	
27.	5:27	19:09	19:07
Okt. 3.	5:35	17:53	
4.	5:36	18:55	18:53
10.	5:45	17:39	18:41
17.	5:54	17:26	18:29
24.	6:04	17:13	18:17
31.	5:14	16:02	17:06
Nov. 7.	5:23	15:51	16:56
14.	5:33	15:42	16:48
21.	5:42	15:34	16:42
28.	5:50	15:29	16:38
Dec. 5.	5:58	15:25	16:35
12.	6:04	15:24	16:35
19.	6:09	15:25	16:37
20.	6:09		16:20
26.	6:12	15:29	16:41
Jan. 2.	6:14	15:35	16:46
9.	6:13	15:42	16:53
16.	6:10	15:51	17:02
23.	6:06	16:01	17:11
30.	5:59	16:12	17:20
Febr. 6.	5:51	16:23	17:30
13.	5:41	16:34	17:41
20.	5:30	16:44	17:51
27.	5:18	16:55	18:01
Márc. 6.	5:05	17:06	18:11
13.	4:52	17:16	18:22
20.	4:37	17:26	18:32
22.	4:33		18:19

	Legkorábbi Táit, [Tfilin] és Smá מליט [ותפילין] וקראת שמע	Gyertyagyújtás előző este הדלקת נרות בערב הקודם	Szombat, ünnep, böjt vége צאת השבת, החג או הצום
Márc. 27.	4:22	17:36	18:42
Ápr. 3.	5:07	18:46	19:53
10.	4:52	18:56	20:04
17.	4:37	19:06	20:15
22.	4:27	19:13	
23.	4:24	20:23	
24.	4:22	19:16	20:26
28.	4:14	19:21	
29.	4:12	20:32	20:34
Máj. 1.	4:08	19:25	20:37
8.	3:55	19:35	20:49
15.	3:42	19:44	21:00
22.	3:31	19:53	21:10
29.	3:22	20:01	21:20
Jún. 5.	3:15	20:07	21:28
11.	3:11	20:12	
12.	3:11	20:12	21:33
19.	3:10	20:16	21:37
26.	3:12	20:17	21:38
Júl. 3.	3:17	20:16	21:36
10.	3:24	20:13	21:31
17.	3:33	20:08	21:24
22.	3:41		20:58
24.	3:44	20:01	21:15
31.	3:55	19:53	21:05
Aug. 7.	4:07	19:43	20:53
12.	4:15	b. 19:53	20:25
14.	4:19	19:32	20:40
21.	4:30	19:19	20:26
28.	4:42	19:06	20:11
Szept. 4.	4:53	18:53	19:56
11.	5:03	18:39	19:41
18.	5:14	18:24	19:27
25.	5:24	18:10	19:12

Győri időpontok

זמני היום בעיר ג'יור

	Legkorábbi Táit, [Tfilin] és Smá סליח ותפילין וקריאת שמע	Gyertyagyújtás előző este הדלקת נרות בערב הקודם	Szombat, ünnep, bójt vége צאת השבת, החג או הצום
Szept. 12.	5:21	18:52	
13.	5:22	19:55	19:53
14.	5:24		19:35
19.	5:31	18:38	19:40
21.	5:34	18:34	19:36
26.	5:41	18:23	
27.	5:42	19:25	19:23
Okt. 3.	5:51	18:09	
4.	5:52	19:11	19:09
10.	6:01	17:55	18:57
17.	6:10	17:42	18:44
24.	6:20	17:29	18:32
31.	5:30	16:17	17:21
Nov. 7.	5:39	16:06	17:12
14.	5:49	15:57	17:04
21.	5:58	15:50	16:57
28.	6:06	15:44	16:53
Dec. 5.	6:14	15:41	16:51
12.	6:20	15:39	16:50
19.	6:25	15:41	16:52
20.	6:26		16:35
26.	6:28	15:44	16:56
Jan. 2.	6:30	15:50	17:02
9.	6:29	15:57	17:09
16.	6:26	16:06	17:17
23.	6:22	16:16	17:26
30.	6:15	16:27	17:36
Febr. 6.	6:07	16:38	17:46
13.	5:57	16:49	17:56
20.	5:46	17:00	18:07
27.	5:34	17:11	18:17
Márc. 6.	5:21	17:22	18:27
13.	5:07	17:32	18:37
20.	4:53	17:42	18:48
22.	4:49		18:35

	Legkorábbi Táit, [Tfilin] és Smá סליח ותפילין וקריאת שמע	Gyertyagyújtás előző este הדלקת נרות בערב הקודם	Szombat, ünnep, bójt vége צאת השבת, החג או הצום
Márc. 27.	4:38	17:52	18:58
Ápr. 3.	5:23	19:02	20:09
10.	5:08	19:12	20:20
17.	4:52	19:22	20:31
22.	4:42	19:29	
23.	4:40	20:39	
24.	4:38	19:32	20:42
28.	4:29	19:38	
29.	4:27	20:49	20:50
Máj. 1.	4:23	19:42	20:54
8.	4:10	19:51	21:05
15.	3:57	20:01	21:16
22.	3:46	20:09	21:27
29.	3:37	20:17	21:36
Jún. 5.	3:30	20:24	21:44
11.	3:26	20:28	
12.	3:26	20:29	21:50
19.	3:24	20:32	21:54
26.	3:26	20:34	21:55
Júl. 3.	3:31	20:33	21:53
10.	3:39	20:30	21:48
17.	3:48	20:25	21:41
22.	3:56		21:14
24.	3:59	20:18	21:32
31.	4:10	20:09	21:21
Aug. 7.	4:22	19:59	21:09
12.	4:31	b. 20:09	20:42
14.	4:34	19:48	20:56
21.	4:46	19:36	20:42
28.	4:57	19:22	20:27
Szept. 4.	5:08	19:09	20:13
11.	5:19	18:55	19:58
18.	5:29	18:40	19:43
25.	5:39	18:26	19:28

Keszthelyi időpontok

זמני היום בעיר קעסטלי

	Legkorábbi Tálat, [Tfilin] és Smá מליט [ותפילין] וקראת שמע	Gyertyagyújtás előző este הלקת נרות בערב הקודם	Szombat, ünnep, bójt vége צאת השבת, החג או הצום
Szept. 12.	5:24	18:53	
13.	5:26	19:55	19:53
14.	5:27		19:35
19.	5:34	18:39	19:41
21.	5:37	18:35	19:36
26.	5:44	18:25	
27.	5:45	19:26	19:24
Okt. 3.	5:53	18:11	
4.	5:54	19:12	19:10
10.	6:02	17:58	18:59
17.	6:12	17:44	18:46
24.	6:21	17:32	18:35
31.	5:31	16:21	17:24
Nov. 7.	5:40	16:10	17:15
14.	5:49	16:01	17:07
21.	5:58	15:54	17:01
28.	6:06	15:49	16:57
Dec. 5.	6:13	15:46	16:55
12.	6:20	15:45	16:55
19.	6:25	15:46	16:57
20.	6:25		16:40
26.	6:28	15:50	17:00
Jan. 2.	6:29	15:55	17:06
9.	6:29	16:02	17:13
16.	6:26	16:11	17:21
23.	6:22	16:21	17:30
30.	6:16	16:31	17:39
Febr. 6.	6:08	16:42	17:49
13.	5:58	16:53	17:59
20.	5:48	17:03	18:09
27.	5:36	17:14	18:19
Márc. 6.	5:23	17:24	18:29
13.	5:10	17:34	18:39
20.	4:56	17:44	18:49
22.	4:52		18:36

	Legkorábbi Tálat, [Tfilin] és Smá מליט [ותפילין] וקראת שמע	Gyertyagyújtás előző este הלקת נרות בערב הקודם	Szombat, ünnep, bójt vége צאת השבת, החג או הצום
Márc. 27.	4:41	17:53	18:59
Ápr. 3.	5:26	19:03	20:09
10.	5:12	19:13	20:19
17.	4:57	19:22	20:30
22.	4:47	19:29	
23.	4:45	20:38	
24.	4:43	19:32	20:41
28.	4:35	19:37	
29.	4:33	20:47	20:49
Máj. 1.	4:29	19:41	20:52
8.	4:16	19:50	21:03
15.	4:04	19:59	21:13
22.	3:53	20:08	21:24
29.	3:45	20:15	21:33
Jún. 5.	3:38	20:22	21:40
11.	3:35	20:26	
12.	3:34	20:27	21:46
19.	3:33	20:30	21:49
26.	3:35	20:31	21:50
Júl. 3.	3:40	20:30	21:48
10.	3:47	20:28	21:44
17.	3:56	20:23	21:38
22.	4:03		21:12
24.	4:06	20:16	21:29
31.	4:17	20:08	21:19
Aug. 7.	4:28	19:58	21:07
12.	4:36	b. 20:09	20:40
14.	4:40	19:47	20:54
21.	4:51	19:35	20:41
28.	5:02	19:23	20:27
Szept. 4.	5:12	19:09	20:12
11.	5:22	18:56	19:58
18.	5:32	18:42	19:43
25.	5:42	18:27	19:29

Mádi időpontok

זמני היום בעיר מאד

	Legkorábbi Tádt, [Tfilin] és Smá סליט וזמנין וקראת שמע	Gyertyagyújtás előző este הדלקת נרות בערב הקודם	Szombat, ünnep, bójt vége צאת השבת, החג או הצום
Szept. 12.	5:05	18:38	
13.	5:07	19:41	19:39
14.	5:08		19:21
19.	5:16	18:23	19:26
21.	5:19	18:19	19:22
26.	5:26	18:09	
27.	5:27	19:11	19:09
Okt. 3.	5:36	17:54	
4.	5:37	18:57	18:55
10.	5:46	17:40	18:43
17.	5:56	17:27	18:30
24.	6:06	17:14	18:17
31.	5:16	16:02	17:06
Nov. 7.	5:25	15:51	16:57
14.	5:35	15:41	16:48
21.	5:44	15:33	16:42
28.	5:53	15:28	16:37
Dec. 5.	6:01	15:24	16:35
12.	6:07	15:23	16:35
19.	6:12	15:24	16:36
20.	6:13		16:19
26.	6:15	15:28	16:40
Jan. 2.	6:17	15:33	16:46
9.	6:16	15:41	16:53
16.	6:13	15:50	17:01
23.	6:08	16:00	17:11
30.	6:02	16:11	17:21
Febr. 6.	5:53	16:22	17:31
13.	5:43	16:34	17:41
20.	5:32	16:45	17:52
27.	5:20	16:56	18:02
Márc. 6.	5:07	17:07	18:13
13.	4:52	17:17	18:23
20.	4:38	17:28	18:34
22.	4:33		18:21

	Legkorábbi Tádt, [Tfilin] és Smá סליט וזמנין וקראת שמע	Gyertyagyújtás előző este הדלקת נרות בערב הקודם	Szombat, ünnep, bójt vége צאת השבת, החג או הצום
Márc. 27.	4:23	17:38	18:45
Ápr. 3.	5:07	18:48	19:56
10.	4:52	18:58	20:07
17.	4:36	19:08	20:18
22.	4:25	19:16	
23.	4:23	20:26	
24.	4:21	19:19	20:30
28.	4:13	19:24	
29.	4:11	20:36	20:38
Máj. 1.	4:06	19:29	20:41
8.	3:52	19:39	20:53
15.	3:40	19:48	21:05
22.	3:28	19:57	21:15
29.	3:19	20:05	21:25
Jún. 5.	3:11	20:12	21:33
11.	3:07	20:16	
12.	3:07	20:17	21:39
19.	3:06	20:20	21:43
26.	3:07	20:22	21:44
Júl. 3.	3:13	20:21	21:42
10.	3:20	20:18	21:37
17.	3:30	20:12	21:30
22.	3:38		21:03
24.	3:41	20:05	21:20
31.	3:53	19:57	21:09
Aug. 7.	4:05	19:46	20:57
12.	4:14	b. 19:56	20:29
14.	4:17	19:35	20:43
21.	4:29	19:22	20:29
28.	4:41	19:09	20:14
Szept. 4.	4:52	18:55	19:59
11.	5:03	18:41	19:44
18.	5:14	18:26	19:29
25.	5:24	18:11	19:14

Miskolci időpontok

זמני היום בעיר מישקולץ

	Legkorábbi Tálat, [Tfilin] és Smá מליט [ותפילין] וקראת שמע	Gyertyagyújtás előző este הלקת נרות בערב הקודם	Szombat, ünnep, bójt vége צאת השבת, החג או הצום
Szept. 12.	5:07	18:40	
13.	5:09	19:43	19:41
14.	5:10		19:23
19.	5:18	18:25	19:28
21.	5:21	18:21	19:24
26.	5:28	18:11	
27.	5:29	19:13	19:11
Okt. 3.	5:38	17:56	
4.	5:40	18:59	18:57
10.	5:48	17:42	18:45
17.	5:58	17:29	18:32
24.	6:08	17:16	18:19
31.	5:18	16:04	17:08
Nov. 7.	5:27	15:53	16:59
14.	5:37	15:43	16:50
21.	5:46	15:36	16:44
28.	5:55	15:30	16:40
Dec. 5.	6:02	15:26	16:37
12.	6:09	15:25	16:37
19.	6:14	15:26	16:39
20.	6:14		16:22
26.	6:17	15:30	16:42
Jan. 2.	6:18	15:36	16:48
9.	6:18	15:43	16:55
16.	6:15	15:52	17:04
23.	6:10	16:02	17:13
30.	6:03	16:13	17:23
Febr. 6.	5:55	16:24	17:33
13.	5:45	16:36	17:43
20.	5:34	16:47	17:54
27.	5:22	16:58	18:04
Márc. 6.	5:09	17:09	18:15
13.	4:55	17:19	18:25
20.	4:40	17:30	18:36
22.	4:36		18:23

	Legkorábbi Tálat, [Tfilin] és Smá מליט [ותפילין] וקראת שמע	Gyertyagyújtás előző este הלקת נרות בערב הקודם	Szombat, ünnep, bójt vége צאת השבת, החג או הצום
Márc. 27.	4:25	17:40	18:46
Ápr. 3.	5:09	18:50	19:57
10.	4:54	19:00	20:08
17.	4:39	19:10	20:20
22.	4:28	19:17	
23.	4:26	20:28	
24.	4:23	19:20	20:31
28.	4:15	19:26	
29.	4:13	20:38	20:40
Máj. 1.	4:09	19:30	20:43
8.	3:55	19:40	20:55
15.	3:42	19:50	21:06
22.	3:31	19:58	21:17
29.	3:21	20:06	21:27
Jún. 5.	3:14	20:13	21:35
11.	3:10	20:18	
12.	3:10	20:18	21:41
19.	3:08	20:22	21:44
26.	3:10	20:23	21:45
Júl. 3.	3:15	20:22	21:43
10.	3:23	20:19	21:38
17.	3:33	20:14	21:31
22.	3:40		21:04
24.	3:44	20:07	21:22
31.	3:55	19:58	21:11
Aug. 7.	4:08	19:48	20:59
12.	4:16	b. 19:58	20:31
14.	4:20	19:37	20:45
21.	4:32	19:24	20:31
28.	4:43	19:11	20:16
Szept. 4.	4:55	18:57	20:01
11.	5:05	18:43	19:46
18.	5:16	18:28	19:31
25.	5:26	18:13	19:16

Mosonmagyaróvári időpontok

הזמנים במושונמוג'ורובאר

	Legkorábbi Táit, [Tfilin] és Smá	ט"ו [תופילין] וקריאת שמע	Gyertyagyújtás előző este הללך ברח בערב הקודם	Szombat, ünnep, bójt vége צאת השבת, החג או הצום
Szept. 12.	5:22	18:54		
13.	5:24	19:57		19:55
14.	5:25			19:37
19.	5:32	18:39		19:42
21.	5:35	18:35		19:38
26.	5:43	18:25		
27.	5:44	19:27		19:25
Okt. 3.	5:52	18:11		
4.	5:54	19:13		19:11
10.	6:02	17:57		18:59
17.	6:12	17:43		18:46
24.	6:22	17:30		18:34
31.	5:32	16:18		17:23
Nov. 7.	5:41	16:08		17:13
14.	5:51	15:58		17:05
21.	6:00	15:51		16:59
28.	6:08	15:45		16:54
Dec. 5.	6:16	15:42		16:52
12.	6:22	15:40		16:52
19.	6:27	15:42		16:54
20.	6:28			16:37
26.	6:31	15:45		16:57
Jan. 2.	6:32	15:51		17:03
9.	6:31	15:58		17:10
16.	6:28	16:07		17:18
23.	6:24	16:17		17:28
30.	6:17	16:28		17:37
Febr. 6.	6:09	16:39		17:48
13.	5:59	16:50		17:58
20.	5:48	17:02		18:08
27.	5:36	17:12		18:19
Márc. 6.	5:23	17:23		18:29
13.	5:09	17:34		18:39
20.	4:54	17:44		18:50
22.	4:50			18:37

	Legkorábbi Táit, [Tfilin] és Smá	ט"ו [תופילין] וקריאת שמע	Gyertyagyújtás előző este הללך ברח בערב הקודם	Szombat, ünnep, bójt vége צאת השבת, החג או הצום
Márc. 27.	4:39	17:54		19:00
Ápr. 3.	5:24	19:04		20:11
10.	5:09	19:14		20:22
17.	4:54	19:24		20:33
22.	4:43	19:31		
23.	4:41	20:41		
24.	4:39	19:34		20:45
28.	4:30	19:40		
29.	4:28	20:51		20:53
Máj. 1.	4:24	19:44		20:56
8.	4:10	19:54		21:08
15.	3:58	20:03		21:19
22.	3:47	20:12		21:30
29.	3:37	20:20		21:39
Jún. 5.	3:30	20:26		21:47
11.	3:26	20:31		
12.	3:26	20:31		21:53
19.	3:25	20:35		21:57
26.	3:27	20:36		21:58
Júl. 3.	3:32	20:35		21:56
10.	3:39	20:32		21:51
17.	3:49	20:27		21:44
22.	3:56			21:17
24.	3:59	20:20		21:35
31.	4:11	20:12		21:24
Aug. 7.	4:23	20:01		21:12
12.	4:32	b. 20:11		20:44
14.	4:35	19:50		20:58
21.	4:47	19:38		20:44
28.	4:58	19:24		20:30
Szept. 4.	5:09	19:11		20:15
11.	5:20	18:56		20:00
18.	5:31	18:42		19:45
25.	5:41	18:28		19:30

Nyíregyházi időpontok

זמני היום בעיר נירעדהאזא

	Legkorábbi Tálat, [Tfilin] és Smá סליט ותפילין וקראת שמע	Gyertyagyújtás előző este הדלקת נרות בערב הקודם	Szombat, ünnep, bójt vége צאת השבת, החג או הצום
Szept. 12.	5:04	18:36	
13.	5:05	19:39	19:37
14.	5:07		19:19
19.	5:14	18:22	19:24
21.	5:17	18:17	19:20
26.	5:24	18:07	
27.	5:26	19:09	19:07
Okt. 3.	5:34	17:53	
4.	5:36	18:55	18:53
10.	5:44	17:39	18:41
17.	5:54	17:25	18:28
24.	6:04	17:12	18:16
31.	5:14	16:00	17:05
Nov. 7.	5:23	15:50	16:55
14.	5:33	15:40	16:47
21.	5:42	15:33	16:41
28.	5:51	15:27	16:36
Dec. 5.	5:58	15:23	16:34
12.	6:05	15:22	16:33
19.	6:10	15:23	16:35
20.	6:10		16:18
26.	6:13	15:27	16:39
Jan. 2.	6:14	15:33	16:45
9.	6:13	15:40	16:52
16.	6:11	15:49	17:00
23.	6:06	15:59	17:09
30.	5:59	16:10	17:19
Febr. 6.	5:51	16:21	17:29
13.	5:41	16:32	17:40
20.	5:30	16:43	17:50
27.	5:18	16:54	18:01
Márc. 6.	5:05	17:05	18:11
13.	4:51	17:16	18:21
20.	4:36	17:26	18:32
22.	4:32		18:19

	Legkorábbi Tálat, [Tfilin] és Smá סליט ותפילין וקראת שמע	Gyertyagyújtás előző este הדלקת נרות בערב הקודם	Szombat, ünnep, bójt vége צאת השבת, החג או הצום
Márc. 27.	4:21	17:36	18:42
Ápr. 3.	5:06	18:46	19:53
10.	4:51	18:56	20:04
17.	4:35	19:06	20:16
22.	4:25	19:13	
23.	4:22	20:24	
24.	4:20	19:16	20:27
28.	4:12	19:22	
29.	4:10	20:34	20:35
Máj. 1.	4:06	19:26	20:39
8.	3:52	19:36	20:50
15.	3:39	19:45	21:02
22.	3:28	19:54	21:12
29.	3:19	20:02	21:22
Jún. 5.	3:11	20:09	21:30
11.	3:08	20:13	
12.	3:07	20:14	21:36
19.	3:06	20:17	21:40
26.	3:08	20:19	21:40
Júl. 3.	3:13	20:18	21:38
10.	3:20	20:15	21:34
17.	3:30	20:10	21:27
22.	3:38		21:00
24.	3:41	20:03	21:17
31.	3:52	19:54	21:06
Aug. 7.	4:05	19:44	20:54
12.	4:13	b. 19:54	20:26
14.	4:17	19:32	20:41
21.	4:28	19:20	20:27
28.	4:40	19:07	20:12
Szept. 4.	4:51	18:53	19:57
11.	5:02	18:39	19:42
18.	5:12	18:24	19:27
25.	5:23	18:10	19:12

Pécsi időpontok

זמני היום בעיר פיץ

	Legkorábbi Táit, [Tfilin] és Smá טלית ותפילין וקריאת שמע	Gyertvagyítás előző este הדלקת נרות בערב הקודם	Szombat, ünnep, bójt vége צאת השבת, החג או הצום
Szept. 12.	5:21	18:49	
13.	5:23	19:50	19:48
14.	5:24		19:31
19.	5:31	18:35	19:36
21.	5:34	18:31	19:32
26.	5:40	18:21	
27.	5:42	19:22	19:20
Okt. 3.	5:50	18:07	
4.	5:51	19:08	19:06
10.	5:59	17:54	18:55
17.	6:08	17:41	18:43
24.	6:17	17:29	18:31
31.	5:26	16:18	17:21
Nov. 7.	5:35	16:08	17:12
14.	5:44	15:59	17:04
21.	5:52	15:52	16:59
28.	6:00	15:47	16:55
Dec. 5.	6:08	15:44	16:53
12.	6:14	15:43	16:52
19.	6:19	15:45	16:54
20.	6:19		16:38
26.	6:22	15:48	16:58
Jan. 2.	6:24	15:54	17:04
9.	6:23	16:01	17:11
16.	6:21	16:10	17:19
23.	6:17	16:19	17:27
30.	6:11	16:29	17:37
Febr. 6.	6:03	16:40	17:46
13.	5:54	16:50	17:56
20.	5:43	17:00	18:05
27.	5:32	17:11	18:15
Márc. 6.	5:19	17:20	18:25
13.	5:06	17:30	18:34
20.	4:52	17:40	18:44
22.	4:48		18:32

	Legkorábbi Táit, [Tfilin] és Smá טלית ותפילין וקריאת שמע	Gyertvagyítás előző este הדלקת נרות בערב הקודם	Szombat, ünnep, bójt vége צאת השבת, החג או הצום
Márc. 27.	4:38	17:49	18:54
Ápr. 3.	5:24	18:58	20:04
10.	5:10	19:08	20:14
17.	4:55	19:17	20:24
22.	4:45	19:24	
23.	4:43	20:32	
24.	4:41	19:26	20:35
28.	4:33	19:31	
29.	4:32	20:41	20:42
Máj. 1.	4:28	19:35	20:45
8.	4:15	19:44	20:56
15.	4:04	19:53	21:06
22.	3:54	20:01	21:16
29.	3:45	20:09	21:25
Jún. 5.	3:39	20:15	21:32
11.	3:36	20:19	
12.	3:36	20:20	21:38
19.	3:35	20:23	21:41
26.	3:37	20:24	21:42
Júl. 3.	3:41	20:24	21:40
10.	3:48	20:21	21:36
17.	3:56	20:16	21:30
22.	4:03		21:05
24.	4:06	20:10	21:21
31.	4:17	20:02	21:11
Aug. 7.	4:27	19:52	21:00
12.	4:35	b. 20:03	20:34
14.	4:38	19:42	20:48
21.	4:49	19:30	20:35
28.	5:00	19:17	20:21
Szept. 4.	5:10	19:04	20:07
11.	5:20	18:51	19:53
18.	5:29	18:37	19:38
25.	5:39	18:23	19:24

Szarvasi időpontok

זמני היום בעיר סארוואש

	Legkorábbi Tálat, [Tálat] és Smá מלית [ומלית] וקראת שמע	Gyertyagyújtás előző este הלקת נרות בערב הקודם	Szombat, ünnep, bőjt vége צאת השבת, החג או הצום
Szept. 12.	5:11	18:40	
13.	5:12	19:42	19:40
14.	5:13		19:22
19.	5:20	18:26	19:27
21.	5:23	18:22	19:23
26.	5:30	18:12	
27.	5:31	19:13	19:11
Okt. 3.	5:40	17:58	
4.	5:41	18:59	18:57
10.	5:49	17:44	18:46
17.	5:58	17:31	18:33
24.	6:08	17:19	18:21
31.	5:17	16:07	17:11
Nov. 7.	5:26	15:57	17:01
14.	5:36	15:48	16:54
21.	5:44	15:41	16:48
28.	5:53	15:35	16:43
Dec. 5.	6:00	15:32	16:41
12.	6:06	15:31	16:41
19.	6:11	15:32	16:43
20.	6:12		16:26
26.	6:15	15:36	16:47
Jan. 2.	6:16	15:41	16:52
9.	6:15	15:49	16:59
16.	6:13	15:58	17:07
23.	6:09	16:07	17:16
30.	6:02	16:18	17:26
Febr. 6.	5:54	16:28	17:36
13.	5:45	16:39	17:45
20.	5:34	16:50	17:55
27.	5:22	17:00	18:05
Márc. 6.	5:10	17:10	18:15
13.	4:56	17:20	18:25
20.	4:42	17:30	18:35
22.	4:38		18:23

	Legkorábbi Tálat, [Tálat] és Smá מלית [ומלית] וקראת שמע	Gyertyagyújtás előző este הלקת נרות בערב הקודם	Szombat, ünnep, bőjt vége צאת השבת, החג או הצום
Márc. 27.	4:28	17:40	18:45
Ápr. 3.	5:13	18:50	19:56
10.	4:58	18:59	20:06
17.	4:43	19:09	20:17
22.	4:33	19:16	
23.	4:31	20:25	
24.	4:29	19:18	20:28
28.	4:21	19:24	
29.	4:19	20:34	20:36
Máj. 1.	4:15	19:28	20:39
8.	4:02	19:37	20:50
15.	3:50	19:46	21:00
22.	3:39	19:55	21:11
29.	3:31	20:02	21:20
Jún. 5.	3:24	20:09	21:27
11.	3:21	20:13	
12.	3:20	20:14	21:33
19.	3:19	20:17	21:36
26.	3:21	20:18	21:37
Júl. 3.	3:26	20:17	21:36
10.	3:33	20:15	21:31
17.	3:42	20:10	21:25
22.	3:49		20:59
24.	3:52	20:03	21:16
31.	4:03	19:55	21:06
Aug. 7.	4:14	19:45	20:54
12.	4:23	b. 19:55	20:27
14.	4:26	19:34	20:41
21.	4:37	19:22	20:28
28.	4:48	19:09	20:14
Szept. 4.	4:59	18:56	19:59
11.	5:09	18:42	19:44
18.	5:19	18:28	19:30
25.	5:28	18:14	19:15

Szegedi időpontok

זמני היום בעיר סעגעד

	Legkorábbi Tólit, [Tfilin] és Smá סליט וְתפילין וְקריאת שמע	Gyertyagyújtás előző este הדלקת נרות בערב הקודם	Szombat, ünnep, bójt vége צאת השבת, החג או הצום
Szept. 12.	5:14	18:41	
13.	5:15	19:43	19:41
14.	5:16		19:23
19.	5:23	18:27	19:28
21.	5:26	18:23	19:24
26.	5:33	18:13	
27.	5:34	19:14	19:12
Okt. 3.	5:42	18:00	
4.	5:43	19:01	18:59
10.	5:51	17:46	18:48
17.	6:00	17:34	18:35
24.	6:09	17:21	18:24
31.	5:18	16:10	17:13
Nov. 7.	5:28	16:00	17:04
14.	5:36	15:51	16:57
21.	5:45	15:44	16:51
28.	5:53	15:39	16:47
Dec. 5.	6:01	15:36	16:44
12.	6:07	15:35	16:44
19.	6:12	15:36	16:46
20.	6:12		16:30
26.	6:15	15:40	16:50
Jan. 2.	6:16	15:46	16:56
9.	6:16	15:53	17:03
16.	6:14	16:01	17:10
23.	6:09	16:11	17:19
30.	6:03	16:21	17:29
Febr. 6.	5:55	16:32	17:38
13.	5:46	16:42	17:48
20.	5:36	16:52	17:58
27.	5:24	17:03	18:07
Márc. 6.	5:12	17:13	18:17
13.	4:58	17:22	18:27
20.	4:45	17:32	18:37
22.	4:41		18:24

	Legkorábbi Tólit, [Tfilin] és Smá סליט וְתפילין וְקריאת שמע	Gyertyagyújtás előző este הדלקת נרות בערב הקודם	Szombat, ünnep, bójt vége צאת השבת, החג או הצום
Márc. 27.	4:30	17:42	18:46
Ápr. 3.	5:16	18:51	19:56
10.	5:01	19:00	20:07
17.	4:47	19:10	20:17
22.	4:37	19:16	
23.	4:35	20:25	
24.	4:33	19:19	20:28
28.	4:25	19:24	
29.	4:23	20:34	20:35
Máj. 1.	4:19	19:28	20:38
8.	4:07	19:37	20:49
15.	3:55	19:46	20:59
22.	3:45	19:54	21:09
29.	3:36	20:02	21:18
Jún. 5.	3:30	20:08	21:25
11.	3:27	20:12	
12.	3:27	20:13	21:31
19.	3:26	20:16	21:34
26.	3:28	20:17	21:35
Júl. 3.	3:32	20:17	21:34
10.	3:39	20:14	21:30
17.	3:48	20:09	21:23
22.	3:55		20:58
24.	3:57	20:03	21:15
31.	4:08	19:55	21:05
Aug. 7.	4:19	19:45	20:53
12.	4:27	b. 19:56	20:27
14.	4:30	19:34	20:41
21.	4:41	19:23	20:28
28.	4:52	19:10	20:14
Szept. 4.	5:02	18:57	20:00
11.	5:12	18:44	19:45
18.	5:21	18:30	19:31
25.	5:31	18:16	19:17

Szentendrei időpontok

זמני היום בעיר סענטענדערע

	Legkorábbi Tálat, [Tfilin] és Smá מלת [וחפילין] וקראת שמע	Gyertyagyújtás előző este הדלקת נרות בערב הקודם	Szombat, ünnep, bójt vége צאת השבת, החג או הצום
Szept. 12.	5:15	18:46	
13.	5:17	19:49	19:47
14.	5:18		19:29
19.	5:25	18:32	19:34
21.	5:28	18:28	19:30
26.	5:35	18:18	
27.	5:37	19:20	19:18
Okt. 3.	5:45	18:03	
4.	5:47	19:05	19:03
10.	5:55	17:49	18:52
17.	6:05	17:36	18:39
24.	6:14	17:23	18:27
31.	5:24	16:11	17:16
Nov. 7.	5:34	16:01	17:06
14.	5:43	15:52	16:58
21.	5:52	15:44	16:52
28.	6:01	15:38	16:47
Dec. 5.	6:08	15:35	16:45
12.	6:15	15:34	16:45
19.	6:19	15:35	16:47
20.	6:20		16:30
26.	6:23	15:39	16:51
Jan. 2.	6:24	15:44	16:56
9.	6:23	15:52	17:03
16.	6:21	16:01	17:12
23.	6:16	16:11	17:21
30.	6:10	16:21	17:30
Febr. 6.	6:01	16:32	17:40
13.	5:52	16:43	17:51
20.	5:41	16:54	18:01
27.	5:29	17:05	18:11
Márc. 6.	5:16	17:16	18:22
13.	5:02	17:26	18:32
20.	4:47	17:36	18:42
22.	4:43		18:30

	Legkorábbi Tálat, [Tfilin] és Smá מלת [וחפילין] וקראת שמע	Gyertyagyújtás előző este הדלקת נרות בערב הקודם	Szombat, ünnep, bójt vége צאת השבת, החג או הצום
Márc. 27.	4:32	17:47	18:53
Ápr. 3.	5:17	18:56	20:03
10.	5:02	19:06	20:14
17.	4:47	19:16	20:25
22.	4:36	19:23	
23.	4:34	20:33	
24.	4:32	19:26	20:37
28.	4:24	19:32	
29.	4:22	20:43	20:45
Máj. 1.	4:18	19:36	20:48
8.	4:04	19:46	21:00
15.	3:51	19:55	21:11
22.	3:40	20:04	21:21
29.	3:31	20:12	21:31
Jún. 5.	3:24	20:18	21:39
11.	3:20	20:23	
12.	3:20	20:23	21:45
19.	3:19	20:27	21:48
26.	3:21	20:28	21:49
Júl. 3.	3:26	20:27	21:47
10.	3:33	20:24	21:42
17.	3:42	20:19	21:35
22.	3:50		21:09
24.	3:53	20:12	21:26
31.	4:05	20:04	21:16
Aug. 7.	4:17	19:54	21:03
12.	4:25	b. 20:04	20:36
14.	4:28	19:42	20:50
21.	4:40	19:30	20:36
28.	4:52	19:17	20:22
Szept. 4.	5:03	19:03	20:07
11.	5:13	18:49	19:52
18.	5:24	18:35	19:37
25.	5:34	18:20	19:22

Gyertyagyújtás határon túl

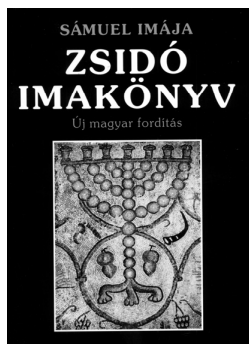
הדלקת נרות ברחבי מזרח אירופה

	Bukarest בוקרשט	Krakó קראקא	Nagyvárad גוריוואראד	Pozsony פרשבורג	Pöstyén (Piešťany) פישטיאן	Prága פראג	Ungvár אונגוואר	Varsó ווארשא	Zágráb זאגרב
Szept. 11.	19:16	18:44	19:34	18:54	18:52	19:06	19:34	18:42	18:57
12.	20:16	19:50	20:37	19:58	19:56	20:12	20:38	19:50	19:59
18.	19:02	18:29	19:20	18:40	18:37	18:51	19:19	18:26	18:43
20.	18:59	18:24	19:16	18:35	18:33	18:47	19:15	18:21	18:39
25.	18:49	18:13	19:06	18:25	18:22	18:36	19:04	18:09	18:30
26.	19:49	19:18	20:08	19:28	19:25	19:40	20:07	19:16	19:31
Okt. 2.	18:36	17:58	18:52	18:11	18:07	18:20	18:49	17:53	18:16
3.	19:36	19:03	19:54	19:13	19:11	19:25	19:53	19:00	19:17
9.	18:24	17:43	18:38	17:56	17:53	18:05	18:35	17:37	18:03
16.	18:11	17:29	18:25	17:43	17:39	17:51	18:21	17:21	17:50
23.	18:00	17:15	18:12	17:30	17:26	17:37	18:08	17:06	17:38
30.	16:49	16:02	17:01	16:18	16:14	16:24	16:56	15:52	16:27
Nov. 6.	16:40	15:50	16:50	16:07	16:03	16:12	16:45	15:40	16:17
13.	16:32	15:40	16:41	15:58	15:53	16:02	16:35	15:28	16:09
20.	16:25	15:32	16:34	15:50	15:45	15:54	16:27	15:19	16:02
27.	16:21	15:25	16:29	15:44	15:39	15:47	16:21	15:12	15:57
Dec. 4.	16:18	15:21	16:25	15:40	15:36	15:43	16:18	15:07	15:54
11.	16:17	15:19	16:24	15:39	15:34	15:41	16:16	15:05	15:53
18.	16:19	15:20	16:26	15:40	15:36	15:42	16:18	15:05	15:54
25.	16:22	15:24	16:29	15:44	15:39	15:46	16:21	15:09	15:58
Jan. 1.	16:28	15:30	16:35	15:50	15:45	15:52	16:27	15:15	16:03
8.	16:35	15:38	16:42	15:57	15:53	16:00	16:35	15:24	16:11
15.	16:43	15:48	16:51	16:06	16:02	16:10	16:44	15:34	16:19
22.	16:52	15:58	17:01	16:17	16:12	16:20	16:54	15:46	16:29
29.	17:02	16:10	17:11	16:27	16:23	16:32	17:05	15:58	16:39
Febr. 5.	17:11	16:22	17:22	16:39	16:35	16:44	17:16	16:11	16:49
12.	17:21	16:34	17:33	16:50	16:46	16:56	17:28	16:25	16:59
19.	17:31	16:46	17:43	17:01	16:57	17:08	17:39	16:38	17:09
26.	17:41	16:58	17:54	17:12	17:09	17:20	17:51	16:51	17:19
Márc. 5.	17:50	17:10	18:04	17:23	17:20	17:32	18:02	17:04	17:29
12.	17:59	17:21	18:14	17:33	17:30	17:43	18:12	17:16	17:39
19.	18:08	17:32	18:24	17:44	17:41	17:55	18:23	17:28	17:48

Gyertyagyújtás határon túl
הדלקת נרות ברחבי מזרח אירופה

	Bukarest בוקרשט	Krakó קראקא	Nagyvárad גריסווארד	Pozsony פרשבורג	Pöstyén (Pietştan) פישטיאן	Prága פראג	Ungvár אונגוואר	Varsó ווארשא	Zágráb זאגרב
Márc. 26.	18:17	17:44	18:34	17:54	17:51	18:06	18:33	17:41	17:58
Ápr. 2.	19:25	18:55	19:44	19:04	19:02	19:17	19:44	18:53	19:07
9.	19:34	19:06	19:54	19:14	19:12	19:28	19:54	19:05	19:16
16.	19:42	19:17	20:03	19:25	19:22	19:39	20:05	19:17	19:25
21.	19:49	19:24	20:10	19:32	19:30	19:47	20:12	19:26	19:32
22.	20:55	20:38	21:20	20:43	20:41	21:00	21:24	20:43	20:40
23.	19:51	19:28	20:13	19:35	19:33	19:50	20:15	19:29	19:34
27.	19:56	19:34	20:18	19:40	19:39	19:56	20:21	19:36	19:40
28.	21:04	20:49	21:29	20:53	20:52	21:11	21:34	20:55	20:49
30.	20:00	19:38	20:23	19:45	19:43	20:01	20:25	19:41	19:43
Máj. 7.	20:08	19:49	20:32	19:55	19:53	20:11	20:35	19:53	19:52
14.	20:16	19:59	20:41	20:04	20:03	20:22	20:45	20:04	20:01
21.	20:24	20:09	20:49	20:13	20:12	20:31	20:54	20:15	20:09
28.	20:31	20:18	20:57	20:21	20:20	20:40	21:02	20:24	20:16
Jún. 4.	20:37	20:25	21:04	20:28	20:27	20:47	21:09	20:32	20:22
10.	20:41	20:30	21:08	20:32	20:31	20:52	21:13	20:37	20:27
11.	20:41	20:30	21:09	20:33	20:32	20:53	21:14	20:38	20:27
18.	20:44	20:34	21:12	20:36	20:35	20:56	21:17	20:42	20:30
25.	20:46	20:35	21:13	20:37	20:37	20:58	21:19	20:43	20:32
Júl. 2.	20:45	20:34	21:12	20:37	20:36	20:56	21:18	20:42	20:31
9.	20:43	20:31	21:10	20:34	20:33	20:53	21:15	20:38	20:28
16.	20:39	20:25	21:05	20:28	20:27	20:47	21:10	20:31	20:24
23.	20:33	20:17	20:58	20:21	20:20	20:40	21:02	20:23	20:18
30.	20:25	20:08	20:50	20:13	20:11	20:30	20:53	20:12	20:10
Aug. 6.	20:16	19:57	20:40	20:02	20:01	20:19	20:43	20:00	20:00
13.	20:06	19:44	20:29	19:51	19:49	20:07	20:31	19:47	19:50
20.	19:55	19:31	20:17	19:38	19:36	19:53	20:18	19:32	19:38
27.	19:43	19:17	20:04	19:25	19:23	19:39	20:05	19:17	19:26
Szept. 3.	19:31	19:02	19:50	19:11	19:09	19:24	19:51	19:01	19:13
10.	19:18	18:47	19:36	18:57	18:54	19:09	19:36	18:45	18:59
17.	19:05	18:32	19:22	18:42	18:39	18:54	19:22	18:29	18:46
24.	18:52	18:16	19:08	18:28	18:25	18:38	19:07	18:12	18:32
Okt. 1.	18:39	18:01	18:54	18:13	18:10	18:23	18:52	17:56	18:19

IMAREND

Az alábbiakban jelöljük az askenáz és a 67. oldaltól a hászid rítus szerint hétköznapi és ünnepi imák általános rendjét.

Az oldalszámok, a magyar fordítású *Sámuel imája* – *Zsidó imakönyv* (Chábád Lubavics Egyesület, Budapest 1996, 2016) követik.

Az alábbi imarendtől való eltérések a *Szokások és szabályok* című részben találhatók a 90. oldaltól.

Ha valaki nem tudja az egész imát elmondani, akkor mondja legalább a **félkövér** betűkkel szedett részeket. Ha annyi ideje sincs, akkor legalább rakjon *Tfilint*, mondja el a *Smát*, és ha lehet, az *Ámidát*.

IMAREND ASKENÁZ SZOKÁS SZERINT

Hétköznapi imák

Hétköznapi reggeli *Sáhárit* ima

REGGELI IMÁK OTTHON

Ébredéskor (8. old.). • **Reggeli áldások** (8–10. old.). •

REGGELI IMÁK A ZSINAGÓGÁBAN (10–33. OLD.).

Tálit és tfilin felöltése (10–13. old.). • *Háréni* (Ezennel vállalom...). • **Hálaadó áldások** (15–18. old.). • *Izsák feláldozásától* (18–31. old.). • Közösségben *Kádis derábanán* 31–32. old. • *Mizmor sir* („Dávid zsoltár-éneke...” – 32. old.). • Közösségben *Gyászolók kádisa*. • ***Báruh seámár*** („Áldott, kinek...” – 33. old.). • *Hodu* („Adjatok hálát...” – 34–35. old.). •

PSZUKÉ DÖZIMRÁ (34–48. OLD.)

Mizmor letodá-tól („Hálaének...” – 36–37. old.). • **Ásré** („Boldogok...” – 37–38. old.). • *Hálelujá*-tól (39–47. old.). • **Jistábáh** („Dicsértessék...” – 48. old.). •

SMÁ ÉS ÁLDÁSAI (50–57. OLD.)

Bevezető áldások (50–52. old.). • **Smá** („Halljad Izrael...” – 53–54. old.). • Utóáldás (54–57. old.). •

ÁMIDÁ – TIZENNYOLC ÁLDÁS (57–69. OLD.).

- Az 58. oldalon a téli részt *Smini áceret* és *Peszáh* első napja között – október 3-tól április 22-ig mondjuk –, míg máskor a nyári részt mondjuk. •
- A 61. oldalon a téli részt december 5-től *Peszáh* első napjáig, április 22-ig mondjuk, míg máskor a nyári részt mondjuk. •

TÁHÁNUN – KÖNYÖRGÉS BŰNBOCÁNATÉRT (70–81. OLD.).

(van amikor nem mondjuk)

- Hétfőn és csütörtökön: *Vehu ráhum* végéig („Irgalmas Ő...” – 73–81. old.). •
- Más napokon: *Vájomer Dávid* („Dávid azt mondta...” – 79. old.). • *Somér Jiszráél* („Izrael öröje...” – 80–81. old.). •

Ha a *Táhánun* (Könyörgés bűnbocsánatért – 70–81. old.) elmarad, akkor is mondanak *Él ereh ápájimot* („Hosszan tűrő...” – 82. old.) és *Lámnácéáhot* („A karmesternek...” – 87. old.), kivéve a Jom kipur és *Peszáh* előtti napot, Ros hodeszt, Hánukát, Purimot és Tisá böÁvot, amikor nem mondjuk ezeket a részeket sem. •

TÓRA-OLVASÁS (hétfőn és csütörtökön, és csak közösségben. 82–86. old.)

Három embert hívnak a Tórához, nekik a hetiszakaszt séniig olvassák. • Tóra visszahelyezése (86. old.). •

AZ IMA BEFEJEZÉSE (87–101. OLD.)

Ásré-tól („Boldogok...” – 87–90. old.). • **Álénu** (Záróima – 91–92. old.). • Községben *Gyászolók kádisa*. • *Napi zsoltárok* (93–96. old.). • Községben *Gyászolók kádisa*. • Hánukákor *Mizmor sir hánukát hábájit* (30. zsoltár). • *Sir mizmor leÁszáf* (83. zsoltár) [csak olyan napon, amikor a *Táhánunt* is mondjuk, valamint Hánukákor és Purimkor]. A gyászházban ez

elmarad. • Közösségben Gyászolók kádisa. • Elul hónapban (2026. augusztus 14-től szeptember 10-ig) sófárfúvás. • Elul első napjától *Hosáná rábáig* (az előző zsidó naptári év végétől 2026. október 2-ig, illetve 2027. szeptember 3-tól október 22-ig) *LeDávid* („Dávidé...” – 100–101. old.), utána közösségben Gyászolók kádisa. •

Hétköznapi-délutáni *Minhá* ima

Korbánót („Szentély-beli szertartások” – 122–124. old.). • **Ásré** („Boldogok...” – 125. old.). • **Ámidá – Tizennyolc áldás** (126–134. old. – A 126. oldalon a téli részt *Smini áceret* és *Peszáh* első napja között – október 3-tól április 22-ig mondjuk –, míg máskor a nyári részt mondjuk. A 128. oldalon a téli részt december 5-től *Peszáh* első napjáig, április 22-ig mondjuk, míg máskor a nyári részt mondjuk). • *Táhánun – Könyörgés bűnbocsánatért* (nem mindig mondjuk, sok közösség egyáltalán nem mondja – 134–136. old.). • **Álénu** (Záróima – 137. old.). • Közösségben Gyászolók kádisa. •

Hétköznapiesti *Mááriv* ima

Vehu ráhum („Irgalmas Ő...” – 138. old.). • **Smá és áldásai** (139–143. old.). • **Ámidá – Tizennyolc áldás** (144–151. old. – A 144. oldalon a téli részt *Smini áceret* és *Peszáh* első napja között – október 3-tól április 22-ig mondjuk –, míg máskor a nyári részt mondjuk. A 146. oldalon a téli részt december 4-től *Peszáh* első napjáig, április 22-ig mondjuk, míg máskor a nyári részt mondjuk). • *Peszáh* második estéjétől *Sávuotig* – április 23-tól június 9-ig – **Omerszámlálás** (154–156. old.) utána közösségben Gyászolók kádisa. • **Álénu** (Záróima – 151–152. old.). • Közösségben Gyászolók kádisa. • Elul első napjától *Hosáná rábáig* (az előző zsidó naptári év végétől 2026. október 2-ig, illetve 2027. szeptember 2-től október 22-ig) *LeDávid* („Dávidé...” – 153. old.) utána közösségben Gyászolók kádisa. • *Sir mizmor leÁszáf* (83. zsoltár) [csak olyan napon, amikor a *Táhánunt* is mondjuk, valamint *Hánukákor* és *Purimkor*]. Ezt csak akkor mondjuk, ha még nappal, korai *Máárivot* imádkoztuk. A gyászházban ez elmarad. • Közösségben Gyászolók kádisa. •

Minden hónap első felében egyszer *Holdszentelést* mondunk (157–160. old.). További részleteket lásd október 11–12-nél a *Naptár* 117. oldalán. Utána közösségben *Gyászolók kádisa*. •

Lefekvés előtti Smá 161–165. old. •

Sábati imák

Péntek délutáni *Minḥa* ima

Korbánót (Szentély-beli szertartások – 122–124. old.). • *Ásré* („Boldogok...” – 125. old.). • *Ámidá – Tizennyolc áldás* (126–134. old. – A 126. oldalon a téli részt *Smini áceret* és *Peszáh* első napja között – október 3-tól április 22-ig mondjuk –, míg máskor a nyári részt mondjuk. A 128. oldalon a téli részt december 5-től *Peszáh* első napjáig, április 22-ig mondjuk, míg máskor a nyári részt mondjuk). • *Álénu* (Záróima – 137. old.). • Községben *Gyászolók kádisa*. •

Kábálát Sábát – A szombat fogadása

Ünnepen lásd az imarendet a 64. oldalon, lent

Gyertyagyújtás (lásd *Naptár* 6. oldaltól). • *Zsoltárok* (166–169. old.). • *Leḥá dodi* (*Himnusz a szombat tiszteletére*) – 169–170. old. • További *Zsoltár fejezetek* (171. old.). • Községben *Gyászolók kádisa*. • *Smá és áldásai* 172–176. old. • *Vesámru* („Ügyeljenek Izrael fiai...” – 176. old.). • *Péntek esti Ámidá* (177–180. old. – A 177. oldalon a téli részt *Smini áceret* és *Peszáh* első napja között – október 3-tól április 22-ig mondjuk –, míg máskor a nyári részt mondjuk). • *Vájhulu*-tól („Akkor elkészült...” – 181. old.). • *Báme mádlikin* misnai idézetek 182–184. old. • Községben *Kádis derábánán* 184. old. • *Álénu* (Záróima – 185. old.). • *Peszáh* második estétől *Sávuotig* – április 23-tól június 9-ig – *Omerszámlálás* (154–156. old.). • *Álénu* (Záróima – 185. old.). • Elul első napjától *Hosáná rábáig* (az előző zsidó naptári év végétől 2026. október 2-ig, illetve 2027. szeptember 2-től október 22-ig) *LeDávid* („Dávidé...” – 153. old.). utána községben *Gyászolók kádisa*. • *Ádon Olám* (található 14. old.). •

Szombatfogadás otthon (Péntek esti kidus)

Angyalok köszöntése és A zsidó asszony dicsérete (187–188. old.). • Kidus – Szombat köszöntés (188–189. old.). • Éttekezéssel kapcsolatos áldások (110–117. old.). • Zmirot (Péntek esti dalok – 190–196. old.). •

Szombat reggeli Sáhárit ima

REGGELI IMÁK OTTHON

Ébredéskor (8. old.). • Reggeli áldások (8–10. old.). •

REGGELI IMÁK A ZSINAGÓGÁBAN (10–33. OLD.)

Tálit felöltése (10–13. old.). • Háréni („Ezennel vállalom...”). • Má tovu („Mily szépek...” – 13–14. old.). • Jigdál („Nagy az élő...” – 14. old.). • Hálaadó áldások (15–18. old.). • Izsák feláldozásától (18–31. old.). • Közösségben Kádís derábánán (31–32. old.). • Mizmor sir („Dávid zsoldáréneke...” – 197. old.). • Közösségben Gyászolók kádisa (197. old.). • Báruh seámár („Áldott, kinek...” – 198. old.). • Hodu („Adjatok hálát...” – 198–200. old.). • Lámnácéáh-tól („A karmesternek...” – 200–204. old.). • 135–136. zsoltár 202–204. old. • 33. zsoltár 204. old. • Ásré („Boldogok...” – 206. old.). • Hálelujá-tól (207–211. old.). • Nismát („Minden élőlény...” – 211–213. old.). • Jistábáh („Dicsértessék...” – 214. old.). •

SMÁ ÉS ÁLDÁSAI (214–221. OLD.)

Bevezető áldások (214–218. old.). • Smá („Halljad Izrael...” – 218–219. old.). • Utóáldás (219–221. old.). •

ÁMIDÁ (221–226. OLD.)

— A 221. oldalon a téli részt *Smini áceret* és *Peszáh* első napja között – október 3-tól április 22-ig mondjuk –, míg máskor a nyári részt mondjuk. •

TÓRA-OLVASÁS (227–236. OLD. – csak közösségben)

Hét embernek olvasnak a hetiszakaszból, a nyolcadik a *Máftir*. •

Jekum Purkán („Jusson az égből...” – 234–236. old.). •

Birkát háhodes (Újhold hirdetés – 236–237. old.) a hónap utolsó szombatján. •

Áv háráháim („Az Irgalom Atyja...” – 238. old.). Csak bizonyos szombaton mondják. • Ásré („Boldogok...” – 238–239. old.). • A Tóra visszahelyezése (239–240. old.). •

MUSZÁF IMA (241–252. OLD.)

— A 242. oldalon a téli részt *Smini áceret* és *Peszáh* első napja között – október 3-tól április 22-ig mondjuk –, míg máskor a nyári részt mondjuk. •

Kávé („Reménykedj...” – 249–251. old.). • Közösségben *Kádis derábánán* (251. old.). • *Álénu* (Záróima – 251–252. old.). • *Napi zsoltár* (253. old.), elul első napjától *Hosáná rábáig* (az előző zsidó naptári év végétől 2026. október 2-ig, illetve 2027. szeptember 3-tól október 22-ig) *LeDávid* („Dávidé...” – 254. old.). • *Ánim zmirot* (255–256. old.). •

Szombatfogadás otthon (Nappali kidus)

Kidus (257. old.). • *Étkezéssel kapcsolatos áldások* (110–117. old.). • *Zmirot* (*Dalok szombat napjára* – 258–264. old.). •

Szombat délutáni Minhá ima

Korbánót („Szentély-beli szertartások” – 265–268. old.). • *Ásré* („Boldogok...” – 268–270. old.). •

TÓRA-OLVASÁS (271–272. OLD., csak közösségben)

Három embert hívnak a Tórához, nekik a jövőheti szakaszt séniig olvassák. •

111–112. zsoltár (272–273. old.). • A Tóra visszahelyezése (273. old.). •

ÁMIDÁ (274–279. OLD.)

— A 275. oldalon a téli részt *Smini áceret* és *Peszáh* első napja között – október 3-tól április 22-ig mondjuk –, míg máskor a nyári részt mondjuk. •

Cidkátá („Az igazad...” – 279. old.) – bizonyos szombatokon nem mondjuk. • *Álénu* (Záróima – 137. old.). • Közösségben *Gyászolók kádisa*. • *Borhi náfsi* („Áldjad, lelkem...” – 282–286. old.) *Sábát Brésittől Sábát hágádol* előtti – október 10-től április 10-ig. • *Az atyák tanításaiból* (287–310. old.) egy-egy fejezet *Peszáh* utáni szombattól *Ros hávánáig* – május 1-től szeptember 25-ig. •

SÁLESÜDESZ

Étkezéssel kapcsolatos áldások (110–117. old.). • *Zmirot* (*Dalok szombat délutánra* – 310–311. old.). • Szokás még a szombat reggeli *zmirot*ból is énekelni (259–264. old.). •

Szombat esti Mááriv ima

LeDávid báruh („Dávidé. Áldott...” – 312. old.). • *Vehu ráhum* („Irgalmas Ő...” – 138. old.). • *Smá és áldásai* (139–143. old.). • *Ámidá* (*Tizennyolc áldás* – 144–151. old.). A 145. oldalon *Átá honántánu* („Te ajándékozta...”) betoldás. (A 144. oldalon a téli részt *Smini áceret* és *Peszáh* első napja között – október 3-tól április 22-ig mondjuk –, míg máskor a nyári részt mondjuk. A 146. oldalon a téli részt december 4-től *Peszáh* első napjáig, április 22-ig mondjuk, míg máskor a nyári részt mondjuk.) • *Vihi noám* („Legyen velünk...” – 313–315. old.). bizonyos szombatokon nem mondjuk. • *Vejiten lehá* („Adjon neked...” – 316–320. old.). • *Peszáh* második estéjétől *Sávuotig* – április 23-tól június 9-ig – *Omerszámlálás* (154–156. old.). • *Álénu* (*Záróima* – 151–152. old.). • *Közösségben Gyászolók kádisa*. • Elul első napjától *Hosáná rábaig* (az előző zsidó naptári év végétől 2026. október 2-ig, illetve 2027. szeptember 2-től október 22-ig) *LeDávid* („Dávidé...” – 153. old.) utána közösségben *Gyászolók kádisa*. •

Minden hónap első felében egyszer *Holdszentelést* mondunk. További részleteket lásd október 11–12-nél a *Naptár* 117. oldalán. Utána közösségben *Gyászolók kádisa*. •

Hávdálá (Szombatbúcsúztató – 322–323. old.). •

Meláve málka – Szombat búcsúztató étkezés. Az étkezéssel kapcsolatos áldások (110–117. old.). • *Zmirot* (Szombat kimenetele utáni dalok – 323–327. old.). •

Lefekvés előtti Smá (161–165. old.). •

Újholdi imák

Újhold napi hétköznapi reggeli *Sáhárit* ima

A reggeli ima Ámidáig változatlan. Lásd a 55. oldalon, fent.

ÁMIDÁ – TIZENNYOLC ÁLDÁS (57–69. OLD.)

— A 65. oldalon *Jáále vejávo* („Istenünk...”) betoldás. •

FÉL HÁLÉL (329–333. OLD.)

TÓRA-OLVASÁS (82–85. OLD. – csak közösségben).

Négy embert hívunk a Tórához, a következőket olvassuk: *Kohén* – 4Mózes 28:1–3., *Lévi* – uo. 3–5., harmadik – uo. 6–10., negyedik – uo. 11–15. • A Tóra visszahelyezése (86. old.). •

Ásré-tól („Boldogok...” – 87–90. old.), a 20. zsoltár (87–88. old.) kihagyásával. • Levesszük a Tfilint. •

MUSZÁF IMA (334–339. OLD.)

— A 335. oldalon a téli részt *Smini áceret és Peszáh* első napja között – október 3-tól április 22-ig mondjuk –, míg máskor a nyári részt mondjuk. •

Álénu (Záróima – 91–92. old.). • Községben Gyászolók kádisa. • Napi zsoltárok (93–96. old.). • Községben Gyászolók kádisa. • *Barhi náfsi* („Áldd, lelkem...” – 96–97. old.). • Községben Gyászolók kádisa. • *Ros hodes elul* második napján – szeptember 3-án – *LeDávid* („Dávidé...” – 100. old.). •

Újhold napi hétköznapi-délutáni *Minhá* ima

Újholdkor nem mondunk Táhanunt – Könyörgést bűnbocsánatért.

Ezen kívül az ima a hétköznapi imától csak az Ámidában tér el: a 131. oldalon *Jáále vejávo* („Istenünk...”) betoldás. •

Újhold napi hétköznapi esti *Mááriv* ima

Az ima a hétköznapi imától csak az Ámidában tér el: A 148. oldalon *Jáále vejávo* („Istenünk...”) betoldás. • *Ros hodes ijárkor és szivánkor* – május 7-8. és június 6. – *Omerszámlálás* (154–156. old.). •

Újhold napi szombat reggeli *Sáhárit* ima

A reggeli ima Ámidáig változatlan. Lásd a 59. oldaltól, fent.

ÁMIDÁ (221–226. OLD.)

— A 224. oldalon *Jáále vejávo* („Istenünk...”) betoldás. •

FÉL HÁLÉL (329–333. OLD.).

TÓRA-OLVASÁS (227–234. OLD. – csak közösségben).

Két Tórát veszünk ki a frigyszekrényből; hét embert hívunk a Tórához, és nekik a hetiszakaszt olvassuk. A *Máftirnak* a második Tórából 4Mózes 28:9–15. verseket olvassuk. Háftára: *Hásámim kiszi* (*Jesájá* 66:1–24., 23.). •

Jekum Purkán („Jusson az égből...” – 234–236. old.). • *Ásré* („Boldogok...” – 238–239. old.). • A Tóra visszahelyezése (239–240. old.). •

MUSZÁF IMA (241–248. OLD.).

— A 242. oldalon a téli részt *Smini áceret* és *Peszáh* első napja között – október 3-tól április 22-ig mondjuk –, míg máskor a nyári részt mondjuk. •

— A 243–246. oldalakon a vonal alatti újholdi részt mondjuk. •

Kávé („Reménykedj...” – 249–251. old.). • Községben *Kádis derábánán* 251. old. • *Álénu* (Záróima – 251–252. old.). • Községben *Gyászolók kádisa*. • *Napi zsoltár* (253. old.). • Községben *Gyászolók kádisa*. • *Barhi náfsi* („Áldd, lelkem...” – 96–97. old.). • Községben *Gyászolók kádisa*. • *Ánim zmirot* (255–256. old.). • Községben *Gyászolók kádisa*. •

Sálos regálím – Imák a három zarándok ünnepre

A három zarándok ünnepen, Smini áceretkor és Szimhát Torákor ugyanazokat az Ámidá imákat mondjuk, értelemszerűen az adott ünnepnek megfelelő betoldással.

Ünnep előtti délutáni *Minhá* ima

Korbánót (Szentély-beli szertartások – 122–124. old.). • *Ásré* („Boldogok...” – 125. old.). • *Ámidá* – *Tizenyolc áldás* (126–134. old.). A 126. és 128. oldalon a téli részt csak *Peszáh* előtti napon – április 21-jén – mondjuk, míg

máskor a nyári részt mondjuk. • *Álénu* (Záróima – 137. old.). • Közösségben Gyászolók kádisa. •

Kábálát Sábát – A szombat fogadása ünnepnapon

Gyertyagyújtás (lásd *Naptár* 6. oldaltól). • *Zsoltárok* (166–169. old.). • *Lehá dodi* (Himnusz a szombat tiszteletére – 169–170. old.). Kihagyják a *Hitnáári* („Fel a porból!...” – 170. old.) bekezdést. • *További Zsoltár fejezetek* (171. old.). • Közösségben Gyászolók kádisa. •

Ünnepi esti Mááriv ima

Smá és áldásai (172–176. old.). • Péntek este *Vesámru* („Ügyeljenek Izrael fiai...” – 176. old.). • *Vájdábér* (Mózes... – 176. old.). • *Ünnepi Ámidá* (343–348. old.). A 343. oldalon a téli részt *Szimhát Torá* este (október 3.) és *Peszáh* első estéjén (április 21.) mondjuk – míg máskor a nyári részt mondjuk. • Péntek este *Vájhulutól* („Akkor elkészült...” – 181. old.) a szokásos péntek esti ima végéig. • *Peszáhkor*, az első este kivételével: *Omerszámlálás* (154–156. old.). • *Álénu* (Záróima – 185–186. old.). •

Az ünnep fogadása otthon (Esti kidus)

Péntek este halkan: *Angyalok köszöntése* és *A zsidó asszony dicsérete* (187–188. old.). • *Kidus* (Ünnep köszöntés 340–341. old.). • *Étkezéssel kapcsolatos áldások* (110–117. old.). • Péntek este *Zmirot* (Péntek esti dalok 190–196. old.). •

Ünnepi reggeli Sáhárit ima

A reggeli ima Ámidáig a szombat reggeli ima szerint.

Lásd a 59. oldalon, fent

ÁMIDÁ (343–348. OLD.).

— A 343. oldalon a téli részt *Szimhát Torá*kor (október 4.) és *Peszáh* első napján (április 22.) mondjuk, míg máskor a nyári részt mondjuk. •

Teljes Hálél, *Peszáh* utolsó két napján *Fél Hálél* (329–333. old.). • Közösségben Gyászolók kádisa. •

TÓRA-OLVASÁS (227–234. OLD. – csak közösségben)

Két Tórát veszünk ki a Tóra-szekrényből. Az első Tórából öt embernek (szombaton hétnek) olvassuk az ünnephez kapcsolódó részt; a második Tórából a máftinak olvassuk a *Muszáf* áldozatról. Részletesen lásd *A Tóra-olvasás és a Háftárak rendje* című részt. •

Jekum Purkán („Jusson az égből...” – 234–236. old.) csak szombaton. •
Ásré („Boldogok...” – 238–239. old.). • *A Tóra visszahelyezése* (239–240. old.). •

MUSZÁF IMA (350–359. OLD.)

— A 350. oldalon a téli részt *Smini áceretkor* (október 3.) és *Szimhát Torákor* (október 4.) mondjuk, míg máskor a nyári részt mondjuk. •

Smini áceretkor a *Muszáf Ámidá* ismétlésében az előimádkozó imát mond esőért (364–365. old.). • *Peszáh* első napján a *Muszáf* ima ismétlésében az előimádkozó imát mond harmatért (362–363. old.). •

Kávé („Reménykedj...” – 249–251. old.). • Közösségben *Kádis derábanán* (251. old.). • *Álénu* (Záróima – 91–92. old.). • Közösségben *Gyászolók kádisa*. • *Napi zsoltárok* 93–96. (253. old.). • Szukkotkor *LeDávid* („Dávidé...” – 254. old.). • Közösségben *Gyászolók kádisa*. • *Ánim zmirot* (255–256. old.). • Közösségben *Gyászolók kádisa*. •

Szukkot minden napján *Hosánákat* mondunk. Lásd *Naptár* 111. oldal. •

Az ünnep fogadása otthon (Nappali kidus)

Szombaton a szokásos szombati résszel kezdünk (257. old.). • *Kidus* (366. old.). • Étkezéssel kapcsolatos áldások (110–117. old.). • Szombaton *Zmirot* (*Dalok szombat napjára* – 258–264. old.). •

Ünnepi délutáni Minhà ima

Korbánót (Szentély-beli szertartások – 265–268. old.). • *Ásré* („Boldogok...” – 268–270. old.). •

TÓRA-OLVASÁS (271–272. OLD. – csak szombaton és csak közösségben).

Három embert hívnak a Tórához, nekik a jövőheti szakaszt séniig olvassák. •

111–112. zsoltár (272–273. old.). • *A Tóra visszahelyezése* (273. old.). •

ÁMIDÁ (343–348. OLD.)

— A 343. oldalon a téli részt *Smini áceretkor* (október 3.) és *Szimhát Torákor* (október 4.) mondjuk, míg máskor a nyári részt mondjuk. •
 Álénu (Záróima – 137. old.). • Közösségben *Gyászolók kádisa*. •

Félünnepi reggeli *Sáhárit* ima

Szombaton ünnepi imarend szerint (lásd fent), de a *Sáhárit*ban szombati *Ámidá* (221–226. old.), *Jáále vejávo* („Istenünk...” – 224. old.) betoldással. • *Szukkotkor Teljes Hálél* (329–333. old.), *Peszáhkor Fél Hálél* (329–333. old.). • Tóra-olvasás két Tórából (lásd *Naptár* 108–109. és 134–135. old.). • *Jekum Purkán* („Jusson az égből...” – 234–236. old.). • *Ásré* („Boldogok...” – 238–239. old.). • A Tóra visszahelyezése (239–240. old.). • Ünnepi *Muszáf* ima (350–359. old.), majd befejezzük a szombati imarend szerint. •

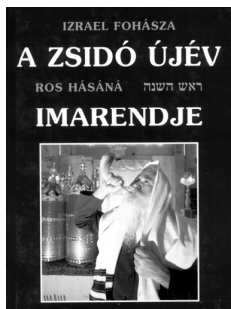
Hétköznapi az ima az *Ámidáig* a szokásos hétköznapi imarend szerint (lásd fent 55. oldaltól). • *Ámidá* (57–69. old.), *Jáále vejávo* („Istenünk...” – 65. old.) betoldással. • *Szukkotkor Teljes Hálél*, *Peszáhkor Fél Hálél* (329–333. old.). • Általában a *tfilint Hálél* előtt vesszük le. • Tóra-olvasás (82–86. old. – csak közösségben), *Szukkotkor* egy Tórából, *Peszáhkor* két Tórából. • *Ásré-től* („Boldogok...” – 87–90. old.). • *Muszáf* ima (350–359. old.); a 350. oldalon a nyári részt mondjuk. • A *Muszáf Ámidá* ismétlésében a rövid *Kdusát* (351. old.) mondjuk. • *Kávé* („Reménykedj...” – 98–99. old.). • Közösségben *Kádis derábánán* (99–100. old.). • *Álénu* (Záróima – 91–92. old.). • Közösségben *Gyászolók kádisa*. • *Napi zsoltárok* (93–96. old.). • *Szukkotkor LeDávid* („Dávidé...” – 254. old.). • Közösségben *Gyászolók kádisa*. •

Szukkot minden napján *Hosánákat* mondunk *Muszáf* után. Lásd *Naptár* 111. oldal. •

Félünnepi délutáni *Minhá* és esti *Mááriv* ima

Szokásos hétköznapi, illetve szombati imarend, az *Ámidában Jáále vejávo* („Istenünk...” – 131. old., 148. old.) betoldással. •

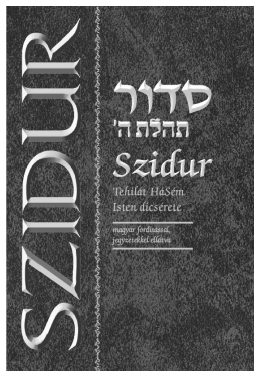
Újévi és Engesztelőnap i mák

Az év ezen két legjelentősebb napjára külön imakönyvek készültek: *Izrael Fohásza – A zsidó újév imarendje* (Chábád Lubavics Egyesület, 1997), illetve *Sámson fohásza – Engesztelőnap imarendje* (Chábád Lubavics Egyesület, Budapest 1998). A Naptár 97. oldaltól találhatók ezeknek a napoknak az imarendje is.

IMAREND HÁSZID SZOKÁS SZERINT

Az alábbiakban a hétköznapi és ünnepi imák általános rendjét ismertetjük.

Az oldalszámok az újonnan kiadott, magyar nyelvű tükörfordítással is ellátott, lubavicsi *Tehilat HáSém* imakönyvet követik. Ez a világon méltán népszerű imakönyv első magyarnyelvű próbakiadása. Noha még nem teljes és végleges a fordítás, a hászid szokást követők számára már így is nagy segítséget jelent.

Az alábbi imarendtől való eltérések a *Szokások és szabályok* című részben találhatóak a 90. oldaltól.

Ha valaki nem tudja az egész imát elmondani, akkor mondja legalább a **félkövér** betűkkel szedett részeket. Ha annyi ideje sincs, akkor legalább rakjon *Tfilint*, mondja el a *Smát*, és ha lehet, az *Ámidát*.

Hétköznapi imák

Hétköznapi reggeli *Sáhárit* ima

REGGELI IMÁK OTTHON

Ébredéskor (5. old.). • **Reggeli áldások** (5–6. old.). • **Hálaadó áldások** (6–8. old.). • **Áldások a Tórára** (8–9. old.). •

REGGELI IMÁK A ZSINAGÓGÁBAN (10–30. OLD.)

Tálit és tfilin felöltése (10–11. old.). • **Háréni** („Ezennel vállalom...” – 12. old.). • **Má touv** („Mily szépek...” – 12. old.). • **Izsák feláldozásától** (12–31. old.). • **Közösségben Kádis derábanán** (26. old.). • **Hodu** („Adjatok hálát...” – 27–28. old.). • **Mizmor sir** („Dávid zsoltáréneke...” – 29. old.). • **Báruh seámár** („Áldott, kinek...” – 30. old.). •

PSZUKÉ DÖZIMRÁ (30–38. OLD.)

Mizmor letodá-tól („Hálaének...” – 30. old.). • **Ásré** („Boldogok...” – 31–32. old.). • **Hálelujá-tól** (33–37. old.). • **Jistábáh** („Dicsértessék...” – 38. old.). •

SMÁ ÉS ÁLDÁSAI (39–45. OLD.)

Bevezető áldások (39–42. old.). • **Smá** („Halljad Izrael...” – 42–44. old.). • Utóáldás (44–45. old.). •

ÁMIDÁ – TIZENNYOLC ÁLDÁS (45–54. OLD.)

- A 46. oldalon a téli részt *Smini áceret* és *Peszáh* első napja között – október 3-tól április 22-ig mondjuk –, míg máskor a nyári részt mondjuk. •
- A 48. oldalon a téli részt december 5-től *Peszáh* első napjáig, április 22-ig mondjuk, míg máskor a nyári részt mondjuk. •

TÁHÁNUN – KÖNYÖRGÉS BŰNBOCSÁNATÉRT (54–60. OLD.)

(van, amikor nem mondjuk).

- Hétfőn és csütörtökön: *Elohénu* („Istenünk...” – 54–55. old.). • *LeDávid* („Dávidé...” – 55. old.). • *Vehu ráhum* („Irgalmas Ő...” – 56–60. old.). •
- Más napokon: *Elohénu* („Istenünk...” – 54–55. old.). • *LeDávid* („Dávidé...” – 55. old.). • *Ávinu Málkénu* („Atyánk, Királyunk...” – 59–60. old.). •

Amikor nem mondunk *Táhánunt*, akkor az *Él ereh ápájim* („Hosszan tűrő...” – 60. old.) és *Lámnácéáh* („A karmesternek...” – 67. old.) részek, és még a *Tefilá leDávid* („Dávid imája...” – 70. old.) is elmarad. A *Lámnácéáh*-ot azonban az ima legvégén pótolják. •

TÓRA-OLVASÁS (60–65. OLD. – hétfőn és csütörtökön, és csak közösségben)
Három embert hívnak a Tórához, nekik a hetiszakasz első részét séniig olvassuk (528–563. old.). •

AZ IMA BEFEJEZÉSE (66–85. OLD.).

Ásré-től („Boldogok...” – 66–68. old.). • A Tóra visszahelyezése (69–70. old.) • *Tefilá leDávid* („Dávid imája...” – 70. old.). • *Bét Jáákov* („Jákób háza...” – 71. old.). • *Napi zsoltárok* (71–75. old.). • *Ros hodes* elul első napjától *Hosáná rábáig* (az előző zsidó naptári év végétől 2026. október 2-ig, illetve 2027. szeptember 2-től október 22-ig) *LeDávid* („Dávidé...” – 76. old.). • Közösségben *Gyászolók kádisa* (77. old.). • *Kávé* („Reménykedj...” – 78–79. old.). • Közösségben *Kádis derábanán* (79–80. old.). • *Álénu* (Záróima – 80–81. old.). • Közösségben *Gyászolók kádisa* (81–82. old.). • *Ál tirá* („Nem kell félned...” – 82. old.). • A hat megemlékezés (84–85. old.). • Elul hónapban (2026. augusztus 14-től szeptember 10-ig) sófárfúvás. •

Hétköznapi-délutáni Minhá ima

A péntek délutáni imát lásd a sabbati résznél alább

Korbánót (Szentély-beli szertartások – 99–101. old.). • *Ásré* („Boldogok...” – 101–102. old.). • *Ámidá – Tizennyolc áldás* (103–112. old.) A 103. oldalon a téli részt *Smini áceret* és *Peszáh* első napja között – október 3-tól április 22-ig mondjuk –, míg máskor a nyári részt mondjuk. A 106. oldalon a téli részt december 5-től *Peszáh* első napjáig, április 22-ig mondjuk, míg máskor a nyári részt mondjuk. • *Táhánun* (Könyörgés bűnbocsánatért – 112–114. old.) – nem mindig mondjuk. • Közösségben *Gyászolók kádisa* (114–115. old.). • *Ros hodes* elul első napjától *Hosáná rábáig* (az előző zsidó naptári év végétől 2026. október 2-ig, illetve 2027. szeptember 2-től október 22-ig) *LeDávid* („Dávidé...” – 115. old.). • *Álénu* (Záróima – 116. old.). • Közösségben *Gyászolók kádisa* (117. old.). • *Ál tirá* („Nem kell félned...” – 117. old.). •

Hétköznapesti Mááriv ima

Vehu ráhum („Irgalmas Ő...” – 118. old.). • *Sir Hámáálot* („A lépcsők éneke...” – 118. old.). • **Smá és áldásai** (119–122. old.). • **Ámidá – Tizen-nyolc áldás** (123–131. old.). A 124. oldalon a téli részt *Smini áceret* és *Peszáh* első napja között – október 3-tól április 22-ig mondjuk –, míg máskor a nyári részt mondjuk. A 126. oldalon a téli részt december 4-től *Peszáh* első napjáig, április 22-ig mondjuk, míg máskor a nyári részt mondjuk. • *Peszáh* második estéjétől *Sávuotig* – április 23-tól június 9-ig – **Omerszámlálás** (136–140. old.). • *Álénu* (Záróima – 134–135. old.). • Közösségben *Gyászolók kádisa* (135. old.). • *Ál tirá* („Nem kell félned...” – 135. old.). •

Minden hónap első felében egyszer *Holdszentelést* mondunk (301–305. old.). További részleteket lásd október 11–12-nél a *Naptár* 117. oldalán. Utána közösségben *Gyászolók kádisa* (305–306. old.). •

Lefekvés előtti Smá (141–147. old.). •

Sábati imák

Péntek délutáni Minhá ima

107. zsoltár (148–149. old.). • *Pátáh Élijáhu* (kabbalisztikus szövegrész a *Zohárból* – 149–151. old.). • *Jedid nefes* („Lelkem kedveltje...” – 151. old.). • *Korbánót* („Szentély-beli szertartások” – 99–101. old.). • **Ásré** („Boldogok...” – 101–102. old.). • **Ámidá – Tizennyolc áldás** (103–112. old.). A 103. oldalon a téli részt *Smini áceret* és *Peszáh* első napja között mondjuk – október 3-tól április 22-ig mondjuk –, míg máskor a nyári részt mondjuk. A 106. oldalon a téli részt december 5-től *Peszáh* első napjáig, április 22-ig mondjuk, míg máskor a nyári részt mondjuk. • *Elul* első napjától *Hosáná rábáig* (az előző zsidó naptári év végétől 2026. október 2-ig, illetve 2027. szeptember 2-től október 22-ig) *LeDávid* („Dávidé...” – 115. old.). • *Álénu* (Záróima – 116. old.). • Közösségben *Gyászolók kádisa* (117. old.). • *Ál tirá* („Nem kell félned...” – 117. old.). •

Kábálát Sábát – A szombat fogadása

Ünnepen lásd az imarendet az 76. oldalon, lent

Gyertyagyújtás (lásd Naptár 6. oldaltól). • Zsoltárok (154–156. old.). • *Áná behoáh* („Kérünk...” – 157. old.). • *Lehá dodi* (Himnusz a szombat tiszteletére – 157–158. old.). • *További Zsoltár fejezetek* (158–159. old.). • *Közösségben Gyászolók kádisa* (159. old.). • *Kegávná – Zohár részlet* (160. old.). • *Smá és áldásai* (162–165. old.). • *Nem mondunk Vesámru-t* („Ügyeljenek Izrael fiai...”). • *Péntek esti Ámidá* (166–171. old.). A 167. oldalon a téli részt *Smini áceret* és *Peszáh* első napja között – október 3-tól április 22-ig mondjuk –, míg máskor a nyári részt mondjuk. • *Vájhulu-tól* („Akkor elkészült...” – 172. old.). • *Mizmor leDávid* („Dávid zsoltára...” – 173. old.). • *Közösségben Fél kádís és Borhu* („Áldjátok...” – 174. old.). • *Peszáh második estéjétől Sávuotig* – április 23-tól június 9-ig – *Omerszámlálás* (136–140. old.). • *Álénu* (Záróima – 174–175. old.). • *Közösségben Gyászolók kádisa* (175–176. old.). • *Ál tirá* („Nem kell félned...” – 176. old.). •

Szombatfogadás otthon (Péntek esti kidus)

Angyalok köszöntése és A zsidó asszony dicsérete (176–178. old.). • *Kidus – Szombatköszöntés* (178–179. old.). • *Étkezéssel kapcsolatos áldások* (86. és 88–95. old.). • *Zmirot – Péntek esti dalok* (180. old.). •

Szombat reggeli Sáhárit ima

REGGELI IMÁK OTTHON

Ébredéskor (5. old.). • Reggeli áldások (5–6. old.). • Hálaadó áldások (6–8. old.). • Áldások a Tórára (8–9. old.). •

REGGELI IMÁK A ZSINAGÓGÁBAN

Tálit felöltése (10. old.). • *Háréni* („Ezennel vállalom...” – 12. old.). • *Má tovu* („Mily szépek...” – 12. old.). • *Izsák feláldozásá-tól* (12–25. old.). • *Közösségben Kádís derábánán* (26. old.). • *Hodu* („Adjatok hálát...” – 181–183. old.). • *Mizmor sir* („Dávid zsoltáráneke...” – 183. old.). • *Zsoltárok* (184–189. old.). • *Hodu* („Adjatok hálát...” – 189–190. old.). • *Hááderet veháemuná* (191. old.). • *Báruh seámár* („Áldott, kinek...” – 191. old.). •

Ásré („Boldogok...” – 193–194. old.). • *Hálelujá-tól* (194–199. old.). • *Nismát* („Minden élőlény...” – 199–201. old.). • *Jistábáh* („Dicsértessék...” – 201–202. old.). •

SMÁ ÉS ÁLDÁSAI (203–210. OLD.)

Bevezető áldások (203–207. old.). • *Smá* („Halljad Izrael...” – 207–209. old.). • Utóáldás (209–210. old.). •

ÁMIDÁ (211–217. OLD.)

— A 211. oldalon a téli részt *Smini áceret* és *Peszáh* első napja között – október 3-tól április 22-ig mondjuk –, míg máskor a nyári részt mondjuk. • *Napi zsoltár* (218–219. old.). •

TÓRA-OLVASÁS (222–230. OLD. – csak közösségben).

Hét embernek olvasnak a hetiszakaszból, míg a nyolcadik a *Máftir*. •

Jekum Purkán („Jusson az égből...” – 230–231. old.). •

Birkát háhodes (Újhold hirdetés – 231–232. old) a hónap utolsó szombatján. •

Áv *hárahámim* („Az Irgalom Atyja...” – 232. old.), bizonyos szombatokon nem mondjuk. • Ásré („Boldogok...” – 232–233. old.). • A *Tóra* visszahelyezése (233. old.). •

MUSZÁF IMA (234–247. OLD.)

— A 235. oldalon a téli részt *Smini áceret* és *Peszáh* első napja között – október 3-tól április 22-ig mondjuk –, míg máskor a nyári részt mondjuk. • *Kávé* („Reménykedj...” – 242–243. old.). • Közösségben *Kádis derábánán* (243–244. old.). • *Álénu* (Záróima – 244–245. old.). • *Ál tirá* („Nem kell félned...” – 246. old.). • *Velákáhtá* (a szinkényerről – 247. old.). • A *hat megemlékezés* (247. old.). • 20. zsoltár (67. old.). •

Szombatfogadás otthon (Nappali kidus)

Kidus (248–249. old.). • *Étkezéssel kapcsolatos áldások* (86. és 88–95. old.). • *Zmirot* – *Dalok szombat napjára* (250. old.). •

Szombat délutáni *Minhá* ima

Korbánót (Szentély-beli szertartások – 250–253. old.). • *Ásré* („Boldogok...” – 253–255. old.). •

TÓRA-OLVASÁS (256–259. OLD. – csak közösségben)

Három embert hívnak a Tórához, nekik a jövőheti szakaszt séniig olvassák (528–563. old.). •

A Tóra visszahelyezése (259. old.). •

ÁMIDÁ (260–265. OLD.)

— A 260. oldalon a téli részt *Smini áceret* és *Peszáh* első napja között – október 3-tól április 22-ig mondjuk –, míg máskor a nyári részt mondjuk. •

Cidkáthá („Igazságod...” – 266. old.) bizonyos szombatokon nem mondjuk.

• *Ros hodes* elul első napjától *Hosáná rábáig* (az előző zsidó naptári év végétől 2026. október 2-ig, illetve 2027. szeptember 2-től október 22-ig) *Le-Dávid* („Dávidé...” – 267. old.). • *Álénu* (Záróima – 267–268. old.). • Községben *Gyászolók kádisa* (268–269. old.). • *Ál tirá* („Nem kell félned...” – 176. old.). • *Az atyák tanításaiból* (271–296. old.) egy-egy fejezet *Peszáh* utáni szombattól *Ros hásanáig* – május 1-től szeptember 25-ig. • *Zmirot* (*Dalok szombat délutánra* – 270. old.). •

Szombat esti *Mááriv* ima

Vehu ráhum („Irgalmas Ő...” – 118. old.). • *Sir Hámáálot* („A lépcsők éneke...” – 118. old.). • *Smá és áldásai* (119–122. old.). • *Ámidá – Tizen-nyolc áldás* (123–131. old.). A 125. oldalon *Átá honántánu* („Te ajándékoztad...”) betoldás; a 124. oldalon a téli részt *Smini áceret* és *Peszáh* első napja között – október 3-tól április 22-ig mondjuk –, míg máskor a nyári részt mondjuk. A 126. oldalon a téli részt december 4-től *Peszáh* első napjáig, április 22-ig mondjuk, míg máskor a nyári részt mondjuk. • *Vihi noám* („Legyen velünk...” – 131–133. old.). bizonyos szombatokon nem mondjuk. • *Peszáh* második estétől *Sávuotig* – április 23-tól június 9-ig – *Omerszámlálás* (136–140. old.). • *Álénu* (Záróima – 134–135. old.). • Községben *Gyászolók kádisa* (135. old.). • Községben *Gyászolók kádisa* (135. old.). • *Ál tirá* („Nem kell félned...” – 135. old.). •

Minden hónap első felében egyszer *Holdszentelést* mondunk (301–305. old.). További részleteket lásd október 11–12-nél a *Naptár* 117. oldalán. Utána közösségben *Gyászolók kádisa*. •

Hávdálá (Szombatbúcsúztató – 297. old.). • *Vejiten lehá* („Adjon neked...” – 298–300. old.). •

Meláve málka – Szombatbúcsúztató étkezés. Az étkezéssel kapcsolatos áldások (86. és 88–95. old.). •

Lefekvés előtti Smá (141–147. old.). •

Újholdi imák

Újhold napi hétköznapi reggeli *Sáhárit* ima

A reggeli ima Ámidáig változatlan. Lásd a 68. oldalon, fent.

ÁMIDÁ – TIZENNYOLC ÁLDÁS (45–54. OLD.)

— A 50. oldalon *Jáále vejávo* („Istenünk...”) betoldás. •

FÉL HÁLÉL (307–312. OLD.)

Napi zsoltárok (71–75. old.). • *Barhi náfsi* („Áldd, lelkem...” – 75–76. old.). • *Ros hodes elul* mindkét napján – szeptember 2–3. – *LeDávid* („Dávidé...” – 76. old.). • Községben *Gyászolók kádisa* (77. old.). •

TÓRA-OLVASÁS (61–65. OLD. – csak közözségben)

Négy embert hívunk a Tórához, a következőket olvassuk (468. old.): *Kohén* – 4Mózes 28:1–3., *Lévi* – uo. 3–5., harmadik – uo. 6–10., negyedik – uo. 11–15. •

Ásrétól („Boldogok...” – 60. old.), a 20. zsoltár (67. old.) kihagyásával. • A Tóra visszahelyezése (69. old.). • Levesszük a Tfilint. •

MUSZÁF IMA (313–319. OLD.)

— A 314. oldalon a téli részt *Smini áceret* és *Peszáh* első napja között – október 3-tól április 22-ig mondjuk –, míg máskor a nyári részt mondjuk. •

Kávé („Reménykedj...” – 78–79. old.). • Községben *Kádis derábanán* (79–80. old.). • *Álénu* (Záróima – 80–81. old.). • Községben *Gyászolók*

kádisa (81–82. old.). • *Ál tirá* („Nem kell félned...” – 82. old.). • 20. zsoltár (67. old.). •

Újhold napi hétköznapi-délutáni *Minhá* ima

Újholdkor nem mondunk Táhanunt – Könyörgést bűnbocsánatért.

Ezen kívül az ima a hétköznapi imától csak az *Ámidában* tér el: a 108. oldalon *Jáále vejávo* („Istenünk...”) betoldás. •

Újhold napi hétköznapieste *Mááriv* ima

Az ima a hétköznapi imától csak az *Ámidában* tér el: A 128. oldalon *Jáále vejávo* („Istenünk...”) betoldás. • *Ros hodes ijákor* és *szivánkor* – május 7–8. és június 6. – *Omerszámlálás* (136–140. old.). •

Újhold napi szombat reggeli *Sáharit* ima

A reggeli ima *Ámidáig* változatlan. Lásd az 71. oldaltól.

ÁMIDÁ (211–217. OLD.)

— A 214. oldalon *Jáále vejávo* („Istenünk...”) betoldás. •

FÉL HÁLÉL (307–312. OLD.)

Napi zsoltár (218–219. old.). • *Barhi náfsi* („Áldd, lelkem...” – 219–220. old.). • Közösségben *Gyászolók kádisa* (220. old.). •

TÓRA-OLVASÁS (222–230. OLD. – csak közösségben).

Két Tórát veszünk ki a Tóra-szekrényből; hét embert hívunk a Tórához, és nekik a hetiszakaszt olvassuk. A *Máftirnak* a második Tórából 4Mózes 28:9–15. verseket olvassuk. Háftára: *Hásámim kiszí* (*Jesájá* 66:1–24., 23.). •

Jekum Purkán („Jusson az égből...” – 230–231. old.). • *Ásré* („Boldogok...” – 232–233. old.). • A *Tóra visszahelyezése* (233. old.). •

MUSZÁF IMA (320–326. OLD.)

— A 320. oldalon a téli részt *Smini áceret* és *Peszáh* első napja között – október 3-tól április 22-ig mondjuk –, míg máskor a nyári részt mondjuk. •

Kávé („Reménykedj...” – 242–243. old.). • Közösségben *Kádis derábanán* (243–244. old.). • *Álénu* (Zároiima – 244–245. old.). • Közösségben *Gyászolók kádisa* (246. old.). • *Ál tirá* („Nem kell félned...” – 246. old.). • *Ve-*

lákáhtá (a szinkényerről – 247. old.). • A hat megemlékezés (247. old.) • 20. zsoltár (67. old.). •

Sálos regálím – Imák a három zarándok ünnepre

A három zarándok ünnepen, Smini áceretkor és Szimhát Torákor ugyanazokat az Ámidá imákat mondjuk, értelemszerűen az adott ünnepnek megfelelő betoldással.

Ünnep előtti délutáni Minhá ima

Pátáh Élijáhu (kabbalisztikus szövegrész a Zohárból – 149–151. old.) és Jed-id nefes („Lelkem kedveltje...” – 151. old.) csak péntek délután. • Korbánót (Szentély-beli szertartások – 99–101. old.). • Ásré („Boldogok...” – 101–102. old.). • Ámidá – Tizennyolc áldás (103–112. old.). A 103. és 106. oldalon a téli részt csak a Peszáh előtti nap – március 27-én – mondjuk, míg máskor a nyári részt mondjuk. • Álénu (Záróima – 116. old.). • Közösségben Gyászolók kádisa (117. old.). • Ál tirá („Nem kell félned...” – 117. old.). •

Kábálát Sábát – A szombat fogadása ünnepnapon

Gyertyagyújtás (lásd Naptár 6. oldaltól). • Mizmor leDávid („Dávid zsoltára...” – 156. old.). • Áná behoáh („Kérünk...” – 157. old.). • Lehá dodi (Himnusz a szombat tiszteletére – 157–158. old.). • További Zsoltár fejezetek (158–159. old.). • Közösségben Gyászolók kádisa (159–160. old.). • Kegávná – Zohár részlet (160. old.). •

Ünnepi esti Mááriu ima

Sir Hámáálot („A lépcsők éneke...” – 161. old.), pénteken nem mondjuk. • Smá és áldásai (162–165. old.). • Vesámrut („Ügyeljének Izrael fiai...”) és Vájdábért („És elmondta Mózes...”) a 165. oldalon nem mondjuk. • Ünnepi Ámidá (331–337. old.). A 331. oldalon a téli részt Szimhát Torá este (október 3.) és Peszáh első estéjén (április 21.) mondjuk – míg máskor a nyári részt mondjuk. • Csak péntek este: Vájhulu („Akkor elkészült...”) és Báruh átá („Áldott vagy Te...”) 172. old. végéig. Peszáh első estéjén Báruh átá-tól

elmarad. • *Peszáh* első két estéjén *Teljes Hálél* (307–311. old.). • Csak péntek este: *Mizmor leDávid* („Dávid zsoltára...” – 173. old.) és *Borhu* („Áldjátok...” – 174. old.). • *Peszáhkör*, az első este kivételével: *Omerszámlálás* (136–140. old.). • *Álénu* (Záróima – 174–175. old.). • *Ál tirá* („Nem kell félned...” – 176. old.). •

Az ünnep fogadása otthon (Esti kidus)

Péntek este, halkan: *Angyalok köszöntése* és *A zsidó asszony dicsérete* (176–178. old.). • *Kidus* (Ünnepköszöntés – 329–330. old.). • Étkezéssel kapcsolatos áldások (86. és 88–95. old.). • Péntek este *Zmirot* (*Dalok* – 180. old.). •

Ünnepi reggeli Sáhárit ima

A reggeli ima Ámidáig a szombat reggeli ima szerint.

Lásd az 71. oldal, fent.

ÁMIDÁ (331–337. OLD.)

— A 331. oldalon a téli részt *Szimhát Torákor* (október 4.) és *Peszáh* első napján (április 22.) mondjuk, míg máskor a nyári részt mondjuk. •

Teljes Hálél, *Peszáh* utolsó két napján *Fél Hálél* (307–311. old.). • *Napi zsoltár* (71–75., 218–219. old.). • *Szukotkor LeDávid* („Dávidé...” – 220–221. old.). • *Közösségben Gyászolók kádisa* (221. old.). •

TÓRA-OLVASÁS (222–230. OLD. – csak közösségben)

Két Tórát veszünk ki a Tóra-szekrényből. Az első Tórából öt embernek (szombaton hétnek) olvassuk az ünnephez kapcsolódó részt; a második Tórából a máftirnak olvassuk a *Muszáf* áldozatról. Részletesen lásd *A Tóra-olvasás és a Háftárak rendje* című részt. •

Jekum Purkán („Jusson az égből...” – 230–231. old.) csak szombaton. • *Ásré* („Boldogok...” – 232–233. old.). • *A Tóra visszahelyezése* (233. old.). •

MUSZÁF IMA (340–350. OLD.)

— A 340. oldalon a téli részt *Smini áceretkor* (október 3.) és *Szimhát Torákor* (október 4.) mondjuk, míg máskor a nyári részt mondjuk. •

Smini áceretkor a *Muszáf* ima ismétlésében az előimádkozó imát mond esőért (355–356. old.). • *Peszáh* első napján a *Muszáf* ima ismétlésében az előimádkozó imát mond harmatért (353–354. old.). •

Kávé („Reménykedj...” – 242–243. old.). • Közösségben *Kádis derábánán* (243–244. old.). • *Álénu* (Záróima – 244–245. old.). • Közösségben *Gyászolók kádisa* (246. old.). • *Ál tirá* („Nem kell félned...” – 246. old.). • *20. zsoltár* (67. old.). •

Szukkot minden napján *Hosánákat* mondunk. Lásd *Naptár* 111. oldal. •

Az ünnep fogadása otthon (Nappali kidus)

Szombaton a szokásos szombati résszel kezdünk (249. old.). • *Kidus* (357. old.). • Étkezéssel kapcsolatos áldások (86. és 88–95. old.). • Szombaton *Zmirot* (*Dalok szombat napjára* – 250. old.). •

Ünnepi délutáni *Minhá* ima

Korbánót (Szentély-beli szertartások – 250–253. old.). • *Ásré* („Boldogok...” – 253–255. old.). •

TÓRA-OLVASÁS (256–259. OLD. – csak szombaton és csak közösségben)
Három embert hívnak a Tórához, nekik a jövőheti szakaszt séniig olvassák. •
A Tóra visszahelyezése (259. old.). •

ÁMIDÁ (331–337. OLD.)

— A 333. oldalon a téli részt *Smini áceretkor* (október 3.) és *Szimhát Torákor* (október 4.) mondjuk, míg máskor a nyári részt mondjuk. •

Szukkotkor LeDávid („Dávidé...” – 267. old.). • *Álénu* (Záróima – 267–268. old.). • Közösségben *Gyászolók kádisa* (268–269. old.). • *Ál tirá* („Nem kell félned...” – 269. old.). •

Félünnepi reggeli *Sáhárit* ima

Szombaton ünnepi imarend szerint (lásd fent), de a *Sáhárit*ban szombati *Ámidá* (211–217. old.), *Jáále vejávo* („Istenünk...” – 214. old.) betoldással.
• *Szukkotkor Teljes Hálél, Peszáhkor Fél Hálél* (307–311. old.). • *Napi zsoltár* (218–219. old.). • *Szukkotkor LeDávid* („Dávidé...” – 267. old.). •

Tóra-olvasás két Tórából (lásd *Naptár* 108–109. és 134–135. old.) • *Jekum Purkán* („Jusson az égből...” – 230–231. old.). • *Ásré* („Boldogok...” – 232–233. old.). • *A Tóra visszahelyezése* (233. old.). • *Ünnepi Muszáf ima* (340–350. old.), majd befejezzük a szombati imarend szerint. •

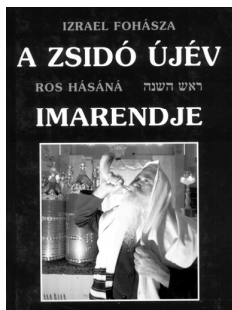
Hétköznapi az ima az *Ámidáig* a szokásos hétköznapi imarend szerint (lásd fent 68. oldaltól). • *Ámidá* (45–54. old.), *Jáále vejávo* („Istenünk...” – 50. old.) betoldással. • *Szukkotkor Teljes Hálél, Peszáhkor Fél Hálél* (307–311. old.). • *Napi zsoltárok* (71–75. old.). • *Szukkotkor LeDávid* („Dávidé...” – 76. old.). • *Közösségben Gyászolók kádisa* (77. old.). • *Tóra-olvasás* (61–65. old. – csak közösségben), *Szukkotkor egy Tórából* (475–478. old.), *Peszáhkor két Tórából* (502–506. old.). • *Ásré-től* („Boldogok...” – 66–68. old.), a *20. zsoltár* (67. old.) kihagyásával. • *Muszáf ima* (340–350. old.); a 340. oldalon a nyári részt mondjuk. • *A Muszáf Ámidá ismétlésében a rövid Ketert* mondjuk (342. old.). • *Kávé* („Reménykedj...” – 78–79. old.). • *Közösségben Kádis derábánán* (79–80. old.). • *Álénu* (Záróima – 80–81. old.). • *Közösségben Gyászolók kádisa* (81–82. old.). • *Ál tirá* („Nem kell félned...” – 82. old.). •

Szukkot minden napján *Hosánákat* mondunk *hálél* után. Lásd *Naptár* 111. oldal. •

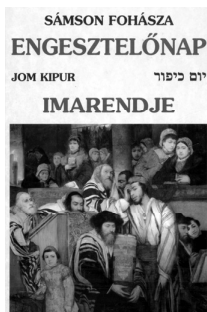
Félünnepi délutáni Minhá és esti Mááriv ima

Pátáh Élijáhu (kabbalisztikus szövegrész a *Zohárból* – 149–151. old.) és *Jed-id nefes* („Lelkem kedveltje...” – 151. old.) csak péntek délután. • Szokásos hétköznapi, illetve szombati imarend, az *Ámidában Jáále vejávo* („Istenünk...” – 108. old., 128. old.) betoldással. •

Újévi és Engesztelőnap i mák

Az év ezen két legjelentősebb napjára külön imakönyvek készültek: *Izrael Fohásza – A zsidó újév imarendje* (Chábád Lubavics Egyesület, 1997), illetve *Sámson fohásza – Engesztelőnap imarendje* (Chábád Lubavics Egyesület, Budapest 1998). A *Naptár* 97. oldaltól találhatók ezeknek a napoknak az imarendje is.

A magyarországi szokásokról

A lehető legtöbb imával és teendővel kapcsolatos magyar zsidó szokás közlésével próbáltuk mindenki által jól használhatóvá tenni *Zsidó naptárunkat*.

Nehéz fába vágtuk a fejszénket, hiszen, ahogy *Zuse Kinsztlicher* rabbi – a magyar szokásokat bemutató *Luáh Hodes Beħodso Keminhág Erec Hágár* naptár szerkesztője – rámutat, Magyarországon sohasem egyféle hagyomány volt. Részben az askenázi szokásokat követték, részben, például a magyar házsidok, a szefárd szokásokat. Az askenázi, illetve szefárd szokáskörön belül is eltérések ismertek. A színes magyar zsidó életet tükrözi a főváros is, ahol soha nem alakult ki egységes szokáskör, és ma is sokféle szokást tartanak.

Tekintettel arra, hogy egy ekkora terjedelmű kiadványban csak zavart okoz sok különböző hagyomány említése, a legelterjedtebb szokáskörök jelölése mellett döntöttünk. Így az askenázi szokáskörön belül is a hazánkban legelterjedtebb szokásokat idézzük. Hasonlóan a szefárd szokáskör esetében, az itt legelterjedtebb, főleg Hábád házsid szokásokról írunk.

Ezzel együtt, kötelességünk a bibliai tanítást követni, miszerint (*Példabeszéd* 1:8.): „Hallgass, fiam, apád intésére, és ne hagyd el anyád tanítását”, vagyis – ahogy Bölcséink magyarázták – mindenki igazodjon szülei és szülővárosa hagyományaihoz.

A ZSOLTÁR-OLVASÁS RENDJE

Szokás minden nap, a reggeli ima után a következő felosztás szerint néhány zsoltárfejezetet mondani. Ha a hónap 29 napos, akkor a 30. napi részt is 29-én mondjuk el – így havonta befejezzük Dávid király Zsoltárjait. További szokás még az életkor szerint is napi egy fejezetet mondani: a tizenharmadik születésnapig a tizenharmadik fejezetet, és így tovább.

Héber dátum	Zsoltárok	Héber dátum	Zsoltárok	Héber dátum	Zsoltárok
1.	1–9.	11.	60–65.	21.	104–105.
2.	10–17.	12.	66–68.	22.	106–107.
3.	18–22.	13.	69–71.	23.	108–112.
4.	23–28.	14.	72–76.	24.	113–118.
5.	29–34.	15.	77–78.	25.	119:1–119:96.
6.	35–38.	16.	79–82.	26.	119:97–119:176.
7.	39–43.	17.	83–87.	27.	120–134.
8.	44–48.	18.	88–89.	28.	135–139.
9.	49–54.	19.	90–96.	29.	140–144. vagy 150-ig.
10.	55–59.	20.	97–103.	30.	145–150.

Elul hó a megtérés hónapja. Első napjától Jom kipurig hászid szokás a fentiek mellett még napi három zsoltárvetst mondani, és Jom kipurkor még összesen 36-ot az alábbi felosztás szerint. Így az Engesztelőnap végére még egyszer befejezzük a *Zsoltárok könyvét*, abban bízva, hogy az elmondott zsoltárok elősegítik, hogy imáink meghallgatásra találjanak.

Héber dátum	Zsoltárok	Héber dátum	Zsoltárok	Héber dátum	Zsoltárok
Elul 1.	1–3.	Elul 14.	40–42.	Elul 27.	79–81.
2.	4–6.	15.	43–45.	28.	82–84.
3.	7–9.	16.	46–48.	29.	85–87.
4.	10–12.	17.	49–51.	Tisri 1.	88–90.
5.	13–15.	18.	52–54.	2.	91–93.
6.	16–18.	19.	55–57.	3.	94–96.
7.	19–21.	20.	58–60.	4.	97–99.
8.	22–24.	21.	61–63.	5.	100–102.
9.	25–27.	22.	64–66.	6.	103–105.
10.	28–30.	23.	67–69.	7.	106–108.
11.	31–33.	24.	70–72.	8.	109–111.
12.	34–36.	25.	73–75.	9.	112–114.
13.	37–39.	26.	76–78.		

Jom Kipurkor	Zsoltárok
Kol Nidré előtt	115–123.
Lefekvés előtt	124–132.

Jom Kipurkor	Zsoltárok
Muszáf ima után	133–141.
Nöilá ima után	142–150.

A TÓRA-OLVASÁS ÉS A HÁFTÁRÁK RENDJE

A Tórához szólított áldásait lásd Naptár 165–166. old.

Dátum	Tórai illetve prófétai szakasz
2026. szept. 12. Ros hásaná I. délelőtt	Tóra-olvasás: VáHásém pákád et Szará (1Mózes 21:1–21.) Máftir: 4Mózes 29:1–6. Háftára: Vájhi is ehád (1Sámuel 1:1–2:10.)
Ros hásaná I. délután	Tóra-olvasás: Háázinu (5Mózes 32:1–12.)
Szeptember 13. Ros hásaná II.	Tóra-olvasás: Vájhi áhár hádvárim háéle (1Mózes 22.) Máftir: 4Mózes 29:1–6. Háftára: Ko ámár Hásém (Jeremiás 31:1–19.)
Szeptember 14. Gedáljá böjtje	Tóra-olvasás: Vájhál Mose (2Mózes 32:11–14., 34:1–10.) Háftára (délután): Dirsu Hásém (Jesája 55:6–56:8.)
Szeptember 19.	Hetiszakasz: Háázinu (5Mózes 32.) Háftára: Suvá Jiszráél (Askenáz szokás: Hoséa 14:2–10.; Joél 2:15–27.; Mihá 7:18–20. Hászid szokás: Hoséa 14:2–10.; Mihá 7:18–20.)
Szeptember 21. Jom kipur délelőtt	Tóra-olvasás: Áháré mot (3Mózes 16:1–34.) Máftir: 4Mózes 29:7–11. Háftára: Veámár szolu szolu (Jesája 57:14–58:14.)
Jom kipur délután	Tóra-olvasás: Iszuré árájot (3Mózes 18:1–30.) Háftára: Joná könyve (Joná 1–4., Mihá 7:18–20.)
Szeptember 26– október 2. Szukkot	Lásd Naptár 108–109. old.

Dátum	Tórai illetve prófétai szakasz
Október 3. Smini áceret délelőtt	Tóra-olvasás: Ászér teászér (5Mózes 14:22–16:17.) Máftir: 4Mózes 29:35–30:1. Háftára: Vájhi kehálot Slomo (1Királyok 8:54–66.)
Smini áceret délután	Tóra-olvasás: Vezet Hábráhá (5Mózes 33:1–17.)
Október 4. Szimhát Tóra	Tóra-olvasás: Vezet Hábráhá (5Mózes 33–34.); Brésit (1Mózes 1:1–2:3.) Máftir: 4Mózes 29:35–30:1. Háftára: Vájhi áháré mot Mose (Jósua 1.)
Október 10.	Hetizsakasz: Brésit (1Mózes 1:1–6:8.) Háftára: Máhár hodes (1Sámuel 20:18–42.)
Október 11–12. Ros hodes I-II	Tóra-olvasás: Kohén: Vájdábér (4Mózes 28:1–3.) Lévi: Veámártá láhem (3–5.); Harmadik: Olát támíd (6–10.); Negyedik: Uverásé hodséhem (11–15.)
Október 17.	Hetizsakasz: Noáh (1Mózes 6:9–11:32.) Háftára: Ráni ákára (Askenáz szokás: Jesája 54:1–55:5. Hászid szokás: Jesája 54:1–10.)
Október 24.	Hetizsakasz: Leh lehá (1Mózes 12–17.) Háftára: Lámá tomár Jáákov (Jesája 40:27–41:16.)
Október 31.	Hetizsakasz: Vájérá (1Mózes 18–22.) Háftára: Veisá áhát (2Királyok 4:1–37.)
November 7.	Hetizsakasz: Hájé Szára (1Mózes 23:1–25:18.) Háftára: Vehámeleh Dávid (1Királyok 1:1–31.)
November 10–11. Ros hodes I-II	Tóra-olvasás: Kohén: Vájdábér (4Mózes 28:1–3.) Lévi: Veámártá láhem (3–5.); Harmadik: Olát támíd (6–10.); Negyedik: Uverásé hodséhem (11–15.)
November 14.	Hetizsakasz: Toldot (1Mózes 25:19–28:9.) Háftára: Mászá dvár Hásém (Máláhi 1:1–2:7.)

<i>Dátum</i>	<i>Tórai illetve prófétai szakasz</i>
November 21.	Hetiszakasz: Vájécé (1Mózes 28:10–32:3.) Háftára: Askenáz szokás: Vájivráh Jáákov (Hoséa 12:13–14:10.) Hászid szokás: Veámi teluim (Hoséa 11:7–12:14.)
November 28.	Hetiszakasz: Vájiszláh (1Mózes 32:4–36:43.) Háftára: Házon Ovádjá (Ovádjá 1:1–21.)
December 5., Hánuká I.	Hetiszakasz: Vájéseu (1Mózes 37–40.) Máftir: Vájhi bájom kálot (4Mózes 7:1–17.) Háftára: Ráni veszimhi (Zházrá 2:14–4:7.)
December 6– 11. Hánuká	Lásd Naptár 120–121. old.
December 12., Hánuká VIII.	Hetiszakasz: Mikéc (1Mózes 41:1–44:17.) Máftir: Bájom hásmini (4Mózes 7:54–8:4.) Háftára: Vájáász Hírom (1Királyok 7:40–50.)
December 19.	Hetiszakasz: Vájigás (1Mózes 44:18–47:27.) Háftára: Vájhi dvár Hásém (Jehezkel 37:15–28.)
December 20. Tévét 10. böjtje	Tóra-olvasás: Vájhál Mose (2Mózes 32:11–14., 34:1–10.) Háftára (délután): Dirsu Hásém (Jesája 55:6–56:8.)
December 26.	Hetiszakasz: Vájhi (1Mózes 47:28–50:26.) Háftára: Vájikrevu jemé Dávid (1Királyok 2:1–12.)
2027. január 2.	Hetiszakasz: Smot (2Mózes 1:1–6:1.) Háftára: Hábáim jásrés Jáákov (Jesája 27:6–28:13., 29:22–23.)
Január 9. Ros hodes	Hetiszakasz: Váérá (2Mózes 6:2–9:35.) Máftir: Uvjom hásábát (4Mózes 28:9–15.) Háftára: Hásámájim kisz (Jesája 66:1–24., 23.)
Január 16.	Hetiszakasz: Bo (2Mózes 10:1–13:16.) Háftára: Hádávár áser diber (Jeremiás 46:13–28.)

<i>Dátum</i>	<i>Tórai illetve prófétai szakasz</i>
Január 23.	Hetiszakasz: <i>Besáláh</i> (2Mózes 13:17–17:16.) Háftára: <i>UDvorá isá neviá</i> (Bírák 4:4–5:31.)
Január 30.	Hetiszakasz: <i>Jitro</i> (2Mózes 18–20.) Háftára: <i>Bisnát mot hámeleh</i> (Askenáz szokás: <i>Jesájá</i> 6:1–7:6., 9:5–6. Hászid szokás: <i>Jesájá</i> 6:1–13.)
Február 6.	Hetiszakasz: <i>Mispátim</i> (2Mózes 21–24.) Háftára: <i>Máhár hodes</i> (1Sámuel 20:18–42.)
Február 7–8. <i>Ros hodes I-II</i>	Tóra-olvasás: <i>Kohén: Vájdábér</i> (4Mózes 28:1–3.) <i>Lévi: Veámártá láhem</i> (3–5.); Harmadik: <i>Olát támid</i> (6–10.); Negyedik: <i>Uverásé hodséhem</i> (11–15.)
Február 13.	Hetiszakasz: <i>Trumá</i> (2Mózes 25:1–27:19.) Háftára: <i>VáHásém nátán hojmá</i> (1Királyok 5:26–6:13.)
Február 20.	Hetiszakasz: <i>Tecáv</i> (2Mózes 27:20–30:10.) Háftára: <i>Átá ben ádam</i> (Jehezkel 43:10–27.)
Február 27.	Hetiszakasz: <i>Ki Tiszá</i> (2Mózes 30:11–34:35.) Háftára: Askenáz szokás: <i>Vájhi jámim rábim</i> (1Királyok 18:1–39.) Hászid szokás: <i>Vájisláh Áháv</i> (uo. 18:20–39.)
Március 6.	Hetiszakasz: <i>Vájákhél</i> (2Mózes 35:1–38:20.) Máftir: <i>Skálim</i> (2Mózes 30:11–16.) Háftára: Askenáz szokás: <i>Ben sevá sánim</i> (2Királyok 12:1–17.) Hászid szokás: <i>Vájihrot Jehojádá</i> (2Királyok 11:17–12:17.)
Március 9–10. <i>Ros hodes I-II.</i>	Tóra-olvasás: <i>Kohén: Vájdábér</i> (4Mózes 28:1–3.) <i>Lévi: Veámártá láhem</i> (3–5.); Harmadik: <i>Olát támid</i> (6–10.); Negyedik: <i>Uverásé hodséhem</i> (11–15.)
Március 13.	Hetiszakasz: <i>Pekudé</i> (2Mózes 38:21–40:38.) Háftára: <i>Vátislám kol hámláhá</i> (1Királyok 7:51–8:21.)

<i>Dátum</i>	<i>Tórai illetve prófétai szakasz</i>
Március 20.	Hetiszakasz: Vájikrá (3Mózes 1–5.) Máftir: Záhor (5Mózes 25:17–19.) Háftára: Pákádti ész áser ászá (1Sámuel 15:2–34.)
Március 22. Eszter böjtje	Tóra-olvasás: Vájhál Mose (2Mózes 32:11–14., 34:1–10.) Háftára (délután): Dirsu Hásém (Jesájá 55:6–56:8.)
Március 23. Purim	Tóra-olvasás: Vájávo Ámálék (2Mózes 17:8–16.)
Március 27.	Hetiszakasz: Cáv (3Mózes 6–8.) Máftir: Pára (4Mózes 19.) Háftára: Vájhi dvár Hásém (Askenáz szokás: Jehezékél 36:16–38. Hászid szokás: uo. 36:16–36.)
Április 3.	Hetiszakasz: Smini (3Mózes 9–11.) Máftir: Háhodes háze (2Mózes 12:1–20.) Háftára: Askenáz szokás: Kol háám (Jehezékél 45:16– 46:18.). Hászid szokás rövidebben mondani (Jehezékél 45:18– 46:15.)
Április 8. Ros hodes	Tóra-olvasás: Kohén: Vájdábér (4Mózes 28:1–3.) Lévi: Veámártá láhem (3–5.); Harmadik: Olát támid (6–10.); Negyedik: Uverásé hodséhem (11–15.)
Április 10.	Hetiszakasz: Tázriá (3Mózes 12–13.) Háftára: Veis bá miBáál (2Királyok 4:42–5:19.)
Április 17.	Hetiszakasz: Mecorá (3Mózes 14–15.) Háftára: Veárbáá ánásim (2Királyok 7:3–20.)
Április 22–29. Peszáh	Lásd Naptár 134–135. old.
Május 1.	Hetiszakasz: Áháré (3Mózes 16–18.) Háftára: Hálo hivné kusiim (Ámosz 9:7–15.)

<i>Dátum</i>	<i>Tórai illetve prófétai szakasz</i>
Május 7. <i>Ros hodes</i>	Tóra-olvasás: <i>Kohén: Vájdábér</i> (4Mózes 28:1–3.) <i>Lévi: Veámártá láhem</i> (3–5.); Harmadik: <i>Olát támid</i> (6–10.); Negyedik: <i>Uverásé hodséhem</i> (11–15.)
Május 8.	Hetiszakasz: <i>Kedosim</i> (3Mózes 19–20.) <i>Máftir: Uvjom hásábát</i> (4Mózes 28:9–15.) <i>Háftára: Hásámájim kiszí</i> (Jesájá 66:1–24., 23.)
Május 15.	Hetiszakasz: <i>Emor</i> (3Mózes 21–24.) <i>Háftára: Vehákohánim hálviim</i> (Jehezékél 44:15–31.)
Május 22.	Hetiszakasz: <i>Behár</i> (3Mózes 25:1–26:2.) <i>Háftára: Vájomer Jirmejáhu... hiné Hánámél</i> (Askenáz szokás: <i>Jeremiás</i> 32:6–27. Hászid szokás: <i>uo.</i> 32:6–22.)
Május 29.	Hetiszakasz: <i>Behukotáj</i> (3Mózes 26:3–27:34.) <i>Háftára: Hásém uzi umáuzi</i> (Jeremiás 16:19–17:14.)
Június 5.	Hetiszakasz: <i>Bámidbár</i> (4Mózes 1:1–4:20.) <i>Háftára: Máhár hodes</i> (1Sámuel 20:18–42.)
Június 6. <i>Ros hodes</i>	Tóra-olvasás: <i>Kohén: Vájdábér</i> (4Mózes 28:1–3.); <i>Lévi: Veámártá láhem</i> (3–5.); Harmadik: <i>Olát támid</i> (6–10.); Negyedik: <i>Uverásé hodséhem</i> (11–15.)
Június 11. <i>Sávuot I.</i>	Tóra-olvasás: <i>Báhodes háslisi</i> (2Mózes 19–20.), <i>Máftir: 4Mózes</i> 28:26–31. <i>Háftára: Vájhi báslosim sáná</i> (Askenáz szokás: <i>Jehezékél</i> 1:1–28. Hászid szokás: <i>Jehezékél</i> 1:1–28., 3:12.)
Június 12. <i>Sávuot II. dél- előtt</i>	Tóra-olvasás: <i>Ászér teászér</i> (5Mózes 14:22–16:17.) <i>Máftir: 4Mózes</i> 28:26–31. <i>Háftára: Askenáz szokás: Tfilá láHávákuk</i> (Hávákuk 3:1–19.); Hászid szokás: <i>VáHásém Behéhál</i> (Hávákuk 2:20–3:19.)
<i>Sávuot II. délután</i>	Tóra-olvasás: <i>Nászo</i> (4Mózes 4:21–37.)

<i>Dátum</i>	<i>Tórai illetve prófétai szakasz</i>
Június 19.	Hetiszakasz: Nászo (4Mózes 4:21–7:89.) Háftára: Vájhi is ehad (Bírák 13:2–25.)
Június 26.	Hetiszakasz: Beháálothá (4Mózes 8–12.) Háftára: Ráni veszimhi (Zehárjá 2:14–4:7.)
Július 3.	Hetiszakasz: Sláh (4Mózes 13–15.) Háftára: Vájisláh Jehosuá (Jósuá 2:1–24.)
Július 5–6. Ros hodes I-II.	Tóra-olvasás: Kohén: Vájdábér (4Mózes 28:1–3.); Lévi: Veámártá láhem (3–5.); Harmadik: Olát támid (6–10.); Negyedik: Uverásé hodséhem (11–15.)
Július 10.	Hetiszakasz: Koráh (4Mózes 16–18.) Háftára: Vájomer Smuél (1Sámuel 11:14–12:22.)
Július 17.	Hetiszakasz: Hukát-Bálák (4Mózes 19:1–25:9.) Háftára: Vehájá seérit Jáákov (Mihá 5:6–6:8.)
Július 22. Támuz 17. böjtje	Tóra-olvasás: Vájhál Mose (2Mózes 32:11–14., 34:1–10.) Háftára (délután): Dirsu Hásém (Jesájá 55:6–56:8.)
Július 24.	Hetiszakasz: Pinhász (4Mózes 25:10–30:1.) Háftára: Divré Jirmijáhu (Jeremiás 1:1–2:3.)
Július 31.	Hetiszakasz: Mátot–Mászé (4Mózes 30:2–36:13.) Háftára: Simu dvár Hásém (Askenáz szokás: Jeremiás 2:4–28., 3:4. Hászid szokás: Jeremiás 2:4–28., 4:1–2.)
Augusztus 4. Ros hodes	Tóra-olvasás: Kohén: Vájdábér (4Mózes 28:1–3.); Lévi: Veámártá láhem (3–5.); Harmadik: Olát támid (6–10.); Negyedik: Uverásé hodséhem (11–15.)
Augusztus 7.	Hetiszakasz: Dvárím (5Mózes 1:1–3:22.) Háftára: Házon Jesájáhu (Jesájá 1:1–27.)
Augusztus 12. Áv 9. böjt délelőtt	Tóra-olvasás: Ki tolid banim (5Mózes 4:25–40.) Háftára: Ászof ászifém (Jeremiás 8:13–9:23.)

<i>Dátum</i>	<i>Tórai illetve prófétai szakasz</i>
Áv 9. böjt délután	Tóra-olvasás: Vájhál Mose (2Mózes 32:11–14., 34:1–10.) Háftára: Dirsu Hásém (Jesájá 55:6–56:8.)
Augusztus 14.	Hetizsakasz: Veethánán (5Mózes 3:23–7:11.) Háftára: Náhamu (Jesájá 40:1–26.)
Augusztus 21.	Hetizsakasz: Ékev (5Mózes 7:12–11:25.) Háftára: Vátomer Cijon (Jesájá 49:14–51:3.)
Augusztus 28.	Hetizsakasz: Reé (5Mózes 11:26–16:17.) Háftára: Ánijá szoára (Jesájá 54:11–55:5.)
Szeptember 2–3. Ros hodes I-II.	Tóra-olvasás: Kohén: Vájdábér (4Mózes 28:1–3.); Lévi: Veámártá láhem (3–5.); Harmadik: Olát támid (6–10.); Negyedik: Uverásé hodséhem (11–15.)
Szeptember 4.	Hetizsakasz: Softim (5Mózes 16:18–21:9.) Háftára: Ánohi Ánohi (Jesájá 51:12–52:12.)
Szeptember 11.	Hetizsakasz: Ki técé (5Mózes 21:10–25:19.) Háftára: Ráni ákára (Jesájá 54:1–10.)
Szeptember 18.	Hetizsakasz: Ki távo (5Mózes 26:1–29:8.) Háftára: Kumi ori (Jesájá 60:1–22.)
Szeptember 25.	Hetizsakasz: Nicávim–Vájéleh (5Mózes 29:9–31:30.) Háftára: Szosz ászisz (Jesájá 61:10–63:9.)

A szombat délutáni, hétfő és csütörtök reggeli Tóra-olvasást általában nem jeöltük külön. Ekkor a következő hetizsakasz első részét olvassuk fel három embernek.

SZOKÁSOK ÉS SZABÁLYOK AZ 5787. ÉVRE

A szombat és az ünnepek

A SZOMBAT

A szombat a zsidó naptár legszentebb és egyben leggyakoribb ünnepe – a tórai hatnapos teremtés és hetedik napi megnyugvás elvén alapul. A *Sábát* célja, hogy szent nap legyen, a hét csúcspontja, ami köré a többi nap csoportosul. Ezen a napon függetleníteni próbáljuk magunkat a világtól, és megpróbáljuk nagyobb szellemi jelentőséggel és értelemmel felruházni magunkat. A szombati „pihenés” teljességgel mást jelent a szombattartó zsidó számára, mint pusztá feloldódást.

A SZOMBATON TILTOTT TEVÉKENYSÉGEK

A szombati pihenés, illetve a hétköznapiaktól való elkülönülés kulcsa a *meláhá*ban, a szombaton tiltott tevékenységekben van. A *meláhá* héber fogalma azonban nem teljesen azonos a „munka” fogalmával. A „munka” szó általában olyan tevékenységet jelent, amelyet vagy állásunkban, mint hivatást, foglalkozást végzünk, vagy olyat, amely nagy fizikai erőfeszítést kíván. Ezek közül egyik sem azonos azzal, amit a *meláhá* jelent: egy emberi célokat szolgáló tárgy elkészítése, megalkotása, átalakítása, nem feltétlen fizikai erővel.

A *Misná* (*Sábát* 7:2.) harminckilenc *meláhát* sorol fel. Ezek, és az ezekhez hasonló tevékenységek tórai törvény szerint tiltottak szombaton. A fontosabbak ezek közül: főzés és sütés, őrlés, szűrés, mosás, kötés, horgolás, varrás, ragasztás, építés vagy javítás, írás, rajzolás, hajvágás, borotválkozás, tűz- vagy gyertyagyújtás, dohányzás, növények gondozása, valaminek vitele az utcán, illetve valaminek a tolésa, vitele magánterületről az utcára – vagy fordítva.

A főzés tilalma nem azt jelenti, hogy csak hideget ehetünk szombaton – sőt, a szombat nem lehet teljes meleg étel nélkül. A „szombati tűzhelyet” péntek

délután elő kell készíteni a bölcseink által előírt módon, és rá kell helyezni az ételt, amit szombaton bármikor levehetünk.

KÉSZÜLŐDÉS A SZOMBATRA

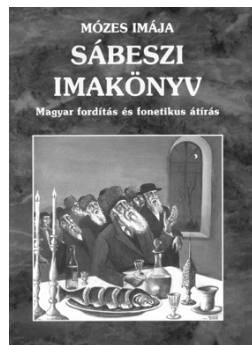
A szombat iránti megbecsülésre és gyönyörűségének befogadására már megérkezés előtt fel kell készülnünk. Az embernek úgy kell hazaérnie a munkából, hogy legyen ideje megfürödni és átöltözni. Az étkezőasztalon ünnepi teríték legyen: a legszebb étkészletet és evőeszközt tegyük fel. A vacsorát előre el kell készíteni, és másfajta, ünnepélyesebb ételekből kell állnia, mint hétköznap.

SZOMBATI ÖLTÖZKÖDÉS

Szokás szombaton és ünnepnapokon a nap tiszteletére ünnepi ruhát viselni. A szombati hangulathoz illő ruhát már péntek délután felöltjük a zsinagógába menet. Az ünnepi öltözetet nem csak a szombat bejövetelekor, hanem másnap estig viseljük a zsinagógában és otthon egyaránt. A gyermekek öltözködésére külön hangsúlyt fektetünk, ezzel is tanítva őket a szombat különlegességére.

SZOMBAT ELŐESTÉJE

A család számára a szombat hivatalosan a szombati gyertyák meggyújtásával kezdődik, melyeket 18 perccel napnyugta előtt kell meggyújtani. Minden hétre megtalálhatóak a pontos időpontok Naptárunkban a gyertyagyújtás részleteivel együtt (Naptár 6. old.). • A szombati (és ünnepi) asztalon a gyertyákon kívül a következő dolgokat kell az asztalfőn elhelyezni: két letakart, egész szombati kalácsot – amelyeket *hálának* vagy *bárhesznek* hívunk – és egy *Kidus*-poharat. Azért két *hálát* készítünk ki, hogy így emlékezzünk a sivatagi kétszeres adag mannára, amelyet a hatodik napon gyűjtöttek a zsidók szombatra is (2Mózes 16:22.). Ehhez hasonlóan valamennyi szombati (és ünnepi) étkezést két ép, egész *bárhesszel*, *lehem misnével*, kezdjük meg. • A család férfi tagjainak és a gyerekeknek mindent meg kell tenniük, hogy a péntek esti zsinagógai szertartáson részt vehessenek. • Innen hazatérve következik az otthoni

szombatfogadás és a *Kidus* (Sámuel imája 187–188. old.). Az EMIH és a Chábád Lubavics Alapítvány közös kiadásában megjelent *Mózes imája – Sábesszi imakönyvben* (151–156. old.) a héber szöveg és a magyar fordítás mellett fonetikus átírásban is szerepelnek a szombatfogadás ősi imái. • Szokás, hogy a családfő megáldja a gyermekeket, úgy, hogy mindkét kezét a gyermek lehajtott fejére teszi, és elmondja a hagyományos áldást (Sámuel imája 186. old. vagy Mózes imája 156. old.). • A családfő egy pohár borral a kezében a többiek nevében is elmondja a szombati *Kidust*, a nap megszentelését (Naptár 162–163. old.). • A *Kidush*hoz legalább 0,86 dl-es, ép poharat kell használni, de helyesebb, ha külön *Kidus*-serleget használunk, ami megszépíti a *micvát*. • Csak kóser bort vagy szőlőlevet szabad használni. • A *Kidus* után szertartásos kézmosás következik (Sámuel imája 110. old. vagy Mózes imája 159. old.) ami után nem beszélünk, hanem azonnal asztalhoz ülünk. • A családfő a két szegetlen *hálát* kezében tartva elmondja a kenyérre mondandó áldást (Sámuel imája 110. old. vagy Mózes imája 159. old.). • A *hálát* ezután darabokra vágja, és mindenkinek ad belőle. A többieknek ilyenkor nem kell külön elmondani az áldást, ha a családfő áldására „Ámén!”-t mondtak és nem beszéltek közben. • Szokás az étkezés szüneteiben *Zmiroszt*, vagyis péntek esti dalokat énekelni az asztalnál. Ezeket Sámuel imájában a 190–196. oldalon vagy Mózes imájában a 221–238. oldalon találjuk. • Mint minden nap, *Sábátkor* is kötelező köszönetet mondani Istennek étkezés után. Az étkezés utáni áldás – a *Birkát hámazon* – a vacsora záró része (Sámuel imája 110–117. old. vagy Mózes imája 193–212. old.). Szombaton szokás ezt énekelni – így még az óvodáskorú gyermekek is könnyen megtanulják. •

SZOMBAT EBÉDIDŐ

A szombat reggeli ima után, étkezés előtt ismét *Kidust* mondunk. Mivel a szombatot már fogadtuk előző este, ez a *Kidus* rövidebb, csak tórai idézetekből és a borra mondandó áldásból áll (Sámuel imája 257. old. vagy Mózes imája 160–163. old.). •

A HÁROM SZOMBATI ÉTKEZÉS

A szombat különlegességét azzal is kifejezzük, hogy három étkezést tartunk;

ezek közül az egyik a péntek esti vacsora, a másik kettő pedig szombat napközben van. A szombat reggeli ima utáni ebéd a második étkezés ideje. A harmadik, a *szeudá slisit* (magyarosan: *sálesüdesz*) késő délután van, napnyugta előtt. Ez rendszerint egyszerű szokott lenni, és a legtöbb helyen a zsinagógában, a közösséggel szoktuk megtartani (*Sámuel imája* 310–311. old. vagy *Mózes imája* 164–167. old.). •

A SZOMBAT BEFEJEZÉSE

A szombat nem napnyugtakor fejeződik be, hanem este, a csillagok feljövetelkor. • A szombat lezárásaként az esti *Ámidában* beiktatjuk az *Átá honántánu* („Te ajándékoztad...”) betoldást (*Sámuel imája* 145. old.) vagy ezt mondjuk: „*Báruħ hámávdil bén kodes leħol!*” („Áldott, aki elkülöníti a szentet a mindennapitól!”). • Ahogyan a *Kidus* elmondásával köszöntjük a szombat bejövételét, úgy külön szertartással, úgynevezett *hávďálával* búcsúztatjuk el. • A *hávďálát*, ami „elválasztást”, „elkülönítést” jelent, a csillagok feljövetele után bármikor lehet mondani. • A *hávďálát* egy pohár bor fölött mondjuk, és külön áldást mondunk illatos fűszerre (*beszámim*) és lángra (*nér*) is. A fűszer azt jelképezi, hogy az édes illat – amely a talmudi bölcsek szerint inkább a lélek, semmint a test gyönyörűségére szolgál – képes megvigasztalni minket a szombaton bennünk lévő „többlet lélek” távozásáért, amelytől a szombattal együtt búcsút kell vennünk. A fényt, amelyet szombaton nem szabad meggyújtanunk, a szombat után legelőször vallási célra használjuk. Szokás ilyenkor több kanócú fonott gyertyát használni, vagy két gyertya lángját egymásba tartani. • Teleöltjük a poharat, meggyújtjuk a *hávďálá* gyertyát, és a családfő a poharat jobb kezében tartva elmondja a *hávďálát* (*Naptár* 163–165. old.). •

AZ ÜNNEPEK

A mindennapi élet szellemi csúcspontján, a szombaton kívül vannak ünnepek, különleges alkalmak, amelyek a zsidó életnek külön ízt és színt adnak. Az ünnepek alkalmat adnak, hogy örvendezzünk a történelmi események felett, amelyek néppé és vallássá tettek minket. Azok az ünnepek, amelyek a *Tóra* szavaival „szent időszakok”, amikor „semmiféle nehéz munkát” nem szabad végezni, szellemükben és szentségükben a szombathoz hasonlítanak. Minden egye

ünnepnek megvannak a maga megkülönböztető vonásai. Bár a többnapos ünnepek első és utolsó két napja közötti időszak, az ún. félünnepek, valamint a *Hánuká* és *Purim* szentsége nem olyan magas szintű, mint a szombaté, mind egyikük sajátos vonása mégis különlegessé teszi a zsidó élet e napjait. Az alábbiakban minden ünnepről részletesen írunk a maga időpontjában.

ÜNNEPI ELŐÍRÁSOK

Ahogy a szombat megtartása vallási kötelesség, ugyanúgy az ünnepnapok megszentelését és a megtartásukból eredő örömet is előírja a *Tóra*. • Az ünnepekre ugyanúgy kell készülni, mint a szombatra. • A szombattól eltérően, amelyen három étkezést kell tartani, az ünnepen csak két étkezés kötelező, egyszer este és egyszer napközben. • Az ünnepi gyertyagyújtás az ünnepek első napján naplemente előtt, a *Naptári* részben (9–22. old.) feltüntetett időpontkor, vagy az *előtt* kell, hogy történjen. Ez az időpont után csak korábban meggyújtott lángról, vagy gáz őről szabad gyertyát gyújtani. • Ünnepek második napján (ha nem péntek este) a csillagok feljövetelkor, a *Naptári* részben feltüntetett időpontkor vagy az *után* kell gyertyát gyújtani. • Különböző ünnepeken más-más áldásokat kell mondani. Részletes információk a *Naptár* 6. oldalán találhatók. • A szombathoz hasonlóan az ünnepi esti imát is otthoni *Kidus* követi. • A két letakart, egész kalácsnak ünnepkor is az asztalon kell lennie. • Az ünnep végén is *hávdálát* (*Naptár* 163–165. old.) tartunk, de ilyenkor nem mondunk áldást a fűszerre és a fényre. • Az ünnepek megtartása lényegében ugyanúgy történik, mint a szombaté, az alábbiak kivételével: Az ünnepnapokon (ha nem esnek szombatra) szabad sütés, főzés, gyertyagyújtás céljára „tűzet átvinni” egy, már égő lángról, azaz mécsről meggyújtani a gáz-tűzhely lángját vagy az ünnepi gyertyákat. • Nem szabad kizárólag a másnapi ennivalót elkészíteni: aznap is fogyasztanunk kell az ételből. • Ünnepen szabad bizonyos tárgyakat vinni közterületen. •

SZOMBATI ÉS ÜNNEPI IMAREND

A szombat és az ünnepek imái is eltérnek a hétköznapiakétól. A napi három ima mellé (*Mááriv*, esti ima; *Sáhárit*, reggeli ima és *Minhá*, délutáni ima) beiktatunk egy *Muszáf* kiegészítő imát is. A szombati és ünnepi imarend részletes

leírása megtalálható a *Naptárnak* az *Imarend* című részében (szombati: askenáz imarend: 58. old., hászid imarend: 70. old.; ünnepi: askenáz imarend: 63. old., hászid imarend: 76. old.).

• • •

A szokásos imarendtől való eltéréseket az alábbiakban jelöljük. Az oldalszámok a magyar fordítású *Sámuel imája – Zsidó imakönyvet* (Budapest, Chábád Lubavics Egyesület, 1996, 2016) követik.

5786. elul – 2026. szeptember

Szeptember 5-én, szombat éjjel (más közösségekben vasárnap hajnalban) kezdjük mondani a *Szlihot* nevű bűnbánó imákat, és ettől kezdve minden nap kora reggel, az ima előtt mondjuk, egészen *Ros hásanáig*, askenáz közösségekben egészen *Jom kipurig*. • A *Szlihot* imáinak magyar fordítása (Chábád Lubavics Egyesület és EMIH, 2019) kapható az EMIH irodában: 267-5746. •

Szeptember 6-tól elul hónap hátralévő napjaiban az ima során továbbra is megfűjünk a *sófárt*, emlékeztetől a *tsuvára*, megtérésre és *LeDávid HáSém orit* („Dávidé...” – 100. old.) mondunk (lásd 2027. szeptember 2–3.). •

Szeptember 11-én, pénteken, *Ros hásaná* előtti napon nem mondunk *Táhánunt*, vagyis bűnbánó könyörgéseket az imában. Ezen a napon elmarad a *sófárfújás*. • Reggel az ima után *Hátárá*t *nedárimot*, a fogadalmak feloldását mondjuk el legalább három (hászid közösségekben tíz) ember előtt (*Sámuel imája* 367–368. old.; *A zsidó újév imarendje* 10–11. old.). [Ha valaki ezt elmulasztotta, akkor pótolhatja egészen *Jom kipurig*.] •

5787. tisri – 2026. szeptember-október

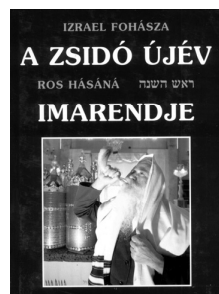
Ros hásaná – A zsidó újév

Szeptember 11-én, péntek este köszönt be *Ros hásaná*, a zsidó naptár újéve az „év feje”. A világteremtés hatodik napjának, és az ember alkotásának 5787. évfordulója. • A hagyomány szerint ezen a napon dől el a zsidó nép és az egész világ jövő évi sorsa. Az Örökkévaló eldönti, hogy az emberek közül ki

kapjon hosszú életet, egészséget, boldogságot és hasonló jókat. Ezt kérjük imáinkban ezen az ünnepen, és ezt jelképezik a hagyományos ételek, például a mézbe mártott édes alma. Az ünnepet komoly hangulat jellemzi. • Szokás a *Tóra*-tekercset, a *Tóra*-szekrényt, a *Tóra*-olvasó asztalt, és az előimádkozó állványát az ünnepek végéig fehérbe öltöztetni. • Este szép, ünnepi ruhát öltünk, hiszen bízunk az Örökkévaló irgalmában, hogy az *Ítélet napján* a Könyörület Attribútumával fog felettünk ítélkezni. • A napot elmélyült imádkozás jellemzi. Az imák fő témája Isten korlátlan hatalma a világ és az emberek fölött. •

ROS HÁSÁNA ELSŐ ESTÉJE

Szeptember 11-én, péntek este szombati és ünnepi gyertyagyújtás (*Naptár* 6. old.). • Az újévi imarendet és az imák különböző szokásait részletesen az új magyar fordítású, kétnyelvű *Izrael fohásza – A zsidó újév imarendje* (Chábád Lubavics Egyesület, 1997) című imakönyvben találhatjuk. Az újévi imarenddel kapcsolatos alábbi oldalszámok erre a könyvre vonatkoznak. • Hétköznapi délutáni ima (13–29. old.). Hászidok szokás szerint *Hojduval* („Adjatok hálát...”) kezdik (*Mózes imája – Sábessi imakönyv* 11–20. old.). • Szombatfogadás és ünnepi esti ima (30–53. old.) szombati betoldásokkal. • A zsinagóga elhagyásakor így köszöntjük egymást: „Légy jó évre beírva és bepecsételve”, *Lesáná tová tikátév vetihátém*; nőknek mondva: *Lesáná tová tikátévi vetihátémi*. • Szombatfogadás otthon, halkan (54–55. old.), majd szombati betoldásokkal ünnepi kidust mondunk egy pohár borra, melynek a végén *Sehehejánut* mondunk (55–57. old.) • Az ünnepi vacsorához számos jelképes szokás kapcsolódik: A bárheszt ünnepen és szombaton egészen *Hosáná rábáig* (október 2.) mézbe és nem sóba mártjuk. Utána egy darabka almát mézbe mártunk, elmondjuk rá a fa gyümölcsére mondandó áldást, és mielőtt megennénk, ezt mondjuk: „Az Örökkévaló akaratából jó és édes évre virradjunk!” *Jehi rácon milefánehá Ádojnoj Elojhénu vÉlojhé Ávoténu, setehádés álénu sáná tová umtuká*. Ugyancsak szokás halfejet, vagy Izsák áldozati kosának emlékére kosfejet enni, valamint gránátalmát fogyasztani. (Azt itt

mondandó imákat lásd 57. old.). • *Ros hájánáról* bővebben a www.zsido.com/roshasana honlapon olvashatunk. •

ROS HÁJÁNÁ ELSŐ NAPJA

Szeptember 12-én, szombaton *Ros hájáná* első napja. Minden imában elmondjuk a szombati betoldásokat. • A legtöbb közösségben szokás az imához *kitlit* (fehér köpenyt) viselni. Egyes hászid közösségekben ez csak *Jom kipur* napján szokás. • Askenáz közösségekben a *tálit* felöltésekor az áldást az előimádkozók (előimádkozásuk sorrendjében) hangosan, hagyományos dallammal mondják el. Néhány közösségben még az előjárók is így tesznek. • *Reggeli ima* (62–121. old.). • *Reggeli Ámidá* (121–126. old.). • A reggeli Ámidá ismétlése (127–150. old.). • *Ávinu málkénu* („Atyánk, Királyunk...”) elmarad. • Sok közösségben itt mondják a napi zsoltárt (303. old.). • *Tóra-olvasás* két Tórából (hét plusz egy embert hívnak fel) és *Háftárák* (182–196. old.). • *Sófárfújás* elmarad, *Jekum purkánnal* („Jusson az égből...” – 206–210. old.) folytatjuk. • *Muszáf Ámidá* (213–226. old.). • A *Muszáf Ámidá* ismétlése (227–264. old.). • *Unszáne tokef* („Mondjuk hát el...” – 235–239. old.). • *Dühenolás* (papi áldás – 261–262. old.), de sok közösségben, ha az ünnep szombatra esik, nincs *Dühenolás*. • *Az ima befejezése* (293–308. old.). • *Kidus* szombati részekkel (309. old.). •

DÜHENOLÁS – PAPI ÁLDÁS

A *Muszáf* imában a *kohénok* elmondják a *Dühenolást* (papi áldás – első nap: 261–262. old., második nap: 289–290. old.). Egyes közösségekben szombaton nem *dühenolnak*. • *Dühenolás* előtt a *kohén*nak csuklógig meg kell mosnia a kezét egy *lévi* segítségével. Ha nincs jelen *lévi*, akkor egy elsőszülött fiú öntse le a *kohén* kezét, s ha ilyen sincs a közösségben, akkor a *kohén*nak magának kell megtennie. A kézmosásra áldást mondania nem kell. • A *kohén* nem viselhet cipőt, amikor az *Áron hákodes*, a Tóra-szekrény elé lép a papi áldás elmondására. • A *kohénok*nak akkor kell a Tóra-szekrény elé lépniük, amikor az előimádkozó elkezd a *Recé* („Fogadd...”) áldást (első nap 258. old., második nap 286. old.). Először a Tóra-szekrény felé kell fordulniuk. Amikor az előimádkozó kimondja: „*Kohánim!*”, a *kohénok* eltakarják arcukat és karjukat is

a *tálitukkal*, és hangosan mondják a következő áldást: *Báruh Átá Ádonáj Elohénu Meleḥ HáOlám, áser kidesánu bikdusáto sel Áháron...* („Áldott légy Te, Örökkévaló Istenünk, Világ Királya, ki megszentelt minket Áron szentségével...”). Ennél a pontnál vállmagasságig emelik kezüket, ujjaikat megfelelő módon szétterpesztik, szembefordulnak a közösséggel, és befejezik az áldást: *...vecivánu leváréh et ámo Jisráél beáhává* („...s meghagyta, hogy népét Izraelt szeretettel megáldjuk”). • Az előimádkozó ezután a hagyományos dallammal előéneklí a papi áldás szövegét a kohénoknak, akik szavanként utána énekelik. • Mialatt a *kohénok* az áldást mondják, a közösség tagjai feléjük fordulnak, de lesütött szemmel, hogy kezeiket ne lássák. Szokás ebből a célból fejünket és arcunkat *tálittal* letakarni. • Az áldás három mondatára külön-külön „Ámén!”-t válaszolnak. Miután a *kohénok* befejezik az áldásmondást visszafordulnak a Tóra-szekrény felé. Ekkor ők és a közösség egy-egy befejező imát mondanak (első nap: 262. old., második nap: 290. old.). •

MINHÁ DÉLUTÁNI IMA

Délutáni ima (310–336. old.) Tóra-olvasással és szombati betoldásokkal. • A 329. oldalon, a héber oldalról sajtóhiba miatt hiányzik a 6. áldás vége, a 125. oldal alapján pótolható. •

ROS HÁSÁNÁ MÁSODIK ESTÉJE

Szeptember 12-én, szombat este gyertyagyújtás az ünnepre való tekintettel, kizárólag a megadott időpont után, és csak már égő lángról történhet (lásd *Naptár* 6. old.). • Gyertyagyújtáskor és a *kidusban* ugyancsak mondunk *Seheḥjānut*, de jobb, ha ilyenkor valamilyen új gyümölcs is van az asztalon, és a *Seheḥjānu* mondásakor egyben erre is gondolunk. • Esti ima (34–53. old.) *Vátodiénu* („Örökkévaló Istenünk, tudattad velünk...” – 42. old.) betoldással. • Szombat este a *hávdálát* az ünnepi *kidussal* együtt mondjuk, az áldásokat úgynevezett *JáKNeHáZ* sorrendben mondjuk: a borra (*jájin*), az ünnepre (*kidus*), a fényre (*nér*), a szombat búcsúztatására (*hávdálá*), majd elmondjuk a *Seheḥjānu* áldást (*zmán*). (56–57. old.) • A szokásos *hávdálától* eltérően nem használunk különleges *hávdálá* gyertyát. Askenáz szokás, hogy a fényre mondott áldásnál két ünnepi gyertyát érintünk össze, és így szemléljük, hogyan

tükröződik a fény a körmünkön – a gyertyákat ezek után égve visszatesszük a helyükre. Hászid szokás szerint csak a helyükön égő gyertyákra pillantanak. • Az étkezés előtti kézmosás előtt áldásmondással megesszük az új gyümölcsöt. • Ezen az estén már nem szokás a jelképes ételeket fogyasztani, csak a *bárheszt* mézbe mártani. •

ROS HÁSÁNÁ MÁSODIK NAPJA

Szeptember 13-án, vasárnap *Ros hasáná* második napja, reggeli ima (62–121. old.). • Reggeli *Ámidá* (121–126. old.). • A reggeli *Ámidá* ismétlése (151–177. old.). • *Ávinu málkénu* („Atyánk, Királyunk...” – 178–180. old.). • Sok közösségben itt mondják a napi zsoltárt (299. old.). • Tóra-olvasás két Tórából (öt plusz egy embert hívnak fel) és *Háftárák* (182–187., 197–203. old.). • *Sófárfújás* (204–206. old.). • *Muszáf Ámidá* (213–226. old.). • Hászid szokás szerint a halk *Ámidában* is megfújja a sófárt. • A *Muszáf Ámidá* ismétlése (265–292. old.). • *Unszáne tokef* („Mondjuk hát el...” – 267–269. old.). • *Dühenolás* (papi áldás – 289–290. old., lásd szeptember 12.). • Az *ima befejezése* (293–308. old.). • *Kidus* (309. old.). •

SÓFÁRFÚJÁS ROS HÁSÁNÁ MÁSODIK REGGELÉN

Ros hasánával kapcsolatban a legismertebb tórai előírás a *sófárfújás*, melyre idén csak vasárnap kerül sor. Vallási kötelesség ezen a napon a sófár hangját hallgatni. • A sófárt fújó *báál tokéá* előbb áldást mond: „Áldott légy Te, Örökkévaló Istenünk, a Világ Királya, ki megszentelt minket parancsolataival, s megparancsolta, hogy hallgassuk a sófár hangját!”, majd elmondja a *Sehehejánu* áldást is (205. old.). A gyülekezet csak „Ámén!”-nal válaszol az áldásokra. • A második napon a *báál tokéá* jobb, ha valamilyen új ruhadarabot vesz fel, és arra is gondol a *Sehehejánu* mondásakor. • *Ros hasáná* napján száz sófárhangot szoktunk hallani, de kötelező legalább harmincat. • Aki betegség vagy egyéb ok miatt nem tud elmenni a zsinagógába, az próbáljon megkérni valakit, hogy jöjjön el hozzá sófárt fújni. Ha szükséges, lehetőségeihez mérten, Hitközségünk megpróbál segíteni ebben. Hívja irodánkat kb. egy héttel *Ros hasáná* előtt. •

MINHÁ DÉLUTÁNI IMA, TÁSLIH

Délutáni ima (310–336. old.). • A 329. oldalon, a héber oldalról sajtóhiba miatt hiányzik a 6. áldás vége, a 125. oldal alapján pótolható. • Délután szokás elsétálni egy vízpartra, lehetőleg, ahol vannak halak, és a *Táslih* imát elmondani (337–338. old.). [Aki elmulasztja, *Jom kipurig* pótolhatja.] • Az a szokás, hogy olyan vízhez megyünk, amelyikben élő halak vannak onnan ered, hogy a halaknak nincs szemhéjuk, így a szemük állandóan nyitva van. Ez arra utal, hogy az isteni gondviselés sem hunyja be szemét egy pillanatra sem, hanem vigyáz a zsidó népre. • A Kabbala alapján elterjedt szokás, hogy miután elmondtuk a prófétai verset, megrázzuk ruhánk szélét, illetve a *tálit kátánt*. Eből eredt az a népi szokás, hogy a zsebekből, úgymond a folyóba „vetjük” a vétkeket, illetve, hogy morzsákat vetünk a halaknak. Ennek azonban sem a *háláhában*, sem a rabbinikus hagyományban semmi alapja nincs. A vétkek elvetése képletes – a halak nem esznek vétkeket! •

Szeptember 13-án, vasárnap este az ünnep kimenetelével, hétköznapi ima. Az *Ámidában* Tíz bűnbánó napi betoldások (lásd alább) és *Átá honántánu* („Te ajándékoztad...” – 145. old.) betoldás. • *Hávdálá* (Ünnepbúcsúztató – *Naptár* 163–165. old.) csak borral, fűszer (*beszámim*) és gyertya (*nér*) nélkül.

•

Ászeret jemé tsuvá – Tíz bűnbánó nap

Változások az imában szeptember 14–20-ig:

- Minden Kádisban: *leélá uleélá mikol birhátá...*, (hászid közösségekben, ezek csak *Jom kipurkor* a *Neilá* imában), *osze hasáalom bimromáv...*
- Reggel a *Bárhu* („Áldjátok...” – 49. old.) előtt elmondjuk a *Sir hámáálotot* („Zarándokének” – uo.)
- Az *Ámidában*: *Zahrénu...* („Emlékezz...” – 57. old.), *Mi hámohá...* („Ki hasonlítható...” – 58. old.), *Hámeleḥ hákados* („szent Király” – 59. old.), *Hámeleḥ hámispát* („Ítélet Ura” – 62. old.), *Uḥtov...* („Jegyezd” – 67. old.), *Beszéfer...* („Az élet...” – 68. old.), *Osze hasáalom...* („Aki a békét...” – 69. old.) [Az oldalszámok a reggeli imához igazodnak. Ugyanezeket a betoldásokat elmondjuk a délutáni és esti *Ámidában* is.]

- Reggel és délután a *Táhánun*ban elmondjuk a hosszú *Ávinu málkénut* („Atyánk, Királyunk...” – 71–73. old.)
- Továbbra is elmondjuk a *LeDávidot* („Dávidé. Az Örökkévaló...” – 100. old.) *Hosáná rábá* (október 2.) reggeléig. Askenáz szokás reggel és este, hászid szokás reggel és délután mondani. •

GEDÁLJÁ BÖJTJE

Szeptember 14-én hétfő reggel böjt 4:40-től 19:29-ig. • I.e. 421-ben ezen a napon gyilkolták meg Gedálját, akit Nabukodonozor nevezett ki a zsidók kormányzójává. Ez adta a végső lökést az Első Állam pusztulásához. • A reggeli ima előtt (hászid szokás szerint az *Ámidá* után a *Táhánun* részeként) szokás erre a napra külön *Szlihotot* mondani. Askenáz közösségekben *Szlihotot* egészen *Jom kipurig* mondanak. • Az *Ámidában* a Tíz bűnbánó napra való tekintettel az arra vonatkozó betoldásokat mondjuk. • Az *Ámidá* ismétlésében az előimádkozó elmondja az *Ánénut* (60. old.). • *Ávinu málkénu* („Atyánk királyunk...” – 71–73. old.), de a 72. oldalon nem a böjtnapi részt mondjuk. • Három embert hívnak fel a Tórához. • Délután az *Ámidá* előtt olvasunk a Tórából (ugyanazt, mint reggel), aztán *Háftará*. A *Háftára* áldásait (233–234. old.) csak a *Mágén Dávidig* („...Dávid védőpajza!”) mondjuk. • Az *Ámidában* a Tíz bűnbánó napra való tekintettel az arra vonatkozó betoldásokat mondjuk. • Aki böjttől az *Ámidában* elmondja az *Ánénu* („Válaszolj nekünk...” – 130. old.) betoldást. Askenáz közösségekben *Szim sálomot* („Hozz békét...” – 133. old.) mondunk. • Az *Ámidá* ismétlésében az előimádkozó elmondja az *Ánénu* („Válaszolj...” – 128. old.) áldást, és a papi áldást (133. old.). • *Ávinu málkénu* („Atyánk királyunk...” – 71–73. old.), de a 72. oldalon nem a böjtnapi részt mondjuk. • Böjtnapon csak akkor lehet a Tórából a böjttel kapcsolatos részt felolvasni, ha a jelenlévő közösségből legalább hárman böjtölnek. Az előimádkozó azonban csak akkor mondhatja el az *Ánénut*, mint külön áldást, ha legalább tizen böjtölnek. Ha nincs tíz böjtölő, akkor betoldásként mondja azt el a *Soméá tfilá* áldásban, mint magánember, aki böjttől. •

KÁPÁROT – ENGESZTELÉSI SZERTARTÁS

A tíz bűnbánó nap során szokás, hogy az engesztelő áldozat jelképeként a férfiak egy kakast, a nők egy tyúkot megforgatnak a fejük fölött. A szertartás lényege az, hogy miközben az illető mondja a zsoltárszöveget (*Sámuel imája* 380. old., *Sámson fohásza* – *Engesztelőnap imarendje* 10–11. old.), és forgatja a kakast (vagy tyúkot) a feje felett, elképzei, hogy tulajdonképpen neki kellene – vétkei miatt – hasonló helyzetben lennie, csak az Örökkévaló végtelen kegyelme teszi lehetővé, hogy a kápára-kakas (régii magyar-zsidó szóhasználat: *kepóre-hindl*) helyettesítse. Sok helyen szokás ezt a *Jom kipur* előtti napon tenni. •

Szeptember 18-án, péntek este és 19-én, szombaton Sábát Suvá, a megtérés szombatja, a tíz bűnbánó napba eső szombat. • Minden Ámidát a tíz bűnbánónapi betoldásokkal mondunk (lásd fent.) • A *Mágén ávot* („Szavával pajzsa volt...” – 181. old.) bekezdésben *háÉl hákados* („szent Isten”) helyett *háMeleh hákados* („szent Király”) mondunk. • Szokásos otthoni szombatfogadás, és péntek esti kidus (*Naptár* 162–163. old.). • A szombat esti imában elmarad a *Vijhi noám* („Legyen velünk...” – 313–315. old.), mivel nem lesz teljes a következő munkahét. •

A JOM KIPUR ELŐTTI NAP

Szeptember 20-án, vasárnap a reggeli imában elmarad a *Mizmor letodá* („Hálaének” – 36. old.), a *Táhanun* (70–81. old.), az *Ávinu málkenu* („Atyánk, Királyunk...” – 71–73. old.) és a *Lámnáceáh* („A karmesternek...” – 87. old.). • A délutáni ima előtt szokás ún. málkot szertartást végezni, minek során egy bórszíjjal 39 szimbolikus ütést mérnek egymás hátára a közösség tagjai. Az, aki a „fenyítést” kapja, letérdelve leborul, fejével észak felé fordulva. Mind a ketten, aki kiméri az ütést, és aki kapja, a *VeHu ráhum* („Irgalmas Ő...” – *Zsoltárok* 78:38.) kezdetű, 13 szavas verset mondja háromszor: minden ütésre egy szót mondanak, ami kiadja a 39-et. Ez a szimbolikus fenyítés arra készíti az embert, hogy bűneit megbánja. • A délutáni imát *Minhá gedolákor* (kora délután) szokták mondani, azért, hogy a *szeudá hámafšeket* (böjt előtti étkezés) már a *Minhában* elmondott *Viduj* (bűnbánó ima) után legyen. • A

délutáni ima rendje megegyezik a hétköznapi *Minháéval*, de az *Elokáj necor* („Istenem óvd...” – 134. old.) előtt elmondjuk a *viduj* bűnvallomást (381–384. old.), amit az előimádkozó nem ismétel meg. • A *Táhánun* (134–136. old.) elmarad. • Az ünnep előtti délutáni ima az *Engesztelőnap imarendje* imakönyvben is megtalálható (12–34. old.). • Az ima előtt helyes a zsinagógában adakoznunk a vallási és jóléti intézmények számára. • Előírás, hogy a *szeudá hámászeket* (böjt előtti étkezés) ünnepi lakoma legyen. • *Jom kipur*kor addig nem kaphatunk feloldozást az embertársaink ellen elkövetett bűnök alól, míg a sértett meg nem bocsátott, ezért legkésőbb ezen a napon meg kell békítenünk, akit megbántottunk, és bocsánatot kell kérnünk. • Előírás mindenkinek *mikvében*, azaz rituális fürdőben alámerülni. Háromszor szoktunk ilyenkor alámerülni. • A zsinagógába indulás előtt az apa meg szokta áldani gyermekeit (*Engesztelőnap imarendje* 35. old.). •

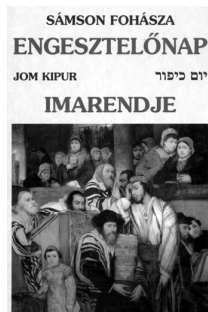
***Jom kipur* – Az engesztelés napja**

Szeptember 20-án, vasárnap este köszönt be *Jom kipur*, a zsidó év legkomolyabb napja, egyben az egyetlen tórai eredetű böjt nap. Ezen a napon nyerhetünk engesztelést az elmúlt év vétkeire, ha megtéréssel és jó elhatározással fordulunk az Örökkévalóhoz, ahogy írva van: „Mert ezen a napon engesztelést szerez nektek, hogy megtisztítson benneteket összes bűnötöktől; akkor tiszták lesztek az Örökkévaló előtt.” (3Mózes 16:30.) • Az evés és ivás tilalma mellett vannak más korlátozások is: mosásnak és mosdásnak, a test kenésének, bőrből készült cipő viselésének és a házaseletnek a tilalma. • Este a böjt 18:27-kor kezdődik, eddig az időpontig mindenképpen be kell fejezni az étkezést, mosakodást és a bőrcipőt is le kell venni. • A gyertyagyújtás (*Naptár* 6. old.) is legkésőbb ebben az időpontban van. • Szokás *Jom kipurra* egy 25 órán át égő *jorcájt* mécsest is gyújtani, halottainkra emlékezve. • *Jom kipur*kor szokás fehér színű ruhát – fehér vászonruhát, *kitlit*, fehér sapkát – viselni, ami emlékeztet a fehér halotti ruhára, a *táhrihimra*. A fehér emellett a tisztaság jelképe, és utal a prófétai ígéretre is: „Ha vétkeitek skarlátpirosak is, hófehérekké válhatnak...” (Jesája 1:18.). • Ugyancsak szokás minden ima alatt végig viselni a *tálitot*, vagyis az imaleplet, amit még az ünnep bejövetele előtt felöltünk. • Askenáz közösségekben a *tálit* felöltésekor az áldást az előimádkozók (elői-

mádkozásuk sorrendjében) hangosan, hagyományos dallammal mondják el. Néhány közösségben még az előljárók is így tesznek. • *Jom kipur*ról bővebben a www.zsido.com/jomkipur honlapon olvashatunk. •

AZ ESTI IMA

A *Jom kipur*-i imarendet és az imák különböző szokásait részletesen az új, magyar fordítású, kétnyelvű *Sámson fohásza – Engesztelőnap imarendje* (Chábád Lubavics Egyesület, 1998) című imakönyvben találhatjuk. A *Jom kipur*-i imarenddel kapcsolatos alábbi oldalszámok erre a könyvre vonatkoznak. • Az esti ima rendje: *Kol nidré* (37–39. old.), Esti ima (44–99. old.) • Az esti ima után így köszöntjük egymást: *Gmár hátimá tová* („Végleges jó bepecsételést”). •

JOM KIPUR NAPJÁNAK FONTOSABB IMÁI

Szeptember 21-én, hétfőn Reggeli ima (100–156. old.). • Reggeli *Ámidá* (157–166. old.). • A reggeli *Ámidá* ismétlése (167–208. old.). • *Ávinu málkénu* („Atyánk, Királyunk...” – 208–210. old.). • Tóra-olvasás két Tórából (hat plusz egy embert hívnak fel), Háftára (216–229. old.). Részletesen lásd A Tóra-olvasás rendje című részt (Naptár 82. old.). • *Jizkor* (Mázkir, emlékezés halottainkra – 231–234. old.). A Mázkirról és a mondandó imáról lásd Naptár 187–190. old. • Az a szokás, hogy erre az imára csak az marad a zsinagógában, akinek valamelyik szülője már nincs az élők sorában. • **Muszáf** *Ámidá* (239–250. old.). • A Muszáf *Ámidá* ismétlése (251–324. old.). • *Unszáne tokef* („Mondjuk hát el...” – 266–270. old.). • *Dühenolás* (papi áldás – 321–323. old., lásd szeptember 12.). • **Minhá** délutáni ima (326–374. old.). • Tóra-olvasás (három embert hívnak fel, a harmadik a máftir – 330–340. old.). • *Ávinu málkénu* („Atyánk, Királyunk...” – 375–377. old.). • **Neilá** záró ima (378–416. old.). • *Ávinu Málkénu* („Atyánk, Királyunk...” – 412–414. old.). • *Lesáná hábáá*, záró sófárhang csak a *Jom kipur* kimenetele, 19:30 után (416. old.). Ekkor van a böjt vége is, de aki teheti, jobb, ha nem eszik a *hávdálá* végéig. • **Mááriv** hétköznapi esti ima (417–442. old.). • *Hávdálá* (Ünnepbú-

csúztató – *Naptár* 163–165. old.) borral, az ünnep előtt meggyújtott gyertya (né) fényénél, de fűszer (*beszámim*) nélkül. • *Kidus leváná* (Holdszentelés), ha a Hold tisztán látható az égbolton (438–442. old.). • Ha a Hold nem látható, szeptember 25-én hajnalig még lehet mondani (lásd még október 11–12.). •

Szeptember 22–25-ig *Jom kipur* után kezdünk készülni a négy nappal később kezdődő *Szukkot* ünnepére. A sátrat, amelyben egész héten át eszünk, iszunk, ha lehet még *Jom kipur* kimenetelének estéjén el kell kezdenünk építeni. A további napokban a *lulávot* és az *etrogot* és az ünnepi csokor többi részét is be kell szerezni. • Az imában ezeken a napokon nem mondunk *Táhánunt* egészen *Iszru háigig*, az ünnepek utáni napig (október 5.), házid szokás szerint a hónap végéig (október 11.). •

Szukkot – Sátoros Ünnep

Szeptember 25-én, péntek este kezdődik *Szukkot*. Egyike a három zárán-dok ünnepnek, melyen a Szentély idejében a zsidó nép Jeruzsálembe látogatott. Az ünnep az egyiptomi kivonulás utáni sivatagi vándorlásra emlékeztet, amikor a zsidók sátrakban éltek, illetve az őket kísérő felhők sátorként védték őket. •

AZ ÜNNEPI SÁTOR, SZUKKÁ ÉPÍTÉSE

A *szukkának* legalább három fala legyen. A negyedik oldal nyitott maradhat. • A sátor oldalai bármilyen anyagból lehetnek. Szilárdan rögzíteni kell őket, nehogy a szél felborítsa a sátrat. • A sátor fedeléhez használt anyagot *sz'háhnak* hívják. A fák vagy bokrok ágaiból, gabonaszárból, rőzséből, bambusznádból és hasonlókból lehet kóser *sz'háht* készíteni, amit nem szabad a sátor falaihoz rögzíteni. • A fedelet vastagon, tömötten kell elrendezni, mert ha nem vet elég árnyékot, akkor nem kóser a sátor. Van, ahol ügyelnek rá, hogy tiszta estéken mégis látni lehessen a csillagokat, de a sátor akkor is kóser, ha a fedél ennél tömöttebb. Arra is ügyelni kell, hogy ne legyen a fedélen sehol 24 cm-nél (három *tefáhnál*) nagyobb rés. • Fa alá vagy tető alá, például fedett tornácra nem szabad a sátrat építeni, hanem csak a szabad ég alá. Ha nylonnal vagy hasonlóval betakarjuk a sátrat, hogy megvédjük az esőtől, azt feltétlenül

el kell távolítani amikor a sátorban étkezünk. • A sátrat szokás szépen feldíszíteni, hogy kellemes és szép *micva* legyen. Szoktak gyümölcsöt aggatni a menyegyzetre, és képeket rakni a falakra. Bizonyos hászid közösségekben ez nem szokás, mert a *micva* szépsége díszíti saját magát. • A sátorra vonatkozó összetett előírások miatt javasolt a törvényeket ismerő rabbival konzultálni. •

ÉTKEZÉS A SÁTORBAN

Az ünnep beálltától kezdve csak a sátorban étkezünk (sok helyen ott is alsznak). Kenyeret, süteményt és más tésztát csak a sátorban szabad enni. Ezek fogyasztása előtt külön áldást is mondunk: *Báruh Átá Ádonáj Elohénu Meleħ HáOlám, áser kidesánu bemicvotáv vecivánu lésév bászukká!* („Áldott vagy Te, Örökkévaló Istenünk, Világ Ura, ki megszentelt minket parancsolataival, és meghagyta nekünk, hogy sátorban lakjunk!”). • Esős időben nem muszáj a sátorban enni. • Hászid szokás, hogy az időjárástól függetlenül, csak a sátorban esznek, isznak. • Nőknek nem kötelező a sátorban enni, de legalább az ünnepi kidust ott szokták meghallgatni és ott esznek a *bárheszből*. •

AZ ÜNNEPI CSOKOR ELŐKÉSZÍTÉSE

Fontos *micva* a négyféle növény – citrusgyümölcs (*etrog*), pálmaág (*luláv*), mirtuszág (*hádász*) és fűzfaág (*árává*) – beszerzése, és a belőlük készített csokorral az Örökkévaló előtti örvendezés. • Fontos ügyelni arra, hogy a csokor tartozékai háláhikus szempontból megfelelőek legyenek. Elsősorban a következő dolgokat kell

figyelni: a *lulávnál* – a pálma lombja legyen teljesen zárt, ne ágazzanak szét a levelei, illetve a „gerince” ne legyen hasadt; az *etrognál* – legyen a külleme tökéletes, ne legyenek rajta repedések és fekete *sebek*, a *pitámja* (bütyök) ne hiányozzon; a *hádászimnál* és *árávotnál* – a hegye ne hiányozzon. • A *lulávot*, a *hádászt* és az *árávát* csokorba kell kötni, úgy, hogy a *luláv* (gerincével felénk) jobb oldalán három *hádász* (bizonyos hászid közösségekben akár több mint hármat is tesznek bele), és a bal oldalán két *arává* legyen. Az *etrogot* nem

tesszük közéjük. Hászid szokás szerint: a bal és jobb oldalon egy-egy *árává* (beljebb) és *hádász* (kijebb), illetve középen még egy *hádász*. • A csokrot még ünnep előtt kell elkészíteni, lehetőleg a sátorban, ezzel is összekötve az ünnep két micváját. • Lehetőleg mindenkinek legyen saját csokra, ami az ünnep előtti napokban beszerezhető a Kóser Piac boltban (VII. Dohány u. 36.). Akinek nincs ünnepi csokra, az a zsinagógákban általában találhat csokrot használatra. Szukkotról bővebben az alábbi honlapon olvashatunk: www.zsido.com/szukkot. •

SZUKKOT ELSŐ ESTÉJE

Szeptember 25-én, péntek este szombati és ünnepi gyertyagyújtás (lásd *Naptár* 6. old.). • Hétköznapi délutáni ima. Hászidok szokás szerint *Hojduval* („Adjatok hálát...”) kezdik (*Mózes imája – Sábessi imakönyv* 11–20. old.). • Szombatfogadás és ünnepi esti ima szombati betoldásokkal (lásd *Naptár* askenáz imarend: 64. old., házid imarend: 76. old.). • Azokban askenáz közösségben, ahol általában az ünnep első estéjén *Máárávit* költeményeket mondanak, a szombat miatt a második este mondják. • Askenáz közösségekben sem mondják a *Báme mádlikin* Misna-fejezetet. • Szombatfogadás otthon, halkan (187–188. old.), majd szombati betoldásokkal ünnepi *kidust* mondunk egy pohár borra, melynek a végén a sátorra való áldást (*Lésév bászukká*), és *Se-hehejánut* mondunk (340–342. old.). • Hászid szokás a *Lésév bászukká* áldás mondásakor a *sz'háh*ra tekinteni. • A *bárheszt Hosáná rábáig* (október 2.) mézbe és nem sóba mártjuk. •

SZUKKOT ELSŐ NAPJA

Szeptember 26-án, szombaton ünnepi imarend szombati betoldásokkal, *luláv* nélkül. A különleges szukkoti imarészeket alább jelöljük. • Azokban askenáz közösségben, ahol az *Ámidá* ismétlésében *Jojcér* költeményeket mondanak, a szombat miatt az ünnep első napján a második napit mondják, és második nap az első napit. • Tóra-olvasás két Tórából (hét plusz egy embert hívnak fel). • *Muszáf Ámidá* (350–359. old.) szombati betoldásokkal. • A *Muszáf Ámidá* ismétlésében sok közösségben *Dühenolás* (papi áldás – 360–361. old., részletesen erről lásd szeptember 12.). • Askenáz közösségekben

Hosánák – részletesen lásd alább. • Ünnepi *kidus* szombati betoldással és a sátorra való áldással (*Lésév bászukká* – 366. old.). • Ünnepi délutáni ima Tóra-olvasással és szombati betoldásokkal. •

A TÓRA-OLVASÁS RENDJE

Szombaton Szukkot I.	Tóra-olvasás: <i>Sor oj keszev</i> (3Mózes 22:26–23:44.) <i>Máftir</i> : 4Mózes 29:12–16. <i>Háftará</i> : <i>Hiné jom bá</i> (Zhárjá 14.)
Szukkot I. délután	Tóra-olvasás: <i>Vezet Hábráhá</i> (5Mózes 33:1–17.)
Vasárnap Szukkot II.	Tóra-olvasás: <i>Sor o keszev</i> (3Mózes 22:26–23:44.) <i>Máftir</i> : 4Mózes 29:12–16. <i>Háftará</i> : <i>Vájikáhálu el hámeleh</i> (1Királyok 8:2–21.)

4Mózes 29.	<i>Kohén</i>	<i>Lévi</i>	<i>Harmadik</i>	<i>Negyedik</i>
Hétfőn	<i>Uvájom háséni</i> (17–19.)	<i>Uvájom háslisi</i> (20–22.)	<i>Uvájom hárvíi</i> (23–25.)	<i>Uvájom háséni– Uvájom háslisi</i> (17–22.)
Kedden	<i>Uvájom háslisi</i> (20–22.)	<i>Uvájom hárvíi</i> (23–25.)	<i>Uvájom háhámisi</i> (26–28.)	<i>Uvájom háslisi– Uvájom hárvíi</i> (20–25.)
Szerdán	<i>Uvájom hárvíi</i> (23–25.)	<i>Uvájom háhámisi</i> (26–28.)	<i>Uvájom hásisi</i> (29–31.)	<i>Uvájom hárvíi– Uvájom háhá- misi</i> (23–28.)
Csütörtökön	<i>Uvájom háhámisi</i> (26–28.)	<i>Uvájom hásisi</i> (29–31.)	<i>Uvájom hásvíi</i> (32–34.)	<i>Uvájom háhá- misi–Uvájom hásisi</i> (26–31.)

4Mózes 29.	<i>Kohén</i>	<i>Lévi</i>	<i>Harmadik</i>	<i>Negyedik</i>
Pénteken, Hosáná rábákör	<i>Uvájom háhámsi (26–28.)</i>	<i>Uvájom hásisi (29–31.)</i>	<i>Uvájom hásvii (32–34.)</i>	<i>Uvájom hásisi– Uvájom hásvii (29–34.)</i>

SZUKKOT MÁSODIK ESTÉJE

Szeptember 26-án, szombat este gyertyagyújtás az ünnepre való tekintettel, kizárólag a megadott időpont után, és csak már égő lángról történhet (lásd *Naptár* 6. old.). • Gyertyagyújtáskor és a *kidus*ban ugyancsak mondunk *Sehehejánu* áldást. • Ünnepi esti ima. Az *Ámidában Vátodiénu* („Örökkévaló Istenünk, tudattad velünk...” – 345. old.) betoldás. • Szombat este a *hávdálát* az ünnepi *kidussal* együtt mondjuk, az áldásokat úgynevezett *JáKNeHáZ* sorrendben mondjuk: a borra, az ünnepre, a fényre, a szombat búcsúztatására, majd elmondjuk a *Sehehejánu* áldást (340–342. old.). • A szokásos *hávdálától* eltérően nem használunk különleges *hávdálá* gyertyát. Askenáz szokás, hogy a fényre mondott áldásnál két ünnepi gyertyát érintünk össze, és így szemléljük, hogyan tükröződik a fény a körmünkön – a gyertyákat ezek után égve visszate tesszük a helyükre. Hászid szokás szerint csak a helyükön égő gyertyákra pilantanak. •

SZUKKOT MÁSODIK NAPJA

Szeptember 27-én, vasárnap ünnepi imarend. A különleges szukkoti imarészeket alább jelöljük. • A *Zsidó imakönyv* 1996-os kiadásában, a 228. oldalán, a héber oldalról sajtóhiba miatt hiányzik a *Könyörület tizenhárom tulajdonsága*. Ez a 71. oldal alapján pótolható. • Tóra-olvasás két Tórából (öt plusz egy embert hívnak fel). • *Muszáf Ámidá* (350–359. old.). • A *Muszáf Ámidá* ismétlésében *Dühenolás* (papi áldás – 360–361. old., részletesen erről lásd szeptember 12.). • *Hosánák* (387–394. old.) a *Muszáf Ámidá* után, hászid közösségekben a *Hálél* után – részletesen lásd alább. • A sátorban ünnepi *kidus* a sátorra való *Lésév* bászukká áldással (366. old.). • Ünnepi délutáni ima. •

A LULÁV LENGETÉSE

Lulávot szombaton nem lengetünk, csak a hét többi hat napján. • Még a reggeli ima előtt (sok helyen az ima közben, a *Hálél* előtt) lehetőleg a sátorban meglengetjük a *lulávot*, ezzel összekötve a *szukká* és a *luláv* micváját. • A *lulávot* a mirtusszal és a fűzfagallyakkal összekötve a jobb kézben kell tartani, az *etrogot* a bal kézben. Kezünkben a négy növénnel, kelet felé fordulva, Szukkot minden napján (szombat kivételével) elmondjuk a következő áldást: *Báruh Átá Ádonáj Elohénu Meleḥ HáOlám, áser kidesánu bemicvotáv vecivánu ál netilát luláv!* („Áldott vagy Te, Örökkévaló Istenünk, Világ Ura, ki megszentelt minket parancsolataival, és meghagyta nekünk a *luláv* használatát!”). • Az első alkalommal, amikor *lulávot* lengetünk a *Seheḥejánu* áldást is elmondjuk (328. old.). • *Ḥászid* szokás az *etrogot* csak az első áldás végén, csüccsal felfelé, szárral lefelé kézbe venni. Askenáz szokás már az áldás előtt kézbe venni az *etrogot* szárával felfelé, azonban az áldás után a lengetéshez az askenázok is *megfordítják* az *etrogot*, hogy a csúcsa legyen felfelé, és a szára lefelé. • A *luláv* mellett tartjuk az *etrogot*, ezeket pedig meglengetjük a négy világtáj felé, majd fölfelé és lefelé, minden irányba háromszor. Askenáz szokás szerint a lengetés iránya (kelet felé fordulva): előre, jobbra, hátra, balra, felfelé, lefelé. A *hászid* szokás (szintén kelet felé fordulva): srégen jobbra, srégen balra, előre, felfelé, lefelé és jobb kéz felől hátra. • A *luláv* csúcsa a lengetés közben mindvégig felfelé néz. • A csokrot úgy tartjuk, hogy a pálmaág gerince nézzen felénk. • A *lulávot* és az *etrogot* a *Hálél* alatt is kézben kell tartani, a *hászidok* azonban általában csak a lengetéskor veszik kézbe. •

A LULÁV LENGETÉSÉNEK RENDJE A HÁLÉL IMÁBAN

- Az első *Hodu láháSémmél* („Adjatok hálát...” – 331. old.). A mondat minden szavánál (Isten nevének kivételével) a fent részletezett módon egy-egy irányba lengetünk.
- A két *Áná... hosiá nánál* („Kérünk... segíts” – 332. old.). A mondat minden szavánál (Isten nevének kivételével) a fent részletezett módon két-két irányba lengetünk.

- Az utolsó *Hodu láháSémnél* („Adjatok hálát...” – 333. old), a fenti *Hodu*-hoz hasonló módon egy-egy irányba lengetünk. •

HOSÁNÁK

A *Hosánák* egyrészt Isten és a zsidó nép viszonyával, másrészt a megváltás módozataival foglalkoznak. Ezenkívül említés esik a mezőgazdaságot sújtó kártevők leküzdéséről is. • *Hosánák* (387–394. old.) a *Muszáf Ámidá* után, házid közösségekben a *Hálél* után. • Amikor a *Hosáná* imákra kerül sor, kiveszszük a Tóratekercset, a frigyszekrényt nyitva hagyjuk, a Tórát a *bimá*hoz viszzük, mindenki elindul, és a kezünkben a *luláv*val meg az *etrog*gal járjuk körbe a *bimát*. • A *Hosánák álef-bét* felsorolásából a házidok csak a *számeḥ* betűtől kezdve indulnak el a *bimá* körül. • Szombat kivételével *Szukkot* minden napján így teszünk, a hetedik napon, *Hosáná rábá* napján, pedig hétszer megyünk körbe. • Ezt a menetelést annak emlékére tartjuk, hogy a Templom idejében *Szukkot*kor hasonló módon járták körül az oltárt. •

A HOSÁNÁ IMÁK SORRENDJE

	Askenáz szokás	Házid szokás
Szombaton	12. <i>Om necorá</i> (nem vesszünk ki Tórát és nem megyünk körbe)	Szombaton nem mondjuk – másnap pótoljuk
Vasárnap	1. <i>Lemáán ámitáh</i>	1. <i>Lemáán ámitáh</i> 2. <i>Even setiá</i>
Hétfőn	8. <i>Eeroḥ sui</i>	3. <i>Om áni ḥomá</i>
Kedden	2. <i>Even setiá</i>	4. <i>Ádon hámosiá</i>
Szerdán	9. <i>Él lemosáot</i>	5. <i>Ádám ubhéma</i>
Csütörtökön	4. <i>Ádon hámosiá</i>	6. <i>Ádámá méerer</i>
Pénteken, <i>Hosáná Rábá</i> napján	Az összeset mondjuk, nyomtatási sorrendben.	Az összeset mondjuk, nyomtatási sorrendben.

Szeptember 27-én vasárnap délután ünnepi délutáni ima. • Az ünnep kimenetelével félünnepi hétköznapi esti ima. Az *Ámidában* *Átá honántánut* („Te ajándékoztad...” – 145. old.) és *Jáále vejávot* („Szálljon hozzád...” – 148. old.) mondunk. • Az ima után *hávdálá* (Ünnepbúcsúztató – *Naptár* 163–165. old.) csak borral, fűszer (*beszámim*) és gyertya (*nér*) nélkül. *Hászidok* hozzáteszik a sátorban való evés-iváskor mondott *Lésév bászukká* (342. oldal) áldást a végén. •

Szeptember 28–október 2. *Hol hámoed*, félünnep. Ezekre a napokra nem vonatkoznak a szigorú ünnepi munkatilalmak, de ha tehetjük jobb, ha nem megyünk munkába és megtartjuk az ünnepi hangulatot, amelyre bizonyos tevékenységek tilalma is emlékeztet. • A fent leírt rend szerint minden nap lengetjük a *lulávot*. • A fent leírtak szerint a sátorban étkezünk és *Lésév bászukká* áldást is mondunk. • Félünnepi imarend. • A *Muszáf Ámidá* után (*hászid* közösségekben a *Hálél* után) elmondjuk a *Hosánákat* is. • *Hászidok* a félünnepen nem szoktak *tfilint* rakni. • Azok is, akik *tfilint* tesznek, a *Hálél* előtt leveszik. • Szokás ilyenkor úgynevezett *Szimhát Bét hásoéva* ünnepségeket (A vízmerítés örömmünnepe) rendezni, annak a nagy, egy hetes táncolásnak és ünnepelésnek az emlékére, amit valamikor a jeruzsálemi Szentélyben rendeztek ebben az időszakban. • Félünnepen nincs *kidus*, de szokás minden nap legalább egyszer kezét mosni, kenyeret enni és egy pohár bort inni. •

HOSÁNÁ RÁBÁ

Október 2-án, pénteken *Hosáná rábá*, félünnep utolsó napja. Szokás előző éjjel, pirkadatig virrasztani. Vannak, akik ilyenkor *Mózes ötödik könyvét* és *Zsoltárokat* olvasnak. • A reggeli ima rendjét lásd lent. A különleges szertartások a következők: Ekkor használjuk utoljára a *lulávot*. Levesszük azokat a gyűrűket, amik csak a *luláv* leveleit fogták össze, hogy jobban tudjuk rázni. • A *Hosánák* előtt az összes Tóratekereszt kivesszük, és elmondjuk mind a hét *Hosánát*, hétszer megkerülve a *bimát* (387–403. old.). • Külön erre a célra előkészített fűzfaágakat ötször a földhöz verünk, és utána elmondjuk a *Jehi rácon* imát (403. old.). •

HOSÁNÁ RÁBÁ REGGELÉNEK IMARENDJE

Sok hászid közösségben a *hol hámoéd* többi napjával egyező reggeli imarendet követik, mind a hét *Hosánával* kiegészítve (387–403. old.). •

Az askenáz közösségekben fehér *kitliben*, újévi *nuszáh*-hal, dallammal különleges imarend szerint imádkoznak: *Mizmor letodáig* („Hálaének...” – 36. old.) hétköznapi ima; *Lámnácéáhtól Nismátig* (200–211. old.); *Jistábáh* („Dicsértesség...” – 48. old.); *Sir hámaálot* („Zarándokének...” – 49. old.); *Ámidá* (Tizennyolc áldás – 57–69. old.) *Jáále vejávo* („Szálljon hozzád...” – 65. old.) betoldással; Teljes *Hálél* (329–333. old.); Tóra-olvasás (227–234. old. – csak közösségben); a Tóra-szekrény kinyitásakor elmondjuk a *Könyörület tizenhárom tulajdonságát*, az újévi *Ribono sel Olámot* („Világ Ura...”) és a *Smá Jiszráél* („Halljad, Izrael...”) kezdetű bibliai idézeteket (228–230. old.). • A *Zsidó imakönyv* 1996-os kiadásában, a 228. oldalán, a héber oldalról sajtóhiba miatt hiányzik a *Könyörület tizenhárom tulajdonsága*. A 71. oldal alapján pótolható. • Tóra-olvasás négy embernek (lásd fent). • Ünnepi *Muszáf* (350–359. old.) értelemszerűen a szukkotai betoldásokkal, askenáz szokás szerint ünnepi, hosszú *Kdusával*. • *Hosánák* (387–403. old.). • *Kávé* („Reménykedj...” – 249–251 old.). • *Kádis derábánán* (251. old.). • *Álénu* (Záróima – 251–252. old.). • Napi zoltár (94–95. old.). • *LeDávid* („Dávidé...” – 254. old.). • *Ánim zmirot* (255–256. old.). •

SMINI ÁCERET ELŐESTÉJÉN

Október 2-án, péntek este szombati és ünnepi gyertyagyújtás (*Naptár* 6. old.). • Félünnepi délutáni ima. Hászidok *Pátáh Élijáhuval* („Élijáhu beszélni kezdett...”) kezdik (*Mózes imája – Sábessi imakönyv* 14–20. old.). • Szombat fogadás és ünnepi esti ima szombati betoldásokkal (lásd *Naptár* askenáz imarend: 64. old., hászid imarend: 76. old.). • Valamennyi *Ámidában* és az asztali áldásban már nem a *Szukkot*, hanem a *Smini áceret* ünnepét említjük. • Azokban az askenáz közösségekben, ahol általában az ünnep első estéjén *Máarávit* költeményeket mondanak, a szombat miatt a második este mondják. • Askenáz közösségekben sem mondják a *Báme mádlíkin* Misna-fejezetet. • A heti Tóra-olvasás éves ciklusa a következő napon fejeződik be, de hászid szokás

már ezen az estén is az *Álénu* záró ima előtt megtartani a *hákáfotot*, és hétszer körbetáncolni a zsinagógát az összes *Tóra*-tekerccsel (404–407. old.). • Szombatifogadás otthon, halkán (187–188. old.), majd szombati betoldásokkal ünnepi *kidust* mondunk (340–342. old.) egy pohár borra, melynek a végén *Sehehejánut* mondunk. A *Lésév* bászukká áldást ettől az estétől már nem mondjuk, annak ellenére, hogy még a sátorban étkezünk. •

SMINI ÁCERET REGGELE

Október 3-án, szombaton reggel ünnepi imarend szombati betoldásokkal.

• Askenáz közösségben szokás ilyenkor a *Tóra*-olvasás előtt, Salamon király *Kohelet* (*Prédikátor*) könyvét olvasni. • A *Tóra*-olvasásnál két *Tórából* olvassunk fel hét embernek és a *máftirnak*. • A *Jizkor* imát (*Mázkir*, emlékezés halottainkra – 349. old.) általában az ünnep utolsó napjának reggelén a *Tóra*-olvasás után mondjuk el. Ugyan *Smini áceret* nem Szukkot utolsó napja, a *Mázkirt* mégis ezen a napon mondjuk, mert a következő napi örömteli, *Szimhát Tóra*-i hangulathoz nem illik a gyász. • Az a szokás, hogy erre az imára csak az marad a zsinagógában, akinek valamelyik szülője már nincs az élők sorában. • A *Mázkirról* és a mondandó imáról lásd *Naptár* 187–190. old. • A *Muszáf* ima előtt kihirdetjük, hogy mostantól esőt említünk az imában (350. old.), és ettől kezdve minden *Ámidá* második áldásában (például hétköznap reggel 58. old.) *Másiv háruáhot* („...aki szelet fúvat...”) mondunk • [A kilencedik áldásban (61. old.) majd csak december 4-én este váltunk át a téli változatra.] • *Muszáf Ámidá* (350–359. old.) szombati betoldásokkal. • Az *Ámidá* ismétlésében elmondjuk a *Tfilát gesemet*, az esőért való imát (364–365. old.). • Askenáz közösségekben az előimádkozó ehhez felveszi a *kitlit*. • A *Muszáf Ámidá* ismétlésben sok közösségben *Dühenolás* (papi áldás – 360–361. old., részletesen erről lásd szeptember 12.). • Az ünnepi *kidust* a szombati betoldással (366. old.) még a sátorban mondjuk, és ott ebédelünk. • Délután búcsút veszünk a sáortól: bemegyünk a sátorba, és idén utoljára eszünk vagy iszunk valamit. • Ünnepi délutáni ima *Tóra*-olvasással és szombati betoldásokkal. •

SZIMHÁT TÓRA, TÓRA ÖRÖMÜNNEPE ELŐESTÉJE

Október 3-án, szombat este gyertyagyújtás az ünnepre való tekintettel, kizárólag a megadott időpont után, és csak már égő lángról történhet (*Naptár* 6. old.). • Gyertyagyújtáskor és a *kidusban* ugyancsak mondunk *Sehehejánu* áldást. • Ünnepi esti ima. Az *Ámidában Vátodiénu* („Örökkévaló Istenünk, tudattad velünk...” – 345. old.) betoldás. • Ezen a napon fejeződik be a *Tóra*-olvasás éves ciklusa, ezért talán ez az év legvidámabb ünnepe: *Álénu* záró ima előtt, hétszer körbetáncoljuk a zsinagógát az összes *Tóratekerccsel*, és akit csak lehet, megtisztelünk azzal, hogy *Tórát* vihet: ezzel azt a köteleket erősítjük meg, amely a zsidó népet a *Tórához* és az *Örökkévalóhoz* köti. Ez a tánc a *hákáfot* (404–407. old.). • Askenáz közösségekben ezen az estén a megfelelő helyre tekerik a másnap használatos három *Tóratekerccset*. • Szombat este a *hávdálát* az ünnepi *kidussal* együtt mondjuk, az áldásokat úgynevezett *JáKNeHáZ* sorrendben mondjuk: a borra, az ünnepre, a fényre, a szombat búcsúztatására, majd elmondjuk a *Sehehejánu* áldást (340–342. old.). • A szokásos *hávdálától* eltérően nem használunk különleges *hávdálá* gyertyát. Askenáz szokás, hogy a fényre mondott áldásnál két ünnepi gyertyát érintünk össze, és így szemléljük, hogyan tükröződik a fény a körünkön – a gyertyákat ezek után égve visszatekesszük a helyükre. Hászid szokás szerint csak a helyükön égő gyertyákra pillantanak. • Szimhát Tóráról bővebben a www.zsido.com/szimchattora honlapon olvashatunk. •

SZIMHÁT TÓRA NAPJA

Október 4-én, vasárnap ünnepi imarend. • *Dühenolás* (papi áldás – 360–361. old., részletesen erről lásd szeptember 12.) kivételesen a *Sáhárit* imában van. • Teljes *Hálél* (329–333. old.), utána *Hákáfot* (404–408. old.). • A *Zsidó imakönyv* 1996-os kiadásában a 228. oldalán, a héber oldalról sajtóhiba miatt hiányzik a *Könyörület tizenhárom tulajdonsága*. A 71. oldal alapján pótolható. • Három *Tóratekerccsből* olvasunk (részletesen lásd *Naptár* 83. old.). Ha a zsinagógában nincs három *Tóratekerccs*, akkor a *Máftirt* az első *Tórából* olvassuk fel. • A *Tóra*-olvasásnál a közösség minden férfitagját – még a kiskorúakat is –, akinek van zsidó neve, és el tudja mondani az áldást felhívjuk a *Vezet hábráhá* szakasz felolvasásához. Ha többen vannak a közösségben, akkor

többször is megismételjük a szakaszt. A többi gyermeket egy felnőtt kíséretében (askenázoknál egy kifeszített *tálit* alatt) hívják fel a Tórához. • A felhívottak között három nagy megtiszteltetett van, akik a Tóra „vőlegényei”: A Tóra-olvasás utolsó felhívottja a *Hátán Torá*, a Tóra-olvasás újrakezdésének első felhívottja a *Hátán Berésit*, és a *máftir*nak felhívott a *Hátán máftir*. • A *Hátán Torá*nak olvasva fejezzük be *Mózes ötödik könyvét*. A befejezésekor azt kívánjuk, hogy legyen erőnk folytatni a tanulást: *házák házák venitházék*. • Amint befejezzük az egész Tóra utolsó szakaszának felolvasását, máris a Tóra elején folytatjuk a Teremtés leírásával, mutatva, hogy a Tóra tanulásának körforgása egy pillanatra sem áll meg. • Amikor a *Hátán Berésit*nek felolvassák a Teremtés hét napjának leírását, a közösség hangosan mondja, majd a Tóra-olvasó ismétli *Vájhi erev, vájhi voker jom...* („és volt este, és volt reggel ... nap”). A „hatodik nap” végén az egész szombatról szóló résszel hangosan folytatjuk, amit a Tóra-olvasó szintén ismétel. • A Tóratekercsek visszahelyezése után *Sziszu veszimhu* („Örvendjete...” – 408. old.). • Ünnepi *Muszáf* ima (350–359. old.). Az *Ámidá* ismétlésben nincs már *Dühenolás*, de az előimádkozó elmondja a papi áldást (358–359. old.). • Ünnepi *kidus* (366. old.). • Este, az ünnep kimenetelével hétköznapi ima az *Ámidában Átá honántánu* („Te ajándékoztad...” – 145. old.) betoldással. • *Hávdálá* (Ünnepbúcsúztató – *Naptár* 163–165. old.) csak borral, fűszer (*beszámim*) és gyertya (*nér*) nélkül.

•

Október 5-én, hétfőn *Iszru hág*, az ünnep másnapja. Askenáz szokás szerint nem mondunk *Táhanunt* ezen a napon, hászid szokás szerint a hónap végéig (október 11.). •

Október 10-én, szombaton *Sábát Berésit*. *Muszáf* előtt újhold-hirdetés (236–237. old.). • Ekkor szokás kihirdetni a zsinagógában a holdújulás jeruzsálemi idő szerinti időpontját. Ez az információ megtalálható a *Naptár* 9–22. oldalán, a lap alján, óra, perc és rész (*hélek*) bontásban. Ez a hagyományos számítás tükrözi, ami szerint a percet nem 60 másodpercre, hanem 18 *hélek*re bontjuk. • Ilyenkor még a hászidok sem mondják az *Áv háráhámimot* („Az Irgalom Atyja...” – 238. old.). • A délutáni *Minhá* imában a *Cidkáthá cedek* („Az igazad...” – 279. old.) elmarad. • Délután askenáz közösségekben

elkezdik mondani a *Borhi Náfsit* (282–286. old.), és minden szombat délután mondják egészen a *Peszáh* előtti szombatig, *Sábát hágádolig* (április 17.). *Hászidok* nem mondják. •

5787. *hesván* – 2026. október–november

Október 10-én, szombat este és 11-12-én, vasárnap és hétfőn *Ros hodes*, újhold. Nem mondunk *Táhánunt*, és minden *Ámidában*, és az asztali áldásban is elmondjuk a *Jáále vejávo* („Szálljon hozzád...” – például reggel 65. old.) betoldást. • Újholdi imarend. • A holdújulás utáni negyedik naptól lehet *Kidus levánát* (Holdszentelés – 157–160. old.) mondani szabad ég alatt, ha jól látszik a Hold. *Hászidok* csak a hetedik naptól szokták mondani. Szokás még lehetőleg szombaton este mondani, amikor ünnepi ruhát viselünk. A *Naptári* részben minden hónapnál az oldal alján jelölve, hogy meddig lehet Holdszentelést mondani. • *Hesván* a zsidó naptár egyetlen hónapja, amelyben – *Ros hodest* kivéve – nincs különleges nap. •

Október 17-én, szombaton a nagy őszi ünnepeket és *Peszáhot* követően bizonyos közösségekben az volt a szokás, hogy egy hétfő–csütörtök–hétfői ciklusban böjtölnek, és a reggeli imában külön *Szlihotot* mondanak. Ezt nevezik *bét-hé-bétnek*, vagy röviden *BeHáBnak*. A böjt oka az, hogy mivel az ünnep alatti evés-ivás idején könnyen a könnyelműség vétkébe eshetett az ember, ezért ezekkel a böjtökkel és megtéréssel próbálja ezt kijavítani. Az ünnepi hónap tiszteletére azonban a böjtöt csak a következő hónapban (*hesván*, illetve *ijár*) hirdetik ki, és tartják meg. Ezt a böjti ciklust ezen a szombaton, a *Muszáf* ima előtt hirdetik ki, ahol még tartják ezt a szokást. •

November 7-én, szombaton *Muszáf* előtt újhold-hirdetés (236–237. old.). • Ilyenkor még a *hászidok* sem mondják az *Áv háráhámit* („Az Irgalom Atyja...” – 238. old.) •

November 9-én, hétfőn askenázi közösségekben a *Ros hodes* előtti napon a *Minhá* imánál különleges bűnbánó imákat mondanak, hogy ezen a napon bocsássa meg Isten elmúlt havi bűneinket. Ezt a napot *Jom kipur kátánnak*, „Kis Jom kipur”-nak nevezzük. Ha ez a nap péntekre vagy szombatra esne,

akkor a bűnbánatot csütörtökön tartjuk meg. • Az esti újhold miatt már a *Minhában* nem mondunk *Táháunnt*. •

5787. kislév – 2026. november–december

November 9-én, hétfő este és 10–11-én, kedden és szerdán *Roshodes*, újhold. Nem mondunk *Táháunnt*, és minden *Ámidában*, és az asztali áldásban is elmondjuk a *Jáále vejávo* („Szálljon hozzád...” – például reggel 65. old.) betoldást. • Újholdi imarend. • A hónap első felében, egyszer, *Kidus leváná* (Holdszentelés – 157–160. old.) – lásd október 11–12. •

November 19-én, csütörtökön a holnapi jeles nap miatt *hászid* közösségekben már a *Minhában* nem mondunk *Táháunnt*. •

November 20-án, pénteken, kislév 10-én, a második lubavicsi rebbe, *Dovber Schneori* rabbi (*Miteler Rebbe*) a halála előtt egy évvel, 1826-ban ezen a napon szabadult az orosz cári börtönből. Ezen a napon a *hászidok* nem mondanak *Táháunnt* az imában. •

November 28-án, szombat este és 29–30-án, vasárnap és hétfőn, kislév 19–20-án van a *Hászidizmus Újéve*, annak emlékére, hogy *Snéor Zálmán* rabbi (*Álter Rebbe*) a *Hábád* haszidizmus alapítója, 1798-ban ekkor szabadult ki az orosz cári börtönből. Ezekben a napokban *hászid* közösségekben nem mondanak *Táháunnt*. •

December 4-én, péntek este kezdjük beiktatni minden [hétköznapi] *Ámidá* kilencedik áldásába a *vetén tál umátár...t* („s hozz áldásos esőt...” – például reggel 61. old.). Ezt mondjuk télen, egészen *Peszá*ig (április 21-ig). •

Hánuká – Fény Ünnepe

December 4-én, péntek estétől 12-ig *Hánuká*, a Fény Ünnepe, annak a csodának az emlékére, hogy i.e. 138-ban, amikor a zsidóságukhoz hí kevesek a *Makkabeusok* vezetésével legyőzték a szíriai görögök hatalmas hadseregét és gátat vetettek az asszimilációnak, amely szellemi és fizikai megsemmisülésükhöz vezetett volna. Az újjáavatott Szentélyben csak egy napra elegendő olaj maradt a *Menóra* lángjának meggyújtásához, de ez az olaj nyolc napig égett. •

Az *Ál hániszim* („A csodákért...”) betoldást minden *Ámidában* és *Asztali* áldásban elmondjuk. • Egész *Hánuká* alatt nem mondunk *Táhánunt*, de *tfilint* rakunk. • A Tóra-olvasás *Hánuká*kor a sivatagi Szentély felavatásáról szól (4Mózes 7. fejt.). • *Hánuká*kor szabad dolgozni. • A csoda hirdetésének részeként az utóbbi években a Chábád Lubavics Alapítvány Budapest több pontján (legismertebb helyszín a Nyugati tér) és vidéki nagyvárosokban is hangulatos gyertyagyújtást tart a *Hánuká* minden napján ünnepi beszédek, fánk, zene és tánc mellett. • *Hánuká*ról a www.zsido.com/hanuka honlapon olvashatunk bővebben. •

A HÁNUKÁI GYERTYAGYÚJTÁS RENDJE

A nyolckarú *hánukái menórát* az ajtófélfánál, a *mezuzával* szembeni oldalon, vagy az ablakban helyezük el. • A *hánukái menórán* külön helye van a *sámás*-nak (magyarosan: *sámesz*) „szolgálnak”. A többi lángot ezzel gyújtjuk meg. A gyertyagyújtás után a *sámást* – égve – visszatesszük a helyére. • *Hánuká* lángjait úgy kell meggyújtani, hogy azok a csillagok feljövetele után legalább fél órán át égjen. • Az égő „szolgagyertyát” kézben tartva elmondjuk a *Lehádlík nér [sel] Hánuká* („...gyűjtsunk *Hánukára* lángot!”) és a *Seászá niszim lá-ávoténu* („...ki csodákat művelt...” – 409. old.) áldást. • Minden évben az első alkalommal, amikor *hánukái* gyertyákat gyújtunk, elmondjuk a *Sehehejánu* áldást is (409. old.). • Az első estén egy lángot gyújtunk, a *menórával* szemközt állva a jobb kezünk felőli szélén. A második estén kettőt gyújtunk, és minden este eggyel többet, míg a nyolcadik napon az összes láng nem ég. • Minden este balról tesszük hozzá az új gyertyát a többihez, és balról jobbra haladunk a gyújtással. • A gyújtás után elmondjuk a *Hánérot hálálut* („Ezeket a lángokat...” – 409. old.), és elénekeliük a *Máoz cur* („Szabadulásom...” – 409–410. old.) kezdetű dalt. • A Talmud megfogalmazása szerint a *hánukái* csoda hirdetése az ünnep fő jelentősége, így a zsinagógában is minden este a *sámesz* meggyújtja áldással, illetve reggelente áldás nélkül a *hánukái* lángokat. •

December 4-én, péntek este naplemente előtt, először a *menóra* lángját gyújtjuk meg, utána a szombati gyertyákat. • Szokásos péntek esti ima *Ál hániszim* („A csodákért...” – 179–180. old.) betoldással. •

December 5-én, szombaton Hánuká első napja. • Minden Ámidában, és az asztali áldásban is elmondjuk az *Ál hániszim* („A csodákért...” – például 224–225. old.) betoldást. • Tóra-olvasás (227–234. old.) két Tórából. Részletesen lásd lent. • *Muszáf* előtt újhoid-hirdetés (236–237. old.). • Még a hászidok sem mondják az *Áv háráhamimot* („Az Irgalom Atyja...” – 238. old.). • A délutáni *Minhá* imában a *Cidkátchá cedek* („Az igazad...” – 279. old.) elmarad. • Askenáz zsinagógában a *Vejiten lehá* (316. old.) elmondása előtt gyűjtják meg a Hánuká két lángját, hászid zsinagógában *hávdálá* előtt, az *Álénu* (Záróima – 321. old.) előtt gyűjtanak gyertyát. • Otthon csak a szombat kimenetele és a *hávdálá* (Szombatbúcsúztató – Naptár 163–165. old.) után gyűjthetjük meg a menóra lángjait. •

HÁNUKÁI HÉTKÖZNAP REGGELI IMAREND – DECEMBER 6–11.

Az ima első részében hétköznapi imarend *Táhánun* nélkül. • Minden Ámidában, és az asztali áldásban is elmondjuk az *Ál hániszim* („A csodákért...” – például 67. old.) betoldást. • *Teljes Hálél* (329–333. old.). Utána az előimádkozó csak fél *Kádist* mond. • Tóra-olvasás, 3 embert hívnak fel, *4Mózes* 7. (részletesen lásd lent). • Az imát, a hétköznapi imarend szerint fejezzük be. • Askenáz közösségekben *Mizmor sir hánukát hábájit* (30. zsoltár). • *Ros hodes* napjain (december 10–11.) a *Hálél* után az újhoidi imarenddel folytatjuk. •

A HÁNUKÁI TÓRA-OLVASÁS RENDJE

Szombaton	Hét embernek az első Tórából: <i>Vájésev</i> hetiszakasz (1Mózes 37–40.); <i>Máftirnak</i> a második Tórából: <i>Vájhi bájom kálot</i> (4Mózes 7:1–17.); <i>Háftára</i> : <i>Ráni veszimhi</i> (Zehárjá 2:14–4:7.).		
4Mózes 7.	<i>Kohén</i>	<i>Lévi</i>	<i>Harmadik</i>
Vasárnap	<i>Bájom háséni</i> (18–20.)	<i>Pár ehád</i> (21–23.)	<i>Bájom háslisi</i> (24–29.)
Hétfőn	<i>Bájom háslisi</i> (24–26.)	<i>Pár ehád</i> (27–29.)	<i>Bájom hárevii</i> (30–35.)

Kedden	<i>Bájom hárevii</i> (30–32.)	<i>Pár ehád</i> (33–35.)	<i>Bájom háhá-misi</i> (36–41.)
Szerdán	<i>Bájom háhámisi</i> (36–38.)	<i>Pár ehád</i> (39–41.)	<i>Bájom hásisi</i> (42–47.)
Csütörtökön, <i>ros hodes I.</i>	Az első Tórából, <i>Kohén: Vájdábér</i> (4Mózes 28:1–5.); <i>Lévi: Olát támid</i> (6–10.); Harmadik: <i>Uverásé hodséhem</i> (11–15.); A második Tórából, negyedik: <i>Bájom hásisi</i> (4Mózes 7:42–47.)		
Pénteken, <i>ros hodes II.</i>	Az első Tórából, <i>Kohén: Vájdábér</i> (4Mózes 28:1–5.); <i>Lévi: Olát támid</i> (6–10.); Harmadik: <i>Uverásé hodséhem</i> (11–15.); A második Tórából, negyedik: <i>Bájom hásvii</i> (4Mózes 7:48–53.)		
Szombaton	Hét embernek az első Tórából: <i>Mikéc hetiszakas</i> (1Mózes 41:1–44:17.); <i>Máftirnak</i> a második Tórából: <i>Bájom hásmi</i> (4Mózes 7:54–8:4.); <i>Háftára: Vájáasz Hírom</i> (1Királyok 7:40–50.).		

5787. tévét – 2026. december–2027. január

December 9-én, szerda este, és 10–11-én, csütörtökön és pénteken
Ros hodes első és második és *Hánuká* hatodik és hetedik napja. Újholdi ima-
rend. • Minden *Ámidában*, és az asztali áldásban is elmondjuk a *Jáále vejávo*
(„Szálljon hozzád...” – például reggel 65. old.) és az *Ál hániszim* („A csodá-
kért...” – például 67. old.) betoldást. • A reggeli *Ámidá* után *Teljes Hálél*
(329–333. old.). • Tóra-olvasás (82–86. old.) két Tórából. Részletesen lásd
fent. • A hónap első felében, egyszer, *Kidus leváná* (Holdszentelés – 157–
160. old.) – lásd október 11–12. •

December 11-én, péntek este naplemente előtt először a menóra lángját
gyújtjuk meg – idén utoljára –, utána a szombati gyertyákat. • Szokásos péntek
esti ima *Ál hániszim* („A csodákért...” – 179–180. old.) betoldással. •

December 12-én, szombaton Hánuká nyolcadik napja. • Minden *Ámidá*-ban, és az asztali áldásban is elmondjuk az *Ál hániszim* („A csodákért...” – például 224–225. old.) betoldást. • Tóra-olvasás (227–234. old.) két Tórából. Részletesen lásd fent. • Még a házidok sem mondják az *Áv háráhámimot* („Az Irgalom Atyja...” – 238. old.). • A délutáni *Minhá* imában a *Cidkátá cedek* („Az igazad...” – 279. old.) elmarad.

December 20-án, vasárnap, *Ászará beTévét* (Tévét 10.) böjt reggel 5:42-től délután 16:30-ig a Szentély pusztulásának emlékére. • I.e. 424-ben ezen a napon kezdte meg Nabukodonozor, Babilónia királya Jeruzsálem ostromát. • Böjtnapi ima: A reggeli imában szokás erre a napra külön *Szlihotot* mondani, áskénázok az *Ámidá* ismétlésében a *Szláh lánú* („Bocsáss meg...”) áldása vége előtt (60. old.), házidok pedig a *Táhánunban* (71. old.). • Az *Ámidá* ismétlésében az előimádkozó elmondja az *Ánénut* („Válaszolj nekünk...” – 60. old.). • A *Táhánun* után elmondjuk az *Ávinu málkénut* („Atyánk királyunk...” – 71–73. old.). Sok askenáz közösség böjtnapon nem mond *Ávinu málkénut*. • Tóra-olvasás (82–86. old.). • Délután hétköznapi *Minhá* ima, melyben az *Ámidá* előtt olvasunk a Tórából (ugyanazt, mint reggel). Harmadiknak a *máftirt* hívjuk fel. A *Háftára* áldásait a (233–234. old.) csak a *Mágén Dávidig* („...Dávid védőpajzsa!”) mondjuk. • Aki böjttől az *Ámidá*-ban elmondja az *Ánénu* („Válaszolj nekünk...” – 130. old.) betoldást. Askenáz közösségekben *Szim sálot* („Hozz békét...” – 133. old.) mondunk. • Az *Ámidá* ismétlésében az előimádkozó elmondja az *Ánénu* („Válaszolj...” – 128. old.) áldást, és a papi áldást (133. old.). • A *Táhánun* után házid közösségekben elmondják az *Ávinu málkénut* („Atyánk királyunk...” – 71–73. old.). • Böjtnapon csak akkor lehet a Tórából a böjttel kapcsolatos részt felolvasni, ha a jelenlévő közösségből legalább hárman böjtölnek. Az előimádkozó azonban csak akkor mondhatja el az *Ánénut*, mint külön áldást, ha legalább tízen böjtölnek. Ha nincs tíz böjtölő, akkor betoldásként mondja azt el a *Soméá tfilá* áldásban, mint magánember, aki böjtöl. •

December 24-én este *Nitel náht*. Naplementétől éjfélig nem tanulunk Tórát. •

December 26-án, szombaton fejezzük be a Tóra-olvasáskor Mózes első könyvét. A befejezéshez, egy nagytekintélyű embert hívnak fel, és a könyv befejezésekor azt kívánjuk, hogy legyen erőnk folytatni a tanulást: *házák házák venitházék*. •

December 31-től bizonyos közösségekben az volt a szokás, hogy a *Smot* és a *Tecáve* hetiszakaszok között minden hét csütörtökén (december 31–február 18.) böjtöt tartottak. Ezt a böjtsorozatot *Sovevim Tátnak* nevezik. Ez az elnevezés a Tórának e nyolc hetiszakaszának a kezdőbetűiből áll össze. Ha legalább hárman böjtölnek, akkor a Tórából a délutáni imában felolvassák a böjtnapon szokásos részt (2Mózes 32:11–14., 34:1–10.). Manapság, ha nem is böjtölnek, ez az időszak a *tsuvára*, megtérésre szolgál. •

Január 2-án, szombaton Muszáf előtt újhold-hirdetés (236–237. old.). • Ilyenkor még a házidok sem mondják az *Áv háráhámimot* („Az Irgalom Atyja...” – 238. old.). •

Január 7-én, csütörtökön askenáz közösségekben a *Minhában Jom kipur kátán mukdámot* tartanak (lásd november 9.). •

5787. svát – 2027. január-február

Január 8-án, péntek este és 9-én, szombaton *Ros hodes*, újhold. Minden Ámidában, és az asztali áldásban is elmondjuk a *Jáále vejávo* („Szálljon hozzád...” – például reggel 224. old.) betoldást. Szombati újholdi imarend (lásd Naptár askenáz imarend: 63. old., házid imarend: 75. old.). • A *Minhá* délutáni imában a *Cidkátchá cedek* („Az igazad...” – 279. old.) elmarad. • A hónap első felében, egyszer, *Kidus leváná* (Holdszentelés – 157–160. old.) – lásd október 11–12. •

Január 23-án, szombaton svát 15., *tu biSvát*, és *Sábát sirá*. • *Tu biSvát* (vagy *hámisá ászár bisvát*) a *Talmud* szerint a fák újéve. Ettől a dátumtól számítják a fa gyümölcseire vonatkozó különböző törvényekkel kapcsolatos időpontokat. • Szokás ezen a napon sokféle – néhol egyenesen tizenötféle – gyümölcsöt enni, elsősorban a Tórában említett, mint Izrael földjén honosakat: szőlőt, fügét, gránátalmát, datolyát, olajbogyót. • A hetiszakasz része a *Sirá*, a

„Tenger dala”, amit akkor énekeltek a zsidók, amikor átkeltek a Sás-tengeren, ezért ezt a napot *Sábát sirának*, a „Tenger dala” szombatjának nevezik. • Askenáz közösségekben a szombati reggeli ima részeként rendszeresen elmondott Tenger dalát, *Oz jásir* („Akkor énekeltek...” – 210–211. old.) ez alkalommal a közösség az előimádkozóval versenként felváltva, hangosan énekl. • Tóra-olvasáskor a „Tenger dalát” (2Mózes 15. fej.) a közösség állva hallgatja. •

Január 30-án, szombaton a Tóra-olvasásban az *Ászeret hádibrotot*, a Tíz-parancsolatot (2Mózes 20:1–14.) olvassuk fel különleges dalammal. A közösség állva hallgatja. Hászid szokás, hogy ilyenkor a Tóra felé fordulnak. •

Február 4-én, csütörtökön askenáz közösségekben a *Minhában Jom kipur kátán mukdámot* tartanak (lásd november 9.). •

Február 6-án, szombaton *Muszáf* előtt újhoid-hirdetés (236–237. old.). • Ilyenkor még a hászidok sem mondják az *Áv háráhamimot* („Az Irgalom Atyja...” – 238. old.). •

5787. I. ádar (ádár rison) – 2027. február-március

Február 6-án, szombat este és 7–8-án, vasárnap és hétfőn *Ros hodes*, újhoid. Nem mondunk *Táhánunt* és minden *Ámidában*, és az asztali áldásban is elmondjuk a *Jáále vejávo* („Szálljon hozzád...” – például reggel 65. old.) betoldást. • Újhoidi imarend. • A hónap első felében, egyszer, *Kidus leváná* (Holdszentelés – 157–160. old.) – lásd október 11–12. • Szökőévben, amikor két ádar hónap van, az ádar havi *jorcájtok* és más különleges dátumok megtartásáról különböző szokások vannak. Elterjedt szokás, hogy valamennyit az első ádarban tartják, kivéve *Purimot*, a *bár micvát* és a szökőév második ádarjában történeteket, amiket csak a második ádarban lehet megtartani. Magyarországon a legtöbb közösségben a másik szokást követék, ami szerint a megemlékezéseket a második ádarban tartják, kivéve, ha azok szökőév első ádarjában történtek. *Zájin ádart* emiatt kétszer is jelöltük. •

Február 14-én, vasárnap *Zájin ádar*. *Mose Rábénu*, Mózes mesterünk születésnapja és *jorcájtja*. Számos közösségben szokás különleges *drósét*, beszédet tartani, amelyben többek között az elmúlt évben elhunyt nagy mesterekről

és hitközségi tagokról emlékeznek meg. Ünnepi étkezést rendeznek. • Sok közösségben böjtnapot tartanak. • Sok közösségben a *Hevra kadisa* évi közgyűlést és különleges halvacsorát tart. • Vannak közösségek, ahol a megemlékezéseket a második ádár hónapban tartják (lásd március 16.). •

Február 21–22-én, vasárnap és hétfőn *Purim kátán* és *Susán Purim kátán*. Rendszerint ebben a hónapban van *Purim*, de szökőévben, amikor két ádár van, az ünnepet a másodikban tartjuk meg. Így I. ádár 14-én és 15-én csupán *Purim kátánt*, „kis *Purim*”-ot és „kis *Susán Purim*”-ot tartunk, felkészülve az igazira. • Nem mondunk *Táhánunt*. •

Március 6-án, szombaton, Sábát Skálím, az első a négy különleges szombat közül, melyek egy szombat kihagyásával követik egymást. A Szentély idejében ezen a szombaton hirdették ki a közáldozatokra felhasznált sekel adományozás köteleességét. • Két Tórából olvasunk: az elsőből a hetiszakaszt, a másodikból, a *Máftirnak*, a *Skálím* szakaszt (2Mózes 30:11–16.). • *Muszáf* előtt újhold-hirdetés (236–237. old.). • Ilyenkor még a házidok sem mondják az *Áv háráhámimot* („Az Irgalom Atyja...” – 238. old.). •

Március 8-án, hétfőn askenázi közösségekben a *Minhában Jom kipur kátánt* tartanak (lásd november 9.). •

5787. II. ádár (ádár séné) – 2027. március-április

Március 8-án, hétfőn este és 9–10-én, kedden és szerdán *Ros hodes*, újhold. Nem mondunk *Táhánunt*, és minden *Ámidában*, és az asztali áldásban is elmondjuk a *Jáále vejávo* („Szálljon hozzád...” – például reggel 65. old.) betoldást. • Újholdi imarend. • A hónap első felében, egyszer, *Kidus leváná* (Holdszentelés – 157–160. old.) – lásd október 11–12. •

Március 13-án, szombaton fejezzük be a Tóra-olvasáskor Mózes második könyvét. A befejezéshez egy nagytekintélyű embert hívunk fel, és a könyv befejezésekor azt kívánjuk, hogy legyen erőnk folytatni a tanulást: *házák házák venitházék*. •

Március 16-án, kedden *Zájin ádár*. *Mose Rábénu*, Mózes mesterünk születésnapja és *jorcájtja*. Számos közösségben szokás különleges *drósét*,

beszédet tartani, amelyben többek között az elmúlt évben elhunyt nagy mesterekről és hitközségi tagokról emlékeznek meg. Ünnepi étkezést rendeznek. • Sok közösségben böjtnapot tartanak. • Sok közösségben a *Hevra kadisa* évi közgyűlést és különleges halvacsorát tart. • Vannak közösségek, ahol a megemlékezéseket az első ádár hónapban tartják (lásd február 14.). •

Március 20-án, szombaton *Sábát Záhör*. Ez a második a négy különleges szombat közül, a *Purimot* megelőző szombat – az Ámálékra való emlékezés szombatja. • A Tóra egyiktevőleges parancsa emlékezni a minket gyűlölő Ámálék népre a *Záhör* szakasz felolvasásával. Azért emlékezünk erre ilyenkor, mert Hámán is Ámálék népéből származik. • Két Tórából olvasunk: az elsőből a hetiszakaszt, a másodikból a *Máftirnak* a *Záhör* szakaszt (*5Mózes* 25:17–19.). • Nőknek is kötelességük meghallgatni e szakasz felolvasását. • A Tóra-olvasó, amikor a *zeher* (emlék) szóhoz ér, akkor azt mind a két lehetséges magánhangzóval (*zéher-zeher*) megismétli. •

Március 22-én, hétfőn *Eszter böjtje* reggel 4:06-tól este 18:29-ig, annak emlékére, hogy i.e. 365-ben a bibliai Eszter királyné nagybátyjával, Mordehájjal és a perzsiai zsidók nagy részével együtt böjtölt és esdekelte, hogy meggátolják Hámán tervének megvalósulását (részletesen lásd alább). • Böjtnapi ima (lásd december 20.). • A délutáni imánál szokás három fél sékelt, vagy más „fél pénzeket” adományozni. Ma Magyarországon, talán háromszor 50 forintot (vagyis 100 Ft-nak a felét) lehet adni, vagy inkább fél eurót. • Böjtnapon csak akkor lehet a Tórából a böjttel kapcsolatos részt felolvasni, ha a jelenlévő közösségből legalább hárman böjtölnek. Az előimádkozó azonban csak akkor mondhatja el az *Ánénut*, mint külön áldást, ha legalább tízen böjtölnek. Ha nincs tíz böjtölő, akkor betoldásként mondja azt el a *Soméá tfilá* áldásban, mint magánember, aki böjtöl. •

Purim ünnepe

Március 23-án, kedden *Purim* ünnepe. Megemlékezünk a perzsa uralom alatt élő zsidó nép i.e. 356-ben történt megmeneküléséről, amikor „a gonosz Hámán ellenünk kelt, és az összes zsidót a gyermekektől az öregekig, a csecsemőkkel és asszonyokkal egyetemben akarta elpusztítani, leölni és kiirtani

egyetlen nap alatt” (a purimi imából). • *Purimkor* négy fontos micvát köteleseink megtartani:

Eszter könyvének felolvasása: *Purim* előestéjén a zsinagógában hallgatjuk meg a *Megilát Esztert* (áldásai: 410–412. old.). • Mind a férfiak, mind a nők kötelesek meghallgatni a *Megilá* felolvasását. A gyerekeket is vigyük el a zsinagógába, hogy teljesíthessék ezt a kötelezettséget. • A *Megilá*-hallgatás kötelességét csak akkor teljesítjük, ha a *Megilá* minden egyes szavát halljuk a *Báál* korétól (felolvasó). • A *Megilá*-olvasásnál elterjedt szokás, hogy valahányszor elhangzik a gonosz Hámán neve, a közösség zajt csap. Askenáz szokás csak akkor csapni zajt, amikor a teljes név hangzik el (*Hámán ben Hám dátá*). Hászid szokás akkor is zajongani, amikor a név valamilyen jelzővel szerepel. • Szokás, hogy a közösség az *Is Jehudi*... (*Eszter* 2:5.), az *uMordecháj jácá*... (uo. 8:15.), a *Lá Jehudim*... (uo. 16.) kezdetű részeket, Hámán tíz fiának nevét (uo. 9:7–9.), és a *Megilá* utolsó mondatát (uo. 10:3.) hangosan olvassa fel, mielőtt a *Báál kore* olvasná. • A következő reggelen, *Purim* napján, a *Sáhárit* ima közben is – még tfilinben – újra meghallgatjuk a *Megilát*. Ha valaki nem hallotta ekkor, még egész nap pótolhatja. • *Eszter könyve* új magyar fordítással kapható az EMIH irodában: 267-5746. •

Misloáh mánót: Legkevesebb kétféle étel, ital ajándékot küldünk legalább egy barátunknak. •

Mátánót láevjonim: Mindenki adjon adományt legalább két szűkölködőnek. Még a szegény – aki maga is rászorul az adományra – is kell, hogy adjon. Aki netalán olyan helyen tartózkodik, ahol nincsenek szegények, vagy más okból nem tudja aznap teljesíteni az adományozás kötelezettségét, az tegye félre a pénzt, hogy később azt odaadhassa a rászorulóknak. •

Miste – „Enni, inni, vigadni”: *Purim* napján ünnepi vacsorát tartunk, amelyet még sötétedés előtt kell elkezdeni, éppen ezért a *Minhát* korán imádkozunk. • *Purim* az egyetlen olyan ünnep, amelyen a mértéktelen ivás korlátozását fel szabad rúgni. „Addig kell inni, amíg már nem tudunk különbséget tenni az »átkozott Hámán« és az »áldott Mordecháj« között” – mondják a bölcsek (Talmud, *Megilá* 7b.). Természetesen, aki ismeri magát, és tudja, hogy ha többet iszik a kelleténél, akaratlanul is megszeghet valamilyen vallási előírást

vagy közönségesen kezd viselkedni, jobb, ha még *Purimkor* is eltekint ettől. • Az asztali áldásban elmondjuk az *Ál hániszim* („A csodákért...” – 113. old.) betoldást. •

Purimi szokások: Bár nincs tiltva, hogy *Purimkor* dolgozzunk, mégis méltóbb az ünnephez, ha nem megyünk dolgozni, hanem illő módon megszenteljük a napot. • Elterjedt szokás *Purimkor* jelmezbe bújni, karnevált és egyéb vidám összejöveteleket rendezni. • *Purimról* bővebben a zsido.com/purim honlapon olvashatunk. •

Március 22-én, hétfőn este Purim. Hétköznapi imarend, azzal a különbséggel, hogy az *Ámidában* és az asztali áldásban is elmondjuk az *Ál hániszim* („A csodákért...” – 67. old.) betoldást. • Az *Ámidá* után *Megilá*-olvasás (áldásai: 410–412. old.). • *Álénu* (Záróima – 151–152. old.). •

Március 23-án, kedden a reggeli imában se *Hálélt*, se *Táhánunt* nem mondunk, de *tfilint* rakunk. • Az *Ámidában* elmondjuk az *Ál hániszim* („A csodákért...” – 67. old.) betoldást. • Az *Ámidá* után Tóra-olvasás (három embert hívnak fel), azután *Megilá*-olvasás (áldásai: 410–412. old.). Utána *Ásrétól* („Boldogok...” – 87. old.) a szokásos imarend szerint folytatjuk. • A nap során teljesítjük a fent felsorolt további három *purimi micvát*: *Misloáh mánót*, *Mátánot láevjonim*, *Miste* – „Enni, inni, vigadni”. •

Március 24-én, szerdán Susán Purim: Hámán gonosz terve Susánban, a fővárosban egy nappal később hiúsult meg, mint Perzsia többi részén – erre emlékezünk ezen a napon. • Jeruzsálemben ezen a napon tartanak *Purimot*. • Jeruzsálemen kívül kedd este és szerdán már a szokásos hétköznapi imát mondjuk, *Ál hániszim* nélkül, de *Táhánunt* ezen a napon sem mondunk. •

Március 27-én, szombaton Sábát Párá. Ez a harmadik a négy különleges szombat közül. Emlékezőként a Szentély-korabeli, *Peszáh* előtti rituális megtisztulásra. • Két Tórából olvasunk: az elsőből a hetiszakaszt, a másodikból, a *Máftirnak*, a halotti tisztátalanságból megtisztító *vörös tehénről* szóló részt (4Mózes 19.). •

Április 3-án, szombaton Sábát párását Háhodes. Ez az utolsó a négy különleges szombat közül, a niszán előtti szombat. • Két Tórából olvasunk: az

elsőből a hetiszakaszt, a második Tórából a *Máftir*nak az újholdról és a *peszáhi* áldozatról szóló tórai részt (2Mózes 12.) olvassuk, melyet az Örökkévaló niszán hó előtt parancsolt Mózesnek. • *Muszáf* előtt újhold-hirdetés (236–237. old.). • Ilyenkor még a hászidok sem mondják az *Áv háráhámimot* („Az Irgalom Atyja...” – 238. old.). •

Április 7-én, szerdán askenázi közösségekben a *Minhában Jom kipur* kátánt tartanak (lásd november 9.). • Az esti *Ros hodes* miatt már a Minhában nem mondunk *Táhánunt*. •

5787. niszán – 2027. április–május

Április 7-én, szerdán este és 8-án, csütörtökön *Ros hodes*, újhold. Nem mondunk *Táhánunt*, és minden *Ámidában*, és az asztali áldásban is elmondjuk a *Jáále vejávo* („Szálljon hozzád...” – például reggel 65. old.) betoldást. • Újholdi imarend. • A mai naptól kezdve, a reggeli ima végén, egészen niszán 13-ig (április 20-ig.) szokás 4Mózes 7. fejezetből, az adott naphoz kapcsolódó fejedelem „nászí” szakaszát elolvasni, mert leírja, hogy a sivatagi Sátor felavatása után, niszán hó első napjaiban, hogyan mutatott be minden nap egy-egy törzs felavató áldozatot. Minden nap az arról a napról szóló részt olvassuk, és utána elmondunk egy rövid fohászt, amiben arra kérjük az Örökkévalót, hogy ha az aznap említett törzs ivadéka vagyunk, segítsen rajtunk. A 13. napon a *Zot hánukát hámizbéáh* szakaszt (uo. 7:84–8:4.) olvassuk, a felavatási szertartás összefoglalását. • *Táhánunt* és *Cidkáthát* nem mondunk egészen a hónap végéig (május 7.). • Általános szokás, hogy újholdtól nem eszünk maceszt, hogy mire elérkezik *Peszáhkor* a macesz fogyasztásának parancsolata, mint újdonságot, jó étvággal együk. A hászidok már *Purimtól* kezdve, egy hónapon keresztül nem esznek maceszt. • Niszán a megváltás hónapja, amelynek középpontjában az egyiptomi kivonulás és *Peszáh*, a szabadság ünnepe áll. • A hónap első felében, egyszer, *Kidus leváná* (Holdszentelés – 157–160. old.) – lásd október 11–12. •

Peszáh – A szabadulás ünnepe

Április 21-én estétől 29-ike estéjéig ünnepeljük a *Peszáhot*, a három zarándokünnep egyikét. • A nyolcnapos ünnep a felszabadulás emlékét őrzi, és azt idézi, hogy Izrael gyermekei a kétszáztíz esztendőös egyiptomi rabság után, 3339 évvel ezelőtt kivonultak Egyiptomból. • A kivonulás történetét – amely Mózes küldetését, a fáraó kérlelhetetlenségét, az Isten rendelte tíz csapás sorozatát, majd a zsidók menekülését beszéli el – *Mózes második könyvének* 1–15. fejezete írja le. •

KÜLÖNLEGES PESZÁHI TÖRVÉNYEK

A kovászos: Az egyik kötelezettség az, hogy otthonunkat teljesen megtisztítsuk minden kenyérmorzsától és egyéb kovászos ételtől, *háméc*től. • *Háméc* minden étel, ital, ami az öt fő gabonafajta – búza, rozs, árpa, zab vagy tönköly – felhasználásával készült, ha attól kezdve, hogy a víz érintkezett a liszttel, több mint 18 perc telt el a sütésig, mert ennyi idő után már megindul a kovászosodási (erjedési) folyamat. • Az előírás szerint a kovászos „ne legyen látható” és „ne legyen fellelhető”: ki kell takarítani, fel kell kutatni, és meg kell semmisíteni. Ez mindenre vonatkozik, ami *Peszáhkor* nem kóser – azaz olyasmi, ami *háméc*-ot tartalmazhat –, akkor is, ha nincs benne szemmel látható *háméc*, mint a kenyérben, a száraz tésztákban, a búzalisztben. Például a sör és egyéb gabonából készített ital is *háméc*. • Az askenáz (európai származású) zsidók nem szoktak rizst, kukoricát, földimogyorót és hüvelyeseket sem enni *Peszáhkor*. • Hászidok és más közösségek *Peszáhkor* ügyelnek arra is, hogy a *macesz* ne kerüljön érintkezésbe vízzel vagy nedvességgel (*srujá* – *gebrokszt*), így nem esznek maceszgombócot és hasonló ételeket *Peszáh* első hét napján. A nyolcadik napon azonban a hászidok is esznek *sruját*. •

A kovászos eladása: A gyakorlatban az ünnep egész ideje alatt érinthetetlen kovászost tartalmazó termékeket nem semmisítjük meg, hanem félretesszük, és egy rabbi közvetítésével eladjuk egy nem zsidónak, hogy az ünnep nyolc napja alatt ne legyen birtokunkban. *Peszáh* után, pedig mindent visszavásárolunk. Az ünnep előtti napokban, de legkésőbb április 20-án estig meg

kell bízunk egy rabbit kovászosunk eladásával. Ezt a zsido.com/peszach honlapon is megtehetjük, vagy a *Naptár* végén található űrlap használatával. •

A macesz: A másik kötelezettség, hogy megfelelő mennyiségű, *Peszáhra* alkalmas kóser ételt készítsünk elő, hogy legyen mit ennünk az ünnep nyolc napján. Ezek közül a legfontosabb a *Peszáhra* készült *mácá* (macesz), mert ez helyettesíti a kenyeret. •

Az edények: *Peszáhk*or nem használhatjuk a mindennapi edényeket és evőeszközöket, mert azok *hámecosak*. Sok háztartásban van elkülönített edény- és étkészlet, amelyet csak *Peszáhk*or használnak. Akinek nincs külön *peszáhi* edénye, annak ki kell kóserolnia a mindennapi edényeket. A főzéshez és tááláshoz használt edényeket vízben kell kiforralni, azokat pedig, amelyekben sütni szoktunk, tűzben kell izzítani. A kóseroláshoz, bonyolult mivolta miatt érdemes a rabbi tanácsát kérni. •

A széder esték: *Peszáh* egyik legfontosabb része az ünnep első két estéjén (április 21–22. este) megtartott *széder*, amikre minden szempontból fel kell készülni. Aki nem rendez otthon *szédert*, annak lehetősége van közösségi *széder*en részt venni. Budapesti és országos *széder*-est információért lépjen kapcsolatba az irodánkkal. •

PESZÁH ELŐTTI SZERTARTÁSOK

Április 17-én, szombaton Sábát hágádol. Különleges szombat, mivel a kivonulás csodái már ekkor elkezdődtek. Régi szokás, hogy ezen a *Peszáht* megelőző szombaton, *Sábát hágádolkor* a rabbi nagy beszédet, *drósét* tart a zsinagógában, felkészítve a közösség tagjait a *Peszáhra* és a *peszáhi* törvényekre. • Ettől a szombattól kezdve a délutáni ima után askenáz közösségekben sem mondanak már *Borhi náfsit*, egészen *Sábát Brésétig*. • Elmondjuk a *Hágádának* egy részét *Ávádim hájinutól* („A fáraó rabszolgái voltunk...”) *Ál kol ávonoténuig* („...minden bűnünket”). Az *örködés éjszakája* – *Peszáhi Hágádá* (Chábád Lubavics Egyesület és EMIH, 2009) 32–68. old., *Peszáhi Hágádá fonetikus átírással* (Chábád Lubavics Egyesület és EMIH, 2022.) 16–30. old. • Az esti imában elmarad a *Vijhi noám* („Legyen velünk...” – 313–315. old.), mivel nem lesz teljes a következő munkahét. •

Április 20-án, kedden este *bedikát háméc* (háméc keresés) gyertyafénynél (412. old.) miután a lakásból alaposan kitakarítottuk a hámécet. • Kabbalisztikus szokás ilyenkor 10 kis darab kenyeret alaposan becsomagolva a lakás különböző pontjain elrejtetni, és a keresés során azokat megtalálni. • A zacskóba összegyűjtött hámécot félretesszük, és másnap délelőtt elégetjük. • A keresés után elmondjuk a *Kol hámirát* („Minden élesztő...” – *uo.*), ami által semmivé nyilvánítjuk azt a hámécot, ami véletlenül mégis tulajdonunkban maradhatott.

Április 21-én, szerdán *elsőszülöttek böjtje* 3:55-től. • A böjttel az utolsó egyiptomi csapásra emlékezünk, melyben az összes egyiptomi elsőszülött meghalt, és a zsidó elsőszülöttek megmenekültek. • Aki elsőszülött fiú, vagy aki kiskorú elsőszülött apja, annak vagy böjtölnie kell, vagy ki kell váltania a böjtöt, úgy, hogy részt vesz egy *szijum mászeheten* (az egyik talmudi traktátus tanulásának befejezési ünnepségén). Ha magunk nem is tanultunk, legalább meghallgatjuk a traktátus befejezését, és az ebből az alkalomból rendezett ünnepi lakomától kezdve egész nap folytathatjuk az étkezést. • Reggeli ima korán reggel, hogy legyen idő a megmaradt kenyeret megenni, még a kovászos tilalmának beállta előtt. • Hétköznapi reggeli ima, de elmarad a *Mizmor letodá* („Hálaének. Üdvívalgással...” – 36. old.), mivel a hálaáldozat egyik kenyere háméc, és már nem lenne idő azt megenni *Peszáh* előtt. • A délelőtt folyamán kell elégetni az előző este megtalált és minden más hámécot, amit nem adtunk el egy nem-zsidónak. • Háméc evés legutolsó időpontja a *Báál háTánjá* szerint 10:21. A háméc birtoklásának legkésőbbi időpontja 11:32. Eddig az időpontig kell elégetni a hámécot is. • Ugyanazon időpont előtt, az égetés után, kell elmondani a második *Kol hámirát* („Minden élesztő...” – 412. old.) is. • A nap folyamán *Éruv távsilint* készítünk, hogy főzhessünk az ünnep napjain az ünnep után következő szombatra. Még az ünnep előtt félretesszük szombatra az elkészített ételek közül egy kalácsot, egy adag húst vagy halat vagy tojást, és így, mivel már az ünnep előtt elkezdtünk a szombatra készülni, akkor az ünnep napján folytathatjuk (*Sámuel imája* 342. old.; *Az örökös éjszakája – Peszáhi Hágádá* 10. old., *Peszáhi Hágádá fonetikus átírással* 6. old.). • A *széder* estéhez szükséges sült nyakat még az ünnep beállta előtt készítsük el. Este, az ünnep bejövetele után már nem szabad ezt elkészíteni, mivel ezt nem szoktunk

megenni, főzni ünnepnapon pedig csak étkezés céljára szabad. • Hétköznapi *Minhá* után *A peszáhi áldozat rendjét* mondjuk (*Az örködés éjszakája – Peszáhi Hágádá* 12–15. old., *Peszáhi Hágádá fonetikus átírással* 8–10. old.).

•

PESZÁH ELSŐ ESTÉJE

Április 21-én, szerdán este ünnepi gyertyagyújtás (*Naptár* 6. old.). • Ünnepi esti ima. • Hászid közösségekben az *Ámidá* után *Teljes Hálél*t mondanak (329–333. old.). • *Álénu* (*Záróima* – 185. old.). • A Széder estéken askenáz közösségekben is elmarad a *Kidus* a zsinagógában az ima végén. •

A SZÉDER

Április 21-én, szerdán és 22-én, csütörtökön este kerül sor a hagyományos széderre, a *Peszáh* esti ünnepi vacsorára. A széder során minden zsidónak: 1. maceszt kell ennie, lehetőleg kézzel gyúrt, „smurá” maceszt, • 2. négy pohár bort kell meginnia a *Hágádában* megjelölt részeknél, elsőként a *Kidus*nál (lehetőleg vörösbort), • 3. keserű füvet (*máror*) kell ennie, • 4. el kell mondania a *Hágádát*, az egyiptomi kivonulás történetét; a „hágádá” szó „elbeszélést” jelent; a *Hágádá* egyben a széder lebonyolításának „forgatókönyve” is, • 5. dicsőítő zsoltárokat (*Hálél*t) kell mondania. • A széder esték rendjét és különböző szokásait részletesen az új magyar fordítású, kétnyelvű *Az örködés éjszakája – Peszáhi Hágádá* című könyvben találhatjuk (Budapest, Chábád Lubavics Egyesület és EMIH, 2009). E könyv sok kommentárt, kiegészítést, történetet is tartalmaz. Ennek a *Hágádának* létezik egy kisebb formátumú, fonetikus átírást is tartalmazó kiadása, mely nagyon praktikus lehet a résztvevők számára a széder megtartásakor. • *Hácot hálájíl*, csillagászati éjfél 0:42-kor van, lehetőleg eddig meg kell enni az *áfikománt* az első széder este. • A széderről és a *Peszáhról* bővebben a zsido.com/peszach honlapon olvashatunk. • Az első széder este a *Lefekvés előtti imából* csak a *Smá* („Halljad Izrael...”) első fejezetét (*Sámuel imája – Zsidó imakönyv* 161. old.) és a *Hámápil* áldást mondjuk (165. old.), mert Isten örködésének éjszakája ez.

•

PESZÁH ELSŐ NAPJA

Április 22-én, csütörtökön ünnepi imarend. • A *Muszáf Ámidá* ismétlésekor az előimádkozó elkezd a *Tfilát tált* („Ima a harmatért” – 362–363. old.). A *Tehomot* („A mélység...”) bekezdéstől a közösség is mondja. • Ettől kezdve egész *Szukkotig* minden Ámidában a nyári változatot, *Morid hátált* (például reggel 58. old.) [askenázi közösségek ezt nem mondják] és *Vetén bráhát* (például reggel 61. old.) említünk. • A *Muszáf Ámidá* ismétlésben *Dühenolás* (papi áldás – 360–361. old., részletesen lásd szeptember 12.). •

A TÓRA-OLVASÁS RENDJE PESZÁHRA

Peszáh mind a nyolc napján két Tórából olvasunk. • A *Zsidó imakönyv* 1996-os kiadásában, a 228. oldalon, a héber oldalról sajtóhiba miatt hiányzik a *Könyörület tizenhárom tulajdonsága*. Ez a 71. oldal alapján pótolható. •

Csütörtökön, ünnepen	Öt embert hívnak fel: <i>Mishu ukhu láhem</i> (2Mózes 12:21–51.); <i>Máftir</i> : 4Mózes 28:16–25.; <i>Háftára</i> : <i>Vájomer Jehosuá</i> (Jósuá 3:5–7., 5:2–6:1., 6:27.).
Pénteken, ünnepen	Öt embert hívnak fel: <i>Sor oj keszev</i> (3Mózes 22:26–23:44.); <i>Máftir</i> : 4Mózes 28:16–25.; <i>Háftára</i> : <i>Vájisláh Hámeleh</i> (2Királyok 23:1–9., 21–25.).
Szombaton, félünnepen	Hét embert hívnak fel: <i>Reé Áta omer éláj</i> (2Mózes 33:12–34:26.); <i>Máftir</i> : 4Mózes 28:19–25.; <i>Háftára</i> : <i>Hájtá áláj jád Hásém</i> (Jehezkel 37:1–14.).
Szombaton délután	<i>Smini</i> (3Mózes 9:1–16.)
Vasárnap, félünnepen	Három embert hívnak fel: <i>Kádes li</i> (2Mózes 13:1–16.); <i>Negyedik</i> : 4Mózes 28:19–25.
Hétfőn, félünnepen	Három embert hívnak fel: <i>Im keszef táleve</i> (2Mózes 22:24–23:19.); <i>Negyedik</i> : 4Mózes 28:19–25.
Kedden, félünnepen	Három embert hívnak fel: <i>Bemidbár Szináj</i> (4Mózes 9:1–14.); <i>Negyedik</i> : 4Mózes 28:19–25.

Szerdán, ünnepen	Öt embert hívnak fel: <i>Vájhi besáláh Páro</i> (2Mózes 13:17–15:26.); <i>Máftir</i> : 4Mózes 28:19–25.; <i>Háftárá</i> : <i>Vájdábér Dávid</i> (2Sámuel 22.).
Csütörtökön, ünnepen	Öt embert hívnak fel: <i>Kol hábħor</i> (5Mózes 15:19–16:17.); <i>Máftir</i> : 4Mózes 28:19–25.; <i>Háftárá</i> : <i>Od hájom</i> (Jesája 10:32–12:6.).

PESZÁH MÁSODIK ESTÉJE

Április 22-én, csütörtökön este *Peszáh* második estéje, gyertyagyújtás az ünnepre való tekintettel, kizárólag a megadott időpont után, és csak már égő lángról történhet (*Naptár* 6. old.). • Ünnepi imarend, mint előző este. • Az esti ima végén, az *Álénu* (*Záróima*) előtt *Szfirát háomer* (*Omerszámlálás* – 154–156. old.). •

SZFIRÁT HÁOMER – AZ OMERSZÁMLÁLÁS RENDJE

Peszáh második estéjétől hét teljes héten át – negyvenkilenc napon át – minden este számláljuk a napokat. Az ötvenedik nap *Sávuot* ünnepe. A *Sávuot* szó jelentése „hetek”, ami a számlálás héthetes időszakára utal. • A számlálás célja az, hogy a *Peszáh*, a Kivonulás ünnepe után lélekben felkészüljünk *Sávuotra*, a Tóra-adás ünnepére. • A számlálás *Peszáh* második estéjén kezdődik, amikor egy bizonyos mennyiségű (*omernyi*) új árpát kellett learatni, és másnap áldozatként a Szentélyben bemutatni. Az egész időszak *Szfirát háomer*, „az omer számlálása” néven ismeretes. • Először elmondjuk az *Ál szfirát háomer* áldást (154. old.), utána megemlítjük a nap számát, majd az eltelt hetek és napok számát. Például: „Ma van az omer harmincadik napja, ez négy hét és két nap.” • Az *omerszámlálás* időpontja esténként a csillagok feljövetelétől virradatig tart. Ha szükséges, már naplementétől is lehet számolni. • Aki elfelejtett este számolni, az a következő nap folyamán sötétedésig pótolhatja, de áldásmondás nélkül. A további estéken pedig folytathatja az áldással együtt a számlálást. • Ha egy egész napot kihagytunk, számoljunk továbbra is minden este *Sávuotig*, de áldásmondás nélkül. • Ha már mi magunk nem mondhatunk áldást, és közösséggel imádkozunk, akkor az előimádkozó által mondott áldásra

válaszoljunk „Ámén!”-t, és utána számoljunk magunk is. • A *szfirá* idején pusztította el a pestis rabbi Ákivá több ezer tanítványát. Azóta a *szfirá* alatt részleges gyászidő van, nem tartanak esküvőt, nem vágatnak haját, tilos táncolni és muzsikálni. Ezek a korlátozások azonban nem érvényesek *Lág báomer*kor, a harmincharmadik napon (május 25.), mert ekkor szünetelt a járvány. • Sok askenázi közösségben a hajvágás tilalmát csak *Ros hodes* ijártól (május 7-től) tartják – 33 napon át, de esküvőt ezekben a közösségekben sem tartanak már *Peszáhtól*. • A *Szfirát háomer* utolsó három napja (június 8-tól) már nem a gyász, hanem a Tóra-adásra való felkészülés jegyében telik, ezért ekkor már lehet házasodni is. Elterjedt szokás szerint már *Ros hodes* szivántól (június 6-tól) is házasodnak. • Hászid szokás szerint csak a *Sávuot* előtti napon vágnak haját. •

PESZÁH MÁSODIK NAPJA

Április 23-án, pénteken ünnepi imarend. • Este befejeződik *Peszáh* első két napja és kezdődik *Sábát hol hámoéd*, a félünnep szombatja. • A péntek esti gyertyagyújtáskor a szokásos áldásokat mondjuk (*Naptár* 6. old.). Még besötétedés (19:25) előtt, de csak égő lángról gyújtunk. • Askenáz közösségekben a szombatfogadást szokásos módon, *Lehu neránenával* („Hadd örvendezzünk...” – 166. old.) kezdik, de a *Lehá dodiból* kihagyják a *Hitnáári* („Fel a porból!” – 170. old.) bekezdést. Hászid közösségekben a szombatfogadást *Mizmor leDáviddal* kezdik. • Az *Ámidában*, *Jáále vejávo* („Szálljon hozzád...” – 178–179. old.) betoldást mondunk • Askenáz közösségekben sem mondják a *Báme mádlikin* Misna-fejezetet (182–184. old.). • *Álénu* (*Záróima* – 185. old.) előtt *Szfirát háomer* (*Omerszámlálás* – 154–156. old.). • Otthon a szombat tiszteletére mondott *Sáalom áléhem* (Angyalok köszöntése) kezdetű részt egészen a *Kidusig* halkan mondjuk (187–189. old.). •

Április 24-én, szombaton félünnep, *hol hámoéd* első napja. • Szombati félünnep reggeli *Sáhárit* ima: Az eleje olyan, mint a szombati, de az *Ámidában* a *Jáále vejávo* („Szálljon hozzád...” – 224. old.) betoldással. • Az *Ámidá* után fél *Hálél* (329–333. old.), majd az ünnepi imarenddel folytatjuk. • Két Tórából olvasunk. • Askenáz közösségben szokás ilyenkor a *Tóra-olvasás* előtt, Salamon király *Sir hásim* (*Az énekek éneke*) könyvét olvasni. • Délután szombati

Ámidá Jáále vejávo („Szálljon hozzád...” – 277. old.) betoldással. • A Cidkáthá cedek („Az igazad...” – 279. old.) elmarad. • Este a szombat kimenetelével félünnepi hétköznapi esti ima. Az Ámidában Morid hátált („...aki harmatot hullat!” – 144. old.) [askenázek nem mondják]; Átá honántánut („Te ajándékoztad...” – 145. old.); Vetén bráhát („...s hozz áldást...” – 146. old.) és Jáále vejávo („Szálljon hozzád...” – 148. old.) betoldás. • Az esti imában elmarad a Vihi noám („Legyen velünk...” – 313–315. old.), mert nem lesz teljes a következő munkahét. • Álénu (Záróima – 185. old.) előtt Szfirát háomer (Omerszámlálás – 154–156. old.). • Az ima után Hávdálá (Szombatbúcsúztató – Naptár 163–165. old.), peszáhi fűszerrel (*beszámim*) és gyertyával (*nér*). •

Április 25–27-ig, vasárnaptól keddig *hol hámoéd*, félünnep. Ezekre a napokra nem vonatkoznak a szigorú ünnepi munkatiltalmak, de ha tehetjük, jobb, ha nem megyünk munkába, és igyekszünk megőrizni az ünnepi hangulatot, amelyre bizonyos tevékenységek tilalma is emlékeztet. • A *háméc* tilalma, természetesen *Peszáh* mind a nyolc napján át érvényben van. • Félünnepi imarend. A *Mizmor letodá* („Hálaének...” – 36. old.) elmarad. • Hászidok félünnepen nem szoktak *tfilint* rakni. • Azok is, akik raknak *tfilint*, a *Hálél* előtt leveszik (az előimádkozó *Hálél* után). Kivételt vasárnap képez: ekkor a *Tóra-olvasás* a *tfilin*ről szól, ezért csak *Tóra-olvasás* után veszik le. • A *Tóra-olvasása* utáni fél *Kádíst* csak a második *Tóra-olvasása* után mondjuk. •

PESZÁH UTOLSÓ KÉT NAPJA

Április 27-én, kedden este ünnepi gyertyagyújtás *Sehehejánu* áldás nélkül (*Naptár* 6. old.). • Félünnepi délutáni ima, ünnepi esti ima. • Álénu (*Záróima* – 185. old.) előtt *Szafirát háomer* (*Omerszámlálás* – 154–156. old.). • Ünnepi *Kidus*, *Sehehejánu* áldás nélkül (340–341. old.). • A Sás-tenger kettéválasztásának emlékére a csoda évfordulóján, ezen az estén, a haszidok ébren maradnak egész éjjel. •

Április 28–29-én, szerdán és csütörtökön, *Peszáh* utolsó két napján ünnepi imarend. Szerdán askenázi közösségekben a reggeli ima részeként rendszeresen elmondott Tenger dalát, *Oz jásir* („Akkor énekelték...” – 210–211.

old.) ez alkalommal a közösség az előimádkozóval versenként felváltva, hangosan énekl. • A *Zsidó imakönyv* 1996-os kiadásában, a 228. oldalon, a héber oldalról sajtóhiba miatt hiányzik a *Könyörület tizenhárom tulajdonsága*. Ez a 71. oldal alapján pótolható. • *Tóra-olvasás* két Tórából (öt plusz egy embert hívnak fel), és *Háftárak* (lásd fent). • A *Muszáf Ámidá* ismétlésében *Dühenolás* (papi áldás – 360–361. old., részletesen lásd szeptember 12.). •

Április 29-én, csütörtökön a *Tóra-olvasás* után *Jizkor* (*Mázkir*) ima elhunytjaink emlékére (349. old.). A *Mázkir*ről és a mondandó imáról lásd részletesen *Naptár* 187–190. old. • Az a szokás, hogy erre az imára csak az marad a zsinagógában, akinek valamelyik szülője már nincs az élők sorában. • Hászid szokás ezen a délutánon az ünnepi *Minhá* ima után úgynevezett messiási lakomát – *szeudát másiáhot* tartani, mivel a megváltás nagy ünnepének végén, *Peszáh* utolsó napján, „már fénylik a Messiás sugara, és érezhető a közeledő végleges megváltás”. Ezen az étkezésen szokás négy pohár bort inni. • Este, az ünnep kimenetelével hétköznapi ima az *Ámidában Átá honántánu* („Te ajándékoztad...” – 145. old.) betoldással. • *Álénu* (*Záróima* – 185. old.) előtt *Szafirát háomer* (*Omerszámlálás* – 154–156. old.). • *Hávdálá* (Ünnepbúcsúztató – *Naptár* 163–165. old.) csak borral, fűszer (*beszámim*) és gyertya (*nér*) nélkül. •

Április 30-án, pénteken *Iszru hág*, az ünnep másnapja. Nem mondunk *Táhánunt* a hónap végéig (május 7.).

Április 30-án péntek este és május 1-én, szombaton. Mától, *Peszáh* és *Sávuot* között askenázi szokás a *Lehá dodit* hagyományos gyászdallammal énekelni, és minden szombaton elmondani az *Áv háráhámimot* („Az Irgalom Atyja...” – 238. old.). • *Muszáf* előtt újhirdetés (236–237. old.). • A haszidok nem mondják az *Áv háráhámimot* („Az Irgalom Atyja...”) ezen a szombaton. • A *Minhá* délutáni imában a *Cidkáthá cedek* („Az igazad...” – 279. old.) elmarad. • *Peszáh* végétől Ros hasánáig szokás minden szombat délután a *Pirké ávot* (Az atyák tanításai) egy-egy fejezetét tanulmányozni. A hat fejezet befejezése után mindig újrakezdjük. • *Pirké ávot* első fejezet (287–289. old.). •

Május 6-án, csütörtökön az esti *Ros hodes* miatt már a *Minhá*ban nem mondunk *Táhánunt*. •

5787. ijar – 2027. május-június

Május 6-án, csütörtökön este és 7-én, pénteken *Ros hodes*, újhoid első napja. Nem mondunk *Táhánunt* és minden *Ámidában*, és az asztali áldásban is elmondjuk a *Jáále vejávo* („Szálljon hozzád...” – például reggel 65. old.) betoldást. • Újhoidi imarend. • A hónap első felében, egyszer, *Kidus leváná* (Holdszentelés – 157–160. old.) – lásd október 11–12. •

Május 8-án, szombaton *Ros hodes*, újhoid második napja. Szombati újhoidi imarend (lásd Naptár askenáz imarend: 63. old., hászid imarend: 75. old.). • Minden *Ámidában*, és az asztali áldásban is elmondjuk a *Jáále vejávo* („Szálljon hozzád...” – például reggel 224. old.) betoldást. • A *Minhá* délutáni imában a *Cidkáthá cedek* („Az igazad...” – 279. old.) elmarad. • A *Minhá* után tanulmányozzuk a *Pirké ávot* (*Az atyák tanításai*) második fejezetét (289–293. old.). •

Május 15-én, szombaton sok askenáz közösségben a *Muszáf* ima előtt hirdetik ki a hétfő–csütörtök–hétfői böjti ciklust (lásd október 17.). • A délutáni *Minhá* ima után tanulmányozzuk a *Pirké ávot* (*Az atyák tanításai*) harmadik fejezetét (293–297. old.). •

Május 21-én, pénteken *Peszáh séni* („Második Peszáh”). A Szentély idejében ezen a napon lehetőség adódott a *Peszáh*kor elmaradt áldozat bemutatására (lásd: 4Mózes 9:1–14.). • Nem mondunk *Táhánunt*. • Szokás ilyenkor egy kis maceszt enni. •

Május 22-án, szombaton a délutáni *Minhá* ima után tanulmányozzuk a *Pirké ávot* (*Az atyák tanításai*) negyedik fejezetét (297–300. old.). •

Május 24-én, hétfőn az esti örömnapi miatt már a *Minhá*ban nem mondunk *Táhánunt*. •

Május 25-én, kedden *Lág báomer*, az *omerszámlálás* harmincharmadik napja, örömnapi. Ezen a napon szűnt meg a szörnyű pestisjárvány, amely Ákivá

rabbi tanítványait pusztította (i.sz. 120. körül), s amely miatt az *omer* idejébe részleges gyászt tartunk. • Ugyancsak ezen a napon van a híres talmudi bölcs, Simon bár Joháj rabbi (II. század), a *Zohár* szerzőjének a halálozási évfordulója is. • Ezen a napon szünetel a gyász, lehet esküvőt tartani stb. (lásd még *Az omerszámlálás rendje*, *Naptár* 135–136. old.). • Nem mondunk *Táhánunt*, és szokásos a szabadban összejöveteleket rendezni, esetleg tábortüzet rakni. •

Május 29-én, szombaton a *Tóra*-olvasásban hangzik el a *Toháhá* – „fenyítés” (*3Mózes* 26:14–43.), a szakasz vészes tartalma miatt halkabban olvassák fel és nem szoktak senkit sem felhívni a Tórához, hanem ezt szokták kihirdetni: *Jáámod mi sejirce*, „Jöjjön, aki akar”. Hászid szokás, hogy a *Tóra*-olvasó maga megy fel a Tórához, anélkül, hogy hívnák. Aki feljön a Tórához, elmondja a szokásos áldásokat. • Ezen a szombaton fejezzük be *Mózes* harmadik könyvét. A befejezéshez, egy nagytekintélyű embert hívunk fel, és a könyv befejezésekor azt kívánjuk, hogy legyen erőnk folytatni a tanulást: *házák házák venitházék*. • A délutáni *Minhá* ima után tanulmányozzuk a *Pirké ávot* (*Az atyák tanításai*) ötödik fejezetét (300–305. old.). •

Június 3-án, csütörtökön Askenáz közösségekben a *Minhában Jom kipur kátán mukdámot* tartanak (lásd november 9.). •

Június 5-én, szombaton *Muszáf* előtt újhoid-hirdetés (236–237. old.). • Hászid közösségben is szokás elmondani az *Áv háráhámimot* („Az Irgalom Atyja...” – 238. old.). • A délutáni *Minhá* imában a *Cidkáthá cedek* („Az igazad...” – 279. old.) elmarad. • A délutáni *Minhá* ima után tanulmányozzuk a *Pirké ávot* (*Az atyák tanításai*) hatodik fejezetét (305–310. old.). • Az esti imában elmarad a *Vijhi noám* („Legyen velünk...” – 313–315. old.), mivel nem lesz teljes a következő munkahét. •

5787. sziván – 2027. június-július

Június 5-én, szombaton este és 6-án, vasárnap *Ros hodes*, újhoid. Nem mondunk *Táhánunt*, és minden *Ámidában*, és az asztali áldásban is elmondjuk a *Jáále vejávo* („Szálljon hozzád...” – például reggel 65. old.) betoldást. • Újhoidi imarend. • A hónap első felében, egyszer, *Kidus leváná* (Holdszentelés

– 157–160. old.) – lásd október 11–12. • *Ros ĥodestól* egészen június 13-ig, *Iszru Hágig*, nem mondunk *Táhánunt*. A *hászidok* egészen június 17-ig nem mondanak *Táhánunt*, mert eddig lehet még pótolni a Szentélyben az ünnepi áldozat bemutatását, amit a zárándokok hoztak magukkal. •

Június 8-án, keddtől. A *Szfirát háomer* utolsó három napja (június 8–10.) már nem a gyász, hanem a *Tóra*-adásra való felkészülés jegyében telik, ezért ekkor már lehet házasodni is. Elterjedt szokás szerint már *Ros ĥodes* szivántól (június 6-tól) is házasodnak. *Hászid* szokás szerint csak a *Sávuot* előtti napon vágnak haját. •

Sávuot – A Tóra-adás Ünnepe

Június 10-én, csütörtökön este és 11–12-én, pénteken és szombaton *Sávuot*, a *Tóra*-adás ünnepe, a három zárándokünnep egyike. • Az ünnepnek két oka van: megemlékezünk a teremtés után 2448 évvel – ezelőtt 3339 évvel – történt Szináj-hegyi *Tóra*-adásról, valamint az első gyümölcsök áldozatáról – a *bikurim*ról –, melyet hálaadásként ajánlottak fel a jeruzsálemi Szentélyben. • Szokás a zsinagógát és az otthont zöld növényvel és virággal díszíteni: Bölcseink tanítása szerint, noha a Szináj-hegy a sivatagban van, a *Tóra*-adás tiszteletére virágba borult. Sok közösségben a *Tóra*-tekercseket is virágdísszel ékesítik. •

Június 10-én, csütörtökön a nap folyamán *Ēruv távsilint* készítünk, hogy főzhessünk a kétnapos ünnep második napjára eső szombatra. Még az ünnep előtt félretesszünk szombatra az elkészített ételek közül egy kalácsot, egy adag húst vagy halat vagy tojást, és így, mivel már az ünnep előtt elkezdtünk a szombatra készülni, akkor az ünnep napján folytathatjuk (*Sámuel imája* 342. old.). •

Június 10-én, csütörtökön este ünnepi gyertyagyújtás (*Naptár* 6. old.). • Az esti imát igyekeznek későn kezdeni, hogy teljesen vége legyen az *omer* 49. napjának is, mert csak azután kezdődik *Sávuot* ünnepe. • Ünnepi esti ima. • Ünnepi *Kidus* (340–341. old.) • Szokás, hogy a férfiak egész éjjel virrasztanak és tanulnak, kijavítva ezzel azt a hibát, hogy a zsidók a *Tóra*-adás reggelén elaludtak. • Sok közösségben ilyenkor a külön erre az alkalomra összeállított *Tikun lél Sávuotot* olvassák fel, mely a *Tóra* minden részéből – a Bibliából, a

Misnából, a Talmudból és a Zohárból foglal magába részeket. • *Sávuotról* bővebben a zsido.com/savuot honlapon olvashatunk. •

Június 11-én, pénteken *Sávuot* első napja, ünnepi imarend. • *Tóra-olvasás* előtt az *Ákdámút* költeményt askenáz közösségekben hagyományos dallammal, az előimádkozó vagy a rabbi és a közösség között felváltva szokás felolvasni. • Az *Ákdámút Sávuot ünnepére – Isten és a zsidó nép szerelmi verse* magyar fordítása (EMIH, 2007) kapható az irodában: 267-5746. • A *Zsidó imakönyv* 1996-os kiadásában, a 228. oldalon, a héber oldalról sajtóhiba miatt hiányzik a *Könyörület tizenhárom tulajdonsága*. Ez a 71. oldal alapján pótolható. • A Tórából felolvassák a *Tóra*-adás történetét és a Tízparancsolatot (2Mózes 19–20.), amit mindenkinek kötelessége meghallgatni. Ilyenkor még a kisgyerekeket is el szokták hozni a zsinagógába. • A Tízparancsolatot a közösség állva hallgatja. Hászid szokás, hogy ilyenkor a *Tóra* felé fordulnak. • A *Muszáf Ámidá* ismétlésében *Dűhenolás* (papi áldás – 360–361. old., részletesen lásd szeptember 12.). • Az ünnepi ebédnél szokás édes, tejes ételeket enni, mert az „édes” *Tóra* is a tejhez hasonlatos. • Az esti szombati és ünnepi gyertyagyújtás *Sehehejánu* áldással (*Naptár* 6. old.) még besötétedés előtt (20:22), de csak égő lángról gyújtunk. • Askenáz közösségekben a szombatfogadást szokásos módon, *Lehu neránenával* („Hadd örvendezzünk...” – 166. old.) kezdik, de a *Lehá* dodiból kihagyják a *Hitnáári* („Fel a porból!” – 170. old.) bekezdést. Hászid közösségekben a szombatfogadást *Mizmor leDáviddal* kezdik. • Péntek esti ünnepi ima szombati betoldásokkal. • Askenázoknál elmaradnak a *Máarávit* költemények, amelyet sok közösségben máskor szoktak mondani. • Otthon a szombat tiszteletére mondott *Sáalom áléhem* (Angyalok köszöntése) kezdetű részt (187–188. old.) egészen a *Kidusig* halkan mondjuk. • Ünnepi *Kidus* (340–341. old.) szombati betoldásokkal. •

Június 12-én, szombaton *Sávuot* második napja, ünnepi imarend szombati betoldásokkal. • Askenáz közösségben szokás a *Tóra-olvasás* előtt Dávid királyra emlékezve *Rút* könyvét olvasni (Rút volt Dávid király ősanyja). • *Tóra-olvasás* után *Jizkor (Mázkir)* ima elhunytjaink emlékére (349. old.). A *Mázkir*-ről és a mondandó imáról lásd részletesen *Naptár* 187–190. old. • Az a szokás, hogy erre az imára csak az marad a zsinagógában, akinek valamelyik

szülője már nincs az élők sorában. • A *Muszáf Ámidá* ismétlésében sok közösségben *Dűhenolás* (papi áldás – 360–361. old., részletesen lásd szeptember 12.). • Este hétköznapi esti ima az Ámidában az *Átá honántánu* („Te ajándékoztad...” – 145. old.) betoldással. • *Hávdálá* (Szombat- és ünnepbúcsúztató – *Naptár* 163–165. old.) borral, fűszerrel (*beszámim*) és gyertyával (*nér*). •

Június 13-án, vasárnap *Iszru hág*, az ünnep másnapja. Askenáz szokás szerint nem mondunk *Táhánunt* ezen a napon, hászid szokás szerint egészen június 17-ig. •

Június 19-én, szombaton a délutáni *Minhá* ima után elkezdjük a *Pirké ávot* (Az atyák tanításai) második ciklusát az első fejezet tanulmányozásával (287–289. old.). •

Június 25-én, pénteken (sziván 20.) a Holokausztban elpusztított mártírok gyásznapija. Közvetlen a Holokauszt után, a magyar ortodox rabbik ezt a napot tűzték ki a Holokausztban elpusztított mártírok emléknapijaul. Aki nem tudja hozzátartozói halálozásának napját, az ezen a napon tartsa a *jorcájt* évfordulót. • Eredetileg a XVII. századi lengyel rabbik nyilvánították gyásznapiaként ezt a napot a Hmelnyickij-féle pogromokban (a *Táh* és *Tát* években: 1648–1649) megölt mártírok emlékére. •

Június 26-án, szombaton a délutáni *Minhá* ima után tanulmányozzuk a *Pirké ávot* (Az atyák tanításai) második fejezetét (289–293. old.). •

Július 3-án, szombaton *Muszáf* előtt újhold-hirdetés (236–237. old.). • A hászidok sem mondják az *Áv háráhámimot* („Az Irgalom Atyja...” – 238. old.). • A *Minhá* délutáni ima után tanulmányozzuk a *Pirké ávot* (Az atyák tanításai) harmadik fejezetét (293–297. old.). •

Július 4-én, vasárnap askenáz közösségekben a *Minhában Jom kipur* kátánt tartanak (lásd november 9.). • Azt esti *Ros hodes* miatt már a *Minhában* nem mondunk *Táhánunt*. •

5787. támuz – 2027. július–augusztus

Július 4-én, vasárnap este és 5–6-án, hétfőn és kedden *Ros hodes*, újhold. Nem mondunk *Táhánunt* és minden *Ámidában*, és az asztali áldásban is elmondjuk a *Jáále vejávo* („Szálljon hozzád...” – például reggel 65. old.) betoldást. • Újholdi imarend. • A hónap első felében, egyszer, *Kidus leváná* (Holdszentelés – 157–160. old.) – lásd október 11–12. •

Július 10-én, szombaton a délutáni *Minhá* ima után tanulmányozzuk a *Pirké ávot* (Az atyák tanításai) negyedik fejezetét (297–300. old.). •

Július 17-én, szombaton, támuz 12., a hatodik lubavicsi rebbe, *Joszéf Jichák Schneerson* rabbi (*Friediger Rebbe*) születésnapja és szabadulása a szovjet börtönből 1927-ben. • Ilyenkor még a hászidok sem mondják az *Áv háráhámimot* („Az Irgalom Atyja...” – 238. old.). • A délutáni *Minhá* imában a *Cidkáthá cedek* („Az igazad...” – 279. old.) hászid közösségekben elmarad. • A délutáni *Minhá* ima után tanulmányozzuk a *Pirké ávot* (Az atyák tanításai) ötödik fejezetét (300–305. old.). •

Július 18-án, vasárnap, támuz 13., a hatodik lubavicsi rebbe előző napi szabadulása miatt a hászidok ezen a napon sem mondanak *Táhánunt* az imában. •

Július 22-én, csütörtökön *Sivá ászár beTámuz* (Támuz 17.) böjtje reggel 2:51-től este 21:08-ig. • I.sz. 70-ben ezen a napon törték át Titusz hadai Jeruzsálem falait, és három héttel később, *áv 9-én* a város és a Szentély a rómaiak kezére került. • Ettől a naptól kezdődik a háromhetes (*dráj vohen*) gyászciklus, amely *áv 9-ig* tart. Ezekben a napokban nem tartunk esküvőt, nem nyiratkozunk, és nem hallgatunk élőzenét. • Askenáz közösségekben ilyenkor péntek esténként a *Lehá dodi* imát (169–170. old.) gyászos dallammal éneklük [hászidoknál ez nem szokás, mert szombaton általában szünetel a gyász], és szombat reggelénként *Áv háráhámimot* („Az Irgalom Atyja...” – 238. old.) mondanak. • Böjtnapi imarend (lásd december 20.). •

Július 24-én, szombaton a délutáni *Minhá* ima után tanulmányozzuk a *Pirké ávot* (Az atyák tanításai) hatodik fejezetét (305–310. old.). •

Július 31-én, szombaton fejezzük be a *Tóra-olvasáskor Mózes negyedik könyvét*. A befejezéshez egy nagytekintélyű embert hívunk fel, és a könyv befejezésekor azt kívánjuk, hogy legyen erőnk folytatni a tanulást: *házák házák venitházék*. • *Muszáf* előtt újhold-hirdetés (236–237. old.). • Ilyenkor a házidok nem mondják az *Áv háráhámimot* („Az Irgalom Atyja...” – 238. old.). • A délutáni *Minhá* ima után kezdjük a *Pirké ávot* (Az atyák tanításai) harmadik ciklusát az első fejezet tanulmányozásával (287–289. old.). •

Augusztus 3-án, kedden askenáz közösségekben a *Minhában Jom kipur kátánt* tartanak (lásd november 9.). • Az esti *Ros hodes* miatt már a *Minhában* nem mondunk *Táhánunt*. •

5787. menáhem év – 2027. augusztus–szeptember

Augusztus 3-án, kedden este és 4-én, szerdán *Ros hodes*, újhold. Nem mondunk *Táhánunt*, és minden *Ámidában*, és az asztali áldásban is elmondjuk a *Jáále vejávo* („Szálljon hozzád...” – például reggel 65. old.) betoldást. • Újholdi imarend. • Szokás csak *Tisá beÁv* után mondani *Kidus levánát* (Holdszentelés – 157–160. old.). •

A nájn teg – A kilenc gyásznapi

Áv hónap első kilenc napja, mely augusztus 13-án, pénteken délig tart az előző mintegy két hét gyászának folytatása súlyosabb formában. Nem mulatunk, nem eszünk húst, nem iszunk bort: a jeruzsálemi Szentélyek évezredekkel ezelőtti pusztulását siratjuk. • Vannak, akik ilyenkor az elsőszülöttek böjtjéhez hasonlóan, egy *Szijum Mászehettel* (egy talmudi traktátus tanulmányának befejezése) váltják ki a gyászt, és a *micva-étkezésnél* esznek húst, vagy isznak bort. • A borivás tilalma olyan szigorú, hogy még a szombat esténként elmondott *hávdálá* (Szombatbúcsúztató – *Naptár* 163–165. old.) pohár borát is, ha lehet, egy kiskorú gyermeknek adjuk (olyannak, aki már érti az áldásmondás lényegét), ha nincs ilyen gyermek, akkor megihatja az áldásmondó is. • *Hábád* házsid szokás minden napon *Szijumot* rendezni, de ennek ellenére sem esznek húst vagy isznak bort. A szokásnak az az idézet az alapja, hogy „Cion jog által váltatik meg és megtérői jótékonykodás által” (*Jesájá* 1:27.), vagyis minél több

Tóra tanulás és játékoskodás által lehet megváltani Izraelt, segíteni a Messiás eljövetelét, és helyreállítani a Szentélyt. • A gyásznapokról bővebben a zsido.com/tisabeav honlapon olvashatunk.

Augusztus 7-én Sábát Házon az év 9. előtti szombat. A különleges *háftárát* (*Házon Jesájáhu*, *Jesájá* 1:1–27.) askenáz szokás, hogy a rabbi olvassa fel gyászos dallammal. • Askenáz közösségekben szokás ilyenkor hétköznapi ruhát hordani a gyászra emlékezve. Hászidok azonban ezt a szombatot, a *Sábát* szentsége miatt teljességgel gyásztól mentesen tartják meg szombati ruhában. • A délutáni *Minhá* ima után tanulmányozzuk a *Pirké ávot* (*Az atyák tanításai*) második fejezetét (289–293. old.). •

Augusztus 11-én, szerdán a gyászra való tekintettel már a Tisá beÁvot megelőző délután tartózkodunk a Tóra-tanulástól, ami örömet okoz. • Kora délután *Minhá*. • Az esti gyásznapi miatt már a *Minhá*-ban nem mondunk *Tá-hánunt*. • A böjt előtt nagy étkezést tartunk. Később újból kezet mossunk kenyérhez és megtartjuk az úgynevezett *szeudá hámafszeketet*, az elkülönítő étkezést, ami után a böjtöt megkezdjük. Ehhez az étkezéshez a földre ülünk, levesszünk a bőrcipőt és csak kenyeret és tojást eszünk. Szokás a tojást hamuba mártani. • Az étkezés 20:03 előtt befejezendő. •

Tisá beÁv gyászünnepe

Augusztus 11-én, szerdán este és 12-én, csütörtökön év 9., az év legszomorúbb napja. Böjt szerdán 20:03-tól csütörtökön 20:35-ig. • Ezen a böjt- és gyásznapon emlékezünk az Első Jeruzsálemi Templom lerombolására (i.e. 422.) és a Második Templom megsemmisülésére (i.sz. 70.). Az Első Templomot a babilóniaiak fosztották ki és égették porig, a Másodikat a rómaiak, az év ugyanazon napján. • A Templomnak, a nép vallási központjának lerombolása nem csak a vallásra mért súlyos csapást, hanem az első, illetve a második zsidó állam megszűnését is jelentette, és a zsidók száműzetését. A századok során is többször történtek *Tisá beÁv*-kor tragikus események a zsidó néppel. • Nem eszünk, nem iszunk, nem mosakszunk, nem borotválkozunk, a nők nem festik ki magukat, nem élünk házaseletet, és nem hordunk bőrcipőt. • Nem tanulunk Tórát, mert a tanulás örömet okoz. • Szabad olvasni *Jeremiás siralmait*, *Jób*

könyvét, Jeremiás könyvének részleteit és a Talmudból a Templom lerombolásával vagy a gyász törvényeivel foglalkozó részeket. • Nem megyünk dolgozni legalább estétől délig. • Délig alacsony (3 *tefáhn*ál, azaz 24 cm-nél alacsonyabb) zsámolyon ülünk, mint a gyászolók a *sivá* hetében. •

A GYÁSZNAP ESTJÉNEK IMARENDJE

Augusztus 11-én, szerdán este hétköznapi esti ima. • Halkan imádkozunk. • Az *Ámidá* után az előimádkozó teljes *Kádíst* mond. • Ezt követően *Jeremiás siralmait*, a *Megilát Éhát* olvassuk gyászos dallammal. • *Éhát* követően a *Kinotból*, *Siralmas énekekből* olvasunk, majd *Veátá kádossal* („Te, aki...” – 314–315. old.) folytatjuk. • Az előimádkozó ezután elmondja a teljes *Kádíst*, de kihagyja belőle a *Titkábél* („Fogadtassék...”) bekezdését. [Egészen másnap délutánig nem mondja az előimádkozó ezt a bekezdést a *Kádísban*.] • *Álénu* – (*Záróima* – 151–152. old.). • A nap gyászos jellegét azzal is kimutatjuk, hogy levesszük a *Tóra*-szekrény függönyét (*párohet*). • Van, ahol kioltják a fényeket, és kézben tartott gyertyák fénye mellett mondják az imákat. • *Jeremiás siralmi* és válogatások a *Siralmas énekekből* magyar fordítása (Chábád Lubavics Egyesület, 2002) kapható az irodánkban. •

A GYÁSZNAP REGGELÉNEK IMARENDJE

Augusztus 12-én, csütörtökön a szükséges kézmosásoknál csak az ujjaink végét mossuk meg. • A reggeli áldásokból *hászid* szokás szerint elmarad a *Se-ászá li kol corki* („...aki minden szükségletemről gondoskodik!” – 16. old.) áldás, hiszen nem hordhatunk bőrcipőt. • A *tálitot* és a *tfilint* nem vesszük fel reggel, csak a *Minhá* délutáni imánál, mert ezek díszek. • A *Báruh seámárnál* („Áldott, kinek...” – 33. old.) nem csókoljuk meg a két *cicitet*, és a *Smában* sem csókoljuk meg a *cicitet* (54. old.). • Szokásos hétköznapi *Ámidá*, de az ismétlésénél az előimádkozó elmondja az *Ánénu* („Válaszolj...” – 60. old.) betoldást. • Az *Ámidá* ismétlésében elmarad a papi áldás (68. old.). • Nem mondunk *Táhánunt*. • *Tóra*-olvasáshoz három embert hívnak fel, a harmadik a *Máftir*. • Gyászimákat, *Kinotot* mondunk alacsony zsámolyon ülve. • *Ásré, Uvá leCion* (87–90. old.), de az *Uvá leCionból* kihagyjuk a *Veáni zot briti...* („Én ezt a szövetséget...” – 88. old.) kezdetű mondatot. • *Álénu* (*Záróima* –

91–92. old.). • Gyászolók Kádisa. • A *Napi zsoltár* (93–96. old.) és a *Kávé* („Reménykedj...” – 98–99. old.) elmarad a reggeli imánál. • Böjtnapon csak akkor lehet a Tórából a böjttel kapcsolatos részt felolvasni, ha a jelenlévő közösségből legalább hárman böjtölnek. Az előimádkozó azonban csak akkor mondhatja el az *Ánénut*, mint külön áldást, ha legalább tizen böjtölnek. Ha nincs tíz böjtölő, akkor betoldásként mondja azt el a *Soméá tfilá* áldásban, mint magánember, aki böjtöl. •

A GYÁSZNAP DÉLUTÁNJÁNAK IMARENDJE

A zsinagógában visszahelyezzük a *párohetet*. • Felrakjuk a *tálitot* és a *tfilint* (12. old.). • *Smá* (53–54. old.). • *Napi zsoltár* (93–96. old.). • *Kávé* („Reménykedj...” – 98–99. old.) – ahol szokás egész évben a reggeli imában ezt mondani. • *Korbánót* (Szentélybeli szertartások – 122–124. old.). • *Ásré* („Boldogok...” – 125. old.). • Az előimádkozó fél *Kádist* mond, majd *Tóra-olvasás*. Három embert hívnak fel a Tórához, a harmadik a *Máftir*. • *Ámidá* (*Tizennyolc áldás* – 126–134. old.), a *Náhém* („...vigasztald...” – 130. old.) betoldással, és aki böjtöl, elmondja az *Ánénu* („Válaszolj...” – 130. old.) betoldást is. • Az *Ámidá* ismétlésében az előimádkozó elmondja az *Ánénu* („Válaszolj...” – 128. old.) áldást, a *Náhém* („...vigasztald...” – 130. old.) betoldást, és a papi áldást (133. old.). • Askenáz közösségekben *Szim sálot* („Hozz békét...” – 133. old.) mondunk. • *Álénu* (*Záróima* – 137. old.). •

A BÖJT VÉGE

A böjt kimenetelekor, 20:35 után pótoljuk a reggeli kézmosást. • *Kidus leváná* (Holdszentelés – 157–160. old.), ha a Hold tisztán látható az égbolton. • Ha a Hold nem látható, augusztus 17-én kedd hajnalig még lehet mondani (lásd október 11–12.). • Ugyan *Tisá beÁv* böjtje estig tart, de utána sem eszünk húst, nem iszunk bort, és nem ünneplünk másnap délig. Ennek az az oka, hogy a Templom egész éjszaka és másnap, *áv* 10-én is égett. •

Augusztus 14-én, szombaton *Sábát Náhámu*. Az *áv* 9. utáni szombattól hét héten át, egészen *Ros hásanáig*, mondjuk a hét „vigasztaló *háftárát*”. • A *Tóra-olvasásban* az *Ászeret hádibrotot*, a Tízparancsolatot (*5Mózes* 5:6–18.) olvassuk fel különleges dallammal. A Tízparancsolatot a közösség állva hallgatja.

Hászid szokás, hogy ilyenkor a *Tóra* felé fordulnak. • A délutáni *Minhá* ima után tanulmányozzuk a *Pirké ávot* (*Az atyák tanításai*) harmadik fejezetét (293–297. old.). •

Augusztus 17-én, kedden az esti örömnapi miatt már a *Minhá*ban nem mondunk *Táhánunt*. •

Augusztus 18-án, szerdán Áv 15., melyet a Talmud (*Táanit* 26b.) ünnepnapként és a szeretet napjaként említ. • Az imában elmarad a *Táhánun* egész nap. •

Augusztus 21-én, szombaton a délutáni *Minhá* ima után tanulmányozzuk a *Pirké ávot* (*Az atyák tanításai*) negyedik fejezetét (297–300. old.). •

Augusztus 28-án, szombaton Muszáf előtt újhoid-hirdetés (236–237. old.). • A hászidok sem mondják az *Áv háráhámimot* („Az Irgalom Atyja...” – 238. old.). • A délutáni *Minhá* ima után tanulmányozzuk a *Pirké ávot* (*Az atyák tanításai*) ötödik fejezetét (300–305. old.). •

Szeptember 1-én, szerdán askenáz közösségekben a *Minhá*ban *Jom kipur kátánt* tartanak (lásd november 9.). • Az esti *Ros hodes* miatt már a *Minhá*ban nem mondunk *Táhánunt*. •

5787. elul – 2027. szeptember-október

Szeptember 1-én, szerdán este, 2–3-án, csütörtökön és pénteken *Ros hodes*, újhoid. Nem mondunk *Táhánunt*, és minden *Ámidában*, és az asztali áldásban is elmondjuk a *Jáále vejávo* („Szálljon hozzád...” – például reggel 65. old.) betoldást. • Újhoidi imarend. • Szeptember 2-től egészen *Hosáná rábái*g (október 22.) elmondjuk a *LeDávid HáSém orit* („Dávidé...” – 100. old.). Askenázok ezt a *Sáhárit*ban és a *Mááruiban* mondják, és szeptember 2-án este kezdik. A hászidok a *Sáhárit*ban és a *Minhá*ban mondják, és már szeptember 2-án reggel kezdik. • Szeptember 3-tól elul hónap utolsó napját (október 1.) kivéve minden hétköznap reggel megfűjjük a *sófárt*, emlékeztetőül a *tsuvára*, megtérésre. • Ez a bűnbánat hónapja, melyben az ember magába száll, a szokásosnál többet imádkozik, lehetőleg több zoltárt olvas (*Naptár* 81.

old.) és lelkiileg felkészül a közelgő Újévre. • A hónap első felében, egyszer, *Kidus leváná* (Holdszentelés – 157–160. old.) – lásd október 11–12. •

Szeptember 4-én, szombaton a délutáni *Minhá* ima után tanulmányozzuk a *Pirké ávot* (Az atyák tanításai) hatodik fejezetét (305–310. old.). •

Szeptember 11-én, szombaton a délutáni *Minhá* ima után kezdjük a *Pirké ávot* (Az atyák tanításai) negyedik ciklusát az első és második fejezettel (287–293. old.). •

Szeptember 18-án, szombaton Tóra-olvasás során hangzik el a *Toháhá* – „fenyítés” (5Mózes 28:15–68.). A szakasz vészes tartalma miatt halkabban olvasásuk fel és nem szoktak senkit sem felhívni a Tórához, hanem ezt szokták kihirdetni: *Jáámod mi sejirce*, „Jöjjön, aki akar”. Hászid szokás, hogy a Tóra-olvasó maga megy fel a Tórához, anélkül, hogy hívnák. Aki feljön a Tórához, elmondja a szokásos áldásokat. • A délutáni *Minhá* ima után tanulmányozzuk a *Pirké ávot* (Az atyák tanításai) harmadik és negyedik fejezetét (293–300. old.). •

Szeptember 25-én, szombaton elmarad az újhold-hirdetés (236–237. old.). • A házidok mondják az *Áv háráhámimot* („Az Irgalom Atyja...” – 238. old.). • A délutáni *Minhá* ima után tanulmányozzuk a *Pirké ávot* (Az atyák tanításai) utolsó két fejezetét (300–310. old.), és ezzel befejezzük a *Pirké ávot* ideit tanulmányozását. • Az esti imában nem marad el a *Vihi noám* („Legyen velünk...” – 313–315. old.) sem. • Szombat éjjel (más közösségekben vasárnap hajnalban) kezdjük a *Szlihot* nevű bűnbánó imákat mondani, és ettől kezdve minden nap kora reggel, az ima előtt mondjuk egészen *Ros hásanáig*, askenáz közösségekben egészen *Jom kipurig*. • Az *Szlihot* imáinak magyar fordítása (EMIH és Chábád Lubavics Alapítvány, 2019) kapható az EMIH irodában: 267-5746. •

Október 1-én, pénteken, a *Ros hásaná* előtti napon nem mondunk *Táhánunt*, vagyis bűnbánó könyörgéseket az imában. Ezen a napon elmarad a sófárfújás. • Reggel az ima után *Hátárá*t *nedárimot*, a fogadalmak feloldását mondjuk el legalább három (házid közösségekben tíz) ember előtt (*Sámuel imája* 367–368. old.; *A zsidó újév imarendje* 10–11. old.). [Ha valaki ezt

elmulasztotta, akkor pótolhatja egészen *Jom kipurig*.] • Este szép, ünnepi ruhát öltünk, hiszen bízunk az Örökkévaló irgalmában, hogy az Ítélet napján a Könyörület Attribútumával fog felettünk ítélkezni. •

Október 1-én, pénteken este és 2-3-án, szombaton és vasárnap *Roshásáná* 5788. Mindnyájan írassunk be az Élet Könyvébe, és legyünk eredményekben gazdag, egészséges és biztonságos újévre! • Elul havában, kifejezetten a nagyünnepek előtt, három dologgal igyekszünk felkészülni a félelmetes napokra: imával, jótekönykodással, és őszinte megtéréssel. Ennek jegyében köszöntsön ránk a következő esztendő! •

כתיבה וחתימה טובה !

JORCÁJTOK ÉS TÖRTÉNELMI ESEMÉNYEK

2026. szeptember 14. – Tisri 3. A máramarosszigeti *Teitelbaum Elázár Niszen* rabbi (1786–1854), a híres *Teitelbaum Mózes* rabbi fiának jorcájtja.

Szeptember 19. – Tisri 8. *Reb Báruḥ*nak, az első lubavicsi rebbe, *Snéor Zálmán* rabbi édesapjának jorcájtja (1723–1791). *Reb Báruḥ* élete utolsó szakaszában *Munkács*on is élt. Nagyszöllősen van eltemetve.

Szeptember 20. – Tisri 9. A paksi *Szofér Eliezer Zuszman* rabbi (1829–1902), a *Hámákne* című könyv szerzőjének jorcájtja.

Szeptember 24. – Tisri 13. A negyedik lubavicsi rebbe, *Smuél Schneerson* rabbi jorcájtja (*Rebbe MáHáRáS*, 1834–1882).

Október 5. – Tisri 24. A beregszázi és mádi *Schwartz Ábrahám Jehudá* rabbi (1824–1883), a *Kol Árje* című könyv szerzőjének jorcájtja.

Október 6. – Tisri 25. A pozsonyi *Schreiber Mózes* rabbi (1762–1839), a *Hátám Szofer* című könyv szerzőjének jorcájtja.

Október 31. – Heshván 20. Az ötödik lubavicsi rebbe, *Sálom Douber Schneerson* rabbi születésnapja (*Rebbe RáSáB*, 1860–1920).

November 3. – Heshván 23. A mezőkaszonyi rebbe, *Rotenberg Jehoszéf* rabbi (1853–1911), a *Bné Silésim* című könyv szerzőjének jorcájtja.

November 15. – Kiszlév 5. A csengeri *Jungreis Ásér Ánsil* rabbi (1806–1873), a *Mönuḥát Ásér* című könyv szerzőjének jorcájtja.

November 19. – Kiszlév 9. A második lubavicsi rebbe, *Douber Schneori* rabbi születésnapja és jorcájtja (*Miteler Rebbe*, 1773–1827).

November 20. – Kiszlév 10. A második lubavicsi rebbe, *Douber Schneori* rabbi (*Miteler Rebbe*) a halála előtt egy évvel, 1826-ben, ezen a napon szabadult az orosz cári börtönből.

November 23. – Kiszlév 13. A högyészi *Goiten Báruḥ* rabbi (?–1841), a híres *Keszef Nivḥár* című könyv szerzőjének jorcájtja.

November 29. – Kiszlév 19. „A haszidizmus újéve”, annak emlékére, hogy *Snéor Zálmán* rabbi (*Álter Rebbe*), a *Hábád haszidizmus* alapítója, 1798-ban ezen a napon szabadult ki az orosz cári börtönből.

- December 6. – Kiszlév 26.** Eötvös József báró kultuszminiszter a hitközségi és iskolai ügyek rendezése céljából 1868-ban, ezen a napon hívta össze a magyarországi izraeliták egyetemes kongresszusát, amelyen megtörtént a hírhedt szakadás a neológia és az ortodoxia között.
- December 8. – Kiszlév 28.** A kisvárdai *Lits-Rosenbaum Mózes* rabbi (1864–1942), a *Lehem Ráv Hásálem* című könyv szerzőjének jorcájtja.
- December 19. – Tévé 9.** A sarkadi *Silberstein Slomó* rabbi (1814–1909) jorcájtja. Ő volt a váci *Silberstein Dávid* rabbi idősebb testvére illetve az *Ohel Slomo* című könyv szerzője.
- December 21. – Tévé 11.** A makói *Ulmann Slomó Zálmán* rabbi (?–1862), a *Jöriát Slomo* könyv szerzőjének jorcájtja.
- December 29. – Tévé 19.** A pozsonyi *Schreiber Ábrahám Smuél Binjomin* rabbi jorcájtja (1815–1872). Ő volt a *Hátám Szofer* fia és utódja, illetve a *Ktáv Szofer* című könyv szerzője.
- 2027. január 3. – Tévé 24.** A *Hábád* haszidizmus alapítója, a Ljadi-i *Snéor Zálmán* rabbi (Álter Rebbe, 1745–1812), a *Tánjá – A közepesek könyve* című könyv szerzőjének jorcájtja.
- Január 5. – Tévé 26.** A II. Világháború és a holocaust után, 1950-ben ezen a napon jön létre állami kezdeményezésre a MIOK (Magyar Izraeliták Országos Képviselőlete), mely magába olvasztotta az ortodox és a statusquo hitközségeket.
- Január 9. – Svát 1.** A huszti *Sik Mózes* rabbi (1807–1879), a *MáHáRám Sik* című könyv szerzőjének jorcájtja.
- Január 18. – Svát 10.** A hatodik lubavicsi rebbe, *Joszéf Jichák Schneerson* rabbi (Friediger Rebbe, 1880–1950) jorcájtja. Ugyanezen a napon egy évvel később a hetedik lubavicsi rebbe, *Menáhem Mendel Schneerson* rabbi (1902–1994) magára vállalta a haszidok vezetését.
- Január 26. – Svát 18.** A gyöngyösmelléki *Oberlander Joszéf Hájim* (ben Cvi) rabbi (1806?–1855) jorcájtja.
- Január 30. – Svát 22.** A híres pesti rabbi, *Simon Oppenheim* jorcájtja (1753–1851).
- Február 6. – Svát 29.** A máramarosszigeti *Teitelbaum Hánánjá Jom Tov* Lipe rabbi, *Jekutiél Jehudá* rabbi fia és utódja, a *Kdusát Jom Tov* című könyv szerzőjének jorcájtja.
- Március 11. – Ádár 2.** A pápai *Grünwald Jaákov Jehezkijáhu* rabbi (1882–1941), a *Vágágéd Jáákov* című könyv szerzőjének jorcájtja.

Március 16. – Ádár 7. Mózes mesterünk születésnapja és jorcájtja (i.e. 1392–1272). A híres nagykállói cádik, az első magyar hászid rebbe *Ájzik Taub* rabbi jorcájtja (1751–1821). Az ő nevéhez fűződik a közismert „Szól a kakas már...” című népdal.

Április 9. – Niszán 2. Az ötödik lubavicsi rebbe, *Sálom Douber Schneerson* rabbi (*Rebbe RáSáB*, 1860–1920) jorcájtja.

Április 18. – Niszán 11. A hetedik lubavicsi rebbe, *Menáhem Mendel Schneerson* rabbi (1902–1994), a *Likuté Szihot* című könyv szerzőjének születésnapja.

Április 20. – Niszán 13. A harmadik lubavicsi rebbe, *Menáhem Mendel Schneerson* rabbi (1789–1866), a *Cemáh Cedek* című könyv szerzőjének jorcájtja.

Április 21. – Niszán 14. A váci *Silberstein Dávid* rabbi (1820?–1884), a *Svilé Dávid* című könyv szerzőjének jorcájtja.

Április 27. – Niszán 20. A dési *Pánet Jehezékél* rabbi (1783–1845), a *Máre Jehezékél* című könyv szerzőjének jorcájtja.

Május 9. – Ijár 2. A negyedik lubavicsi rebbe, *Smuél Schneerson* rabbi (*Rebbe MáHáRáS*, 1834–1882) születésnapja.

Május 10. – Ijár 3. A híres bodrogkeresztúri rebbe, *Steiner Sájele* rabbi (1851–1925) jorcájtja.

Június 6. – Sziván 1. A szatmári *Grünwald Dávid* rabbi (1867–1928), a *Keren LöDávid* című könyv szerzőjének jorcájtja.

Június 7. – Sziván 2. A negyedik vizsnici rebbe, *Háger Jiszráél* rabbi (1860, Vizsnic–1936, Nagyvárad), az *Áhávát Jiszráél* című könyv szerzőjének jorcájtja. A munkácsi *Spiró Hájim Elázár* rabbi (1872–1937), a *Minhát Elázár* című könyv szerzőjének jorcájtja.

Június 11. – Sziván 6. Sávuot 1. napja – A hászidizmus alapítójának, rabbi *Jiszráél ben Eliezer* (*A Báál Sém Tov*, 1698–1760) jorcájtja.

Június 16. – Sziván 11. A hunfalvai *Rosenberg Smuél* rabbi (1842–1919), a *Böér Smuél* című könyv szerzőjének jorcájtja.

Június 22. – Sziván 17. A makói *Forhánd Mózes* rabbi (1860–1944), az *Ohel Mose* című könyv szerzőjének jorcájtja.

Június 30. – Sziván 25. A munkácsi majd pesti *Hájim Szofer* rabbi (1822–1886), a *Máháné Hájim* című könyv szerzőjének jorcájtja.

Július 8. – Támuz 3. A hetedik lubavicsi rebbe, *Menáhem Mendel Schneerson* rabbi (1902–1994), a *Likuté Szihot* című könyv szerzőjének jorcájtja. Ugyanezen a napon 1927-ben mentették fel a zsidó hitélet szervezése miatt rárótt halálbünte-

tés alól a sztálini Szovjetunióban a hatodik lubavicsi rebbét, *Joszéf Jichák Schneerson rabbít*.

Július 17. – Támuz 12. A hatodik lubavicsi rebbe, *Joszéf Jichák Schneerson rabbi* (Friediger Rebbe, 1880–1950) születésnapja, és szabadulása a szovjet börtönből 1927-ben.

Július 22. – Támuz 17. A mádi *Winkler Mordeháj* rabbi (1845–1932), a *Lövusé Mordeháj* című könyv szerzőjének jorcájtja.

Július 30. – Támuz 25. A váci *Silberstein Jesájá* rabbi (1857–1930), *Silberstein Dávid* rabbi fia és utódja, a *Máászé Lömeleh* című könyv szerzőjének jorcájtja.

Augusztus 2. – Támuz 28. A sátoraljaújhelyi *Teitelbaum Mózes* rabbi (1759–1841) jorcájtja. Ő volt a *Jismáh Mojse* című könyv szerzője és a máramarosszigeti-szatzmári hászid dinasztia feje.

Augusztus 10. – Áv 7. A huszti *Grünwald Mózes* rabbi (1853–1910), az *Árugát Háboszem* című könyv szerzőjének jorcájtja.

Augusztus 29. – Áv 26. A szatzmári *Teitelbaum Joel* rabbi (1887–1979), a *Divré Joél* című könyv szerzőjének jorcájtja.

Szeptember 8. – Elul 6. A máramarosszigeti *Teitelbaum Jekutiél Jehudá* rabbi (1808–1883), a híres *Teitelbaum Mózes* rabbi unokája, a *Jitáv Lév* című könyv szerzőjének jorcájtja.

Szeptember 15. – Elul 13. A vasvári pál utcai zsinagóga és Talmud Egylet első rabbija, *Zussman Szofer Zeév Wolf* rabbi (1824–1898), a *Hálifot Szimlot Benjámin* című könyv szerzőjének jorcájtja.

Szeptember 16. – Elul 14. Az olaszliszkai *Friedman Cui Hirs* rabbi (1808–1874), az *Áh Pri Tvuá* című könyv szerzőjének jorcájtja.

Szeptember 19. – Elul 17. A pesti ortodoxia híres rabbija *Reich Jáákov Koppel* (1838–1930) jorcájtja.

Szeptember 20. – Elul 18. A hászidizmus alapítója, rabbi *Jiszráél ben Eliezer* (a *Báál Sém Tov*, 1698–1760) születésnapja. Ugyan ezen a napon született a *Hábád* hászidizmus alapítója, a Ljadi-i *Snéor Zálmán* rabbi (Álter Rebbe, 1745–1812), a *Tánjá – A közepesek könyve* című könyv szerzője.

Október 1. – Elul 29. A harmadik lubavicsi rebbe, *Menáhém Mendel Schneerson* rabbi (1789–1866) születésnapja, a *Cemáh Cedek* című könyv szerzője. A bonyhádi *Deutsch Eliezer* rabbi (1850–1916), a *Pri Hászáde* című könyv szerzőjének jorcájtja.

IMÁK

A tálit

A *tálit*, a négysarkú, rojtokkal ellátott imalepel a férfiak reggeli imádkozás alatt viselt hagyományos ruhadarabja. Sok közösségben az imához *tálit*ot csak az esküvő után viselnek.

Mielőtt állva felöltjük a *tálit*ot, két kezünkben tartjuk, és a következő áldást mondjuk:

בְּרוּךְ אַתָּה ה' אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו, וְצִוָּנוּ לְהִתְעַשֵּׂף בְּצִיצֵת.

Boruh Áto Ádojnoj Elojhenu Meleh HoOjlom, áser kidesonu bemicvoj-szov vecivonu lehitátéf báicisz.

„Áldott vagy Te, Örökkévaló Istenünk, a Világ Királya, ki megszentelt minket parancsolataival, s meghagyta, hogy öltünk cicet magunkra.”

A *tálit*nak elég nagynek kell lennie, és be kell fednie a test nagy részét, hogy ruhadarabnak lehessen tekinteni. Az igazi *tálit* semmi esetre sem nyak-sál.

A tfilin

A *tálit* után felöltjük a *tfilint*. *Tfilin* mindennapi viselésének jelképezi az Örökkévaló és népe közötti eltéphetetlen köteléket. A kézre és a fejre való *tfilin* az ész és az érzelem, az agy és a szív közötti kapcsolat szimbóluma. Minden 13. évét betöltött zsidó férfi akár a zsinagógában, akár otthon imádkozik valaki, a *tfilin* parancsolatát minden hétköznapi köteles teljesíteni.

Az előírás szerint az egész reggeli imádkozást, a *Sáhárit*ot *tfilin*ben kell végezni, de ha a *tfilint* reggel nem tudtuk feltenni, napközben, sötétedésig pótolhatjuk mulasztásunkat. Ilyenkor legalább a *Smá Jisráélt* el kell mondan.

Tfilint csak hétköznapi és *Purimkor*, *Hánukákor* és *Tu bisvátkor* kell felrakni, szombaton és a *Tórában* szereplő ünnepekkor nem. A *tfilin* két négyszögletes, fekete dobozkából áll, amelyeket kóser állat bőréből készítenek. A dobozokban apró pergamentekercsek vannak (a karrészben négy, a fejrészben egy), amelyekre a *Tóra* egy-egy fejezete kézzel van írva:

- *Smá Jiszráél* („Halljad, Izrael...” – 5Mózes 6:4–9.);
- *Vehájá im sámóá* („És lesz, ha majd meghallgatod...” – *Uo.* 11:13–21.);
- *Kádés li* („Szentelj nekem...” – 2Mózes 13:1–10.);
- *Vöhájá ki jöviáhá* („És lesz, ha majd bevisz az országba...” – *Uo.* 13:11–16.).

Feketére festett bórszíjak kapcsolódnak hozzájuk: ezekkel rögzíthetjük őket a fejre, illetve a kézre. A dobozoknak tökéletesen négyszögletűeknek kell lenniük.

A *tfilint* a *tálit* felvétele után, állva kell felrakni.

A kézre való *tfilint* a bal kézre, a bicepszre – a „kétfejű” karizomra – helyezve kell feltenni. A balkezeseknek jobb kezükre kell feltenniük a *tfilint*.

Mielőtt a szíjat a karra tekernénk, elmondjuk a következő áldást:

ברוך אתה ה' אלהינו מלך העולם, אשר קדשנו במצותיו וצונו להניח תפלין.

Boruh Áto Ádojnoj Elojhénu Meleh HoOjlom, áser kidesonu bemicvoj-szov vecivonu lehániáh tefilin.

„Áldott vagy Te, Örökkévaló Istenünk, a Világ Királya, ki megszentelt minket parancsolataival, s meghagyta nekünk a *tfilin* felrakását.”

Ezután megfeszítjük a szíjat, és hétszer körültekerjük a karunkon. A fennmaradó részt a kézfej köré tekerjük.

Ezután a fejre való *tfilint* kell feltenni, amire hászidok nem mondanak még egy áldást. Askenáz közösségekben mielőtt szíjait megfeszítenék, a következő áldást is mondják:

ברוך אתה ה' אלהינו מלך העולם, אשר קדשנו במצותיו, וצונו על מצות תפלין.

Boruh Áto Ádojnoj Elojhénu Meleh HoOjlom, áser kidesonu bemicvoj-szov vecivonu ál micvász tefilin.

„Áldott vagy Te, Örökkévaló Istenünk, a Világ Királya, ki megszentelt minket parancsolataival, s meghagyta minékünk a tfilin parancsát.”

Ezután megszorítják a szíjakat, és a második áldás folytatásaként ezt mondják:

ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד.

Boruh Sém kevojď málhuszoz leojlom voed.

„Áldott dicső uralmának Neve örökkön-örökké!”

A Smá

*Jobb kezünkkel eltakarjuk a szemünket,
és hangosan mondjuk a Smá első mondatát:*

שָׁמַע יִשְׂרָאֵל, ה' אֱלֹהֵינוּ, ה' אֶחָד.

ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד. (Halkan)

אֶהְיֶה אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ, בְּכֹל לְבָבְךָ וּבְכֹל נַפְשְׁךָ וּבְכֹל מַאֲדְךָ. וְהָיוּ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה,
אֲשֶׁר אֲנֹכִי מַצְוָה הַיּוֹם, עַל לְבָבְךָ. וְשָׁנַנְתָּם לְבִנְיָד וּדְבַרְתָּ בָם, בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתְךָ,
וּבְלַכְתְּךָ בַּדֶּרֶךְ, וּבְשֹׁכְבְּךָ וּבְקוּמְךָ. וְקִשַּׁרְתָּם לְאוֹת עַל יָדְךָ, וְהָיוּ לְטֹטַפֹּת בֵּין עֵינֶיךָ.
וְכַתַּבְתָּם עַל מַזְזוֹת בֵּיתְךָ וּבְשַׁעְרֶיךָ.

*Jobb kezünkkel eltakarjuk a szemünket,
és hangosan mondjuk a Smá első mondatát:*

Smá Jiszroél, Ádojnoj Elojhenu, Ádojnoj ehod.

(Halkan:) *Boruh sém kevojď málhuszoz leojlom voed.*

*Veoháuto ész Ádojnoj Elojheho, behol levovho, uvehol náfseho, uvehol me-
ojdeho. Vehouju hádevorim hoéle áser onojhi mecáveho hájojm, ál levoveho.
Vesinántom levoneho, vedibárto bom besiuteho bevészeho, uvelehteho váde-
reh, uvesohbeho uvekumeho. Ukesártom leojisz ál jodeho, vehoju letojtofojsz
bén éneho. Uheszáutom ál mezuzojsz bászeho uvisoreho.*

וְהָיָה, אִם שָׁמַעַתְּ תִשְׁמְעוּ אֶל מִצְוֹתַי, אֲשֶׁר אֲנֹכִי מַצְוָה אִתְּכֶם הַיּוֹם, לְאֶהְיֶה אֶת ה'
אֱלֹהֵיכֶם וּלְעַבְדוֹ, בְּכֹל לְבַבְכֶם וּבְכָל נַפְשְׁכֶם. וְנָתַתִּי מִטֶּר אֲרֻצְכֶם בְּעֵתוֹ, יוֹרֶה
וּמִלְקוֹשׁ, וְאֶסְפַּף דָּגָן וְתִירְשׁ וְיִצְהָרְךָ. וְנָתַתִּי עֹשֶׁב בְּשָׂדְךָ לְבַהֲמֹתְךָ, וְאֶכְלָתָ וּשְׂבַעְתָּ.
הִשְׁמַרְוּ לָכֶם פֶּן יִפְתָּה לְבַבְכֶם, וְסִרְתֶּם וַעֲבַדְתֶּם אֱלֹהִים אֲחֵרִים וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם לָהֶם.

וַחֲרָה אִף ה' בָּכֶם, וַעֲצַר אֶת הַשָּׁמַיִם וְלֹא יִהְיֶה מָטָר, וְהֶאֱדָמָה לֹא תִתֵּן אֶת יְבוּלָהּ, וְאִבְדֶּתֶם מִהֲרָה מֵעַל הָאָרֶץ הַטֹּבָה, אֲשֶׁר ה' נָתַן לָכֶם. וְשַׁמְתֶּם אֶת דְּבָרֵי אֱלֹהִים עַל לִבְבְּכֶם וְעַל נַפְשְׁכֶם, וּקְשַׁרְתֶּם אֹתָם לְאוֹת עַל יְדְכֶם, וְהָיוּ לְטוֹטְפֹת בֵּין עֵינֵיכֶם. וְלִמְדֶתֶם אֹתָם אֶת בְּנֵיכֶם לְדַבֵּר בָּם, בְּשִׁבְתְּכֶם בְּבֵיתְךָ, וּבְלִכְתְּךָ בְּדֶרֶךְ, וּבְשֹׁכְבְּךָ וּבְקוּמְךָ. וְכִתְבֶתֶם עַל מְזוֹזוֹת בֵּיתְךָ וּבְשַׁעְרֶיךָ. לְמַעַן יִרְבוּ יְמֵיכֶם וְיָמֵי בְנֵיכֶם עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּע ה' לְאַבְתִּיכֶם לָתֵת לָהֶם, כִּימֵי הַשָּׁמַיִם עַל הָאָרֶץ.

Vehojo im somojá tismeu el micvojszáj áser onojhi mecáve eszhem há-jojm, leáhávo esz Ádojnoj Elojhéhem uleovdoj, behol levávuhem uvehol náfsehem. Venoszátí metár árcehem beitoj, jojre umálkojs, veoszáfto degoneho veszirojseho vejichoreho. Venoszátí észev beszodeho livhemteho, veohálto veszovoto. Hisomeru lohem, pen jifte levávuhem, veszártém váá-vádtém elojhim áhérim vehistáháviszem lohem. Vehoro áf Ádojnoj bohem, veocár esz hásomájim veloj jihje motor, vehoádomo loj szitén esz jevula, váávádtem mehéro méál hoorec hátojvo, áser Ádojnoj nojszén lohem. Veszártém esz devoráj éle ál levávuhem veál náfsehem, ukesártém ojszom leojsz ál jedhem, vehoju letojtofojsz bén énéhem. Velimádtém ojszom esz benéhem, ledábér bom besiuteho bevészeho, uvelehteho vádereh, uvesohbeho uvekumeho. Uheszávtom ál mezuzojsz bászeho uvisoreho.

Lemáán jirbu jeméhem vimé venéhem ál hoádomo, áser nisbá Ádojnoj láávojszéhem loszész lohem, kimé hásomájim ál hoorec.

וַיֹּאמֶר ה' אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר: דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם, וַעֲשׂוּ לָהֶם צִיצִית עַל כְּנָפֵי בְגָדֵיהֶם לְדֹרֹתָם, וְנָתַנוּ עַל צִיצִית הַכֹּנָף פֶּתִיל תְּכֵלֶת. וְהָיָה לָכֶם לְצִיצִית, וּרְאִיתֶם אֹתוֹ, וּזְכַרְתֶּם אֶת כָּל מִצְוֹת ה' וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם, וְלֹא תִתּוּרוּ אַחֲרֵי לִבְבְּכֶם וְאַחֲרֵי עֵינֵיכֶם, אֲשֶׁר אֹתָם זִמָּה אַחֲרֵיהֶם. לְמַעַן תִּזְכְּרוּ וַעֲשִׂיתֶם אֶת כָּל מִצְוֹתֵי, וְהָיִיתֶם קְדוֹשִׁים לֵאלֹהֵיכֶם. אֲנִי ה' אֱלֹהֵיכֶם, אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם, לְהָיוֹת לָכֶם לֵאלֹהִים, אֲנִי ה' אֱלֹהֵיכֶם. [אֲנִי ה' אֱלֹהֵיכֶם.] אֲמַת...

Vájojmer Ádojnoj el Mojse lémojr: Dábér el bené Jiszroél veomárto áléhem, veoszu lohem cicisz ál kánfé vigdéhem ledojrojszom, venosznu ál cicisz hákonof peszil tehélesz. Vehojo lohem lecicisz, ureiszem ojszoz uzehártém esz kol micvojsz Ádojnoj, váásziszem ojszom, veloj szoszuru áháré levávuhem veáháré énéhem, áser átem zojnim áháréhem. Lemáán

tizkeru váasziszem esz kol micvojszoz, vihjiszem kedojsim IÉlojhéhem. Áni Ádojnoj Elojhéhem, áser hojcészi eszhem méerec Micrájim, lijojsz lohem IÉlojhim, áni Ádojnoj Elojhéhem [áni Ádojnoj Elojhéhem.] Emesz...

*Jobb kezünkkel eltakarjuk a szemünket,
és hangosan mondjuk a Smá első mondatát:*

Halljad Izrael, Örökkévaló Istenünk, az Örökkévaló egy!

(Halkan:) Áldott dicső uralmának Neve örökkön-örökké!

Szeresd hát Örök Istenedet egész szíveddel, egész lelkeddel és minden tehetségeddel! Ezeket a szavakat pedig, amelyeket ma elrendelek neked, vedd a szívedre, és tanítsd gyermekeidnek, beszélj róluk, amikor otthon vagy, ha úton jársz, ha lefekszel és ha felkelsz! Kösd őket jelképként kezedre, és homlokkötőként szemeid közé! Írd fel őket házad ajtófélfáira és kapuidra!

(5Mózes 6:4–9.)

Ha pedig jól figyelték rendeleteimre, melyeket ma rendeltem nektek, és szeretettel, tiszta szívből és egész lényetekkel szolgálatot majd Örök Istenetek, akkor időben adok esőt földetekre, őszi és tavaszi esőt, hogy be tudjad gyűjteni gabonádat, mustodat és olajadat. Fűvet adok mezőidre állataid számára, te is ehetsz és jóllakhatsz. Vigyázzatok, nehogy szívetek megtévedjen, és félrelépjete, hogy idegen isteneket szolgálatot, és azok előtt boruljatok le, mert akkor fellobban az Örökkévaló haragja ellenetek, és elzárja az eget, hogy ne legyen eső, a föld nem hoz majd termést, és ti hamarosan kivesztek abból a jó országból, melyet az Örökkévaló nektek juttat! E szavaimat vegyétek hát szívetekre és lelketekre, kössétek azokat jelképként karotokra, és legyenek homlokdíszek szemeitek között! Tanítsátok meg rájuk gyermekeiteket, akár otthon vagytok, akár úton jártok, mikor lefeküsztok, és mikor felkeltek! Írjátok fel azokat házaitek ajtófélfáira és kapuitokra, hogy sokáig élhessetek ti és fiaitok azon a földön, amelyről megesküdött Isten őseiteknek, hogy nektek adja, amíg csak ég lesz a föld fölött!

(5Mózes 11:13–22.)

Azután azt mondta az Örökkévaló Mózesnek: „Szólj Izrael fiaihoz, és mondd meg nekik: aggaszatok rojtokat ruhátok sarkaira nemzedékeken keresztül, és a sarok rojtjaira tegyetek égszínkéék fonalat, hogy szemlélőrojtóként szolgáljanak nektek, s mikor látjátok, eszetekbe jusson az Örökkévaló összes

rendelete, s aszerint cselekedjete, ahelyett hogy szívetek és szemetek után járnátok, ami erkölcstelenségre vinne benneteket! Inkább emlékezzetek összes rendeletemre, és teljesítsétek azokat, hogy szentek legyetek Istenetek előtt! Én vagyok Örök Istenetek, aki kiszabadított benneteket Egyiptom földjéről, hogy Istenetek legyen. Én vagyok Örök Istenetek.” Igaz...

(4Mózes 15:37–41.)

A mezuzá

A mezuzá egy kis pergamentekercs, amelyre két bibliai szakasz van írva: „Halljad, Izrael, Örökkévaló Istenünk, az Örökkévaló egyetlen!” (5Mózes 6:4-9.) és „Ha engedelmesen hallgattok parancsaimra...” (uo. 11:13-21.). A mezuzá ősidők óta jelöli a zsidó otthont, és hirdeti a házon, hogy zsidók laknak benne. De magukat a zsidókat is emlékezteti – valahányszor belépnek otthonukba, vagy elhagyják azt – Isten jelenlétére és egyetlen voltára, valamint kötelességeikre, amelyeket a Tóra törvényei és előírásai tartalmaznak.

Az összetekert pergamenlapot fa-, fém- vagy műanyag tokba helyezve erősítik az ajtófélfára. Ha a háznak több bejárata van, mindegyikre kell mezuzát tenni, akkor is, ha csak egyet használnak állandó jelleggel. Nem kell mezuzát tenni a fürdőszoba, a WC és hasonló helyiségek ajtajára, sem a nyilvános fürdőkre, mert csak magasabb célokat szolgáló helyiségeken kell mezuzát elhelyezni. Oda kell erősíteni a mezuzát, ahol az ajtófélfá felső egyharmada kezdődik — nagyon magas kapuk esetében tegyük vállmagasságba.

Mielőtt a mezuzát az ajtófélfára erősítjük, a következő áldást mondjuk:

ברוך אתה ה' אלהינו מלך העולם, אשר קדשנו במצותיו וצונו לקבץ מזוזה.

Boruh Áto Ádojnoj Elojhenu Meleh HoOjlom, áser kidesonu bemicvoj-szov vecivonu likbojá mözuzo.

„Áldott vagy Te, Örökkévaló Istenünk, a Világ Királya, ki megszentelt minket parancsolataival, s meghagyta nekünk, hogy tegyünk föl mezuzát.”

Ezután a mezuzát tokjába helyezve a belépés iránya szerint az ajtó jobb oldalára kell szögezni vagy csavarozni, esetleg ragasztani. Ferdén kell feltenni, úgy, hogy a teteje befelé mutasson.

Péntek esti kidus

A péntek esti kábálát sábat után a család a szombati asztalnál közösen szokta elénekelni a *Sálom áléhem* (Angyalok köszöntése – Sámuel imája 187. old.) kezdetű dalt. Szokás, hogy az apa ezután megáldja a gyermekeket, és ezután a családfő egy pohár borral a kezében elmondja a szombati kidust, a megszentelést, a többiek nevében is. Bármilyen, legalább egydecis pohárba ki lehet tölteni a bort, de szebb, ha külön kidusserleget használunk, mert ez megszépíti a micvát. Csak kóser, szőlőből készült bort szabad használni. Ha nincs bor, a kidust a két szegetlen szombati kalács – *hálót* (bárhesz) – fölött is elmondhatjuk. Ilyenkor a kenyérre mondott áldás helyettesíti a borra mondandót.

(Halkan) וַיְהִי עֶרֶב וַיְהִי בֹקֶר

יום הששי. וַיִּכְלוּ הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל צָבָאָם. וַיִּכַּל אֱלֹהִים בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מְלָאכָתוֹ
אֲשֶׁר עָשָׂה, וַיִּשְׁבֹּת בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מִכָּל מְלָאכָתוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה. וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת יוֹם
הַשְּׁבִיעִי וַיְקַדֵּשׁ אֹתוֹ, כִּי בּו שְׁבֹת מִכָּל מְלָאכָתוֹ, אֲשֶׁר בָּרָא אֱלֹהִים לַעֲשׂוֹת.

סְבִרֵי מִרְנָן.

בְּרוּךְ אַתָּה ה' אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, בּוֹרֵא פְּרִי הַגֶּפֶן.

בְּרוּךְ אַתָּה ה' אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְרָצָה בָּנוּ, וְשִׁבֹּת קִדְּשׁוֹ
בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן הִנְחִילָנוּ זְכָרוֹן לְמַעֲשֵׂה בְּרָאשִׁית, כִּי הוּא יוֹם תְּחִלָּה לְמִקְרָאֵי קִדְּשׁ,
זְכָר לִיצִיאַת מִצְרָיִם, כִּי בָנוּ בְּחֵרֶת וְאוֹתָנוּ קִדְּשֵׁת מִכָּל הָעַמִּים, וְשִׁבֹּת קִדְּשָׁךְ בְּאַהֲבָה
וּבְרָצוֹן הִנְחִלְתָּנוּ. בְּרוּךְ אַתָּה ה', מִקְדֵּשׁ הַשְּׁבֹת.

(Halkan: Vájhi erev vájhi vojker) Jojm Hásisi. Vájhulu hásomájim vehoorec vehol cevoom. Vájhál Elojhim bájojm hásevii meláhtoj áser oszo, vájisbojsz bájojm hásevii mikol meláhtoj áser oszo. Vájuoreh Elojhim esz jojm hásevii váj-kádés ojszoj, ki voj sovász mikol meláhtoj, áser boro Elojhim láászsojsz.

Szávri moronon.

Boruh Áto Ádojnoj Elojhénu meleh hoojloom, bojré peri hágofen.

Boruh Áto Ádojnoj Elojhénu meleh hoojloom, áser kidesonu bemicvoj-szov veroco vonu, vesábász kodsoj beáhávo uverocojn hinhilonu, zikorojn lemáászé verésisz, tehilo lemikroé kojdes, zéher liciász Microjim. Ki vonu

vohářto, veojszonu kidásto mikol hoámim, vesábász kodseho beáhávo uverocojn hinhálonu. Boruh Áto Ádojno, mekadés hásábosz

(Halkan:) „És lett este és lett reggel...”

A hatodik napon elkészült az ég és a föld és minden seregük. Ezért a hetedik napra Isten befejezte művét, és minden végzett munkájától megpihent a hetedik napon, azután megáldotta a hetedik napot, és megszentelte, mert ezen pihent meg a dolgok megalkotása után, amelyeknek működését elindította.

Uraim, engedelmséggel!

Áldott vagy Te, Örökkévaló Istenünk, a Világ Királya, ki a szőlő gyümölcsét teremted.

Áldott vagy Te, Örökkévaló Istenünk, a Világ Királya, ki megszenteltél minket parancsolatokkal, és örömet találsz bennünk, ki szeretettel és kegyesen a szent szombatot adtad örökölni, a Teremtés emlékművét, a napot, amely első a szent ünnepek közt, mert ez az egyiptomi kivonulás emléke is. Bennünket választottál, és megszenteltél bennünket az összes nép közül, s nekünk adtad a szombatot örökölni. Áldott vagy, Örökkévaló Isten, ki megszenteled a szombatot.”

Hávdálá – Szombat-, és ünnep-búcsúsztató

*Fonott gyertya fényénél, bor és illatos fűszer kíséretében mondjuk a szombat kimenetele után
(ünnep kimenetele után – ha nem szombat este – csak bor kíséretében):*

הָנָה אֵל יְשׁוּעָתִי, אֲבָטִיחַ וְלֹא אֶפְחָד, כִּי עָזִי וְזִמְרַת יְהוָה, וְיְהִי לִי לִישׁוּעָה.
וְשִׂאבְתֶּם מִים בְּשִׁשׁוֹן, מִמַּעַיְנֵי הַיְשׁוּעָה. לְהַ' הַיְשׁוּעָה, עַל עַמְּךָ בְּרִכְתְּךָ סֶלָה. ה'
צָבָאוֹת עִמָּנוּ, מִשְׁגֵּב לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֶלָה. ה' צָבָאוֹת אֲשֶׁרִי אָדָם בָּטַח בְּךָ. ה'
הוֹשִׁיעָה, הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם קִרְאָנוּ.

(Mindenkinek): לַיהוּדִים הִיְתָה אוֹרָה וְשִׁמְחָה וְשִׁשׁוֹן וִיקָר. כֵּן תְּהִיָּה לָנוּ.

כּוֹס יְשׁוּעוֹת אֲשֶׁא וּבִשֶׁם ה' אֶקְרָא.

סִבְרֵי מָרְנָן.

בְּרוּךְ אַתָּה ה' אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, בּוֹרֵא פְרֵי הַגֶּפֶן.

Ünnep kimenetelekor az utolsó áldással folytatjuk.

ברוך אתה ה' אלהינו מלך העולם, בורא מיני בשמים.

Itt megszagoljuk a fűszert.

ברוך אתה ה' אלהינו מלך העולם, בורא מאורי האש.

A Hávdálá-gyertya lángjába nézve mondjuk, majd megszemléljük, hogyan tükröződik a fény körmeinken.

ברוך אתה ה' אלהינו מלך העולם, המבדיל בין קדש לחול, בין אור לחשך, בין ישראל לעמים, בין יום השביעי, לששת ימי המעשה. ברוך אתה ה', המבדיל בין קדש לחול.

Ülve megisszuk a bort, és a maradékkal kioltjuk a gyertya lángját.

Fonott gyertya fényénél, bor és illatos fűszer kíséretében mondjuk a szombat kimenetele után (ünnep kimenetele után – ha nem szombat este – csak bor kíséretében):

Hiné Él jesuoszi eutáh veloj efhod, ki ozi vezimrosz Ja Ádojnoj, vájehi li lisuo. Useáutem májim beszoszojn, mimáájnej hájesuo. Ládojnoj hájesuo, ál ámho virhoszeho szelo. Ádojnoj Cevoojsz imonu, miszgov lonu Elojhéj Jáákojv szelo. Ádojnoj Cevoojsz ásréj odom bojtéáh boh. Ádojnoj hojsio, hámeleh jáánénu bejojm korénu.

(Mindenki:) Lájehudim hojszo ojro veszimho veszoszojn vikor. Kén tihje lonu.

Kojsz jesuojsz eszo uvesém Ádojnoj ekro.

Szávri moronon.

Boruh áto Ádojnoj Elojhénu Meleh hoojlo, bojré pri hágofen.

Ünnep kimenetelekor az utolsó áldással folytatjuk.

Boruh áto Ádojnoj Elojhénu Meleh hoojlo, bojré minéj beszomim.

Itt megszagoljuk a fűszert.

Boruh áto Ádojnoj Elojhénu Meleh hoojlo, bojré meojré hoés.

A Hávdálá-gyertya lángjába nézve mondjuk, majd megszemléljük, hogyan tükröződik a fény kermeinken.

Boruh áto Ádojnoj Elojhénu Meleh hoojlo, hámaúvil béjn kojdes lehojl, béjn ojr lehojseh, béjn Jiszroél loámim, béjn jojm hásevii lesésesz jeméj hámaásze. Boruh Áto Ádojnoj, hámaúvil béjn kojdes lehojl.

Ülve megisszuk a bort, és a maradékkal kioltjuk a gyertya lángját.

*Fonott gyertya fényénél, bor és illatos fűszer kíséretében mondjuk a szombat kimenetele után
(ünnepek kimenetele után – ha nem szombat este – csak bor kíséretében):*

„Íme, szabadulásom Istene, benne bízom, nem félek, mert erősségem az Örökkévaló: neki énekelek, és megsegít. Vigan meríthettek akkor a szabadság forrásvizéből. Az Örökkévalóé a segítség, népeden áldásod, szelá. A Seregek Úra velünk van, Jákob Istene az erősségünk mindörökké. Seregek Ura, boldog, aki benned bízok. Örökkévaló, segíts meg, Urunk hallgasson meg minket aznap, amikor hozzá fordulunk.

(Mindenki:) A zsidókra fény derült, öröm, vígság és tisztelet: így legyen velünk is.

Az üdv poharát emelem, és az Örökkévaló Nevét hívom.

Uraim, engedelmséggel!

Áldott vagy Te, Örökkévaló Istenünk, Világ Ura, aki a szőlő gyümölcsét teremtetted.

Ünnepek kimenetelekor az utolsó áldással folytatjuk.

Áldott vagy Te, Örökkévaló Istenünk, Világ Ura, aki mindenféle illatszert teremtett.

Itt megszagoljuk a fűszert.

Áldott vagy Te, Örökkévaló Istenünk, Világ Ura, aki a tűz fényét teremtetted.

A Hávdálá-gyertya lángjába nézve mondjuk, majd megsejteljük, hogyan tükröződik a fény körmeinken.

Áldott vagy Te, Örökkévaló Istenünk, Világ Ura, aki elkülöníti a szentet a mindennapitól, a világosságot a sötétségtől, Izraelt a népektől, a hetedik napot a hat munkanaptól. Áldott vagy Te, Örökkévaló, aki elkülöníti a szentet a mindennapitól.”

Ülve megisszuk a bort, és a maradékkal kioltjuk a gyertya lángját.

A Tórához szólított áldásai

A Tóra-felolvasás központi eleme a szombati és ünnepi imának. Olvasunk a Tórából a hétfő és csütörtök reggeli, valamint a szombat délutáni szertartáson, és különleges alkalmakkor, például *Ros hodeskor* és böjtnapokon.

Ha valakit a Tórához szólítanak – ezt *áljának* nevezik –, két áldást kell elmondania. A Tóra iránti szeretet jeléül az áldások elmondása előtt meg szokták érinteni a *tálittal* a tekercsnek azt a részét, ahol a felolvasandó szakasz

kezdődik, azután megcsokolják a *tálitot*. A két áldás közül az elsőt a felolvasás megkezdése előtt mondja el, a másodikat a felolvasás befejeztével. Ezek a következők:

בָּרְכוּ אֶת ה' הַמְבָרֵךְ.

Borhu esz Ádojnoj hámvojroh!

„Áldjátok az Örökkévalót, aki áldott!”

A gyülekezet így válaszol:

בְּרוּךְ ה' הַמְבָרֵךְ לְעוֹלָם וָעֶד.

Boruh Ádojnoj hámvojroh leojlom voed.

„Áldott az Örökkévaló, a megáldott, örökkön-örökké!”

Az áldást mondó megismétli a választ, majd folytatja:

בְּרוּךְ אַתָּה ה' אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר בָּחַר בָּנוּ מִכָּל הָעַמִּים וְנָתַן לָנוּ אֶת תּוֹרָתוֹ. בְּרוּךְ אַתָּה ה', נוֹתֵן הַתּוֹרָה.

Boruh Áto Ádojnoj Elojhenu Meleh HoOjlom áser bohár bonu mikol hoámim venoszán lonu esz tojroszaj. Boruh Áto Ádojnoj nojszén hátojro.

„Áldott vagy Te, Örökkévaló Istenünk, a Világ Királya, aki minket választott mind a népek közül, és nekünk adta Tóráját! Áldott vagy Te, Örökkévaló, a Tóra adója!”

Olvasnak a Tórából. Ezután az áldást mondó így szól:

בְּרוּךְ אַתָּה ה' אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר נָתַן לָנוּ תּוֹרַת אֱמֶת, וְחַיִּי עוֹלָם נָטַע בְּתוֹכָנוּ. בְּרוּךְ אַתָּה ה', נוֹתֵן הַתּוֹרָה.

Boruh Áto Ádojnoj Elojhenu Meleh HoOjlom áser noszán lonu tojrász emesz vehájé ojlm notá beszajhénu. Boruh Áto Ádojnoj nojszén hátojro.

„Áldott vagy Te, Örökkévaló Istenünk, a Világ Királya, aki igaz Tant adott nekünk, s ezzel örök életet plántáltál belénk. Áldott vagy Te, Örökkévaló, a Tóra adója!”

Táhárát hámispáhá – a házaselet és a mikve

A Háláhá szerint a havi menstruációs ciklus idején, és annak végétől számított hét teljes napig tilos a házaselet. Azt az állapotot, amelyben az asszony a menstruációs ciklus alatt van, *nidának* nevezik, ami szó szerint „elkülönített” állapotot jelent.

A férj és az asszony mindaddig egymástól „elkülönített” állapotban marad, amíg az asszony meg nem merítkezik a rituális fürdőben (*mikve*). A megmerítkezés szertartása választja el a két időszakot egymástól: az elkülönítettségi szakaszát, amikor tilos a házastársi érintkezés és az egyesülés szakaszát, amikor az érintkezés nemcsak megengedett, hanem kifejezetten jó a testi és lelki harmónia érdekében.

Miután az asszony teljesen megmerítkezett, a következő áldást mondja:

כְּרוּךְ אַתָּה ה' אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו, וְיִצְוֵנוּ עַל הַטְּבִילָה.

Boruh Áto Ádojnoj Elojhenu Meleh HoOjlom, áser kidesonu bemicvoj-szov vecivonu ál hátvilo.

„Áldott vagy Te, Örökkévaló Istenünk, a Világ Királya, ki megszentelt minket parancsolatokkal, s meghagyta nekünk, hogy alámerítkezzünk.”

Az áldás után az asszony újra megmerítkezik.

Nincs zsidó élet zsinagóga nélkül, de imádkozni lehet egy ideiglenes épületben is. A mikvét azonban nem lehet nélkülözni. A Holt-tenger fölét magasodó Maszáda tetején épült ókori mikvétől hosszú út vezetett a modern, tiszta, csempézett, fertőtlenített, kellemes hőmérsékletűre fűtött vizű mikvéig, viszont az elv ugyanaz maradt. A célok ugyanazok, és az egymást követő generációkat ugyanaz a kötelék fűzi össze.

Budapesten nyolcvan év után, 2004. júliusában készült el a Kazincy utca 16-ban, az első új mikve. A fürdő a legkitűnőbb rabbinikus és higiéniai előírásoknak felel meg, kóserságát több nemzetközi hírnevű rabbi ellenőrizte, építését a *Chábád Lubavics Alapítvány* szervezte és irányította. Korszerű felszereltségével, elkápráztató tisztaságával, gyönyörű, jacuzzival is felszerelt fürdőszobáival felveszi a versenyt a világ bármelyik mikvéjével. Megnyitása óta

egyre több fiatal nő veszi magára a *táhárát hámispáhá* micvájának több évezredes hagyományát, és használja a fürdőt.

A Mikve címe: 1075 Budapest, Kazinczy u. 16.

További információk és előjegyzés:

Oberlander Batsheva: (20) 961-5419

***Brit milá* – A körülmetélés szertartása**

A *brit milá* szó szerinti jelentése: a körülmetélés szövetsége. Mint Mózes első könyvéből tudjuk: Isten Ábráhámmal kötötte meg ezt a szövetséget, egyúttal felkérte: magát és családja férfitagjait metélje körül. Ábrahám már 99 éves volt, de azután a zsidó újszülötteket – Izsáktól kezdve – már nyolcnapos korukban metélték körül. Az évezredek során e megkülönböztető jel egyrészt elválasztotta a zsidókat az őket körülvevő népektől, másrészt megtartotta magát a zsidóságot. A parancsolatot sok nem vallásos zsidó család is megtartja, noha a micvát az elmúlt évtizedekben némiképp elhanyagolták.

Az ősi szertartásra nem szokás meghívót küldeni, nehogy kellemetlen helyzetbe hozzunk valakit, aki nem tud résztvenni: a szertartásra való meghívás akkora megtiszteltetés lenne, amit nem szabad visszautasítani – így inkább kihirdetik azt. A kisfiú és a mohél után a harmadik legfontosabb szereplő a *szándák* (koma), aki a kisgyereket tartja. Negyedikként pedig, lélekben, ott van a szertartáson maga Élijáhu próféta is, akinek szokás egy széket szabadon hagyni. *Szándáknak* lenni nagy tisztesség, amelyet a gazdagok sokszor meg is vásárolnak, viszont hagyomány, hogy egy családban egy ember csak egyszer lehet koma.

Egy nemrég a *New England Journal of Medicine* tudományos folyóiratban közre adott tanulmány szerint körülmetélt férfiak körében kisebb valószínűsége van a pénisz humán papillomavírus (HPV) fertőzésének. A körülmetélés ugyancsak csökkenti női oldalon a méhnyakrák kialakulásának valószínűségét.

Köves Slomó rabbi az Izraeli Főrabbinátusnál és Egészségügyi Minisztériumnál tette le a *mohél* vizsgáit, és 2002 óta Budapesten is vállalja csecsemők

körülmetélését. Elérhetőségei: (1) 268-0183, (20) 429-2162, mohel@zsido.com.

Hitközségünk szükség esetén felnőttek brit miláját is megszervezi.

A szertartás menete

Mikor behozzák a csecsemőt, a közösség ezt mondja:

ברוך הבא !

Boruh hábo!

„Áldott az érkező!”

A mohel:

אשרי תבחר ותקרב ישפן תצריך

Ásré tivhár uszekorév jiskojn hácéreho

„Boldog, akit kiválasztottál, hogy közel legyen hozzád, és udvaraidban lehessen!”

A többiek:

נשבעה בטוב ביתך, קדש היכלך.

Niszbeo betuv béjszeho kedojs héjholeho.

„Teljünk meg házad javával, hajlékod szentségével!”

(Zsoltárok 65:5.)

Mohél:

וידבר ה' אל משה לאמר. פינחס בן אלעזר בן אהרן הפהן השיב את חמתי מעל בני ישראל בקנאו את קנאתי בחרכם, ולא כליתי את בני ישראל בקנאתי. לכן אמר, הנני נתן לו את פריתי שלום.

Vájedábér Ádojnoj el Mojse lémor. Pinhosz ben Elozor ben Áhárojn háKojhén hésiv esz hámoszi méjál benéj Jiszroél bekánoj esz kinoszi beszojhom, veloj hiliszi esz benéj Jiszroél bekinoszi. Lohén emojr, hineni nojszén loj esz briszi solojm.

„Így szólt az Örökkévaló Mózeshez: Pinhász, a kohanita Áron fiának, Elázárnak a fia, elhárította haragomat Izrael fiai fölül, amikor értem kardoskodott

körükben, s így nem pusztítottam el Izrael fiait féltékenységgemben. Mondd meg tehát: Íme, békeszerződéssel ajándékozom meg őt.”

(4Mózes 25:10-12.)

Az újszülöttet „Élijáhu székébe” helyezik, mondván:

זֶה הַכֶּסֶּא שֶׁל אֱלִיהוּ הַנָּבִיא זָכוֹר לְטוֹב.

Ze hákiszé sel Élijohu hánovi zoħur látoju.

„Ez a boldog emlékezetű Élijáhu próféta széke.”

Mohél:

לִישׁוּעָתָךְ קוִיתִי ה'. שְׁבִרְתִּי לִישׁוּעָתָךְ ה', וּמַצּוֹתֶיךָ עָשִׂיתִי. אֱלִיהוּ מֵלֶאךָ הַבְּרִית,
הִנֵּה שְׁלָךְ לְפָנַי, עֲמֹד עַל יְמִינִי וְסִמְכֵנִי. שְׁבִרְתִּי לִישׁוּעָתָךְ ה'. שֶׁשׁ אֲנֹכִי עַל אֲמַרְתָּךְ,
כְּמוֹצֵא שְׁלָל רָב. שְׁלוֹם רָב לְאַהֲבֵי תוֹרָתָךְ, וְאֵין לָמוּ מְכַשׁוֹל. אֲשֶׁרִי תִבְחַר וּתִקָּרֵב
יְשָׁן חֲצָרֶיךָ, נִשְׁבָּעָה בְּטוֹב בֵּיתְךָ קֹדֶשׁ הֵיכָלְךָ.

Lisuoszħo kiviszi Ádojnoj. Szibárti lisuoszħo Ádojnoj, umicvojszħo osziszzi. Élijohu máláh hábrisz, hinéj seleħo lefoneħo, ámojd ál jemini ve-szomhényi. Szibárti lisuoszħo Ádojnoj. Szosz onojħi ál imroszħo, kemojcé solol rov. Solojm rov leojhávěj Sozjroszħo, veéjn lomoj mihsojl. Ásréj tiv-ħar uszekorév jiskojn hácéreħo, niszbeo betuv béjszħo kedojs héjħoleħo.

„Örökkévaló, a Te segítségedben reménykedem, arra várok, Örökkévaló, hogy rendeletem teljesíthessem. Élijáhu, szövetség küldötte, itt van, ami a tiéd, állj jobbomon, és támogass! Örökkévaló, segítségedre várok, úgy örülök szavaidnak, mintha valami nagy kincset találnék. Honoljon nagy békesség azok között, akik szeretik tanodat, ne botoljanak meg! Boldog, akit kiválasztottál, hogy közel legyen hozzád, és udvaraidban lehessen! Teljünk meg házad javával, hajlékod szentségével!”

(1Mózes 48:18., Zsoltárok 119:166., 162., 165., 65:5.)

A mohél fölveszi a gyermeket, és a koma térdére teszi, aztán hangosan áldást mond:

בְּרוּךְ אַתָּה ה' אֱלֹהֵינוּ מִלְךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל הַמִּילָה.

Boruħ Áto Ádojnoj Elojhénu meleħ ho'ojlom, áser kidsonu bemicvoj-szov vecivonu ál hámilo.

„Áldott vagy Te, Örökkévaló Istenünk, Világ Ura, ki megszentelt minket parancsolataival, és meghagyta nekünk a körülmételést!”

A körülmételés alatt az apa – vagy ha ő nincs jelen, a koma – ezt mondja:

ברוך אתה ה' אלהינו מלך העולם, אשר קדשנו במצותיו וצונו להכניסו בביתו של אברהם אבינו.

Boruh áto Ádojnoj Elojhénu meleh hoojlo, áser kidesonu bemicvojszov vecivonu leháhniszov bivriszov sel Ávrohom ovinu.

„Áldott vagy Te, Örökkévaló Istenünk, Világ Ura, ki megszentelt minket parancsolataival, és meghagyta nekünk, hogy fogadjuk be őt Ábrahám apánk szövetségében!”

A többiek válaszolnak:

אמן. כשם שזכננו לברית, כן יפנס לתורה ולמצוות טובים.

Omén! Kesém senihnász lábrisz, kén jikonész leTojro lehupo ulemáaszim tojvim!

„Ámén! Ahogy megérett a szövetségkötésre, úgy érjen meg a Tóra-tanulásra, a jó cselekedetekre és a házasodásra!”

A körülmételés után áldást mondanak a borra:

ברוך אתה ה' אלהינו מלך העולם, בורא פרי הגפן.

Boruh áto Ádojnoj Elojhénu meleh ho'ojlom, bojrój pri hágofen.

„Áldott vagy Te, Örökkévaló Istenünk, Világ Ura, aki a szőlő gyümölcsét teremtetten!”

ברוך אתה ה' אלהינו מלך העולם, אשר קדש ידיו מבטן, וחק בשאר שם, וצאצאיו חתם באות ברית קדש. על כן בשכר זאת, אל חי חלקנו צונו להציל ידידות שארנו משחת, למען בריתו אשר שם בבשרנו. ברוך אתה ה', כורת הברית.

Boruh Áto Ádojnoj Elojhénu meleh ho'ojlom, áser kidés jedid mibeten, vehojk bis'éroj szom, vece'eco'ov hoszám beojsz brisz kojdes. Ál kén bisz'hár zojsz, Él háj helykenu curénu civo lehácil jedidusz seérénu misáhász, lemá'an briszov áser szom bivszorénu. Boruh Áto Ádojnoj, kojrsz hábrisz.

„Áldott vagy Te, Örökkévaló Istenünk, Világ Ura, aki magának szentelte kedveltje szülöttét (Izsákot), és jelt adatott testére, hogy ivadékait is megpecsél-

telje a szent szövetség jelével! Ennek fejében adja az élő Isten, Osztályrészünk és Sziklavárunk, hogy szeretett vérrokonunk megmeneküljön a veszélytől a szövetség jele kedvéért, melyet testünkre helyezett! Áldott vagy Te, Örökkévaló, a Szövetségekötő!”

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, קַיִם אֶת הַיָּלֶד הַזֶּה לְאַבְיּוֹ וּלְאִמּוֹ, וַיִּקְרָא שְׁמוֹ בְּיִשְׂרָאֵל
 בֶּן (a gyermek zsidó neve) יִשְׁמַח הָאֵב בְּיוֹצֵא חַלְצִיו וְתִגַּל אִמּוֹ בְּפָרִי בְטָנָה, כְּפֶתוּב:
 יִשְׁמַח אָבִיךָ וְאִמְךָ וְתִגַּל יוֹלְדֶתְךָ. וְנֹאמַר: וְאֶעֱבֹר עָלֶיךָ וְאֶרְאֶה מִתְבוֹסֶסֶת
 בְּדַמֶּיךָ, וְאִמֵּר לְךָ בְּדַמֶּיךָ חַיִּי, וְאִמֵּר לְךָ בְּדַמֶּיךָ חַיִּי. וְנֹאמַר: זָכֹר לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ, דָּבָר
 צָהָה לְאַלְף דּוֹר. אֲשֶׁר פָּרַת אֶת אֲבֵרָהֶם וּשְׁבוּעָתוֹ לְיִשְׁחָק. וַיַּעֲמִידָהּ לְיַעֲקֹב לְחֶק,
 לְיִשְׂרָאֵל בְּרִית עוֹלָם. וְנֹאמַר: וַיִּמָּל אֲבֵרָהֶם אֶת יִצְחָק בְּנֵוֹ בֶּן שְׁמוֹנֶת יָמִים, כְּאֲשֶׁר צִוָּה
 אֱתוֹ אֱלֹהִים. הוֹדִוּ לָהּ כִּי טוֹב, כִּי לְעוֹלָם חֶסֶד. *Közösség*. הוֹדִוּ לָהּ כִּי טוֹב, כִּי לְעוֹלָם
 חֶסֶד. *(a csecsemő zsidó neve)* זֶה הַקָּטָן גָּדוֹל יְהִיָּה, כֹּשֶׁם שְׁנִכְנַס לְבְרִית, כֵּן יִכְנַס לְתוֹרָה
 וּלְחִפָּה וּלְמַעֲשִׂים טוֹבִים. אָמֵן.

*Elojhénu vÉlojhéj ávojszénju, kájém esz hájeled háze leoviv uleimoy
 vejikoré smoy beJiszroél (a gyermek zsidó neve) ben (az apa zsidó neve). Jiszmáh
 hoáv bejocé hálocov veszogél imoy bifri vitno, kákoszuu: Jiszmáh oviho
 veimeho veszogél jojládeteho. Vene'emár: Voe'eovjr olájih voeréh miszboj-
 szeszsz bedomajih, vo'oymár loh bedomájih háji, vo'oymár loh bedomájih
 háji. Vene'emár: Zohár leojlom briszoz, dovor civo leelef dojr. Áser korász
 esz Ávrohom usvuoszoz leJiszhok. Vájá'ámideho leJá'ákojv lehojk, leJisz-
 roél brisz ojlom. Vene'emár: Vájomol Ávrohom esz Jic'hok benoj ben
 smojnász jomim, ká'áser civo ojszoz Elojhim. Hojdu láÁdojnoy ki tojv, ki
 leojlom hászdoj. (Kezösség: Hojdu láÁdojnoy ki tojv, ki leojlom hászdoj.) (A csecsemő
 neve) ze hakoton godojl jihje, kesém senihnász lábrisz, kéjn jikonész le-
 Szojro ulehupo ulemá'ászim tojvim. Omén.*

„Istenünk, őseink Istene, tartsd életben ezt a gyermeket apja és anyja szá-
 mára, neve pedig legyen Izraelben ... (a gyermek zsidó neve) ben ... (az apa zsidó neve)!”
 Örvendjen az apa az ágyékából származónak, az anya méhe gyümölcsének,
 ahogyan írva van: „Örüljön apád és anyád, vigadjon, aki megszült...”, meg az
 is: „Elvonultam feletted, és láttalak véredben fetrengve, s akkor kijelentettem:
 bár vérzel, életben maradsz, mondom, ha vérzel is, életben maradsz...” Meg a
 következő: „Örökké emlékszik szövetségére, melyet ezer nemzedékre ha-
 gyott, melyet Ábrahámval kötött, s melyre Izsáknak esküdött, melyet Jákob-

nak törvényül adott, és Izraelnek örök szövetségül.” Aztán: „Ábrahám körülmetélte fiát, Izsákot, nyolcnapos korában, ahogy meghagyta neki Isten.” Ad-jatok hálát az Örökkévalónak, mert örök a szeretete! Ez a kicsi ... (a gyermek zsidó neve) nőjön föl, s ahogy megérett a szövetségkötésre, úgy érjen meg a Tóra-tanulásra, a házasságra és a jó tettekre!”

(Bibliai idézetek)

A koma iszik a borból, és egy pár cseppet a csecsemő ajkára tesznek.

A csecsemő apja és a mohél végezetül ezt mondja:

רבונו של עולם, יהי רצון מלפניך שיהא חשוב ומרצה ומקבל לפניך כאלו הקרבתיהו לפני כסא כבודך, ואתה ברחמיך הרבים שלח על ידי מלאכך הקדושים נשמה קדושה וטהורה ל-בן (a gyermek zsidó neve) [az apa azt mondja:] (az apa zsidó neve) הנמול עתה לשמך הגדול, ושיהיה לבו פתוח כפתחו של אולם בתורתך הקדושה, ללמוד וללמד לשמור ולעשות, ותן לו אריכות ימים ושנים, חיים של יראת חסא, חיים של עשר וכבוד, חיים שתמלא משאלות לבו לטובה, אמן וכן יהי רצון.

Ribojnoj sel ojlom, jehi rocojn milefoneho sejehe hosuv umeruce ume-kubol lefoneho keilu hikrávutihu lifné hiszé hevojdeho, veáto beráhámehe horábim sláh ál jedé máloheho hákedojsim nesomo kedojsu utehojro le-(a gyermek zsidó neve) ben (apja zsidó neve) (az apa azt mondja: livni) hánimojl áto le-simhe hágodojl, vesejihje liboj poszuáh kefiszhoy sel ulom beSzojroszehe hákdojsu, lilmojd uleláméd lismojr velá'ászojsz, veszén loj árihusz jomim vesonim, hájim sel jirász hét, hájim sel ojser vehovojd, hájim setemálé misálojsz liboj letojvo, Omén vehén jöhi rocojn.

„Világ Ura, legyen az az akaratod, hogy (a körülmetélt) oly fontos, kedves és elfogadott legyen előtted, mintha feláldoztam volna dicső trónod előtt! Te meg nagy irgalmadban küldj szent angyalaid által szent és tiszta lelket ... (a gyermek zsidó neve) ben ... (az apa zsidó neve)-ba [az apa azt mondja „fiamba”], kit most me-téltek körül nagy Neved kedvéért! Hadd legyen szíve tárva-nyitva szent Tórád felé, hogy tanulmányozza és tanítsa, betartsa és teljesítse! Adj neki hosszú életet, bűntől irtózó életet, jómódú és megbecsült életet, hogy élethosszan teljesítsd szíve vágyait jó irányban! Ámén, ez legyen az akaratod!”

Áldás betegért

Az alábbi imát általában Tóraolvasás után, a Tóránál szokták mondani.

Férfiért:

מִי שֶׁבָּרַךְ אֲבוֹתֵינוּ אֲבָרָהֶם יִצְחָק וְיַעֲקֹב, מִשֶּׁה אֶהְרֹן דָּוִד וּשְׁלֹמֹה, הוּא יִרְפָּא אֶת
 בֶּן (a beteg zsidó neve) בֶּן (a beteg anyjának zsidó neve), בְּעֵבוּר שׁ... (az érte áldást kérő zsidó neve) יִתֵּן
 לְצַדִּיקָה בְּעֵבוּרוֹ. בְּשֹׁכֵר זֶה הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יִמְלֹא רַחֲמִים עָלָיו לְהַחֲלִימֹה וּלְרַפְּאוֹתוֹ
 וּלְהַחֲזִיקוֹ וּלְהַחֲיוֹתוֹ, וַיִּשְׁלַח לוֹ מַהֲרָה רְפוּאָה שְׁלֵמָה מִן הַשָּׁמַיִם, לְרַמ"ח אֲגָבָיו
 וְשֵׁס"ה גִּידָיו בְּתוֹךְ שָׁאֵר חוֹלֵי יִשְׂרָאֵל רְפוּאָת הַנֶּפֶשׁ וּרְפוּאָת הַגּוּף. וְנֹאמֵר אָמֵן.

*Mi sebéráh ávojszénu Ávrohom Jic'hok veJáákoju Mojse Áháron Dovid
 uSlojmo, hu jerápé esz ... (a beteg zsidó neve) ben ... (a beteg anyjának zsidó neve), báávur
 se... (az érte áldást kérő zsidó neve) jitén licdoko báávuroj. Biszhár ze Hákodojs Bo-
 ruh Hu jimolé ráhámim olou leháhálimoj ulerápojszoy uleháházikoj ule-
 háhájajszy, vejisláh loj mehéro refuo selémo min hásomájim, liremáh
 évorov useszo gidov beszojsh seor hojlé Jiszroél refuász hánefes urefuász
 háguj. Venojmár omén.*

„Aki megáldotta őseinket, Ábrahámot, Izsákot és Jákobot, Mózeszt és Áront, Dávidot és Salamont, az gyógyítsa meg a beteget, ... (a beteg zsidó neve és anyjának zsidó neve)-t, s ezért ... (az érte áldást kérő zsidó neve) megfogadta, hogy adománnyt ajánl fel! Ennek fejében a Jóisten teljék meg irgalommal iránta, istápolja s gyógyítsa meg, gyarapítsa és tartsa életben, küldjön a mennyből hamarosan gyógyulást mind a 248 testrésztére és 365 ízére, akár Izrael többi betegé-ére, lelki és testi felépüléssel. Mondjunk erre áment!”

Nőért:

מִי שֶׁבָּרַךְ אֲבוֹתֵינוּ אֲבָרָהֶם יִצְחָק וְיַעֲקֹב, מִשֶּׁה אֶהְרֹן דָּוִד וּשְׁלֹמֹה, הוּא יִרְפָּא אֶת
 בַּת (a beteg zsidó neve) בַּת (a beteg anyjának zsidó neve), בְּעֵבוּר שׁ... (az érte áldást kérő zsidó neve) יִתֵּן
 לְצַדִּיקָה בְּעֵבוּרָהּ. בְּשֹׁכֵר זֶה הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יִמְלֹא רַחֲמִים עָלֶיהָ לְהַחֲלִימָהּ
 וּלְרַפְּאוֹתָהּ וּלְהַחֲזִיקָהּ וּלְהַחֲיוֹתָהּ, וַיִּשְׁלַח לָהּ מַהֲרָה רְפוּאָה שְׁלֵמָה מִן הַשָּׁמַיִם בְּכָל
 אֲגָבֶיהָ וּגִידֶיהָ בְּתוֹךְ שָׁאֵר חוֹלֵי יִשְׂרָאֵל רְפוּאָת הַנֶּפֶשׁ וּרְפוּאָת הַגּוּף. וְנֹאמֵר אָמֵן.

*Mi sebéráh ávojszénu Ávrohom Jic'hok veJáákoju Mojse Áháron Dovid
 uSlojmo, hu jerápé esz ... (a beteg zsidó neve) bász ... (a beteg anyjának zsidó neve), báávur
 se... (az érte áldást kérő zsidó neve) jitén licdoko báávuro. Biszhár ze Hákodojs Bo-*

ruh Hu jimolé ráhámim oleho leháhálimo ulerápojszo uleháháziko uleháhájojszo, vejisláh lo mehéro refuo selémo min hásomájim behol évo-reho vegideho beszojñ seor hojlé Jiszroél refuász hánefes urefuász háguř. Venojmár omén.

„Aki megáldotta őseinket, Ábrahámot, Izsákot és Jákobot, Mózeszt és Áront, Dávidot és Salamont, az gyógyítsa meg a beteget, ... (a beteg zsidó neve és anyjának zsidó neve)-t, s ezért ... (az érte áldást kérő zsidó neve) megfogadta, hogy adományt ajánl fel! Ennek fejében a Jóisten teljék meg irgalommal iránta, istápolja s gyógyítsa meg, gyarapítsa és tartsa életben, küldjön a mennyből hamarosan gyógyulást minden ízére és testrészére, akár Izrael többi betegéire, lelki és testi felépüléssel. Mondjunk erre áment!”

Zsoltárok betegért

90. ZSOLTÁR

תפֿלָה לְמֹשֶׁה אִישׁ הָאֱלֹהִים אֲדֹנָי מֵעוֹן אֶתָּה הֵייתָ לָנוּ בְּדֹר וָדֹר. בְּטָרֶם הָרִים יְלֹדוּ וַתְּחַלֵּל אֶרֶץ וַתְּבַל וּמַעוֹלָם עַד עוֹלָם אֶתָּה אֵל. תִּשָּׁב אָנוּשׁ עַד דָּכָא וַתֹּאמֶר שׁוּבוּ בְנֵי אָדָם. כִּי אֵלֶּף שָׁנִים בְּעֵינֶיךָ כְּיוֹם אֶתְמוֹל כִּי יַעֲבֹר וְאַשְׁמוּרָה בְּלִילָה. וְזִמְתָּם שָׁנָה יְהִיוּ בִּבְקָר כְּחֻצִיר יִחְלֹף. בִּבְקָר יִצִּיץ וַיְחַלֵּף לְעֶרֶב יִמּוֹלֵל וַיָּבֵשׁ. כִּי כָלִינוּ בְּאַפָּךָ וּבַחֲמָתְךָ נִבְהָלְנוּ. שְׁתָּה עֲוֹנֵתִינוּ לְנִגְדְּךָ עֲלַמְנוּ לְמֹאֹר פְּנֶיךָ. כִּי כָל יָמֵינוּ פָּנוּ בְּעִבְרָתְךָ כָּלִינוּ שָׁנֵינוּ כְּמוֹ הֶגְהָה. יָמֵי שְׁנוֹתֵינוּ בָּהֶם שִׁבְעִים שָׁנָה וְאִם בְּגִבוּרַת שְׁמוֹנִים שָׁנָה וְרַהֲפֹם עָמַל וְאוֹן כִּי גֹז חֵישׁ וְנִעְפָּה. מִי יוֹדֵעַ עַז אַפָּךָ וּכִירְאֶתְךָ עֲבָרְתְּךָ. לְמָנוֹת יָמֵינוּ כֵּן הוֹדַע וְנִבֵּא לִבִּב חֲכָמָה. שׁוּבָה ה' עַד מִתִּי וְהִנַּחֵם עַל עֲבֹדֶיךָ. שִׁבְעֵנוּ בִּבְקָר חֲסִדָּךָ וּנְרַנְּנָה וְנִשְׁמָחָה בְּכָל יָמֵינוּ. שִׁמְחָנוּ כִּימֹת עֲנִיתָנוּ שְׁנוֹת רֹאֵינוּ רָעָה. יִרְאֶה אֵל עֲבֹדֶיךָ פִּעְלֶיךָ וְהִדְרֶךְ עַל בְּנֵיהֶם. וְיִהְיֶה נֶעַם אֲדֹנָי אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנֵנָה עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנֵנָה.

Tefilo leMojse is hoElojhim Ádojnoj meojn áto hojiszso lonu bedojr ve-dojr. Beterem horim julodu váthojlél erc veszévél umeojlom ád ojlmom Áto Él. Tosév enojs ád dáko vátojmer suvu vené odom. Ki elef sonim be-éjneho kejojms eszmojl, ki jávojr veásmuro belájlo. Zerámtem séno jihju bábojker, kehócir jáhlojf. Bábojker joci veholof loerev jemojlél vejovés. Ki holineu veápeho, uvehámoszho nivholnu. Sáto ávojnosszénu lenegdeho álu-

ménu limojr poneho. Ki kol joménu ponu beevroszeho kilinu sonénu kmoj hege. Jeméj senojszénu bohem sivim sono, veim begvurojsz smojnim sono, verohobom omol voouvén, ki goz his venoufo. Mi jodéa ojsz ápeho uhjiroszho evroszeho. Limnojsz joménu kén hojda venovi leváv hojmo. Suvo Ádojnojsz ád moszoj vehinohémm ál ávodeho szábénu vábojker hászdeho veráneno veniszmeho behol joménu. Számhénu kijmojsz iniszonu snojsz roinu roo. Jéroel ál ávodeho pooleho vehádorho ál benéhem. Vijhi nojám Ádojnojsz Elojhénu olénu umásze jodéjnu kojnenolému, umászé jodéjnu kojnenéhu.

„Mózes, az isteni férfiú imája. Uram, nemzedékről nemzedékre Te voltál hajlékunk. Még meg sem születtek a hegyek, a föld, a világ sem jött létre, öröktől fogva Te vagy az Isten, s az is maradsz örökké. Porig alázol egy embert, s így szólsz: Térj meg, emberfia! Bizony, ezer év annyi a szemedben, mint egy múltó nap, mint egy éjjeli őrsváltás. Úgy múlnak el számodra, mint reggelre az álom, mint a lekaszált fű: reggel sarjad és megnő, estére megfonnyad és elszárad. Így tűnünk el mi is, ha haragszol ránk, dühöd rettegést hoz ránk, ha magad elé teszed bűneinket, rejtett vétkeinket színed elé viszed. Napjainknak vége haragod miatt, éveink elszállnak, mint a lehelet. Életünk hossza nem több, mint hetven, legföljebb nyolcvan év. Amire az ember büszke, üres semmiség, el is tűnik hamar, mintha elrepülne. Ki ismeri haragod erejét, dühödet, melyet félni kell? Taníts hát úgy számlálni napjainkat, hogy szívünk okuljon rajta! Engesztelődj, Örökkévaló! Meddig még? Könyörülj szolgálidon! Részesíts minket reggelenként szeretetedből, hadd örvendjünk, ujjongjunk egész életünkben! Ahány évig nyomorítottál, ahány rossz évünk volt, annyival örvendeztess minket: hadd lássák tetteidet szolgálid, fenségedet fiaik! Legyen velünk Urunk, Istenünk jóakarata! Tedd maradandóvá kezünk munkáját, tedd maradandóvá munkánk gyümölcsét!”

91. ZSOLTÁR

יֵשׁב בְּסֶטֶר עֲלִיּוֹן בְּצֵל שְׁדֵי יְתָלוֹנָן. אָמַר לֵה' מַחְסֵי וּמַצּוּדָתִי אֱלֹהֵי אֲבֹתִי בּוֹ. כִּי הוּא יִצִּילֵךְ מִפֶּחַ יְקוֹשׁ מִדְּבַר הַדּוֹת. בְּאַבְרָתוֹ יִסֹּף לְךָ וְתַחַת כְּנָפָיו תַּחֲסֶה צִנָּה וְסִחְרָה אָמַתּוֹ. לֹא תִירָא מִפֶּחַד לִילָה מִחֵץ יְעוֹף יוֹמָם. מִדְּבַר בְּאֶפֶל יִהְיֶה לְךָ מִקְטֵב יִשׁוּד צָהָרִים. יִפֹּל מִצֵּדָךְ אֶלֶף וּרְבָבָה מִימִינֶךָ אֵלֶיךָ לֹא יָגֵשׁ. רַק בְּעֵינֶיךָ תִּבְטֵשׁ וְשִׁלַּמַּת

רְשָׁעִים תִּרְאֶה. כִּי אַתָּה ה' מַחֲסִי עַלְיוֹן שְׁמֹת מַעֲוֹנָךְ. לֹא תִאֲנֶה אֵלֶיךָ רָעָה וַיִּגַּע לֹא יִקְרַב בְּאֵהָלֶךָ. כִּי מִלְאָכָיו יִצְוֶה לְךָ לְשִׁמְרֶךָ בְּכָל דְּרָכֶיךָ. עַל כַּפַּיִם יִשְׁאוּנֶךָ פֶּן תִּגָּף בְּאֵבֶן רִגְלֶךָ. עַל שַׁחַל וּפֶתֶן תִּדְרֹךְ תִּרְמָס כַּפִּיר וְתַנִּין. כִּי בִי חֶשֶׁק וְאַפְלִטָהוּ אֲשַׁגְּבֶהוּ כִּי יֵדַע שְׁמִי. יִקְרָאֵנִי וְאַעֲנֶהוּ עִמּוֹ אֲנִכִּי בְּצָרָה אֲחַלְצֶהוּ וְאֶכְבְּדֶהוּ. אַרְךָ יָמִים אֲשַׁפִּיעֶהוּ וְאַרְאֶהוּ בִּישׁוּעָתִי.

Jojsév beszédszer eljon becél Sádáj jiszlojnon. Ojmár láÁdojnoj máhszi umculoszi elojháj evtáh boj. Ki hu jácilho mipáh jokus midever hávojsz. Beeuroszoj joszeh loh veszáhász kenofof tehsezo cino veszoheőo ámitoj. Loj sziro mipáhád lojlo méhécz jouf jojmom. Midever boojfel jáhálojh miketev josud cohorojim. Jipojl micidho elef urevovo mijmineho éleho loj jigojs. Rák beéneho szábit veslumász resoim tire, ki áto Ádojnoj máhsziz eljon számtó méojneho. Loj szeune éleho roo venegá loj jikráv beoholeho. Ki málohou jecáve locs lismorho behol deroheho. Ál kápájim jiszunho pen tigojff boeven rágleho. Ál sáhál vofeszen tidrojh tirmojsz kefir veszánin. Ki vi hosák vááféltéhu ászágvéhu ki jodá smi. Jikroéni veeenéhu imoj ánojhi vecoro áhálcéhu vááhábdéhu. Ojreh jomim ászbiéhu váréjhu bisuoszi.

„Aki a felséges Isten árnyékában lakozik, a Mindenható védőszárnya alatt hál. Azt mondom az Örökkévalónak: „Te vagy a menedékem, erősségem, Istenem, Benned bízom.” Ő ment meg a vadász csapdájától, a pusztító dögvésztől. Szárnya tollával takar el, szárnyai alatt rejtőzködhetsz, hűsége védőpajzsa az oltalmad. Nem félsz az éj rémségeitől, a nappal repülő nyíltól, az éjjel pusztító dögvésztől, sem a délidőben garázdálkodó járványtól. Ezren esnek el mellőled, tízezen jobbod felől: Hozzád ez nem közelít, de szemmel láthatod, szemlélheted, hogy járnak a gonoszok. Bizony Te vagy, Örökkévaló, az oltalmam. Ha a Magasságosnál találsz menedéket, nem történhet veled baj, csapás nem közelíthet sátradhoz, mert angyalait rendeli melléd, hogy vigyázzanak rád, bármerre jársz. Tenyerükön hordanak, nehogy kőbe botoljék lábad. Oroszlánra, viperára léphetsz, még az oroszlánkölkyöt és krokodilt is eltiprod. Minthogy utánam vágyott, megmentem őt, felemelem, mert tudja Nevetem. Meghallgatom, ha hív, vele vagyok a bajban, kimentem őt, és becsléteket szerzek neki. Hosszú életet ajándékozok neki, hadd lássa segítségemet.”

92. ZSOLTÁR

מִזְמוֹר שִׁיר לַיּוֹם הַשַּׁבָּת. טוֹב לְהַדוֹת לָהּ וּלְזַמֵּר לְשִׁמְךָ עָלֶיךָ. לְהַגִּיד בִּבְקָר חֲסִדְךָ
וְאַמוּנָתְךָ בְּלִילוֹת. עָלִי עֲשׂוֹר וְעָלִי נָבֵל עָלִי הַגִּיוֹן בְּכִנּוֹר. כִּי שִׁמְחַתְּנִי ה' בְּפַעֲלֶךָ
בְּמַעֲשֵׂי יָדֶיךָ אֲרַנֶּנּוּ. מִה גָּדְלוֹ מַעֲשֶׂיךָ ה' מְאֹד עֲמָקוֹ מִחֻשְׁבֹּתֶיךָ. אִישׁ בָּעַר לֹא יֵדַע
וּכְסִיל לֹא יָבִין אֶת זֹאת. בִּפְרֹחַ רִשְׁעִים כְּמוֹ עֵשֶׂב וַיִּצְיָצוּ כָּל פְּעָלֵי אָנוֹן לְהַשְׁמָדָם עָדִי
עַד. וְאַתָּה מָרוֹם לְעֹלָם ה'. כִּי הִנֵּה אֵיכִידֶךָ ה' כִּי הִנֵּה אֵיכִידֶךָ יֹאבְדוּ יִתְפָּרְדּוּ כָּל פְּעָלֵי
אָנוֹן. וְתָרַם כְּרָאִים קֶרְנִי בַלְתִּי בְשֶׁמֶן רַעֲנָן. וַתִּבְטַט עֵינֵי בְשׁוּרֵי בִקְמִים עָלֵי מַרְעִים
תִּשְׁמַעְנָה אָזְנִי. צְדִיק כְּתָמָר יִפְרַח כְּאֶרֶז בְּלִבְנוֹן יִשְׁגָּה. שְׁתוּלִים בְּבֵית ה' בַּחֲצֹרוֹת
אֱלֹהֵינוּ יִפְרִיחוּ. עוֹד יִנּוּכוּן בְּשִׁיבָה דְּשָׁנִים וְרַעֲנָנִים יִהְיוּ. לְהַגִּיד כִּי יֵשֶׁר ה' צוּרֵי וְלֹא
עוֹלָתָה בּוֹ.

Mizmojr sir lejojm háSábosz. Tojv lehojdojsz láÁdojnoj, ulezámér le-
simho, Eljojn. Lehágid bábojker hászdeho, veemunoszho bálélojsz. Álé
oszojr váálé novel, álé higojojn behinojr. Ki szimáhtáni Ádojnoj befoo-
leho, bemáászé jodeho áránén. Má godlu máászého Ádojnoj, meojd omku
máhsevojszeho. Is báár loj jédo, uheszil loj jovin esz zojsz. Bifrojáh resoim
kemaj éseuv vájocicu kol pojálé oven, lehisomdom áde ád. Veáto morojm
leojlom, Ádojnoj. Ki hiné ojveho, Ádojnoj, ki hiné ojveho jojuvédu, jiszpor-
du kol pojálé oven. Vátorem kirém kárni, báálojszi besemen ráanon. Vá-
tábét éni besuroj, bákomi oláj merém, tismáno oznoj. Cádik kátomor
jifroh, keerez bálevonojn jiszge. Seszulim bevész Ádojnoj, behácrojsz Eloj-
hénu jáfrihu. Ojd jenuvun beszévo, desénim veráánánim jihju. Lehágid ki
josor Ádojnoj, curi völoj ávoszo boj.

„Zsoltárénak szombat napjára. Mily jó hitvallást tenni az Örökkévaló mel-
lett, a Magasságos hírnevéről dalolni! Reggel szeretetéről beszélni, és hűsé-
gedről éjjel, tízhúrún és lanton meg bűgő hárfán. Mivel megörvendeztetted
tetteiddel, Örökkévaló, hadd énekeljem meg kezéd munkáját! Örökkévaló,
mily nagyok tetteid, mily mélyenszántók terveid! A tudatlan nem fogja fel, az
ostoba nem érti, hogy amikor a gonoszok sarjadnak, mint a fű, a gonoszte-
vők virulnak, az mind pusztulásukhoz vezet. Te meg örökké magasztos vagy,
Örökkévaló, mert ellenségeid elvesznek, szétporladnak mind a gonosztevők.
Szarvamat megnöveltet, mint az antilopét, friss olajjal kenetgetnek. Farkassze-
met nézek a rám leselkedőkkel, füleim hallják a gonoszokat, akik reám tör-
nek. Az igaz ember virágzik, mint a pálma, magasra nő, mint a libanoni céd-

rus, az Örökkévaló házában ültették el őket, Istenünk udvarában virágoznak. Még öregségükben is sarjat hajtanak, teltek és zöldellők lesznek, hogy ezzel hirdessék: méltányos az Örökkévaló, az én Szirtem, nincs benne álnokság.”

A halál, a gyász és a temető

A zsidóság nagy becsben tartja az életet. Ugyanakkor azonban a hagyomány realisan gondolkodik a halálról is. „Bizony, por vagy, és vissza fogsz térni a porba!” (1Mózes 3:19.), „...a lélek pedig visszatér Istenhez, aki adta” (Prédikátor 12:7.). „Az ember vége a halál”, mondta Jóhánán rabbi (Bráhot 17a.). Egyszerűen szólva: mindnyájan meghalunk.

A világ, amelyben élünk, egy másik világba vezető folyosó. A hit, hogy a túlvilágban, egy eljövendő világban – az *olám hábában* – az embert megítélik, és lelke tovább virulhat, mélyen beépült a zsidó gondolkodásba. „Egész Izrael részese a jövendő világnak” (Szánhedrin 90a.).

Ami az egyén számára jót hoz, az a túlélők számára veszteséget jelent: mély fájdalmat és gyöttrő szenvedést a családnak, a barátoknak, a közösségnek. A halállal és a gyással kapcsolatos zsidó hagyományok központjában az elhunyt megtisztelése és a gyászolók szenvedésének enyhítése áll.

A halál beállta után a leghamarabb, lehetőleg még aznap el kell végezni a temetést. A hagyomány szerint a halál fölött érzett bánatot a ruha beszakítása jelzi. A beszakított ruhát – szombat kivételével – az egész gyász hét, a sívá ideje alatt viselik.

A beszakításkor a gyászoló a következő áldást mondja:

ברוך אתה ה' אלהינו מלך העולם, דיין האמת.

Boruh Áto Ádojnoj Elojhenu Meleh HoOjlom, dáján hoemesz!

„Áldott légy Te, Örökkévaló Istenünk, a Világ Királya, az igaz bíró!”

A temetés és temető szabályai

Szokás vigyázni arra, hogy amikor a halottat eltemetik, ne vegyék ki az ásót vagy a kapát egymás kezéből, hanem mindig a földbe szúrják, és onnan vegyék ki.

A temetés után legalább négy *rőf* távolságra mennek a síroktól és elmondják a 49. zsoltárt („A karmesternek... Halljátok ezt...”), utána pedig a gyászoló *Kádist* mond [lásd lent].

Szokás, hogy mikor kimennek a temetőből, néhány fűszalat tépnek le és dobják hátrafelé, maguk mögé és mondják: „Gondolj arra, hogy porból vagyunk”. Emlékeztetés ez halottak feltámadására is, hogy újjáélednek majd poraikból, mint ahogy az Írás mondja (*Zsoltárok* 72:16.): „kisarjadnak a városból, mint a mezőnek füve”.

A kezeket edényből öntött vízzel kell megmosni. Az edényt nem szabad annak a kezéből átvenni, aki éppen megmosakodott, hanem azt tegye le, és a következő vegye fel. A kezeket letörléssel nem szabad megszáritani. Némelyek azt tartják, hogy a temetés után hétszer egymás után le kell ülni.

Tilos a sírok felett járni.

Ne menjünk *tfilint* (imaszíjt) vagy *ciciszt* viselve a temetőbe, holttestnek négy *rőfnyi* közelébe vagy halottas szobába. Ugyanígy ne imádkozzunk ott, ne mondjuk a zsoltárokat sem, kivéve azt, amit a halott tiszteletére mondjuk.

Némely helyen nem szoktak tizenkét hónap elmúltáig sírkövet emelni, mert a sírkőnek egyik célja az, hogy ne vesszen ki a szívből az elhunyt emléke, a halottat pedig tizenkét hónapig nem feledik el.

Temetőlátogatás

Aki már 30 napja nem volt zsidó temetőben, az a temetőbe lépéskor az alábbi két áldást mondja:

ברוך אתה ה' אלהינו מלך העולם, אשר יצר אתכם בדין, וזן אתכם בדין, וכלכל אתכם בדין, והמית אתכם בדין, ויודע מספר כלכם והוא עתיד להחיותכם ולקיים אתכם בדין, ברוך אתה ה', מחיה המתים.

אתה גבור לעולם אדני, מחיה מתים אתה, רב להושיע. מכלכל חיים בחסד, מחיה מתים ברחמים רבים, סומך נופלים, ורופא חולים, ומתיר אסורים, ומקיים אמונתו לישגי עפר, מי כמוך בעל גבורות ומי דומה לך, מלך ממית ומחיה ומצמיח ישועה. ונאמן אתה להחיות מתים.

Boruh Áto Ádojnoj Elojhenu Meleh HoOjlom, áser jocár eszhem bádin, vezion eszhem bádin, vehilkél eszhem bádin, vehémisz eszhem bádin, vejoidéa miszpár kulhem vehu oszid leháhájojszhem ulekájém eszhem bádin. Boruh áto Ádojnoj meháje hámeszim.

Áto gibor leojlom Ádojnoj, meháje mészim Áto, ráv lehosiá. Meháلكél hájim beheszed, meháje mészim beráhámim rábim, szojmeh nojflim, ve-rojfé hojlim, umátir ászurim, umekájém emunoszo lisénáj ofor, mi homoj-ho báál gevurojsz umi dojme loh, meleh mémisz umeháje umácmiáh jesuo. Veneemon Áto leháhájojsz mészim.

„Áldott vagy Te, Örökkévaló Istenünk, Világ Ura, ki titeket igaz voltában teremtet, táplált, és mindennel ellátott, igaz voltában meghalni engedett, külön-külön ismer titeket, és majd életre kelt és megtart titeket jó voltában. Áldott vagy Te, Örökkévaló, aki életre kelti a halottakat!

Örök a hatalmad, Urunk, Te kelted életre a holtakat, nagy megmentő! Jóságodban ellátod az élőket, és feléleszted a holtakat nagy irgalmadban, támogatod az elesetteket, meggyógyítod a betegeket, feloldozod a megkötözötteket, és megtartod a porban szunnyadóknak tett hű fogadalmad. Ki olyan, mint Te, Hatalom Ura, és ki hasonlítható Hozzád, Uralkodó, aki öl, éltet és segítséget hoz a világra? Bízhatunk Benned, hogy feltámasztod a halottakat.”

A temetőlátogatáskor mondott zsoltárok megegyeznek a fent, 175. oldalon találhatóakkal.

Él molé ráhámim

A temetés végén, az elhunyt sírjának látogatásakor vagy halálozási évfordulókor a következő imát mondjuk:

Férfiért:

אֵל מֶלֶא רַחֲמִים שׁוֹכֵן בְּמְרוֹמִים, הַמָּצֵא מְנוּחָה נְכוֹנָה עַל כְּנָפֵי הַשְּׂכִינָה, בְּמַעְלוֹת
קְדוּשִׁים וְטְהוּרִים כְּזוֹהַר הָרָקִיעַ מְזַהֲרִים, אֶת נַשְׁמַת ... בֶּן (az elhunyt zsidó neve) ...
שֶׁהָלַךְ לְעוֹלָמוֹ, בְּעִבּוּר שְׁנוּדִים צְדָקָה בְּעַד הַזְכָּרָת נַשְׁמָתוֹ (az elhunyt apjának zsidó neve)
בְּגֵן עֵדֶן תִּהְיֶה מְנוּחָתוֹ. לָכֵן בְּעַל הָרַחֲמִים יִסְתִּירָהוּ בְּסֶתֶר כְּנָפָיו לְעוֹלָמִים, וְיִצְרֹר
בְּצִרּוֹר הַחַיִּים אֶת נַשְׁמָתוֹ, ה' הוּא נִחְלָתוֹ, וְיִנּוּחַ בְּשָׁלוֹם עַל מִשְׁכְּבוֹ, וְנֹאמַר אָמֵן.

Él molé ráhámim, sojhén bámrojmim, hámcé menuho nehojno táhász
kánfé hásehino, bemáálojsz kedojsim utehorim kezozhár horokijá mázhi-
rim, esz nismász ... (az elhunyt neve) ben ... (az elhunyt apjának zsidó neve) seholáh leojlo-
moj. Bááur snodrim cedáká beád házkorász nismosz, begán éden tehé
menuhoszoj. Lohén báál horáhámim jásztiréhu beszészer kenofov leojlo-
mim, vejicrojr bicrojr háhájim esz nismosz. Ádojnoj hu náhálósz; vejo-
nuáh ál miskovoj besolojm, venojmár omén.

Nőért:

אֵל מֶלֶא רַחֲמִים שׁוֹכֵן בְּמְרוֹמִים, הַמָּצֵא מְנוּחָה נְכוֹנָה עַל כְּנָפֵי הַשְּׂכִינָה, בְּמַעְלוֹת
קְדוּשִׁים וְטְהוּרִים כְּזוֹהַר הָרָקִיעַ מְזַהֲרִים, אֶת נַשְׁמַת ... בַּת (az elhunyt zsidó neve) ...
שֶׁהָלָכָה לְעוֹלָמָהּ, בְּעִבּוּר שְׁנוּדִים צְדָקָה בְּעַד הַזְכָּרָת
נַשְׁמָתָהּ בְּגֵן עֵדֶן תִּהְיֶה מְנוּחָתָה. לָכֵן בְּעַל הָרַחֲמִים יִסְתִּירָהּ בְּסֶתֶר כְּנָפָיו לְעוֹלָמִים,
וְיִצְרֹר בְּצִרּוֹר הַחַיִּים אֶת נַשְׁמָתָהּ, ה' הוּא נִחְלָתָה וְתִנּוּחַ בְּשָׁלוֹם עַל מִשְׁכְּבָהּ, וְנֹאמַר
אָמֵן.

Él molé ráhámim, sojhén bámrojmim, hámcé menuhá nehojno táhász
kánfé hásehino, bemáálojsz kedojsim utehorim kezozhár hárakijá máz-
hirim, esz nismász ... (az elhunyt neve) bász ... (az elhunyt apjának zsidó neve) seholho le-
ojlomo. Bááur snodrim cedáká beád házkorász nismoszo, begán éden
tehé menuhoszo. Lohén báál horáhámim jásztirého beszészer kenofov
leojlomim, vejicrojr bicrojr háhájim esz nismoszo. Ádojnoj hu náhálósz;
vetonuáh ál miskovo besolojm, venojmár omén.

„Kegyelmes Isten, magasságban lakozó, adj teljes nyugalmat ... *(az elhunyt zsidó neve és apjának zsidó neve)* lelkének, kinek áldott emlékére ma itt vagyok. Vedd isteni jelenlétet szárnyai alá az Édenkert mennyei birodalmában, a fényes égboltként tündöklő szentség és tisztaság szférájában! Emlékére adományt ajánlok fel. Könyörület Istene, hadd nyugodjék szárnyaid menedékének békéjében, és mondjuk: ámen!”

A Gyászolók Kádisa

A szülőjét gyászoló fiú a temetés napjától kezdve tizenegy hónapon keresztül mindennap köteles a napi közösségi imákban elmondani a Kádis imát. Ezzel tiszteli meg a halottat. A Kádis elmondásához *minján*, tíz felnőtt férfiből álló gyülekezet szükséges. Aki egyedül imádkozik, nem mondhat Kádist. A Kádist állva, összezárt lábbal, tiszteletteljes tartással kell mondani a következőképp:

Csak közösségben (minjánban) lehet mondani.

יִתְגַּדֵּל וְיִתְקַדֵּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא, [אָמֵן, *Közösség*] בְּעֶלְמָא דִּי בְּרָא כְרַעוּתָהּ, וְיִמְלִיךָ
מַלְכוּתָהּ [אָמֵן, *Közösség*] וְיִצְמַח פּוּרְקָנָהּ וְיִקְרַב מְשִׁיחָהּ, [אָמֵן, *Közösség*] בְּחַיֵּיכוֹן
וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי כָּל בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּעֶגְלָא וּבְזֶמֶן קָרִיב, וְאָמְרוּ אָמֵן.

[*Közösség*: אָמֵן. יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלְמָא וּלְעָלְמֵי עָלְמֵיָא. יְתַבְּרַךְ]

יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלְמָא וּלְעָלְמֵי עָלְמֵיָא.

יְתַבְּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאֵר וְיִתְרוֹמֵם וְיִתְנַשֵּׂא וְיִתְהַדָּר וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלָּל שְׁמֵהּ דְּקֻדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא, [אָמֵן, *Közösség*] לְעֵלְא מִן כָּל בִּרְכָתָא וְשִׁירָתָא, תְּשַׁבַּחְתָּא וְנִחַמְתָּא וְדָמִירָן
בְּעֶלְמָא, וְאָמְרוּ אָמֵן. [*Közösség*: אָמֵן.]

יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמֵיָא וְחַיִּים טוֹבִים עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל, וְאָמְרוּ אָמֵן.
[*Közösség*: אָמֵן.]

עֲשֵׂה שְׁלוֹם בְּמִרְמוֹי, הוּא יַעֲשֵׂה שְׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל, וְאָמְרוּ אָמֵן. [*Közösség*: אָמֵן.]

Mai héber kiejtéssel

Jitgádál vejitkádás semé rábá [Közösség: Ámén!] beálmá di verá ħiruté vejám-lih máľhuté, hászid közösségekben: vejácmáh purkáné vikárév mesiĥé [Közösség: Ámén!] behájéĥon uvojoméĥon uvehájé deĥol bét Jiszráél báágálá uvizmán káriu veimru ámén!

[Közösség: Ámén. Jehé semé rábá mevaráĥ leálám ulálmé álmájá. Jitbá-ráh...]

Jehé semé rábá mevaráĥ leálám ulálmé álmájá.

Jitbáráĥ vejistábáĥ vejitpáér vejitromám vejitnászé, vejithádár vejitále vejithálál semé dekudsá briĥ hu [Közösség: Ámén!] leélá min kol birhátá vesi-rátá tusbehátá veneĥemátá dáámirán beálmá veimru ámén! [Közösség: Ámén!]

Jehé slámá rábá min semájá vehájim tovim álenu veál kol Jiszráél ve-imru ámén! [Közösség: Ámén!]

(Itt három lépést hátrálunk:) Osze sálom bimromáv hu jáásze sálom álenu veál kol Jiszráél veimru ámén! [Közösség: Ámén!]

Minden Kádís utolsó szavainál három lépést hátrálunk: az Osze sálom bimromáv („Aki békét teremt magasságaiban...”) szavakat balra hajolva, a hu jáásze sálom álenu („...az hozzon békét ránk...”) szavakat jobbra hajolva mondjuk, majd előre felé meghajolva fejezzük be a mondatot.

Régi héber kiejtéssel

Jiszgádál vejiszkádás semé rábo [Közösség: Omén!] beolmo di vero ħiruszé vejámliĥ máľĥuszé hászid közösségekben: vejácmáh purkoné vikorév mesiĥé [Közösség: Omén!] behájéĥajn uvajjméĥajn uvehájé deĥol bász Jiszroél báágolo uvizmán koriv veimru omén!

[Közösség: Omén! Jehé semé rábo mevoráĥ leolám uleolmé olmájo. Jisz-boráĥ...]

Jehé semé rábo mevoráĥ leolám uleolmé olmájo.

Jiszboráĥ vejistábáĥ vejiszpoár vejiszrajmám vejisznászé, vejiszhádor vejiszále vejiszhálél semé dekudso briĥ hu [Közösség: Omén!] leélo min kol birĥoszo vesiroszo tusbeĥoszo veneĥemoszo dáámiron beolmo veimru omén! [Közösség: Omén!]

Jehé selomo rábo min semájo vehájim tojvim olénu veál kol Jiszroél ve-imru omén! [Közösség: Omén!]

(Itt három lépést hátrálunk:) *Ajsze solajm bimrajmov hu jáásze solajm olénu veál kol Jiszroél veimru omén!* [Közösség: Omén!]

Minden Kádís utolsó szavainál három lépést hátrálunk: az Osze sálom bimromáv („Aki békét teremt magasságaiban...”) szavakat balra hajolva, a hu jáásze sálom álenu („...az hozzon békét ránk...”) szavakat jobbra hajolva mondjuk, majd előrefelé meghajolva fejezzük be a mondatot.

„Magasztaljuk és szenteljük meg nagy Nevét [Közösség: Ámén!] e világon, melyet kedvére teremtett, érvényesítse uralmát *hászid közösségeiben: hozza el a megváltást és jöjjön el a Messiás [Közösség: Ámén!]* életetek során és egész Izrael élete során, hamarosan, már a közeljövőben, és mondjátok erre: Ámén!

[Közösség: Ámén! Legyen nagy Neve áldott örökre és örökkön-örökké! Legyen áldott...]

Legyen nagy Neve áldott örökre és örökkön-örökké!

Legyen áldott és dicsért, dicsőített és magasztalt, fennkölt és hírneves, imádott és megszentelt a Neve annak, aki Szent, áldott Ő! [Közösség: Ámén!]

Áldottabb Ő minden áldásnál, költeménynél, dicshimnuszánál és vigaszéneknél, amit a világon mondanak, s ti mondjátok erre: ámén! [Közösség: Ámén!]

Jöjjön nagy békesség és jó élet a mennyből ránk és egész Izraelre, és mondjátok erre: ámén! [Közösség: Ámén!]

(Itt három lépést hátrálunk:) *Aki békét teremt magasságaiban, az hozzon békességet ránk és egész Izraelre! Mondjátok végül: ámén!* [Közösség: Ámén!]

Minden Kádís utolsó szavainál három lépést hátrálunk: az Osze sálom bimromáv („Aki békét teremt magasságaiban...”) szavakat balra hajolva, a hu jáásze sálom álenu („...az hozzon békét ránk...”) szavakat jobbra hajolva mondjuk, majd előrefelé meghajolva fejezzük be a mondatot.

A gyász szabályai

A zsidó törvény a temetést követően három, egyre terjedelmesebb gyászidőszakot ír elő, amelyekben a gyász egyre enyhébb. A gyásszal kapcsolatos egyik legfontosabb előírás, hogy a temetéstől a halál utáni 11. hónap végéig az elhunyt fiainak minden nap *Kádíst* kell mondaniuk. A *Gyászolók Kádísának* szövege megtalálható fent a 183. oldalon. Ha az elhunytak nincs fiúgyermene

ke, vagy az valamilyen okból nem mond Kádist, akkor valaki más, lehetőleg egy rokon, mondjon helyette.

Sivá: Az első periódus neve *sivá*: ezt azt jelenti, hogy „hét”, és a temetés utáni első hét napot jelenti. • *Sivát* a közvetlen rokonokért, az apáért, az anyáért, a feleségért vagy férjért, a gyermekért és a testvérért tartanak. • Leghelyesebb, ha az egész család együtt tart *sivát* abban a lakásban, ahol az elhunyt élt. • A gyászoló nem ülhet rendes magasságú ülőhelyen, csak alacsonyban. Lábzsámolyt vagy díványpárnát szoktak használni. • A gyászoló nem viselhet bőrből készült cipőt. • A férfiak nem borotválkozhatnak, nem vágathatnak haját, a nők nem festhetik ki magukat a gyász alatt. • A gyászoló nem mehet dolgozni. • Nem szabad a jó közérzet érdekében fürödni vagy zuhanyozni. Tisztálkodási céllal szabad mosakodni. • Nem szabad házasságot elni. • Nem szabad új vagy frissen vasalt ruhát fölvenni. • Nem szabad Tórát tanulni, kivéve a gyász törvényeivel foglalkozó fejezeteket. • A *sivá* idejére eső szombat a gyászt fel kell függeszteni, és a szombat kimenetele után kell folytatni. A szombat is beleszámít a hét napba. • A *sivá* ideje a hetedik napon a reggeli ima után ér véget. A temetés napja számít első napnak. • Ha a hetedik nap szombatra esik, a *sivá* annyi idővel a szombat bejövetele előtt ér véget, amennyi a szombati előkészületekhez szükséges. • Ha a *sivá* hetébe bibliai ünnep esik, akkor a *sivá* annyi idővel az ünnep bejövetele előtt ér véget, amennyi az ünnepi előkészületekhez szükséges, és az ünnep után már nem folytatódik. •

A *sivá* hetében a gyászolóktól az együttérzés hagyományos szavaival szokás elbúcsúzni:

הַמָּקוֹם יְנַחֵם אֶתְכֶם בְּתוֹךְ שָׂאֵר אֲבֵלֵי צִיּוֹן וִירוּשָׁלַיִם.

Hámokojm jenáhém eszhem beszojħ sár ávéléj Cijojn viJerusolojim.

„Az Örökkévaló vigasztaljon benneteket és mindannyiunkat, akik gyászban vagyunk Cionért és Jeruzsálemért.”

Slosim: A második periódust *slosim*nek nevezik. Ez „harmincat” jelent, és a *sivá* befejezésétől a temetést követő harmincadik napig tart. • Ez alatt az idő alatt tilos részt venni bármilyen örömteli összejövetelen, tilos esküvőn résztvenni, borotválkozni és haját vágatni is. • Ezzel zárul a rokonokért viselt

gyász ideje, kivéve az anya vagy az apa gyászolását. • A *slosim* időszaka a harmincadik nap reggelén ér véget. A temetés napja számít első napnak. • Ha bibliai ünnep szakítja meg a *slosimot*, a gyászt befejezettnek kell tekinteni. Az ünnep után nem folytatódnak a vele járó korlátozások. •

Ávelut: A harmadik időszakot, amelyben az anya vagy az apa gyászolását folytatják, egyszerűen *ávelutnak*, „gyásznak” hívjuk. • A halálozás napjától a zsidó naptár szerinti tizenkét hónapon át tart, és a halál első évfordulójának napján, az első *jorcájt*on fejeződik be. • Az egész gyászév idején tilos részt venni bármilyen örömteli összejövetelen. • Az első év elteltével tilos bármit tenni, ami a gyász folytatását jelentené. •

Nem zsidó szülő (vagy más rokon) esetén a gyász fenti előírásai nem kötelezőek. A *Kádis* mondás megengedett.

Jizkor (Mázkir) – Emlékezés halottainkra

Gyermek kötelessége elhunyt szüleiről, szülőknek gyermekükről, házastársaknak és testvéreknek egymásról ünnepeinken megemlékezni, és lelki üdvükért imádkozni. Az egy-éves gyászidőszak után évente négyszer: *Peszáh* utolsó napján, *Sávuot* második napján, *Jom kipur*kor és *Smini áceret*kor a Tóra-olvasás után *Mázkir*-mondással emlékezünk meg halottainkról. Szokás ilyenkor adokozó felajánlást is tenni az elhunyt lelki üdvéért. Az a szokás, hogy akinek mindkét szülője él, a *Mázkir* idejére kimegy az imateremből.

Apáért:

יִזְכֹּר אֱלֹהִים נִשְׁמַת אָבִי מוֹרִי ... (az apa zsidó neve) בֶּן ... (az apa apjának zsidó neve)
שְׁחָלָהּ לְעוֹלָמוֹ, בְּעָבוּר שְׁבָלִי נִדָּר אֶתָּן צְדָקָה בְּעָדוֹ. בְּשֹׁכֵר זֶה תְּהֵא נִפְשׁוֹ צְרוּרָה
בְּצָרוֹר הַחַיִּים עִם נִשְׁמוֹת אֲבֹרָהִם יִצְחָק וְיִצְעָק, שָׁרָה רַבְּקָה רַחֵל וְלֵאָה, וְעַם שְׂאָר
צְדִיקִים וְצְדִיקָנוֹת שְׁבָגָן עֵדָן, וְנֹאמַר אָמֵן.

Jizkojr Elojhim esz nismász ovi mojri ... (az apa zsidó neve) ben ... (az apa apjának zsidó neve) seholáh leojlomoj, báávur sebeli neder etéjn cedoko báádoj. Biszhár ze tehé náfsz ceruro bicrojr háhájim, im nismojsz Ávrohom, Jichok, veJáákoju, Szoro, Rivko, Rohel veLéo, veim seor cádikim vecidkoniojsz sebegán éden, venojmár omen.

„Tartsa Isten jó emlékezetében tanító apám, ... (az apa és az apa apjának zsidó neve) lelkét, ki elköltözött e világról! Szeretetadományt ajánlok fel érte, hogy ennek fejében lelke az öröklét kötelékébe foglaltassék a túlvilágon, Ábrahám, Izsák, Jákob, Sára, Rebeka, Ráhel és Lea lelkével és a többi igaz ember és asszony lelkével együtt. Mondjunk erre áment!”

Anyáért:

(az anya apjának zsidó neve) ... בַּת (az anya zsidó neve) ... יִזְכֹּר אֱלֹהִים נְשָׁמַת אִמִּי מוֹרְתִי ... שְׁהִלְכָה לְעוֹלָמָהּ, בְּעִבּוֹר שְׁבָלֵי יָדָא אִתָּן צִדְקָה בְּעֵדָהּ. בְּשֹׁכֵר זֶה תְּהֵא נִפְשָׁה צְרוּרָה בְּצִרוֹר הַחַיִּים עִם נְשָׁמוֹת אַבְרָהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב, שָׂרָה רַבְּקָה רָחֵל וְלֵאָה, וְעַם שְׂאָר צְדִיקִים וְצִדְקָנִיּוֹת שְׁבִגְן עֵדֶן, וְנֹאמֵר אָמֵן.

Jizkojr Elojhim nismász imi mojroszi ... (az anya zsidó neve) bász ... (az anya apjának zsidó neve) seholho leojloma, báávur sebely neder etéjn cedoko báada. Biszhár ze tehé náfsa ceruro bicrojr háhájim, im nismojsz Áurohom, Jic-hok, veJáákoju, Szoro, Rivko, Rohel veLéo, veim seár cádikim vecidkoni-ojsz sebegán éden, venojmár omen.

„Tartsa Isten jó emlékezetében tanító anyám, ... (az anya és anya apjának zsidó neve) lelkét, ki elköltözött e világról! Szeretetadományt ajánlok fel érte, hogy ennek fejében lelke az öröklét kötelékébe foglaltassék a túlvilágon, Ábrahám, Izsák, Jákob, Sára, Rebeka, Ráhel és Lea lelkével és a többi igaz ember és asszony lelkével együtt. Mondjunk erre áment!”

Más rokonokért:

יִזְכֹּר אֱלֹהִים נְשָׁמַת זְקֵנִי וְזִקְנוֹתִי, בְּעַלִּי/אִשְׁתִּי, דּוֹדִי וְדוֹדוֹתִי, אַחִי וְאַחֵיוֹתִי, וְנְשָׁמוֹת כָּל קְרוֹבֵי וְקְרוֹבוֹתֵי הֵן מִצַּד אָבִי הֵן מִצַּד אִמִּי שְׁהִלְכוּ לְעוֹלָמָם, בְּעִבּוֹר שְׁבָלֵי יָדָא אִתָּן צִדְקָה בְּעֵד הַזְּכָרֹת נְשָׁמוֹתֵיהֶם. בְּשֹׁכֵר זֶה, תְּהִינָה נַפְשוֹתֵיהֶם צְרוּרוֹת בְּצִרוֹר הַחַיִּים עִם נְשָׁמוֹת אַבְרָהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב, שָׂרָה רַבְּקָה רָחֵל וְלֵאָה, וְעַם שְׂאָר צְדִיקִים וְצִדְקָנִיּוֹת שְׁבִגְן עֵדֶן. אָמֵן.

Jizkojr Elojhim esz nismász zekénáj vezkénojszáj, bál/isti, dojdáj vedojojszáj, áháj veáhjoszáj, venismojsz kol krojváj ukrojojszáj hén micád ovi hén micád imi seholhu leojlomom, báávur sebely neder etéjn cedoko báadom. Biszhár ze tehé náfsoszejhem ceruro bicrojr háhájim, im nismojsz Áurohom,

*Jichok, veJáákoju, Szoro, Rivko, Rohel veLéo, veim seár cádikim vecidkoni-
ojsz sebegán éden, venojmár omen.*

„Tartsa Isten jó emlékezetében anyai és apai nagyapám és nagyanyám, fér-
jem/feleségem, nagybátyáim és nagynénéim, fivéreim és nővéreim lelkét, kik
elköltöztek e világról! Szeretetadományt ajánlok fel értük, hogy ennek fejében
lelkük az öröklét kötelékébe foglaltassék a túlvilágon, Ábrahám, Izsák, Jákob,
Sára, Rebeka, Ráhel és Lea lelkével és a többi igaz ember és asszony lelkével
együtt. Mondjunk erre áment!”

A zsidóság mártírjaiért:

(az elhunyt zsidó neve) ... יִזְכֹּר אֱלֹהִים נִשְׁמַת

(az elhunyt apjának zsidó neve) בֵּת ... (:nőnek) בֶּן ... (:férfinak)

וְנִשְׁמֹת כָּל קְרוֹבֵי וּקְרוֹבוֹתַי הֵן מִצַּד אָבִי הֵן מִצַּד אִמִּי שֶׁהָלְכוּ לְעוֹלָמָם, הַקְּדוּשִׁים
וְהַטְּהוּרִים שֶׁהֵיוּתוּ וְשֶׁנִּהְיָוּ וְשֶׁנִּשְׁחָטוּ וְשֶׁנִּשְׁכְּרוּ וְשֶׁנִּשְׁטַבְּעוּ וְשֶׁנִּשְׁחָקוּ עַל קְדוּשַׁת הַשֵּׁם,
בְּעֵבוּר שְׂבָלִי נִדְּרָ אֶתֶּן צָדָקָה בְּעַד הַזְכָּרָת נִשְׁמוֹתֵיהֶם. בְּשֹׁכֵר זֶה, תִּהְיֶינָה נִפְשׁוֹתֵיהֶם
צְרוּרוֹת בְּצִרוּר הַחַיִּים עִם נִשְׁמוֹת אֲבֹרָהֶם יִצְחָק וְיַעֲקֹב, שָׂרָה רַבֵּקָה רַחֵל וְלֵאָה, וְעַם
שָׂאֵר צַדִּיקִים וְצַדִּיקְנִיּוֹת שֶׁבָּגְנוּ עִדָּן. אָמֵן.

*Jizkor Elojhim esz nismász ... (az elhunyt zsidó neve) ben/bász ... (az elhunyt apjának
zsidó neve) venismojsz kol krojuáj ukrovojszáj hén micád ovi hén micád imi,
hákdojsim vehátehojrim sehumszu vesenehergu vesenishátu veseniszrefu ve-
senitbeu, vesenehneku ál kidus Hásém, bááuvur sebeli neder etéjn cedoko
báád házkorász nismojszéhem. Biszhár ze, tihjeno náfsojszéhem cerurojsz
bicrojr háhájim im nismojsz Ávrohom, Jichok, veJáákoju, Szoro, Rivko, Ro-
hel veLéo, veim seár cádikim vecidkoniojsz sebegán éden, venojmár omen.*

„Tartsa Isten jó emlékezetében ... *(az elhunyt és apjának zsidó neve)* lelkét és minden
apai és anyai rokonom lelkét, akit meggyilkoltak, kivégeztek, lemészároltak,
elégettek, vízbe öltek vagy megfojtottak, s akik halálukkal megszentelték Isten
nevét! Szeretetadományt ajánlok fel értük, hogy ennek fejében lelkük az öröklét
kötelékébe foglaltassék a túlvilágon, Ábrahám, Izsák, Jákob, Sára, Rebeka, Rá-
hel és Lea lelkével és a többi igaz ember és asszony lelkével együtt. Mondjunk
erre áment!”

Ezután sok helyen általános *Mázkirt* mondanak a közösség halottainak lelkiüdvéért.

A *jorcájt* – halálozási évforduló

- A halálozási évfordulót jiddis szóval *jorcájt*nak nevezik, és a zsidó naptár szerint tartják számon. Ha a temetés három vagy több nappal később történt, az első *jorcájt*ot a temetés évfordulóján tartják.
- A szülőjét gyászoló fiúnak az évforduló napján *Kádíst* kell mondania. Ha lehet, ő legyen az előimádkozó, és úgy intézze, hogy szólítsák a Tórához.
- Szokás emlékmécsest gyújtani az évforduló előestéjén, amely huszonnégy órán át ég. Ennek alapja a bibliai vers: „Az ember lelke az Örökkévalótól kapott mécses...” (*Példabeszédek* 20:27.).
- Az évforduló napja különösen alkalmas játékoskodásra és adományozásra, és Tóra tanulásra, különösen a *Misna* tanulmányozására. Sok helyen szokás az elhunyt zsidó nevének héber betűivel kezdődő *Misna* fejezeteket tanulni, ugyanis a *Misna* héber szó a nősámá (lélek) szó betűivel egyezik.
- Bizalommal forduljon hitközségünkhöz a *jorcájt* héber dátumával, a *Kádis*-mondásra vagy *Misna*-tanulásra való felkéréssel, illetve „*jorcájt*-táblázatok” készítésével kapcsolatban.

Úti ima

Az útra indulók imáját csak akkor mondjuk, ha utunk a város határán kívül legalább négy kilométernyire terjed, függetlenül attól, hogy járművel vagy gyalog tesszük-e meg. Miután egy kilométert mentünk a városon kívül, lehetőleg felállva mondjuk. Aki többnapos útra indul, csak az első nap mondja az imát ebben a formában: a többi napokon a befejező áldásból ki kell hagynia az Örökkévaló Nevét.

יְהִי רָצוֹן מִלְפָּנֶיךָ ה' אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שְׁתּוּלִיכֵנוּ לְשָׁלוֹם, וְתַצְעִדֵנוּ לְשָׁלוֹם, וְתַדְרִיכֵנוּ לְשָׁלוֹם, וְתַסְמְכֵנוּ לְשָׁלוֹם, וְתַגִּיעֵנוּ לְמַחֲזוֹ חֲפָצֵנוּ לְחַיִּים וְלִשְׁמִיחָה וְלִשְׁלוֹם כָּל אוֹיֵב וְאוֹרֵב וְלִסְטִים וְחַיּוֹת רָעוֹת בְּדָרֶךְ, וּמִכָּל פּוֹרְעָנוּיִת הַמִּתְרַגְּשׁוֹת וּבָאוֹת לְעוֹלָם. וְתִשְׁלַח בְּרָכָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יָדֵינוּ, וְתַתְּנֵנוּ לֶחֶן וְלַחֲסֵד וְלִרְחֻמִּים בְּעֵינֶיךָ וּבְעֵינֵי כָל רוֹאֵינוּ, וְתִשְׁמַע קוֹל תַּפְלָתֵנוּ, כִּי אַתָּה שׁוֹמֵעַ תַּפְלַת כָּל פֶּה. בְּרוּךְ אַתָּה ה', שׁוֹמֵעַ תַּפְלָה.

Jehi rocojn milfonneho Ádojnoj Elojhenu vĚlojhěj ávojszĕnu, setojlihĕnu lesolojm, veszácidĕnu lesolojm, veszádríhĕnu lesolojm, vesziszmeĥĕnu lesolojm, veszágiĕnu limĥojz ĥefcĕnu, lehájim uleszimĥo ulesolojm. [Aki még az ima elmondása napján haza indul, az itt betoldja: veszáházirĕnu lesolojm]. Veszácilĕnu mikáf kol ojĕv veojrĕv velisztim vehájosz ro'ojsz bádereĥ, umikol puro-niojsz hámiszragsojsz uvo'ojsz loojlom. Veszisláh beroĥo beĥol mászĕ jodĕnu. Veszitnéni lehĕn uleĥeszed uleráhámim beĕneĥo uveéjnĕ ĥol rojĕnu, veszismá kojł tefiloszĕjnu ki Áto sojmĕá tefilász kol pe. Boruh Áto Ádojnoj, sojmĕá tefilo.

„Legyen az az akaratom, Örökkévaló Istenünk, őseink Istene, hogy békében indulhassunk útra, békességben vezérelj bennünket és mutass nekünk utat, támogass békességgel, és engedd, hogy békében, életben és örömben érijünk célhoz! [Aki még az ima elmondása napján haza indul, az itt betoldja: ...és békességben visszatérjünk!] Ments meg minket ellenségtől, útonálló rablóktól, vadállatoktól az úton, és minden más szerencsétlenségtől, amelyek világunkat veszélyeztetik! Add áldásodat összes teendőinkre, találjak szemeidben és minden más minket szemlélő előtt könyörületet és szívességet! Hallgasd meg imánkat, hiszen Te vagy, aki meghallgatja az imákat! Áldott vagy Te, Örökkévaló, aki meghallgatja az imádságot!”

A ZSIDÓSÁG INTÉZMÉNYEI

Közép- és Kelet Európai Rabbik Tanácsa (KERT)

איגוד רבני מזרח אירופה

Council of Central and Eastern European Rabbis (CCEER)

Elnök: Oberlander Báruch rabbi (Budapest)

Alelnök: Baruch Myers rabbi (Pozsony)

Titkár: Mendel Wilhelm rabbi (Ungvár)

A Közép- és Kelet Európai Rabbik Tanácsát 2005 novemberében hozta létre az EMIH Budapesten, azzal a céllal, hogy a térség fiatal zsidó közösségeit szolgálja ki. A KERT elsősorban olyan ortodox rabbikat tömörít, akik fiatal fejlődő közösségeket vezetnek, és célja egy platformot alakítani, ahol ortodox rabbik, illetve közösségi vezetők, olyan kérdésekben tudnak egymásnak segíteni, amelyek a helyi közösségi fejlődést fejlesztik.

A KERT tagállamai: Ausztria, Bulgária, Csehország, Horvátország, Lengyelország, Magyarország, Szerbia, Szlovákia, és Ukrajna. Székhelye Budapesten van.

Telefon: 268-0183

E-mail: kert@zsido.com

Budapesti Ortodox Rabbinátság

Magyarországon a rendszerváltás óta újra egyre nagyobb szükség van a vallásos élet-höz szükséges útmutatásra, az esküvőknél, a gyermekáldásnál és nevelésnél, a kóser étkezésnél stb. Ezért alakult meg a *Bét Din*, a Budapesti Ortodox Rabbinátság, hogy a vallásos zsidó életet megkönnyítse Magyarországon. Legfontosabb tevékenységei a zsidó származás igazolása, esküvők tartása, *get* (válólevél) kiadása és *háláhi*kus kérdésekben döntéshozatal.

Központ: 1052 Budapest, Károly krt. 20.

Telefon: (20) 936-4682

E-mail: rabbanut@zsido.com

Bét Din tagjai:

- Ráv Oberlander Báruch, Sász Chevra rabbija, Áv Bét Din (elnök)
- Ráv Köves Slomó, Kehál Ádát Jesurun (Óbuda) rabbija

- Ráv Hurwitz Sálom, Chortkow sül (Teleki tér) rabbija

Rabbinátus tagjai és munkatársai:

Ráv Bassman Tzemmy, Dessewffy utcai zsinagóga és CTTeen rabbija

Ráv Bek Motti, a Jósika utcai Ohel Eszter zsinagóga rabbija

Ráv Braun Ábrahám, miskolci rabbi

Ráv Eisenberger Sálom, izraeli diákok rabbija

Ráv Faigin Smuél, debreceni rabbi

Ráv Faith Áser, budavári rabbi

Ráv Feldman Jozsef, Bét Din titkár

Ráv Fuchs Jehosua, központi iroda (Bokor utca)

Ráv Glitzenstein Chájim Sálul, budafoki-nagygyűlési rabbi

Ráv Glitzenstein Sámuel, újlipótvárosi rabbi (Zsilip)

Ráv Goldberg Menáchem Mendel, Vörösmarty utcai imaház rabbija

Ráv Gottlieb Yossi, izraeli ifjúsági rabbija

Ráv Greenberg Lévi, Maimonidész Gimnázium rabbija

Reb Keszler Áron, hegyvidéki rabbi

Reb Myers Menáchem, szentendrei rabbi

Ráv Nógrádi Eli, rákospalotai rabbi

Reb Nógrádi Mendel (Bálint), központi iroda (Bokor utca)

Reb Oberlander Náchmán, Magyar Kóser Központ vezetője

Ráv Radziner Sálom Ber, kecskeméti rabbi

Ráv Raskin Smuél, Keren Or rabbija

Ráv Stell Ájzik, újbudai rabbi

Ráv Zalmanov Slomó, Bét Menáchem rabbija

EMIH Egységes Magyarországi Izraelita Hitközség

Székház: 1037 Budapest, Bokor utca 1-5. **Telefon:** 268-0183

Web: zsido.com

E-mail: info@zsido.com

Vezető rabbi: Köves Slomó

Elnök: dr. Sarkadi Sándor

Alelnök: Győrfi László

Budavári Zsinagóga**Cím:** 1014 Budapest, Táncsics M. utca 26.**Rabbi:** Faith Áser**Telefon:** (70) 331-3355**Óbudai Zsinagóga****Rabbi:** Köves Slomó**Titkárság:** Ambrus Klára**Telefon:** (30) 396-9020**Cím:** 1036 Budapest, Lajos utca 163.**Web:** obudaizsinagoga.hu**Keren Or Chábád Zsinagóga és Kulturális Központ****Rabbi:** Raskin Smuél**Telefon:** (30) 447-6335**Cím:** 1052 Budapest, Károly krt. 20.**Web:** chabadhungary.com**Sász Chevra Lubavicsi Zsinagóga és Pesti Jesiva – Zsidó Oktatási Központ****Rabbi:** Oberlander Báruch**Telefon:** 321-5103**Cím:** 1061 Budapest, Vasvári Pál utca 5.**Web:** vasvarizsinagoga.hu**Újbudai zsinagóga****Cím:** 1113 Budapest, Bocskai út 37.**Rabbi:** Stell Ájzik**Telefon:** (30) 238-7197**ZSILIP – Roth Lenke és Simon Kulturális Központ****Rabbi:** Glitzenstein Sámuel**Telefon:** (70) 453-2626**Cím:** 1137 Budapest, Újpest rkp. 1.**Web:** zsilip13.hu**Rákospalotai Zsinagóga****Cím:** 1152 Budapest, Régi Fóti út 77.**Rabbi:** Nógrádi Eli**Telefon:** (30) 196-9379**Zsidóház Budafok-Tétény****Cím:** 1221 Budapest, Pedellus utca 52b.**Rabbi:** Glitzenstein Chájim Saul**Telefon:** (30) 756-4426**Az Egységes Magyarországi Izraelita Hitközség rabbijai más körzetekben:****• Vörösmarty utcai imaház****Rabbi:** Goldberg Menáchem Mendel**Cím:** 1064 Budapest, Vörösmarty utca 55.**Telefon:** (30) 874-5753**• Dessewffy utcai zsinagóga****Rabbi:** Bassman Tzemmy**Cím:** 1066 Budapest, Dessewffy utca 23.**Telefon:** (30) 558-6039

• Jósika utcai zsinagóga**Rabbi:** Bek Motti**Cím:** 1077 Budapest, Jósika utca 4.**Telefon:** (30) 874-5747**• Teleki téri imaház****Rabbi:** Hurwitz Sálom**Cím:** 1086 Budapest, Teleki László tér 22. **Telefon:** (70) 379-1144**Hanna Női Klub**

Barátságok kialakítása, női témák megvitatása, a zsidó történelem, hagyományok megismerése, kizárólag nőknek.

Telefon: 268-0183**E-mail:** hannaklub@zsido.com**Mohél**

Köves Slomó rabbi vállalja csecsemők körülmetélését és megszervezi felnőttek *brit miláját* és névadását is. Telefon: (20) 429-2162. *Részletesen lásd Naptár 168. oldalán.*

Jewish Master Class Akadémia (JMC)

Judaizmus felsőfokon – az autentikus zsidó tudományok központja

A klasszikus zsidó tanok (Biblia, Talmud, Kabbala, Maimonidész művei, filozófia) egyetemi színvonalú oktatása egész évben.

E-mail: posta@zsido.com**Web:** jmcacademy.hu**CKids Tanoda**

Sok éves oktatói és programszervezői tapasztalatával a CKids Tanoda (korábban: Alef Kids) azért dolgozik, hogy létrehozzon egy helyet, ahol minden zsidó gyerek otthon érzi magát! Bár/bát micva felkészítést is szervezünk.

Vezető: Glitzenstein Sámuel **Telefon:** (70) 453-2626**Cím:** 1137 Budapest, Újpest rakpart 1.**E-mail:** ckids@zsido.com**Web:** ckids.hu**Cteen Klubház****E-mail:** atid@zsido.com

Bassman Tzemmy és Sophie vezetésével programok 14–30 éves fiataloknak.

Cím: 1036 Budapest, Pacsirtamező utca 13. **Telefon:** (30) 558-6039**Hittanoktatás**

Az EMIH másfél tucat iskolában nyújt hittanoktatást a kötelező, általános iskolai hittanóra részeként. A foglalkozások a zsidóság olyan általános témaköreiben nyújt tá-

gabb ismereteket a résztvevő diákoknak, mint tórai-bibliai történetek, zsidó ünnepek, hagyományok, imák, áldások, dalok. A zsidó ünnepek részleteibe, az általános tematikával párhuzamosan a konkrét ünnepek előtt vezetjük be az ifjú hallgatóinkat.

Vezető: Szilánk Zsuzsa

Telefon: (30) 990-3694

Bét Menáchem Héber-Magyar Két Tannyelvű Ált. Iskola, Óvoda, Bölcsőde

A már száz éve iskolaként működő épületben világos termek, modern kiszolgálóhelyiségek és tágas kert várja az idejáró gyermekeket. A korábbi tantermek úgy lettek átalakítva, hogy azok megfeleljenek a legkisebb korosztálytól kezdve, az óvodásokén át az iskolások igényeinek is.

Igazgató: Oberlander Batsheva

Világi igazgató: Meczner Erika

Cím: 1074 Budapest, Dohány utca 32–34. **Telefon:** (70) 379-1250; 781-4760

Web: zsidoiskola.hu

E-mail: iskola@zsido.com

Maimonidész Zsidó Általános Iskola és Gimnázium

Maimonidész (Mose ben Májmon avagy RáMBám) szimbóluma annak az identitásnak, amelynek alapjai a tudásalapú zsidó vallási értékek, a világi tudományok és a világi életben való helytállás. 2022 szeptember óta hatosztályos gimnázium.

Igazgató: Köves Dvora

Operatív igazgató: Szilánk Zsuzsa

Cím: 1036 Budapest, Pacsirtamező u. 21. **Telefon:** (30) 990-3694

Web: zsidogimnazium.hu

E-mail: titkarsag@zsidogimnazium.hu

Milton Friedman Egyetem – Ashkenazium Intézet

Dékán: Dr. Chighel Michael

E-mail: office@ashkenazium.eu

Cím: 1052 Budapest, Károly krt. 22.

Web: ashkenazium.eu

CEDEK EMIH Izraelita Szeretetszolgálat és Adománybolt

A CEDEK célja, hogy szociális alapon nyújtson segítséget bárkinek, nemre, korra és származásra való tekintet nélkül. Tevékenységeink közé tartozik szociális étkeztetés: Budapesten népkonyhák, Kelet Magyarországon szociális étkeztetés keretében, valamint nevelőszülői hálózaton keresztül az állami gondoskodásban élő gyermekek támogatása és mindennapi ellátása.

Vezető: Szilágyi Nóra

Web: cedek.hu

Telefon: (30) 352-0088

Központi iroda: 1036 Budapest, Galagonya utca 4.

Adományboltok: 1083 Bp., Szigony u. 5.; 1033 Bp., Kerék u. 36.

Népkonyhák: 1037 Bp., Pacsirtamező u. 49–57.; 1076 Bp., Murányi u. 2.; 1083 Bp., Baross u. 81.

Nevelőszülői hálózati központ: 1082 Bp., Leonardo da Vinci u. 4–6.

Kelet-Magyarország központi iroda: 3529 Miskolc, Görgey Artúr u. 5. fszt. 1.

Olajág Otthonok – Idősothton hálózat

Az Olajág Otthonok teljes körű ellátással, Magyarországon egyedülálló módon a gondozási szolgáltatások mellett széleskörű egészségügyi szolgáltatásokkal is állnak a beöltözni vágyók rendelkezésére, ezzel megőrizve és javítva a lakók egészségi állapotát.

Operatív igazgató: dr. Szirmai Viktor

Helyszínek: Újpalota, Zugló, Csepel, Józsefváros, Törökbálint, Páty

Központ: 1154 Budapest, Bánkút u. 67–69. **Telefon:** 510-0010

Web: olajagotthonok.hu **E-mail:** ugyfelszolgalat@olajagotthonok.hu

Tett és Védelem Alapítvány

Célja az antiszemita jelenségek visszaszorítása, az antiszemitizmus *monitoring*ozása, a társadalmi folyamatok kutatása, az antiszemita cselekményekkel szembeni jogi fellépés.

Elnök: Szalai Kálmán

Telefon: (30) 438-7733

Cím: 1037 Budapest, Bokor utca 1–5.

Telefon: 267-5754

Forrádrót: 510-0000

Web: tev.hu

EMIH vidéken

Zsidóház Debrecen

A Debreceni Zsidó Hitközséggel együttműködve gondoskodunk a városban tanuló zsidó diákok testi-lelki szükségleteiről.

Rabbi: Faigen Smuél

Telefon: (70) 978-7167

Cím: 4025 Debrecen, Piac utca 5–7.

E-mail: faigen@zsido.com

Hamsza Étterem

Keleti kóser ízek a cívisváros szívében

Cím: 4025 Debrecen, Piac utca 5–7.

Telefon: (30) 163-7861

Web: hamszadebrecen.hu

Zsidóház Keszthely

Elnök: Rejtő Gábor

Cím: 8360 Keszthely, Kossuth Lajos u. 22.

Telefon: (30) 428-7831

Mádi zsinagóga és rabbiház, Csodarabbik útja fogadó

Vezető: Frank Mariann

Telefon: (30) 925-1808

Cím: 3909 Mád, Táncsics utca 38.

Web: www.csodarabbikutja.hu

Zsidóház Miskolc

Tanulási és kulturális központ, kóser és judaika bolt.

Rabbi: Braun Ávrahám

Telefon: (30) 598-4031

Cím: 3525 Miskolc, Kazinczy Ferenc utca 12.

Zsidóház Szentendre, Cháj Galéria

A Cháj Galéria egy zsidó művészet és életmód központ a helyi zsidó közösség és a turisták számára. Egy épületen belül tanulás, imádkozás, zsidó művészeti galéria, judaika és egy kóser kávézó.

Rabbi: Myers Menáchem

Telefon: (30) 329-4710

Cím: 2000 Szentendre, Pátriárka utca 6.

Chábád Lubavics – Zsidó Nevelési és Oktatási Alapítvány

Székház: 1052 Budapest, Károly krt. 20.

Rabbi: Oberlander Báruch

Telefon: 342-7876

Web: zsido.com

E-mail: info@zsido.com

Kiadványok: Egység kéthavi megjelenésű magazin, Gut Sábesz hetilap, ismeretterjesztő művek, hétköznapi, szombati és nagyünnepi imakönyvek, illetve Peszáhi Hágáda.

Magyarországi Autonóm Orthodox Izraelita Hitközség

Székház: 1074 Budapest, Dob utca 35.

Elnök: Keszler Gábor

Web: maoih.hu

Telefon: (30) 685-3012

info@maoih.hu

Chevra osztály: Paskesz Zeév (30) 685-3012 chevrakadisa@maoih.hu

Jogi osztály: Dr. Rosta Márton

MAOIH Levéltár, igazgató: Bíró Ákos

leveltar@maoih.hu

Magyarországi Zsidó Hitközségek Szövetsége (Neológ)

Székház: 1075 Budapest, Síp. utca 12.

Telefon: 413-5500 (központi szám)

Rabbitestület elnöke: dr. Róna Tamás

Országos neológ főrabbi: dr. Fröhlich Róbert

Chevra Kadisa (temetkezési ügyek): 413-5518

Mikvék (Rituális fürdők)

A Chábád Lubavics Alapítvány szervezésében új, korszerű felszereltségű, luxus szintű mikve épült Budapest VII. kerületében. A jacuzzival is berendezett mikve ünnepélyes átadásra híres rabbik részvételével 2004 májusában került sor.

Komoly előkészületek után Hitközségünk 2023 áprilisában egy második mikvével gyarapította a főváros vallási intézményrendszerét. A pazar módon kialakított új mikve az újlipótvárosi Zsilip központban található.

Mindkét mikve valamennyi zsidó asszony rendelkezésére áll. Megtekintéssel, illetve használattal kapcsolatban érdeklődni az alábbi számon lehet. *A mikvéről lásd még a 167. oldalt.*

Cím: 1075 Bp., Kazinczy u. 16.

További információk és előjegyzés: Oberlander Batsheva **Tel:** (20) 961-5419

Cím: 1137 Bp., Újpest rakpart 1.

További információk és előjegyzés: Glitzenstein Sosi **Tel:** (70) 953-0932

Férfi Mikve: 1075 Bp., Kazinczy u. 16. (30) 685-3012 info@maoih.hu

évi 8760 óra gondoskodás

OLAJÁG
OTTHONOK

az értékek
otthona

☎ 06 1 510 00 18
🌐 olajagotthonok.hu

📺 @olajag-otthonok
📘 olajagotthonok

Oktatási intézmények**Benjámin Óvoda**

1142 Bp., Ungvár utca 12. (30) 695 6625 benjaminovi.hu

Bét Menáchem

781-4760

Héber-Magyar Két Tannyelvű Általános Iskola, Óvoda, Bölcsőde

1074 Bp., Dohány utca 32–34. (70) 379 1250 zsidoiskola.hu

Chábád Lubavics Zsidó Nevelési és Oktatási Alapítvány

1052 Budapest, Károly krt. 20. 342-7876 zsido.com

Részletesen lásd a 198. oldalon fent.

JMC Jewish Masterclass

posta@zsido.com

1052 Bp., Károly krt. 20.

www.jmcacademy.hu

Lauder Javne Zsidó Közösségi Iskola és Óvoda

1121 Budapest, Budakeszi út 48. 275-2240 lauder.hu

Maimonidész Zsidó Általános Iskola és Gimnázium

1036 Bp., Pacsirtamenző u. 21. (30) 990-3694 zsidogimnazium.hu

Maszoret Avot Óvoda, Általános Iskola és Gimnázium

1077 Bp., Wesselényi utca 44. 413-0137 wesselenyiiskola.hu

Országos Rabbiképző – Zsidó Egyetem

1084 Bp., Scheiber S. utca 2. (30) 573-1609 or-zse.hu

Pesti Jesiva – Zsidó Oktatási Központ

1061 Bp., Vasvári Pál utca 5. 342-7876 zsido.com

Scheiber Sándor Általános Iskola és Gimnázium

1145 Bp., Laky A. utca 38–40. 469-0280 scheiber.hu

Trendeli Bölcsőde

1136 Bp., Tátra utca 27a. (30) 321-6601 trendeli-bolcsode.hu

Zsibolygó Magyar-Angol Két Tannyelvű Zsidó Bölcsőde és Óvoda

(30) 990-3694 www.zsibolygo.hu

Vidéki zsinagógák

Város	Irsz.	Cím	Telefon	Péntek este	Szombat reggel
Debrecen	4025	Pásti u. 4.	(52) 415-861	✓	✓
Győr	9025	Kossuth L. u. 5.	(96) 329-032	✓	
Hódmezővásárhely	6800	Szent István tér 2.		✓	
Kaposvár	7400	Berzsenyi u. 14.	(30) 936-1582	✓	
Kecskemét	6000	Nagykőrösi u. 5.	(70) 608-9727	✓	
Keszthely (EMIH)	8360	Kossuth u. 20.	(30) 428-7831	✓	
Kiskunhalas	6400	Petőfi u. 1.	(30) 341-8070	✓	
Miskolc	3525	Kazinczy u. 7.	(70) 316-1709	✓	✓
Miskolc (EMIH)	3529	Lévay J. u. 6.	(70) 598-4031	✓	✓
Nagykanizsa	8800	Fő u. 6.	(30) 268-3266	✓	
Nyíregyháza	4400	Mártírok tere 6.	(70) 389-1189	✓	✓
Pécs	7621	Fürdő u. 1.	(72) 315-881	✓	✓
Szeged	6722	Jósika u. 10.	(62) 423-849	✓	✓
Szentendre (EMIH)	2000	Pátriárka u. 6.	(30) 329-4710	✓	✓
Székesfehérvár	8000	Vár krt. 19.	(30) 092-0777	✓	
Szombathely	9700	Batthyányi tér 9.	(20) 569-6569	✓	
Tokaj	3910	József Attila u. 9.	(20) 347-5597	✗	✗
Vác	2600	Oberlander tér 1.	(30) 945-7276	✓	

Budapesti zsinagógák

Cím	Telefon	Péntek este	Szombat reggel	Hétköznapi	
				Reggel	Este
I. Táncsics Mihály u. 26.	(70) 331-3355	✓	✓		
II. Frankel Leó u. 49.	326-1445	✓	✓	H, Cs	
III. Lajos u. 163. (EMIH – Chábád)	(30) 396-9020	✓	✓	✓	
IV. Berzeviczy u. 8.	369-0827	✓	✓		
V. Károly krt. 20. (Keren Or Chábád)	268-0183	✓	✓	✓	✓

Cím	Telefon	Péntek este	Szombat reggel	Hétköznapi	
				Reggel	Este
VI. Hunyadi tér 3.	342-5322	✓	✓		
VI. Vasvári Pál u. 5. (Lubavics)	(20) 936-4682	✓	✓	✓	
VI. Vörösmarty u. 55.	(70) 330-4089	✓	✓		
VI. Dessewffy u. 23. (Orth.)	(70) 558-6039	✓			
VII. Dohány u. 2. (Dohány, Hősök)	413-1515	✓	✓		
VII. István u. 15. (Bethlen tér)	(20) 981-1833	✓	✓	✓	
VIII. Jósika u. 4. (Orth. – Chábád)	(30) 874-5747	✓	✓		
VII. Kazinczy u. 27–29. (Orth.)	(30) 685-3012	✓	✓	✓	✓
VII. Rumbach S. u. 11–13.	(30) 016-2389	✓	✓	✓	
VII. Wesselényi u. 7. (Bét Hámidrás)	413-1515			✓	✓
VIII. Bérkocsis u. 2.	(20) 930-8017	✓			
VIII. Nagyfuvaros u. 4.	334-2731	✓	✓	✓	✓
VIII. Teleki tér 22. (Orth.)	(70) 379-1144		✓		
IX. Páva u. 39.	215-8796	✓	✓		
XI. Bocskai út 37. (Chábád)	(30) 238-7197	✓	✓		
XI. Károli Gáspár tér 5.		✓	✓	H, Cs	
XII. Alma u. 2. (Orth.)	(30) 685-3012		✓		
XIII. Dózsa György út 55.	(70) 391-5196	✓			
XIII. Hegedűs Gyula u. 3.	(30) 541-8675	✓	✓	✓	✓
XIII. Újpest rkp. 1. (Chábád)	(70) 453-2626	✓	✓	✓	
XIII. Visegrádi u. 3. (Orth.)	(30) 685-3012		✓		
XIV. Amerikai út 53. (Kórház)	814-2400	✓	✓		
XIV. Thököly út 83.	251-3970	✓			
XV. Régi Főti út 77. (Chábád)	(30) 756-4426	✓	✓		
XX. Vörösmarty u. 8. (Délpesti)	(30) 251-0090	✓			
XXII. Pedellus u. 52b. (Chábád)	(30) 756-4426	✓	✓		

Kóser élelmiszer

Első Magyar Kóser Élelmiszert és Élelmiszeripari Termékeket Gyártók, Kereskedők és Forgalmazók Központja Egyesület (**Magyar Kóser Központ**)

1072 Budapest, Klauzál utca 13.

266-0308

koser@zsido.com

zsido.com/kosersag

Brooklyn Bagel

1137 Bp., Újpesti rakpart 1. (30) 319-4356

Cafe Tamar

1072 Bp., Nagy Diófa utca 3.

Carmel glatt kóser étterem Budapest szívében

1075 Bp., Kazinczy u. 31.

322-1834

carmel.hu

Falafel Bar

1077 Bp., Wesselényi utca 30.

Hanna étterem

1074 Bp., Kazinczy u. 29-31. (20) 395-1746

hannabudapest.com

Hússzék

1074 Bp., Dohány utca 36.

615-9606

Kosher Market kóser bolt

1074 Bp., Dohány utca 36.

615-9606

Kürtősh – Kóser fagyaltalozó és kürtöskalács

1077 Bp., Nagydiófa utca 21. (70) 601-6200

Óbudai Kóser Catering

(30) 222-1439

Az Óbudai Kóser Catering vállalja különböző rendezvények, esküvők, bár/bát micva ünnepek magas színvonalú megszervezését és minőségi lebonyolítását.

Marrakesh Budapest

1077 Bp., Wesselényi utca 30. (70) 300-0075

Semes pékség

koserpekseg.hu

Shuk HaCarmel

1075 Bp., Kazinczy utca 32. (30) 115-0242

Tel Aviv Café

1075 Bp., Kazinczy utca 28. 342-0231

Uptown Kosher Bakery

1075 Bp., Nagy Diófa u. 4. (30) 485 8873

Ifjúsági szervezetek és klubok**Bálint Zsidó Közösségi Ház**1065 Budapest, Révay utca 16. 791-0102 *balinthaz.hu***Bár/Bát Micva Klub** és felkészítés a CKids szervezésében**Budai Micve Klub**

1023 Bp., Frankel Leó utca 49. 326-1445

CKids (részletesen lásd 195. oldal)1137 Bp., Újpest rakpart 1. (70) 453-2626 *ckids.hu***CTeens** (részletesen lásd 195. oldal)1036 Bp., Pacsirtamező u. 13. (30) 558-6039 *cteens@zsido.com***Hánoár Hácioni**1061 Bp., Paulay Ede utca 1. *info.hanoar@gmail.com* *hanoar.hu***Hasomer Hacair Zsidó Ifjúsági Szervezet**1061 Bp., Paulay Ede utca 1. (70) 427-6637 *somer.hu***Magyar Zsidó Kulturális Egyesület (Mazsike)**1063 Bp., Munkácsy M. u. 25. (30) 740-2601 *mazsike.hu***Marom**1084 Budapest, Auróra u. 11. *info@marom.hu* *marom.hu***Szarvasi Nemzetközi Zsidó Ifjúsági Tábor**5400 Szarvas, Erzsébet liget *info@szarvas.camp* *szarvastabor.hu*

Újságok és folyóiratok

Egység havi magazin

1052 Bp., Károly krt. 20.

zsido.com/egyseg

info@zsido.com

Gut Sábész hetilap

1052 Bp., Károly krt. 20.

zsido.com/gut-sabesz

info@zsido.com

Múlt és Jövő időszaki folyóirat

1024 Bp., Keleti K. út 27. 316-7019

multesjovo.hu

Szombat havilap

1063 Bp., Munkácsy M. u. 25. 311-6665

szombat.org

Új Élet kétheti lap

1075 Bp., Síp utca 12. 322-2829

zsido.com – Zsidó újság az interneten

1077 Bp., Wesselényi u. 4.

info@zsido.com

Budapesti temetők

Óbudai, 1031 Bp., Külső Bécsi út 369.

250-6060

Kerepesi, 1087 Bp., Salgótarjáni utca 6.

(30) 325-3750

Rákoskeresztúri, 1108 Bp., Kozma utca 6.

262-4687

Orth., 1106 Bp., Csucsor (Gránátos) utca 12.

(30) 685-3012

Orth., 1124 Bp., Csörsz utca 55. (rég. temető)

(20) 291-1548

Farkasréti, 1221 Budapest, Érdi út 9.

(20) 627-6274

Chevra Kadisha – Szent Egylet az orthodox zsidó temetők megmentéséért

1074 Dob utca 35.

Elnök: Keszler Gábor

info@maoih.hu

Egyéb szervezetek

Üdülők:

Badacsonytomaji üdülő

8258 Badacsonytomaj, Balatoni út 26.

(30) 587-9582

Balatonfüredi üdülő

8230 Balatonfüred, Liszt Ferenc utca 6. (87) 343-404

Mádi Csodarabbi Fogadó

3909 Mád, Rákóczi út 75. (30) 352-0031

Idős- és szociális ellátás:**Olajág Otthonok – Időotthon hálózat központ**

1154 Bp., Bánkút u. 67-69. 510-0010 *olajagotthonok.hu*

Szeretetkórház

1145 Bp., Amerikai út 53-55. 814-2400 *szeretetkornaz.hu*

Szeretotthonok

1041 Bp., Liszt Ferenc u. 7. 389-2536

Magyarországi Zsidó Szociális Segély Alapítvány (Mazs)

VII. Síp utca 12. 352-0551 *mazs.hu*

Holokauszt és túlélők:**Holokauszt Emlékközpont**

1094 Budapest, Páva utca 39. 455-3333 *hdke.hu*

Magyar Zsidó Örökség Közalapítvány (Mazsök)

Elnök: Szabó György

1062 Budapest, Bajza u. 26. 269-1068 *mazsok.hu*

Munkaszolgálatosok Országos Egyesülete (Muszoe)

Elnök: Sessler György

1062 Bp., Aradi utca 62. 302-3077 *munkaszolgalat@gmail.com*

Nácizmus Üldözöttjeinek Bizottsága (NÜB)

Elnök: dr. Schiffer János

1062 Budapest, Bajza u. 26. 343-3898 *nub.info.hu*

Egyéb szervezetek:**Csodarabbik útja kiállítás**

3909 Mád, Rákóczi út 75. (30) 352-0031 *csodarabbikutja.hu*

Honvédelmi Minisztérium Tábori Rabbinátság**Tábori Főrabbi:** Köves Slomó

1052 Bp., Károly krt. 20. 266-2192 HM: 22 379 HM Fax: 21 567

Vezető Tábori Rabbi: Totha Péter Joel

1077 Bp., Wesselényi utca 13. 321-8142 HM: 22 760 HM Fax: 22 943

Izrael Állam Nagykövetsége1026 Bp., Fullánk utca 8. 392-6200 izrael.hu**Magyarhoni Zsidó Imaegylet (ZSIMA)****Elnök:** dr. Róna Tamás info@zsima.hu6000 Kecskemét, Simonyi utca 7. zsima.hu**Magyarországi Cionista Szövetség (MCSZ)**1065 Bp., Révay utca 16. cionista.hu**Magyar Zsidó Múzeum és Levéltár**1075 Bp., Síp utca 12. 321-0408 milev.hu**Magyar-Zsidó Szabadságharcosokért Emlékbizottság**1074 Bp., Alsó erdősor 22a. 617-3817 elnok@mazsiszem.hu**Magyar Zsidó Temetőkért Alapítvány**1052 Budapest, Semmelweis utca 19. info@mazsit.org**MERKAZ – Héber és Izraeli Kulturális Központ**1061 Bp., Paulay Ede utca 1. (70) 978-7175 izraelikultura.hu**Szochnut – The Jewish Agency for Israel**1061 Bp., Paulay Ede utca 1. 374-3063 anitacs@jafi.org**Tokaji Orthodox Zsidó Hitközség**3910 Tokaj, József Attila u. 9. **Elnök:** Kalmanovits Miklós

(20) 347-5597

Zsidó Kiválóságok Házazsidokivalosagok.hu**Elnök:** Dr. Olti Ferencinfo@zsidokivalosagok.hu

8230 Balatonfüred, Bajcsy-Zsilinszky u. 32. (87) 782-592

MILTON
MILTON FRIEDMAN EGYETEM

LEGYÉL AMI SZERETNÉL

Állami finanszírozott helyek
Menő képzések
Erasmus lehetőség

CEDEK

A **CEDEK** Szeretetszolgálat célja, hogy minél több rászorulóknak: betegeknek, időseknek, fogyatékkal élőknek, valamint hátrányos helyzetűeknek és hajléktalanoknak nyújtson segítséget – nemre, korra és származásra való tekintet nélkül.

ÍGY SEGÍTÜNK

- Budapesten és Kelet-Magyarországon szociális étkeztetésen belül ingyenesen biztosítunk naponta minden igénylő számára egy tál melegételt. Kereszen minket, tudja meg, hogy Ön jogosult-e az ingyenes ebédre!
- Adományboltjainkban mindenki megtalálja a megfelelő ruhát, cipőt, játékot, háztartási eszközt.
- Nevelőszülői hálózatunkban állami gondoskodásban élő gyermekek nevelkedhetnek családi környezetben.
- További elérhető szolgáltatásaink: szociális segítségnyújtás, ösztöndíjprogram, egyéni segítségnyújtás.

ÍGY SEGÍTHET

- Tárgyi adomány: várjuk a jó minőségű ruhákat, tartós élelmiszert, háztartási eszközöket.
- Pénzbeli támogatás: online adományozás weboldalunkon keresztül. Átutalás: KDB Bank 13520405-13302010-00003395
- Jelentkezzen nevelőszülőnek! Várjuk az egész ország területéről leendő nevelőszülőinket.
- Önkéntes programunk keretében közvetlenül segíthet a rászorulóknak.

Részletekért keressen bennünket!

www.cedek.hu • info@cedek.hu • 06 30 352 0088

neshama

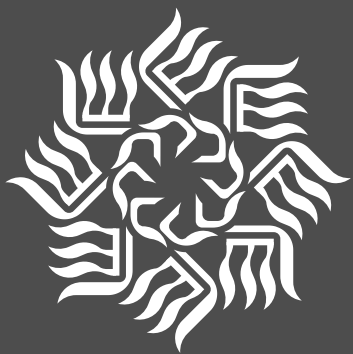
lélekről, életről

**Ősi zsidó bölcsességek, amelyek naprakész válaszokat adnak
a modern ember kérdéseire – pszichológiával, kultúrával,
tudománnyal karöltve valódi útmutatást nyújtanak
az életben való eligazodáshoz.**

Keresse új tévécsatornánkat a kábelszolgáltatóknál,
kövessen minket Facebookon, YouTube-on!

KOSHER

CATERING

kedvezményes ebédrendelés kiszállatással

teljes catering rendelése
családi vagy céges rendezvényekre

koshercatering@zsido.com www.koshercatering.hu

[koshercateringhungary](https://www.instagram.com/koshercateringhungary)

[koshercateringobuda](https://www.facebook.com/koshercateringobuda)

koshermarket

1074 Budapest, Dohány utca 36.
bolt@koser.hu

/kosher_market_budapest

/koshermarketbudapest

foglalás, rendelés, rendezvények
carmel@carmel.hu

1075 Budapest, Kazinczy utca 31.
+36 1 322 18 34 | koser@koser.hu
www.carmel.hu

 /carmelrestaurant /carmel_restaurant_budapest

a különleges keleti ételeket
Ahron Faigen izraeli chef készíti

Debrecen, Piac utca 5-7.
manager@hamszadebrecen.hu
www.hamszadebrecen.hu

 /hamszadebrecen /hamszadebrecen

**Újlipótváros
kóser reggelizője**

1137 Budapest, Újpesti rakpart 1.
manager@brooklynbagel.hu
www.brooklynbagel.hu

 /brooklynbagelbp /brooklynbagelbudapest

**saláták, hummusz fálak, lazac, pizzák, tészták
kóser tejes étterem**

1075 Budapest, Kazinczy utca 28.
+36 1 342 02 31 | koser@koser.hu
www.telavivcafe.hu

 /Cafe.Tel.Aviv.Budapest /telavivcafe

*A Naptár megjelenését
nagylelkű adományával lehetővé tette:*

IZSÁK RÓBERT és SUSAN

gyermeküknek ajánlva

JACQUELINE és ISSAC,

ALLY és ARI,

SIMONE

*

Továbbá köszönetet mondunk

AHRON GLAUBER,

RONEN BITTON,

ASAF SAMET,

valamint a

Magyarországi Zsidó Örökség Közalapítvány

támogatásáért.

„Mindeneknek szemei reád néznek várakozással;
és Te megadod nekik eledelüket idejében:
kinyitod a kezeidet;
és kielégíted minden élőnek kívánságát.
Igazságos az Örökkévaló minden útjában;
és kegyes minden munkájában.
Közel van az Örökkévaló mindenkihez,
aki őt hívja; mindenkihez, aki őszintén hívja őt.
Az őt félőknek kívánságát teljesíti;
és kiáltásukat meghallja és megsegíti őket.
Megőriz az Örökkévaló mindenkit, aki őt szereti;
de a hitetleneket mind elpusztítja.
Az Örökkévaló dicséretét beszélje szájam;
és az ő szent nevét áldja minden test
örökkön örökké.”

(Zsoltárok 145:15–21.)

Áldott az Örökkévaló, aki meghallgatta
könyörgésünket és kimentett minket
a halál árnyékából.
Hálát adunk az életért, minden napért,
amit ajándékozol nekünk.
Légy velünk és gyermekeinkkel, adj életet és áldást,
hogyan dicsérjük Szent Nevedet!

Dr. Bálint Ágnes
és **Dr. Bálint Bálint László**
Debrecen

Kovászos-eladási meghatalmazás

Én (mi)*

ezúton felhatalmazom (felhatalmazzuk) Oberlander Báruch rabbit, hogy e különleges kovászos-eladási szerződéssel a zsidó törvény alapján járjon el a tulajdonomban (tulajdonunkban) létező kovászust illetően (otthon, munkahelyen vagy másutt).

- ☐ A kovászos és hámécos dolgok, amelyek eladásra kerülnek, egy zárt helységben vagy zárt szekrényben lesznek elzárva az ünnep alatt, 2027. április 21-én 10 órától 29-én 21.30-ig. A helyiségen vagy szekrényen fel lesz tüntetve, hogy „Peszáhra eladott.”
(Kérjük kipipálni a fenti négyzetet.)

Lakcím:

.....

Munkahelyi cím:

.....

Dátum: Aláírás(ok):

* A férj és a feleség neve külön-külön vagy együtt is szerepelhet, a családi megbízást a családfő írja alá.

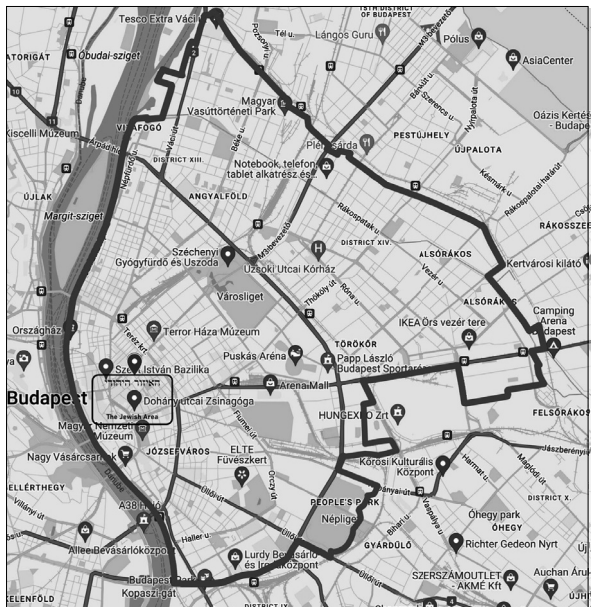
A meghatalmazásokat legkésőbb 2027. április 21-én reggelig kérjük eljuttatni Oberlander rabbihoz vagy a Keren Or Chábád irodába (Budapest 1052, Károly körút 20., email: info@zsido.com). A meghatalmazás az interneten is kitölthető a www.zsido.com honlapon.

*Peszáh ünnepéről és a kovászos eladásáról
részletes leírást a 130–131. oldaltól talál.*

העירוב של [בודא] פעסט

Budapest Eruv – on the Pest side

• העירוב המהודר של פעסט עומד תחת השגחתו של הרב הראשי, הגאון הרב ברוך אבערלאנדער שליט"א, אב"ד הבר"צ וקהילות החרדים רבדאפעסט, בעל המחבר שו"ת אמר רב"א.

- העירוב יבוק בעזה"י בכל שבוע על ידי משיגה. העידכון מתפרסם באתר eruv.hu.
- מותר לטלטל אך ורק בעיר פעסט בתוך גבולי העירוב, המסומנים במפת העירוב דלעיל.

- The Eruv Mehudar of Budapest is under the Hashgacha of the Chief Rabbi, Harav Boruch Oberlander Shlita, Av Beis Din of the Chareidi Communities of Budapest, author of the responsa *Amar Rava*.
- The eruv is inspected every week. For current status check the web @ eruv.hu.
- It is permitted to carry **only** within the city of Pest within the boundaries of the eruv, as marked on the above map.
- A budapesti éruv állandó felügyeletét Oberlander Báruhc főrabbi végzi, a Budapesti Ortodox Rabbinatek av bet dinje és vezetője, az Ámár Rává responsumgyűjtemény szerzője.
- Az éruvot hetente rendszeresen ellenőrzi istenfélő felügyelő, és az általa tett megállapításokat az eruv.hu honlapon közzéteszük.
- Az éruv csak a város pesti oldalán, az éruv térképen jelölt határokon belül érvényes.

למידע נוסף, אנא פנו למייל: info@eruv.hu

For more information please write to info@eruv.hu.

RENDELKEZŐ NYILATKOZAT A BEFIZETETT ADÓ 1+1 SZÁZALÉKÁRÓL

Adóazonosító jele

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Az adózó neve _____

Az adózó postai
levelezési címe

☐

külföldi
cím

_____ ország

--	--	--	--	--

város/
község

község
neve

község
jellege

hsz.

ép.

lépcső-
ház

em.

ajtó

Az adózó elektronikus levelezési címe _____

Hozzájárulok, hogy nevemet és postai, illetve elektronikus levelezési címemet az általam megjelölt első kedvezményezett körbe tartozó szervezettel (civil kedvezményezett) közöljem.

A civil kedvezményezett adószáma: Chábád Lubavics Zsidó Nevelési és Oktatási Alapítvány

1 9 6 6 3 0 3 8 – 1 – 4 2

A kedvezményezett adószámát akkor töltsse ki, ha 2015. január 1-jétől a NAV honlapján (www.nav.gov.hu) közzétett regisztrációs listában szereplő valamely egyesület, alapítvány, közalapítvány, az előbbi kategóriákba nem tartozó könyvtár, levéltár, múzeumi, egyéb kulturális, illetve alkotó- vagy előadó-művészeti tevékenységet folytató szervezet, vagy külön nevesített intézmény, alap közül kiválasztott kedvezményezett javára kíván rendelkezni.

Az egyházi kedvezményezett technikai száma:

1 2 8 7 EMIH Egységes Magyarországi Izraelita Hitközség

ב"ה

Kóser pékáru minden család asztalára!

Rendeljen barheszt és süteményt rendezvényekre és közösségi eseményekre.

**Termékeink minden nap megtalálhatók és
rendelhetők az Upton Kosher Bakery-ben**
(VII. ker. Nagydiófa utca 4.)

Napi ellátás: iskolák • óvodák • kórházak
időotthonok • éttermek • pékáru mintaboltok

Árusítás zsidó iskolákban és óvodákban
Budapesten és Bécsben

További információt értékesítési helyekről weblapunkon illetve
facebook oldalunkon találunk.

www.koserpekseg.hu • rendeles@koserpekseg.hu
facebook.com/semeskoserpekseg

1607

különleges ember

OLAJÁG
OTTHONOK

az értékek
otthona

☎ 06 1 510 00 18
🌐 olajagotthonok.hu
📧 @olajag-otthonok
📘 [olajagotthonok](https://www.facebook.com/olajagotthonok)

KÉRJÜK, IDÉN IS TÁMOGASSA SZERVEZETEINKET ADÓJA 2-SZER 1%-ÁVAL!
TÁMOGATÁSUKAT KIADVÁNYAINKRA ÉS PROGRAMJAINKRA FORDÍTJUK.

EGYHÁZI 1% 1287

TÁRSADALMI SZERVEZETEK 1%:

CHABAD LUBAVICS ALAPÍTVÁNY ADÓSZÁMA: 19663038-1-42